

TI TEWRÊ PAYÎZA ŞÎYA

ÎRFAN AKDAG

KEYWEND

TI TEWRÊ PAYÎZA ŞÎYA

TI TEWRÊ PAYÎZA ŞÎYA
ÎRFAN AKDAG

Weşanên Peywend: 61 | roman
Edîtorê Kitabî: Seyîdxan Kurij
Redaksiyon: Seyîdxan Kurij & Nurettin Beltekin
Mîzanpaj: Şemal Medya Grafik Tarasım

Çapa Yewine: 2020
ISBN: 978-605-06451-2-5
© Weşanên Peywend & Îrfan Akdag

Çap: Lorya Matbaacılık
Sertifika No: 47990
www.lorya.com.tr

PEYWEND

Vali Mithat Bey Mah. Hastane Cad.
Nedim Odabaşı İş Merkezi A Blok, Kat 1 /33
İpekyolu / Van
Tel: +90 532 354 44 65
e-mail: peywend2020@gmail.com
Web: www.peywend.com

TI TEWRÊ PAYÎZA ŞÎYA

ÎRFAN AKDAG

 KEYWEND

Îrfan Akdağ - Serra 1983 de qezaya Xarpêtî, Depeyî de ame dunya. Serra 2007 de Zanîngeha Marmara de qîsimê Malimê Tarîx qedina. Serra 2019 de Zanîngeha Çewlîgî de Qîsimê Ziwan û Edebîyatê Zazakî de tezê masterî qedina. Tay kovaran de tay hîkayeyî û şîrî ey neşîr bî.

“Qey şarê ma yo ke emrê înan koyanî welatê ma de vîyarto”

1. MA RESAYÎ WISAR

- Wisif, Wisif lajê mi! Teber de qîrçîra pîyê to ya, hendî beso,warzi!
Wisif bi vengê maya xo ya zerrveşaya, çimî xo akerdî.

Tîj serê Lîçikî ra vejîyayebî. Koyê Lîçikî ra binêk vayo honik ameyenî zereyê xeymi. Tebera hewa serdin bi. Estuna xeym hewayî vero, şîyenî û ameyenî. Vayo honik ginayenî rîyê ey ro. Wisif cilan de çimî xo vilinayî. Lehîf xo ser ra eşt, hêdî-hedî mîyanî cilan ra werişt, milê xo ta da û vejîya teber. Pîyê ey pey gastar resene pît kerdenî. Xuş-xuşê awa Çemê Lîçikî ameyenî goşê ey. No vengî ra zaf heskerdenî. Heme ca zergûn bi. Vilikanî tezeyan ra boya zaf weş ameyenî. Koçerî pey roşnayîya tîji ameyenî xo. Şarê wareyî çadirî kerdenî tera. Pêro pîya xebitîyayenî. Şarê wareyî hewna bar kerdenî. Wisif hêver mêsîn ra bineyke awe gîrewt û dest-rîyê xo şitî. Badê cû warişt pay, xo ta da û ewnîya Koyê Liçikî ra, Zerrîya xora wina vîyarna “Wisar ameyo, wisar ameyo.”

Bi vengê pîyê xo, hesîya xo.

- Wisif! Wisif! Ma kewtî berey. Ti çi vindenî! Nîyo ma ta nêyenî. Ma tîya de gan kişt. Lez bîye û dest bierze mi.

Vengê pîyê ey qalın bi. Qoma ey derg bî. Sipî kewtibî mîyanî gi-jîkê ey. Alişkî ey dekerde bî. Çimî ey xorî û tarî bî. Zaf zelal ewnîyayenî kî ra. Erdîşa ey zafî ra sîya bî û mîyanî erdîşa ci de taye zî mûyî sipî estibî. Emirê pîyê ey koyan de vîyartibi. Pîyê ey emirê xo de zaf çetney antibi. Serê ey de timûtim kilaw estibî. Keyeyê xo serde bi. Ciwaneya xo de Palî de medrese de wendibi û dersê Quran gîrewtibî. Feqî bi. Coka ti ra vatenî Malla Husên. Çareyê Malla Husênî ra areq çilk dayenî erd rê.

Ewnîya pîyê xo ra. Wisif wexto ke qijkek bi, ey ra zaf tersayenî. Labelê nîka ciwan bi, herunda ters, hurmet girewtibi. Çimanê Wisifî de pîyê ci yew koyo berz bi. Emrê xo yo çetin de Homa zano çi dîbi, çi nêdîbi. O bi gamanê giranan şî pîyê xo het.

Şew û roj Qeredere xeyal kerdenî. Wisif yew het ra resene tepîşt, heto bîn ra zî ewnîya rîyê pîyê xo ra û pey yew vengo şarmîyaye, ci ra persa.

- Bawo! Ma key resenî Qeredere?

Destê pîyê ey veng nêbi. Resene pît kerdenî, coka sifte goş nêkewt persa ey. Labelê ame ey vîrî ke lajê ey Qeredere ra zaf heskerdenî. Semedê lajê xo zaf zertenik bi. Feqet na zaf zî nêdayenî teber. Xo zerr de tepîštenî. Pîyê xo ra wina dîbî, ey zî wina kerdenî. Wisif seba ey zaf erjîyaye bi û zaf goştarî ey kerdenî. Çi gure bikerdenî, keye de hêver fikrê ey girewtenî. No fecîrê wisarî de Malla Husên resene verada, pey destê xo yo çep kilawê xo ya sipî kerd raşt, serê xo kerd berz, pey çimanê xo yê xorînan, çim ser ra ewnîya ey ra û qisey kerd.

- Eke Homa yew tenganey nêvejo, ma do bareyê nîmrojî de biresî Koyê Kerro Sipî û ma do meşt zî biresî Qeredere.

Na qalî ra dima roşnîya çimanê Wisifî beriçeyayî, qelbê ey lerza, adir kewt zerrîya ci, adirê Qeredereyî. Sey milçikanî Hesarêkî firr da. Eya hel resa azmîn. To vatenî qey eşqî verra firr dano. Mirdîya xo boya vilikanî Liçikî ant pişika xo û zaf bi şa.

To vatenî qey roşnîyeya rîyê xo aşm ra gîrewtibi. Qelafetin bi, goma ey û engîştî ey derg bî. Gijikê ey zî yewbinêk qircikin bi. Lewî ey qalin û goştin bî. Burîyî ci sîya û hîra bî. Çimxezal bi. Dindanî ci sey wevra Beytûşî sipî bî. Cîwanêko zaf rind bi. Û çermeyê ci sey xele bi. Manenî kalikê xo Hecî Elî. Qeredere de amebi dinya. Serê astor de, mîyanî kerrayan de bibi pîl. Pîyê ey ci ra vatenî Wisif Elî mi. Nameyê pîyê xo, nabi pa.

Menga Gulanî de rîyê erd yeno xo. Vilikî newe-newe akenî. Vaş newe ra zîl dano. Heywanî ke zimistanî kewenî hewn, hinî hewn ra warzenî. Vewr leweyê koyan de helîyena, bena awe û yena war. Gan dana erd, gan dana mergan û deştan. Heme ca ra xuş-xuşê awe

yena goşê kî. Vengê awe û mîlçikan kewenî tēmîyan. Hewrî azmin de reqş kenî. Kaşanê koyan, kefan û kiştanê vayan de kînger, ribês, yelung, tirşik, kûnkuer, marşing, sîyamok, sok, helez, gezlung, pel sualsin û sey înan zaf nebatî, zîl danî û erdê welat xemilnenî.

Nê koçerî pêro peyser new keyeyî bî. Panc keyeyî, keyeyê Hecî Elî ra bî. Hîrê tenî Lajî Hecî Elî bî. Di keyeyî zî keyeyê tormanê ey bî. Pêro pîya cîya şîbî. Lajo pîl Mehemed Elî, lajo mîyanin Resul, lajo qij ê Malla Husênî û tewrê tormanê Hecî Elî, lajê Mehemed Elî yo pîl Silêman, lajo pîl ê Malla Husênî Umer, peyser panc keyeyî bî û pesê înan tēmîyan de bi. Hecî Elî tewrê lajê xo yo qij Malla Husênî ciwîyayenî. Lajê Malla Husênî Umer lengayenî. Coka tewrê koçeran nêamebi. Pesê ey rê Malla Husên miqete kerdenî. Keyeyê Umer zî dewî de cîya bi. Hîrê keyeyî bînî zî keyeyê Hecî Musa bî. Hîre lajî Hecî Musayî bî. Lajo pîl Hesîb, lajo mîyanin Mehek û lajo qic Îsmail bi. Hecî Musa zî tewrê lajê xo yo qij Îsmail mendenî. Keyeyo peyên zî dewa Xezikî ra keyeyê Bekir bi. Koçerî binateyê Aşma Gulanî de yew dewa Depî Sarcon ra kewtî bî rayîr, silam dabî Koyê Qurceyî û yew roj tîya de bibî meymanê ey. Dima uca ra xatir waştîbî û resaybî Querboxî. Uca ra zî Merga Dergî vîyartîbî û erdê Gêxî de resaybî Wareyê Bejî. Wareyê Bejî ra dima Pirdo Tengî ser ra vîyartîbî û uca ra şîbî Azarpetî. Koçerî axirî tîya ra pey zî resaybî Liçikî. Koçerî wina her roj yew ca de vindertayenî, şew kerdenî û şefeqî ra zî hewna bar kerdenî. Heta nîmroj rayîr şîyenî û bariyê nîmrojî ra pey rayîr nêşîyenî û şew uca de vîyarnayenî. Rojo bîn serê şewdirî ra newe ra kewteni rayîr. Wina nêzdiyê des ca de vindertenî û axirî resayenî Qeredere.

Pêro pîya binî Koyê Liçikî ra kewtibî rayîr. Wisif, astora kehîl eştîbi xo vero, astorî bînî zî peynîya Wisifî de rêz bibî. Mayanî geruşî xo piştîbî maneyê xo ya û wina rayîr şîyenî. Cinîyî ke vejîyayenî wareyan, xo ra zaf canik bî. Binî Koyê Liçikî de serê yew deşta qijkekî ra yew raşte de bineyke şî û resayî Layê Liçikî. Laye ra vengoke vejîyayenî, kî vatenî qey ho fatisyeno. No wextan de zimistan koyan ra xatir wazeno, herunda ci wisar koyan rê çim şikneno û rindeya xo tewrê germîya tîje, heme ca ro vila keno. Wewre helîyena û rişyena Çemê Liçikî ro. No semed ra awa Liçikî ca- ca sero şîyenî, heriqeyenî û nata-weta vila bîyenî. Sey yew mêşnaya gej, sey yew

kutîko harbîyaye. Vareyî senî wisarî de herunda xo de nêvindenî û serê mergan de nata-weta kaykenî, na awe zî o qeyde xo nata-weta eştênî. Yew awa lêl bî. Xuş-xuşê na awe astorî û herî zî tersnayeni. Hela ke heywanî resayenî na awe, lingî xo tepîya eştenî.

Wexto ke Pirdê Liçîkî asa, yew ters kewt zerrîya Wisifî. Wisif bineyke vindert, ewnîya awe ra. Kî vano qey awa lêl, yew çî ra hêrs bîya û hêrsê xo Pirdê Licîkî ra vejena. Hêver hevsarê astora kehîl ra tepîşt û hetê pirda giran-giran gamî xo eştî. Waşt ke astora kehîl bierzo xo vero. Labelê astor nêşe û hîşaye. Newe ra hevsarê astor ra tepîşt û kaş kerd. Kişta Pirdê Licîkî de çend hêniyî estibî. Awa înan gîrêyayenî û awayake zaf germin bî. Awa hêniyan ra hêlm bîyenî berz. Na awe sey awa germaw bî. Rîyê şilî ra zî erd tikîna hît û nermik bi.

Senî ke ameyê fekê pirdî, astora kehîl vindert. Wisif hevsarê astorî ra tepîşt, kaşkerd. Hîna zî astor herunda xo ra nêleqayî. Wisif se kerd nêkerd, nêşîya cayê xo ra astor bileqno.

Hecî Musa dûrî ra yew cixare vistibi ta û çimî ci Wisifî sero bî. Peynî ra pey yew vengo dekerde qîra!

- Wisif! Lajê mi heywanan vindarni, zor ci mede. Vengê awe ra tersenî. Vinderi, ez ha yena. O gureyê to nîyo!

Wisif cade hevsarê astora kehîl biney kerd sist û waşte ke astor cîr bikero. Xuş-xuşê awa hinî nêzdî ra ameyenî goşê ey. Awa Licîkî ge-ge resayeni linganê ey û çiqas ey destî ra yeno, nêewnîyayenî awe ra. Sey veyva neweyî çimanê xo awe ra remnayeni.

Helna Hecî Musa ame Wisifî hetî. Çimî ey zaf xorî ewnîyayenî merdimî ra. Destî ey terqayebî. Qoma ci kilmek bi û erdîşa ey sipî bî. Şalvarê sîya girewtibî pera û pey yew mûndîya sûrî maneyê xo piştibi. Cixareyê xo ra yew firta peyên girewt û boça cixareyî xo eşt awa Licîkî.

Destê ey yo raşto ke Wisifî pey hevsar tepîştibi, areq vetibi. Wisif senî ke xo het de Hecî Musa dîy, va:

- Apo! Vengê awe, mi û astor zaf tersna. Mi nêzana, ez se bikere!

Hecî Musa pey yew vengêkeko zelal, tena wina va:

- Lajê mi! Awa ke, bêveng şîna, ci ra biterse! Na awe ra meterse!

Destê Wisifî ra hevsarê astor gîrewt û xo da pird sero. Hecî Musa ciwaneya xo ra nat, zaf reyan no pird sera şî bi û amebi. Coka qet nêtersa û tewrê astora kehîl, xo eşt pird sero. Wisif şaş bi mend. Tena cayê xo de cemidîya û vindert. Astora kehîl verê cû nêşî û se-reyê xo kerd berz. Gilarî aye sey sereyê xele şîyenî û ameyenî. Astora kehîl yewna ray hişaye. Vengê aye, vengê awa Licikî de vîndî biye û şîye. Labelê Hecî Musa tewrê hevsarê aye, yew gilarê aye ra zaf pît tepîşt û qîra “De hayde! Ez nêşina tewrê to kay bikera! Ma heta şan, to sero vîndenî!” Zor da heywan û astor axirî linga xo eşt pird sero. Pird binî astor de sey gongilayê gerguşan leqayeni. Heci Musa hevsarê astorî ra kaş kerd û hurdî zî giran-giran pirde sero ra vîyartî.

Serê Pirdê Liçikî ra şîyayiş zaf çetin bi. Pird teng bi û xeylek zî derg bi. Serê awe de sey tîrmar xo ta dayenî. Tehte ra virazîyabi û serê ci zî pey pelasana gêrîyabi. Coka koçeran mîyanî xo de ci ra vatenî Pirdê Pelasan. No pird hîna zaf pey destanê Hecî Elî amebi viraştîş. Hecî Elî merdimokêko zaf jîhat bi û destanê ci ra heme gure ameyenî. Pird zaf mehkem nêbi. Hela ke hem heywan hem zî merdim sero ra şîyenî, koçerî zaf tersayenî. Pirdê Pelasanî pey no ters, mîyanî koçeran de zaf namdar bi û koçeran mîyanî xo de vatenî “Hela ke wisar ame, Pirdê Pelasanî û merg benî birayê yew bînî”. Kam ke dîyarê ci ra şîyeni, zaf visyayeni. Se ke merdim serê merg ra şîyeni.

Cinîyî zî xo mîyan de vatenî “Wexto ke ma Pirdê Liçikî vîyartî, ma vanî, ma hinî resayî Qeredere.” Rayîrê Qeredere de cayo ke tewr çetin, no pirdbi.

Şarê wareyî ra her yew tenî, yew hevsarê heywan ra tepîştîbî û peydima rêz bibî. Rey- rey awa Liçikî sero şîyeni û resayeni se-reyî pirdî. Ê wextan heywanî binêkna tersayenî. Rîdî awe ra serê pirdî bibi hît. Astora kehîl ra dima, astorî bînî zî peydima rêz bî. Astoran ra pey, heran zî xo da pirdî sero. Vernî de astorî, dima zî herî hedî-hedî serê pird ra şîyenî. Pey şîyayîşê astoran û heran, pird leqeyeni û veng vetêni. Xo ra no veng zî ters vistenî zerrîya merdimî. Kam serê pird ra şîno, ganî gamanê xo rê zaf dîqet bikero. peynîye heywanan de maya Wisifî Rabîa û datkeynaya ci Zelîxa kewtî pirdî sero û axirî koçerî têtewr pirdî vîyartî. Peynîye înan de, bê mêşnayan û şîwananê ci çew nêmendîbi.

Hecî Musa qûtîya xo ra yewna cixare vet, pey giştanê xo yê qalînan pişt, cixare ra yew qum ant û ewnîya Wisifî ra:

- Şikir ma no gure ra zî qedîyayî.

Verî Pirdê Pelasanê de herr ra viraşte rayîrêk estibi. No rayîr kiştata awa Liçikî ra şîyeni. To vatenê qey no rayîr Layê Licikî rê embaztîkerdenî. Layê Licikî kam heta şîyeni, rayîr zî o heta şîyeni. Rayîr ra wet, yew merga qijkek bibî. Tîya de kekvila zerd, vilikî edar û vilikî bukpaşa verar şî bî na merg ra û na merg sey keynaya ezeb xemilnayebî. Zereyê merg de zî çend mangayî çerayenî û vaşê merg zî dîra bi. Zereyê merg de yewbînan ra rindîyêr vilikî estibî. Wisar pey heme rindîya xo, xo na merg de ramojnabi. Dormareyê merg pey quçan gêrîyabi û yew kiştata merg de hîrê keyeyî estibî. Vernîya keyeyan de binêk darî delêr asayenî. Nê darî zaf derg bî. Gilî darane ke bibî derg, versîya xo eştibî keyeyan sero. Verê berê yew keye de, binateyê di daran de yew bend ancîyabi û serê bend de çend kincî afînayebî. Kiştata dêsê ban de zî, çend kergî û yew dîk zî qût werdeni.

Maya Wisifî Rabîa, hero qîr ser ra ameyî war, fistanê xo yo çeçero ke weçînabi, akerd, riştaya xo kerd galeyê herî, şî awe sero û veng da Zelîxa:

- Zelîxa! Keynaya mi, bîye tîya, biewne kiştata awe de zaf pune esto. Ma kenî kal vera. Malla Husên ci ra zaf hes keno.

Rabîa çaqeyî xo şikitî, heyna fistanê xo yo çeçer pişt. Lastikê ci yê kewî, bîneyke kewt mîyanî çamurî. Bîneyke pune çîna, boya puneyî ant xo zerre, dima rîyê xo ta da Zelîxa:

- Ti ra zaf boya weş yena. Ez dinyaya de tewr zaf, na boya ra hes kena. Malla Husên vano "Na boya cennet ra yena." Bîye ma binêk biçînî.

Rabîa sekerdenî nêkerdenî qal ardênî Malla Husênî sero. Embazê emrê aye, embazê cûya aye, pîyê qicanê aye, dîregê kêyeyê aye.

Awa Liçikî sey merdimo gej xo dayenî nata-weta. Rabîa xeylek pune çîna. Vengê awe xof eştibi qelbê Zelîxa. Coka giran-giran gamê xo eştî, kiştata la û fistanê xo yo qeşmer akerd. Rabîa zi yew qeşê pune çîna û kerd piştata Zelîxa. Zelîxa zî qeşê puneyî ra tenê

gîrewt û boya ci ant zereyê xo. Va da gijikê aye ro û gijikê aye çîta aye ra eşt teber. Biskî xo viraştîbî, keynaya wareyî, biskî xo çî rind viraştîbî. Gilê xo zî mûnaybî, keynaya wareyî gilê xo çî rind mûnaybî. Gijikê aye sîyabi. Alişkî aye zî biney bibî sûr. Rîyê tîj ra purî aye biney veşabî. Lewî aye binate ra qelişîyayebî. Mujeýî ci barî û derg bî. Birûyî ci sîya û qalin bî. Birûyî aye, çî rind bî. Çimî aye sey aqîtê engurî siya bî. Esmer bî. Homa zano, heta nika çend rey adir vistibi zerrîya çend xortan.

Zelîxa dima pune pišta xo ra vet û kerd zereyê galeyî. Dima zî ewnîyayi overî pirdî ra. Tîya de zî peydima mêşnayî Keyeyanê Hecî Elî û Keyeyanê Hecî Musa estîbî. Şarê wareyî têtewr Pirdê Pelasanî vîyertîbî û pero bîn de pes pawiteni. Tîj zî herg şino, germîya xo zêdînayeni. Azmîn pak bi. Ayam weş bi. Erd zî rîyê dijn ra nermik bi. Vaş hema newe-newe erdî ra zîl dabi û ca ca binî awe de mendibi.

Hecî Musa û Malla Husênî binateyê xo de qîsey kerdenî.

Hecî Musa waşte ke fikrê ci bîgero:

- Malla ti se vanî? Ganî şîwanî eşkenî tena mêşnayan serê pirdî ra bivîyarnî? Awe zî xeylek a. Eke ti vanî ma şêrê dest bierzî înan.

- Hecî willey eke ti mi ra persenî, ez vano lazim nîyo. Ma tîya de înan pawenî. Eke yew çî bibo, ma xo ra vazdanî îmdadê înan. Ez vano Şax û Kazo tena hal kenî. Heta nika kam gure destê Şaxoy ra remayo ke, no gure biremo! Lîya Şaxo hendik yemona ke keke rê timonon derzeno!

Hecî Musa zaf qîymet dayne Malla Husênî. Nêwaştene vateyê ey sera, yew çî vajo. Labelê Hecî Musa yewna çî eşnawitibi û waşte ke no çî zî Malla Husênî ra vajo:

- Temam Malla wa sey to bo. Eya roj Şaxoyî mi ra va, şîwanê şîma Emîn, daymiş nêbeno. Malla wa çimî şîma ey ser de bo. Hema ciwan o. Desta yew geje nêkero. Gureyê yi belî nêbeno. To heg dî, da ra şî. Wehedib* o çax ma nê koyan de xax benî.

Malla Husên zî xo ra verê cû ra vateyanê Emîn ra wazîyetê ey fahm kerdibi.

---

* Wehd bo

- Hecî ez zana Emîn qeyil nîyo şiwaney bikero. Hela ke sifte senî ame ma het, pîyê ey ma ra vatibi. Pîyê ey lajek pey zor erşawit cayê ma. Ez pîyê yi medrese ra nas kena. Embazê min o. Va ke wa “Îllamî bêro şima het û şiwaney bikero, wa bibo wayîre yew karî”. Senî wina va, ez zî nêşîya ci ra çîk vaja. Şaxo zî vano ke o şewan terseno. Zaf reyan teyna şino, yew kerra sero ronîşeno û duşmiş beno. Zaf qal nêkeno. Kî vano qey keyeyê ci veşayo. Qey aqil ra noxsan nîyo. Eke ti nê koyan ra hes bikere, nê koyî nan danî to, xo to rê akenî, ney eke ti vaje ez îlla şina, erd to rê beno teng, şewî nêqedîyenî û serî siba timûtîm to ra dûrî de maneno. Înşalah museno la ez se vaje! Na saete ra pey zî dara huşk çewt nêbena.

Hecî Musayî zî destî xo akerdî û:

- Malla Homa ewlado xeyr bido kî. Înşalah Malla Înşalah. Homa peynîye ma xeyr bikero. Eya roj mi Depe de çarşu de Hecî Xalito Bî-yerteyî dî. To zî zane qicî ey nêzdîyê Koyê Beytuşî de hingan weye kenî. Emser barsê xo berdî uca. No semed ra rey rey o zî şino înan het. Mî ra va, “emser Qeredere de çere zaf o. Par tay bi”.

Dima hurdi zî serê yew kerraya girsî de ronîştî û overî pird de ewnîyayê bolê mêşnayanî ra.

Şiwanan kulavî xo girewtibî pera. Vernîya mêşnayanê keyeyê Hecî Elî de Şax estibi. Peyenî de zî Emîn qîrayenî û pes ardênî peyser. Mîyanî mêşnayan de mêşnaya qerxaj, mêşnaya kûr, mêşnaya kel, mêşnaya gilar, mêşnaya belek, mêşnaya sûrî, mêşnaya sipî, mêşnaya qer, mêşnaya kewîs estibî. Bolê mêşnayan zî vengê lay ra tersayenî. Coka pird ra dûrî vindayenî. Şax şiwaneyî ra zaf fahm kerdenî. Ciwanê xo ra nat emirê ci koyan ser de pes dima vîyartibi. Pey destê xo yo raşt, xedvanê xo ra biney sol vet û destê xo akerd. Yew mêşnaya kûr cade ame. Şax destir pey destê xo yo raşt dimeyê na mêşna ra tepîşt, zor da na mêşna, ant xo, pey hurdî destanê xo peyşmê ci ra tepîşt û kaşkerd pird sero. Na mêşnaya kûr ra dima Emîn zî peyenî ra zor da mêşnayanê bînan û axir pes giran-giran şî Pirdê Pelasanî sero. Bol de nêzdîyê şeştsey mêşna estibî. Pird pey gamanê mêşnayan leqayenî û teqî-reqî veteni. Şax pa mêşnaya kûr ame overê pird û vîyartişê mêşnayanê bînan temaşa kerdenî. Koçerî zî vindertibî û vîyartişê pes temaşa kerdenî. Serê astoran û heran de tiftal estibi.

Heywânî yew heta aresîyayenî û yew heta zî çerayenî. Mêşnayî serê pird de peydima rêz bî û hurdî-hurdî pird serra şîyenî over. No semed ra vîyartişê pes zaf ramit. Erd biney hît bi. Coka vernîye pird de yew remelo qijkek qomîya. Hela ke mêşnayan vîyartişê xo qedinayî, tewr peyenî de Emîn zî pird ser ra vîyart. Binêk zî linçi perray bî kulavê ey ro. Peynîya mêşnayan de serê pird de linç û pişkulî mendibî. Na rey zî rêzê vîyartişê ameyê pesê Keyeyê Hecî Musayî.

Vîyartişê mêşnayan ra pey koçerî bineyke vindertî û heyna kewtî rayîr. Dormareyê merg ra peyenîyê keyeyan ra vîyartî. Vernî de astora kehil û Wisif estibî. Wisif zaf qeyil bi yew hel vero bireso Qeredere û no rid ra timûtîm vernîyê koçeran de şîyenî.

Wisif hetê xo da yew qeyme. Xo ra rêça rayîrê koçeran belî bî. Wisif pey astora kehil no rayîr teqîp kerdenî. Koçerî bîn zî kewtibî înan dima. No qeyme de bineyke kerreyî estibî û çorşmeyê înan de zî gezlung resayebî. Qeyme ra dima Wisif vejîya yew deşta zergûn. Serê deşt de çend sayêrî estibi û binateyê deşt ra yew vay şîyenî. Çorşmeyê vay de vaşo teze xo zîl dabi. Sayêran zî newe newe vildayebî. Wisif koçeran ra bineyke kewtibi dûrî. Ewnîya peynîya xo ra û astora xo kişta vay de vindarna. Astora kehil sereyê xo rona û vay ra awe şîmit. O zî leweyê yew sî de ronîşt, qefilîyayebi. Tîya ra, hin cêr ra ameyîşê koçeran temaşa kerd, hin zî tikîna arisîya. Koçerî zî hedî-hedî qeyme ra vejîyayî cor. Hêverê pîyê ci Malla Husênî asa, ey het de Hecî Musa û dima koçeranî bînan giran-giran xo mojna.

Wexto ke koçerî resayî ey, Wisifî herunda xo ra warişt we û çuweyê xo da astora kehil rê. Hinî qedîyayîşê deştê rê tay mendibi. Koçerî deşt ra pey newe ra kewtî yewna qeyme. Peynîya koçeran de zî serê merg de mêşnayî vila bibî û çerayenî. Yew het de Şax cixareyê xo pişt, heto bîn de zî Emîn kulav sero de qeldîya ra û ewnîya azmîn ra. Mekabê ci bineyke çamur de mendibî. Se kerdenî nêkerdenî şîwaney ra hes nêkerdenî. Maya ci û keyeyê ci ameyî vîrî ey. Xo bi xo vatani

“Nê koyan de çi gureyê mi esto!” Rîyê ney ra xo zerre ra pîyê xo rê lome kerdenî. Zimbelê ey xeylek bibî derg û gijikê ey zî binî serkulavî de pilisîyabi.

Axirî astora Wisifî no qeyme zî qedina û vejîyayi yewna merg. Tîya zî zaf rindibi. Çereyê na merg zî xeylek zafbi. Mij sey hewno giran niştibi kişta çepey na merg sero. O per de bineyke şilî varayebî. Zaf çî nêaseyenî. Erdo nermik û hît sey lehîf mij anti bi xo sero, xo binî mij de nimitibi. Boya vaşo teze û boya vilikan kewtibi têmeşyan. Binî mij de yew ca ra vengê xuş-xuşê awe ameyenî goşê kî. Labelê awe nêaseyeni.

Wisifî bibi têşan. Ziwanê ey bibi zuwa û qefilîyabi. Goş na vengê awe ser o û şî o heta. Mij hedî-hedî bi vila, binêkna wet de tê kişt de çahar hêni dî. Koçeran coka tîya ra vatenî Çahar Çime. Çorşmeyê hêniyan de gezlung bibî. Çimî Wisifî binî yew kerraya girsî de ginayî hêniyo verên ro. Awa hêni sey çimanê yew gerguş zaf zelal bî. Senî ame hêni sero, çend qirîncelîyan xo eştî hêni. Verê cû destê xo kerd awe ro. Awe sey kardî serdin bî. Hêni ra bineyke awe girewt çenganê xo û rîyê xo şit. Dima zî sereyê xo rona û mirdîya xo hêni ra awe şimit. Kişta hêni de çendna qirîncelî zî estibî. Rîyê awa serdinî ra bineyke destî ey çîyayî. Peynîya ey ra yew çî veng vet. Cade serê hêni ra warişt we û ewnîya peynîya xo ra. No lajê datûzayê ci Silêman, Sedat bî. Wisif, Sedatî ra zaf hes kerdenî û Sedatî zî sey ey Qeredereyî ra zaf hes kerdeni. Sedat hema des serre bi. Gijikê ey kewtibi têmeşyan û alişkî yi zî terqayebî. Çermeyê ci sey sîyanê Dîyarbekirî sîya bi. Şapîkê ey de zî çend ca ra pînê bibî û hewa verên tewrê koçeran şîyenî Qeredere. Seba ney nameyê zaf cayan nêzanyeni û hela ke resayeni kam ca, nameyê no cayan hêverî Wisifî ra pers kerdeni. Heyna eynî çî bi.

Sedat huwîya û persa:

- Kekê Wisifî ez serê sibayî ra nat ha gêyrena to. Mi sekerdo nêkerdo ez nêşîya biresî to. Holig ti tîya de vindertî û awe şimitî. Nêbo ez çirrey nêşîyena biresî to. Gelo yew nameyê na merg esto? Çira hend rinda! Ez maya xo ra persaya. Mi ra va “Şo Wisifî ra pers bike-ri, o nameyanê cayan mi ra rindîyêr zano.” Labelê ti û estora kehîl, kî vano şima pey mazot şinî. Ez nêşîya biresî şima.

Wisif awe ra binekna şimit û bi honik. Areqo ke vetibi bi tewrê awa serdin rişyabi erd rê û bibi vîndî. Badê cû serê hêni ra warişt pay, bi destê xo yo raşt doşê Sedatî vilina.

- Datîza ez se bikerî, ti şefeqî ra tewrê mi biameyenî. Biewnî nika mi rind goşdarî bikerî. Ma na merga rind ra vanî “Merga Karwanan”. Wextanê verênan de tîya ra karwanî şîyenî û ameyenî. Coka no name nîyayo pa. Nê hêniyan ra zî vanî Çahar Çime. Biewnî ci ra têkişt de çahar hêni estî. Coka wina vajîyeno. To fahm kerd? Biewnî leweyê hêniyan de zî gezlung esta. Ti zanî gezlung se kena merdimî?

Hurdî zî kerra ser de ronîştîbî û Sedatî sereyê xo nata-weta berd.

- Eke yew cayê to bigino gezlung rê gezlung cade to vêşnena. O ca zaf kenîyeno. Dima çermeyê to beno sûrî û toli vejeno. Wa hîşê to, to serde bo, megene gezlung rê. Ma tîya ra pey şinî Dewa Xasî. Mi gore, ma hetanê nîmroj resenî Dewa Xasî. Datîza o çîyo ho destê to de yo?

Destê Sedatî de bineyke pune bi. Pune berd pîrnika xo û:

- Wille Zelîxa da mi. No pune yo. Mî ra va “Boya ci zaf veşa” mi zî girewt. Ganî ma wexto ke resayî Qeredere ti mi dir yenî, ma şimi sungan arêbidi? Heme kes vano nika Qeredere de wextê sungan o û sey qîyamet sungî estî. Kî senî gêyreno sungan ez zaf mereq kena!

Wisifî huyîya, destê Sedatî ra bineyke pune girewt xo dest, berd pîrnika xo û ant zereyê xo.

- Datîza to eyb kerd! Hela ke ma resayî o cayo rind, ma pîya şinî gêyrenî sungan. Mi çiqas arêdayî, ez nîmeyê ci dana to. Nîka mamixî zî zafî. Hema newe-newe mamixîyêran vil dayo. Qeredere deşta Erzînganî de yew wareyo zaf delal o. Çimî zaf dewan ho te de. Erdo zaf bereketin o. Çereyê ci mîyanî wareyanî no welatî de, çereyo tewr rind o.

Par ame verê çimanê Wisif. Par Qeredere qey ey zaf rind vîyarti-bi. Ey çî ardî çimanê xo vero û berdewam kerd.

- Ma nîmroj, bare ra pey gud kay kenî, dima gole de asnaw kenî. Şan zî Kal û Pîr kay kenî. Domanî wareyî, pêro pîya yenî peyser û ma mirdîya xo keyf kenî. Ma şinî sayan, ma ko de şitê kîngero şîrîn ra vîncele vîrazenî, ma şinî kolîyan, ma nan benî şiwananê vareyan, ma astoran tepişenî, ma şandan xeymanê xo de, pîlanê xo ra sanikan goşdarî kenî. Axirî datîza, ez hende Qeredere ra hes kena ke, uca de wext senî vîyareno, ez nêzana.

Nê vateyanê Wisifî ra dima heyecanê Sedatî zaf zedîya. La Wisif nêzanayeni ke emser çi yeno sereyê ey û gelo sey par wext lez û rind vîyareno? Sedatî zî sey Wisifî zaf waştene ke yew hel vero bireso Qeredere. Sedatî, Wisifî ra zaf hes kerdenî û zaf qiymet dayenî qalanê ey. Coka waşte ke ey ra soz bîgero.

- Kekê Wisif, ti mi nêxapînenî ney? Mi rê çi! Soz bide mi! Par şima kay kerdenî û ma nêgirewtenî mîyanî xo. Ez emser bîya pîl, ez zî wazena şima dir kay bikerî û zaf zî wazena tewrê to sungan arêdî. Yew zî ez zaf meraq kena, şima şitê kîngero şîrîn ra senî vincele virazenî?

Wisifî zî heyna pey giştanê xo yê dergan doşê Sedat vilina:

- Datîza willey ez soz dana to. Ez na rey to zî gena kayê Kal û Pîr. Hin zî kam cayan de sungî zaf î, kam cayen de çin î, ez zaf rind zana. Ti qet meraq mekir, ma pîya şinî û heme cayê Qeredereyî gêyrenî. Gelîyê Lazî, Gelîyê Heşî, Kerraya Mallayî çi cayî rindî. Leweyê Kerraya Mallayî ra temaşakerdişê Koyê Beytuşî çiqas rind o, ti zanî? Ma pîya vincele zî virazenî.

Nê vateyan ra pey şayîyê Sedat zedîyayî û çimî ey sey vilî wisarî abî:

- O wext holig ez tewrê koçeran ameya. Tay mendibi pîyê mi, mi tewrê qamyon bişawo. Mi zaf înat kerd û ez tewrê şima ameya. Ha! Tay mend mi xo vîra kerdenî. Zelîxa mi ra va “Semedê mi dormareyê hênîyan ra bineyke yelung arêdi.” Mi zaf temî kerd.

Yelung dormareyê hênîyan de çînebî, bineyke dûrî de estibî. Kaşan de hinî zedê estibî. Hurdî zî o heta şî û seba Zelîxa yelung çînayî. Xora nêwaştene hersê Zelîxa bianco xo sero.

Rayîrê Qeredereyî ser de, serê koyan de awa zelal û serdin zaf bî. Vengî awa hênîyan û boya vilikan nê koyan ra zaf ameyenî û nê mangan de çirrey kêmbî nêbîyenî. Tay cayî ke tîj nêvînenî, nê cayan de zî heta peynîya amnanî, vewr nêhelîyayenî. Na wevre ti vanî xo însanan ra nîmneyenî û sey yew gerguş verar şîyenî koyan ra. Vewrê, versîyê koyan zî sey yew lehîf eştenî xo sero.

Wexto ke Wisif û Sedat xo mîyan de qisey kerdenî û yelung tera kerdenî koçerî zî pêro pîya vejîyayî serê Merga Karwanan. Rindeya wisarî tîya de zî asayenî. Hetê raştê na merg de yew kaşo qijkek bi û

serê no kaş de ribêsan zîl dabi. Serê kaş de xeylek zî yelung estibî. Xo ra yelung û ribêsî têmîyan de erd ra zîl dayenî. Ca-ca zî marşing bi. Dûrî ra zimeyê kaşî de tikîna zî vewr asayenî. Heywanî merg ser de rêz bî. Para heywanan giran bî. Mij serê Merga Karwananî de hedî-hedî vilabi. Axirî tîj û Merga Karwananî resayî yew bîn. Pey roşnîya tîj, rindeya mergî heyna rind vejîyayebî teber. Vayî çereyê mergî nata-weta berdenî û ardenî, bêvengîya na mergî rê embaztî kerdenî. Koçeran duzeyê mergî de rayîrî xo rê berdewam kerdenî. Germîyê tîj serê koçeran de bibî vila. Zerra înan kerdenî germin. Peynîya koçeran de çend cinî pîya şîyenî û binateyê xo de qal kerdenî. Cinîyan fistanî xo piştîbî û qirê înan zî weş bi. Xora nê koyan de pey galgal keyfî xo ardenî.

Sedat vazda toreyê yelung eşt verara Zelîxa ro û rema. Cinîya Mehemed Elî Xanim, cinîya Resulî Şerîfa, cinîya Malla Husênî Rabîa û keynaya Resulî Zelîxa pîya pay eştenî. Rabîa na rey nênişt herê xo. Badê cû cinîya Hesîbî Henîfa zî ameyî înan het. Destê Xanim û Rabîa de rîştâ bibî û rîştâ rîştênî. Zelîxa toreyê yelung eşt paştîya xo, milê xo kerdîbi çewt û yew heta gamanê xo eşteni, yew heta zî goşî ci qalanê cinîyan ser de bi.

Xanim rîştaya xo binêkna ta da û ewnîyayî Zelîxa ra:

- Şerîfa şîma na keyna çîra nêdanî? Ez vana keye de manena! Xora nêwazena bêra ware. Helna ver bizewijnenî, wa şêra yew şaristan de bicuya. Gûneka! Emrê ma mîyanî kerrayan de, zereyê tofik de û binî tîj de vîyart. Ma hetan şan boye-buxare pes ancenî zerrîya xo. Hinî bes o. Ma emrê xo ra murad nêdî. Qenîka wa ya rehet bikera.

Nê qalan sera Şerîfa zî keynaya xo rê lome kerd:

- La waya mi, ez se bikera. Zelîxa çew qeyil nêbena. Hema yew aşm verê cû Keyeyê Meh Îsmail ame. Lajek zî zaf pak bi. Vanî mûhendîsê ceyran o. Xora Xarpêfî de cuyeno. Kar û gureyê ci zî estîbi. Aya qebul nêkerd. Ê emser zî Homa zano, çend tenî yenî û wazenî. Willey waya mi, ez destê Zelîxa de menda. Ez tersena wa şar peynîya ma ra vajo "Keynaya Şerîfa xo zaf gird tepşena, çew qeyil nêbena."

Zelîxa zî nê qalî goşdarî kerdenî. Qalanê maya xo ra pey nêşîya-ya xo bitepşa û kewt binate. Alişkê ayê bibî sûrî. Şarmîya bî. Ewnî-yayi çîmanê maya xo ra. Hers bibî. Tikîna vengê xo kerd berz.

- Dayeee! Ti qey wina vana, ez qeyil nîya bizewijîya. Hema rew o. Ti mi ra çi wazena! Sewbîna kar û gureyê to çîn o! Biewni gureyê xo ra.

Maya ey Şerîfa zî bineyke hers bî û ya zî vengê xo kerd berz:

- Wîîî! Kutik versîya eraba de kuweno, vano versîya boçê min a. Werima werim! De biewnenî keynaya mi, mi ra vana se. Ez hende ti bi bîya, qicî mi estibî, qicî mi! Waya mi, qey emilê mi xirabo ha! Tî rîyê mi kerd sîya! Weta şo! Miskîna heram!

Rabîa ewnîya ke beyntarê may û keyna beno xirab, kewt binate û waşt ke Şerîfa cîr bikera.

- Hirê Xanim willey ti keyna û may verday pîyo! Dimag hema qedere aye nêbo. Şerîfa ti zî zaf meşo keyna sero. Nika nêwazena bizewijîya. Zelîxa! Keynaya mi maya to zî raşt vana. Raşt, ma emirê xo ra xeyr nêdî. Maya to xirabeya to nêwazena, holey ti wazena. Qey to vana. Şerîfa ez do Zelîxa bikera veyva xo. Ma do veyveyê aye zî Qeredere de bikerî. Şar veyva xo, keyeyê pîyê aye ra pey ereba vejeno û beno keyeyê xo, ma zî do pey astor Zelîxa xeyma şima ra bivejî û bêrê xeyma xo.

No vatiş ra dima Zelîxa yewna bînê bî sûrî. Bineyke areq çareyê aye ra kewt erd. Sereyê xo na ro pey çîta xo, waşte ke rîyê xo binimno. Maya Wisifî ra yew qala winayînan nêpawitene. Zelîxa xo bi xo duşmiş bî. “Nîyo eceba naca Rabîa zana!” No fikir ra dima biney şarmîyaye. Bê şarmî ters zî kewt zerrîya ci û waşte ke uca ra helna ver xo bifina dûrî.

Şerîfa zî fahm kerd ke, keynaya aye zaf şarmîyeya, ya zî vengê xo birîna. Rîyê vateyanê xora poşman bî û peynîya aye ra wina va:

- Keynaya mi sey Homaî beno. Çi nusîyayo, nêxêrpîyeno. Çi beno, wa xeyr bibo. Ez se bikera, ti zî qisawetê min a. Kamî maye seba qicanî xo xirabey wazena. Ez çi vana, qey to vana keynaya mi! Gonîa awe nêya ha!

Şerîfa waşte ke pey nê qalan zerrîya keynaya xo bîgero. Nê qalanî maya aye ra dima zerrîya Zelîxa bineyke bî rehet. Wexto ke qal ameyenî zewajî sero, Zelîxa ca de bîyenî sûr. Dêrdê xo, xo zerrê de tepiştenî. No derd zerra aye de bîyenî girs û sey karman zerra aye werdenî. Keynaya wareyî, bîya wayîrê derdî.

Camerdan ra zî Malla Husên, Hecî Musa û Resul kiştê astoran de hin pay de şîyenî û hin zî mîyanî xo de qisey kerdenî. Mehemed Elî, Mehek û Îsmail zî tewr peyênî de ameyenî. Mij zî serê merg de têtewr vilabi. Rindeya merg çimî kî girewtenî. Yew bînan ra rindîyê vilikanî mîyanî çereyî ra xo ramotibî û merg xemilnayebî. Hewa honik bi. Cinîyan ra vengê Xanim zaf weşbi. Key şîyenî berî yan zî rayîrê koçerey de Xanim lawik vatenî, aye dima zî cînîyanî bînan yew fek ra lawikî vatenî. Vengê cinîyanî Qeredereyî bêven-gîya koyan û mergan xeripnayenî û tewrê vengani milçikan vîndî bîyenî û şîyenî.

Day lerî lerî zerenç û boran ameyî
Leqnenî qelcê tuerî
Day lerî lerî zerenç û boran ameyî
Leqnenî qelcê tuerî. . .

Û na deyîr ra dima vîyartî yewna deyîri.

Ez ha şino ware, wareyê Heydero
Ti qey mi ra nêvona, ez tewrê ti bêro...*

Cinîyanî bînan zî aye dima vatenî û no qeyde qeymeyî, kaşî, mergî, neqebî xo dima veradayenî Koçeran Merga Karwananî zî qedinay û kewtî yew neqebî. Kaşê neqeb de bineyke birr bibî û birran mîyan de gewen zî zaf bi. Na çalê de zî rêça rayîrê belî bi. Koçerî na çala bêveng hedî-hedî vîyartî. Tîya ra dima Dewa Xasî dûrî ra asayî. Koçerî kewtî yew sêrancêr û uca ra ameyî war. Axirî kewtî erdê Dewa Xasî. Dewi de nêzdîyê pancês keyeyî estibî. Koçeran zî verê nê banan ra rayîrê xo rê berdewam kerdenî. Vernîyê yew banî de teber de binêk kolîyî peysero nijnîyayebî. Çend qican binateyê xo de nimitkay kay kerdenî. Gijikê înan kewtî bi tîmîyan. Destê yew lajeko qijkek de yew letê nan bibi. Ti vatenî qey dewi de bê vengê qican çew çîn o. Paştîya dew de çend mangayî çerayenî. Darî ke verê banan de bîye, vilik akerdibî. Yew kutik serê sûlî de rakewtî bi. Koçerî giran-giran bananî Dewa Xasî vîyartî. Kişta dewi de yew qeraqol estibi. Zaf girs nêyebi.

* Vate: Anonim.

Baxçeyê qeraqol de çend eskerî xebitîyayenî. Destanê înan de huwe, çal kenayenî. Kışta înan de zî çend leyî bibî. Wina asayeno ke înan darî ronayenî. Wisif ewnîya înan ra. Çareyê înan ra arêq ameyenî war. Qeraqol ra dima ê resayî yew hêni sero. No hêni pey destê merdîman virazîyabi û binî ci de beton estibi. Ci ra vatenî Hêniyo Sipî. Hela ke awa hêni ameyenî war, ginayenî beton ro û awe nata-weta çilk dayeni. Hêni çirê xo ra awa kewe eşteni çorşmeyê xo. Heme cayê hêni zergûn bî. Koçeran hêni het de heywananî xo vindarnayî. Heywanan zî vava hêni ra awe şimiteni. Helna Hecî Musa zî ame hêni sero. Ey kilawa xo kerd raşt û cêbê yelegê xo ra qutîya tutin vet, kixa û pey destanê xo yê terqîyayana yew cixare pişt. Zelîxa zî maneyî xora toreyê xo rona erd û ameyî hêni sero. A rencan bibî. Hecî Musa senî Zelîxa hesîya, cade ca da ci û:

- Bî keynaya mi bîye rîyê xo bişo. Yew wutê awe bişime. To ewro xo kişt keynaya mina belengaz.

Dima cixareyê xo ra firtêk şimit û kixa. Nê koyan de bibi kokim, nê deştan de peynîya pes de ciwaneya xo werdibî. Hinî ci ra boya herr ameyenî. Awiranê ci yê xorîyan de dej estibi.

Zelîxa rîyê xo şut û hêni ra mirdîya xo awe şimit. Kî vatenî qey newe ra gan amebi leşa ci. Cuwa pey Wisif û Sedat zî ameyî cayê aye. Zelîxa, Wisifî ra zaf hers bibî. Senî ê dîye, ca de warişt we û çimî xo kerdî tarî, hers vera kufayenî. Wisifî cade fahm kerd ke Zelîxa hers bîya. Labelê zaf zî xemê ey nêbi. Ey zî rîyê xo şut û pey awe bi honik. Ey dima Sedat zî destir çaqanê xo şikitî û katê xo na çirre hêni vera. Lewî ci yê tarî, pey awe bîyî hit.

Wisifî nêverda Zelîxa çik vajo û yew heta huyîyayenî û yew heta zî qisey kerdenî:

- Datkeyna sebi lewî ti resayî azmin? Kamî to ra va se? Kamî kerge to ra vato kiş?

Zelîxa fahm kerd ke Wisif tewrê aye boqonî keno. Xora dekerdebî, hendê kesiryayebî ke nika to vatenî teqena. Qet zereyê xo de nêtepişt û qîrayî Wisifî sera.

- Şima kul veto! No torê da mi. Hetanê tîya Wehedib maneyê mi kewt mi vera. Ez xo de kewta! No halê mi, zaf weşê şima şino! Reyrey to ra boya însanan nêyena Wisif!

Wisifî huwiya:

- De gelê embazan biewnenî datkeynaya mi ra, se vana. Ti çi kufena. Kî vano qey to kerrey kiriştî. Ti dînya ard ma ser.

Na rey Sedat xo eşt binate û zaf lez qîsey kerd.

- Ata Zelîxa ma zî zaf qelfîyayebî. Nêbînî ma to ra gîrewtenî! Toreyê xo bide mi. Ez gena.

Hersê Zelîxa nêvîyartibi. Sedat ra va “Weto şo, sîdqereyo heram!

Sedat tehn da û pey yew vengo nizm înan ra va:

- Dua bîkenî ke Hecî Musa ho tîya de yo. Nêbinî ez zana mi se kerdenî şîma! Şîma ewro kul kerd zerra mi! Homa heqê mi şîma ra bîgero.

Wisif zanayenî ke hersê Zelîxa helna beno wel û şîno. Coka hey-na huwiya:

- Lîya datkeyna yew teno ke nêzano, vano qey ti asin bar kerdo. Eybo lîya! Xora yelung zaf şenika. Ti ma ra çi wazena? Ti guneyê ma gena.

Labelê Wisifî na qala xo ra pey bi poşman û waşto ke Zelîxa nermik bikero:

- Datkeyna biewnî wisar o, erd ra vilikî perenî. Ez to rê yew desteyê çîmosa top kena temam! Ti o çax ma ef kena?

Na qale ra pey senî ke ti cemed nanî adir vera û cemed cade helîyeno, hersê Zelîxa zî wina lez helîyaye, yew awiro şîrîn kewt rîyê aye ro û yew nucika qijkek da hermeyê Wisifî ro. Hinî cayê înan de zaf nêvindert. Zaf înat bî. Heyna toreyê xo girewt, peynîya xo ra kaş kerd û hetê xo da Girvonî. Hînî zî zerrîya xo de bexjîyayenî. Wisifî û Sedat ewnîyayî yew bînî ra. Zelîxa pey no hareketa xo hurdîn zî malaqa verada. Nêzana se vajî. Şaş bîye mendî.

Badîna çendna cînîyî û qicî ameyî serê hêni û awe kerdî bîdonanê xo. Çîrrê hêni ra xeylek awe vejîyayenî. Yew awa serdin û zelal bî. No hêni binateyê wareyan de namdar bi. Yew cayê arisîyayiş bi. Gomîna Mehemed Elî, Malla Husên, Hesîp û Resul zî ameyî hêni sero. Ê zî qef-lîyayebî. Înan ra dima Lajê Mehemed Elî, Evdilla, lajê Resulî, Heyder

û lajê Îsmailî, Mistefa zî ameyî. Hecî Musa hema cixareyê xo nêqedî-nabi. Tena yew keyfê ci estibi. O zî cixare şimitiş bi. Hecî Musa hela ke cixare ra yew fir şimitenî, vayî cade dûnê cixareyî vila kerdenî. Hesîp zî hêni ra yew wuta awe şimit û dima zî ewnîya Malla Husênî ra. Camerdanî wareyî heme çî hêver ey ra persayenî.

- Malla, Girvon ma ra zaf dûrî de nîyo. Ma nêzdîyê Girvonî de kişta awa Qerxaçî de tîkîna biarisî. Heta uca zî ma mêvinder. Nêbo Wehedib bo ma ta nêyenî. Ma heta şan nêşinî çadiran ronî!

Malla Husên zî kilawa xo kerd cêba xo û çirr ra awe şimit, dima:

- Temam Hesîb ma wina bikerî. Hin ez û ti ma do Girvonî ra telefon bikerî dukanê Ezîz. Wa xeber bido keyeyanê ma û wa meşt bikewî rayîr. Xo ra ma do zî meşt biresî Qeredere. Hin ma bineyke çî-mî zî genî. Keyeyan rê zezewat û domanan rê zî ma tikîna çî bîgerî.

Hecî Musa zî paşt da no fikirî û qal berd yewna ca. Yew çî ame ey vîrî û qirê ey berd. Cixareyê xo ra yewna firt girewt û qala ke ha aye zerre de ya, ard ziwan.

- Malla yewna mesela esta. Wa Hecî Elî zî bêro, ma do o wext pîya qal bikerî. Emser ez hewî kena ke tornî Lutfî Begî yew mesela mevejî ma sero. Wehedib ti vanî qey har bîyî, qudur bîyî. Qal ra zî fahm nêkenî.

Na qala Hecî Musay ra dima Malla Husên bineyke zerrîya xo kerd teng:

- Homa ma afatan ra hîs bikero! Yew qal esta, vanî “Eke fesadî çinî bî, verg û vara bîyenî embaz.” Dewijî Yatuxî pêroyî wina nê yî. Zereyê înan de taye merdimî fesadî estî. Ê rehet nêvindenî. Vanî îllamî Qeredere yê ma yo. Heq û huquq nêşinasnenî.

Hecî Musa zî cixareyê xo qedina, boça cixarî eşt awa hêni:

- Amîn Malla amîn. Astor bi goreyê gama xo ney, bi goreyê esparê xo remena. Lutfî Begî serran ra vero merdo. Lajî ci zî merdî. Tornî ey şar fit kenî û ê zî hê dawaya mîretî kenî. Çimî înan mird nêbenî. Coka dewijî înan dima şinî. Vanî “Dîk mireno, onci zî çimê ey sülî ra nêabiryeno.” Ma şiwanan ra zî vajî wa dîqet bikerî. Wa tewrê dewijan munaqaşa nêkerî. Awe gêyrena, cayo barî ra şina. Bena hewl Malla beno hewl.

Hesîp zî va:

- Par yew çik nêbi. Boka emser zî çik nêbeno. Homa zano Dewijî Kansorikî zaf hewlî. Ma înan ra zaf razî yê. Çi adir kewto tornanî Lutffî Begî ke rehet nêvindenî. Yew zî Qeredere înan ra zaf dûrî de yo binî Kansorik de yo. Çi beno, nêbeno. Mî şîma ra verê cû ra nêvatibi, ma xo het de yew tîfing zî bîgeri. Şîma va "Rayîr de eskerî ma vîndarnenî û tîfing vînenî. Ma nêşeni tewrê eskereran bidi tîyê vera." Ma raştê eskeran zî nêameyî. Bîewnenî yew tîfing zî ma het de çîno. Homa nêkero eke Yatuxijî yew çî bîkerî, ma bêtîfing çî gî weni.

Hecî Musa zaf çî dîbi. Qîra lajê xo sera. Çim ser ra ewnîya ci ra û tena pey awiranê xo qala lajê xo birna. Hecî Musa dima ewnîya tornê xo Mistefay ra û va:

- Mistefa pîyê to sera şî? Nêaseno?

Mistefa zî çend bîdonê awe herî bar kerd û:

- Kalik nalê yew astora ma vejîyeya. O zî ho yew naleyo newe dano astorê pay. Hesen û Dato zî ci rê ardim kenî. Ez vano qey nika hal kerdo.

Tîja nîmroj serê înan de bîyenî berz. Hewa bi pak û hewrî ke azmîn de yê, kî vatenî qey xo nimitibî. Helna camêrdî serê hêni ra vila bî û şîyî gureyê xo sero. Koçeran, astorî û herî xo newe ra eştî xo vero û rayîr rê berdewam kerd. Tîj zî germeya xo zêdna. Hêni ra dima yewna deşta rind estibî. Koçeran na deşt zî vîyarna. Vernîya koçeran de heyne Wisifî şîyenî. Helna Dato û Heyder zî resayî Wisifî. Sedat zî peynîya înan ra nêabiryayenî. Weniştibi yew hero kirrek û vernîya koçeran de şîyenî. Waştêne yew hel vero bireso Wisifî. Sedat herê xo yo kirrek sera qîra.

- Kekê Wisif! Kekê Wisif! Willey dûrî ra yew dew asena. Dormareyê aye de hegayî û mergî estî. Dûrî ra rind asena. Nêzdî ra senîna, ez nêzana.

Wisif huyîya û cewap da ci:

- Sedat eya dewi Girvonî ya û mijdanê Qeredere dana. Na dew vana ke "Qeredere rê yew roj mendo." Ez pîyê xo ra vana wa semedê qican çend gudan zî bîgêro. Qeredere de telî zaf î. Guda ma timûtîm teqnenî.

Sedat tîkîna zor da herê xo û axirî resa înan. Sedat seba qıcan yewna çî zî waşt.

- Wa seba ma bineyke çîkolata û şiker zî bîgero. Xora çerçî yew ser de rayêk yeno. Ti eşkenî ci ra vajî?

Na rey Heyder qisey kerd:

- Qey tena samedê şima geno? Ganê ma zî esto, wa ma rê zî bîgero. Hin şima çîk nêkenî. Heta şan wenî û Qeredere de gêyrenî. Ma nata-weta şinî. Pêroyî gureyan ma kenî. Ma şinî bare, ma nan benî vareyan, ma şewdirî ra warzenî we û şinî kolîyan. Ma heta şan ta nêyenî sereyê xo bikenî. Qir, qirê şima yo biko!

- La ma hema qijkekî. Eke ez bîya girsî, herunda ti zî xebitîyena, meterse. Lîya-lîya kî vano qey ware de çî gure esto, ti kenî! Sey keynayan bermeno. Qoma xo ra bişarme lîya. To heta nika çî gure dayo mi ke, mi nêkerdo!

Dato zî paşt da Sedatî:

- Heyder, Sedat heqdar o biko. O zûr nêkeno. Biewnî nika ra herê xo senî tîmar kerdo. Xortê Qerîderî yo, xortê wareyan o, zaf jîhat o.

Heyder huyîya:

- Lîya Dato ti zî hend mêl kenî biko. Willey ez nêzana. Hela bîn Zelîxaya ma, cira vatenî “Zûrkero pîs, sîdqere” Ez vana qey Sedat û Wisif aye zaf kesirnaya. Şima se kerdo, hende qarîyaya? Merdimo xort çirrey zûr keno Sedat? Xilamalo xo ra vano xortê Qeredereyî!

Xortanî wareyî wina zaf reyan pey Sedat kay kerdenî û o hers kerdenî, pey qirrê xo ardenî, bîyenî şa.

Sedat xo herî sero ra eşt war û:

- Willey mi ci ra va, toreyê xo bide mi. Qeub nêkerd û yew zî nuçik da Wisifî rê. Hîna zî vana ez rencan bîya. Kî vano se kerdo! Xo ra heme kes qîreno mi sero! Şima kul kenî pîzeyê kî! Ez kutîkê verê ber şima nêya!

Sedat û Heyder no qeyde wextêk na tîyê vera. Sedat çî cax ameyenî cayê Wisifî û ciwanî bînan zaf weşî ey şîyenî. Xo pîl hîs kerdenî. Vernîya koçeran de hin pîya şîyenî û hin zî mîyanî xo de qisey kerdenî. Qirê înan zî weşî bi. Koçerî giran-giran ameyenî nêzdîyê

Girvonî. Eyam hewl asayenî. Overê înan de yew kaş de mangayî dewijan vila bibî û leweyê kaş de çerayenî. Yew lajeko barî zî serê yew kerra de ronîştîbî û gawanî kerdenî. Destê ey de yew çonqal estîbî û ewnîyayenî koçeran ra. Paştîya ci de yew mona estîbî û kişta ci de yew bocîyo sûrî bibi. Gavano qijkek helna monaya xo ra binêk nan vet û eşt bocî vero.

Koçerî Dewa Xasî û Hênîyo Sipî xo peyenî de verdayî û resayî Girvonî. Girvonî goreyî Dewa Xasî xeylek girs bi. Hegayî dewijan çorşmeyê dewi girewtîbî. Kamî dewijan xele kamî dewijan zî cew romitîbî. Hetê çepayî Girvonî de awa Qerxaçî estîbî. Na awe zî binêk lêl ameyenî. Overê awa Qerxaçî de çend banî estîbî û verê banan de zî çend mangayî bûeri çerayenî. Di keynayî serqotî, ti vanî desdûyês serreyî, cayê mangan de ronîştîbî. Kincî înan kehen bî û lastikî hewzî girewtîbî pira. Nê keynayî qijkekî dûrî ra zaf rindêk asayenî. Kişta Layê Qerxaçî de daranî tûyê û qorçîyêr heme ca girewtîbî. Koçerî tîya de seba arsîyayîş bineyke vindertî. Astoran û heran ca de milê xo rona û çerayî. Binî tîj de tiftal kirîştîş heywanan kerdîbi veyşan. Tîj giran-giran ameyenî înan sera. Cinîyî binî yew qorçîyêr de ronîştî. Maya Sedat, Meryem zî binî dar de niştî ro. Lajê ci yo hîrê serreyî Evdilqadir verara aye de şîbi hewna. Key-naya ci Fatmaya hewt serre zî aye het de bî. Çerê tîya de zî dîra bi. Sewbîna koçerî tîya de bawîyê bolê mêşnayan kerdenî. Camerdî zî kişta înan de binî yewna dar de ronîştî. Çi cax koçerî vindertî, Xalit û Sedat cade kewtî kay dima û vejîyayî yew tuyêra ke, hema newe vilî akerdîbî sera û gilçe tûyêr leqnayenî. Sey memunan ge xo eşteni o gilçe, ge xo eşteni o gilçe. Vilikî qorçîyêr zî sey vewra zimistanî giran-giran gineyenî erdî ro û gineyenî serê cinîyanê Qeredereyî ro.

Maya Sedatî Meryem senî pey hesîyaye, binî qorçîyêr ra qîrayî Sedatî sero:

- Sedat! Kiştik sîya, ez to dest de menda! A dare ra ca de bîye war. Hema newe pel akarda, gune ya. Wîî rîyê mi bi sîya! Zaf eybo darê şarî ya! Nika yew tene qal keno! Lez bîye war! Biewnenî ey lajeko bîn zî rayîr ra vejêno! Biko ez ha kamî ra vana!

Sedat zaf înat bi. Xeylek esmer bi û şapîkî ci hurdî hetan ra zî pîne kerde bî. Xeylek tebra bi. Çirrey binî qalî de nêmendani. Qal

resneyeni heme kesî. Qet goş nêda qala maya xo sera. Yew heta dar têşaneyeni û yew heta zî qal resnayanî maya xo:

- Daye sebena ez yew binêk kay kena! Ti hend lez qîrena mi sera! Kî vano qey ma dar werda.

Maya yi heyna qîrayî Sedatî sero:

- Hiro! Heramo mîskîn ti qey qal ra fahm nêkenî, ez vana heramo! Gune yo! Bîye war lez. Mi mîyare uca kutîkê verê sûlî! Nîyo ez ti tîmar kena!

Kiştâ Meryem de Maya Xalit, Hecik zî bî û aye zî qîrayî Xalit ro. Hecik dima pîlê Xalit, Bîlal ra va:

- Bîlal lajê mi ez qurban, şo nê hurdîn bîyare war. Eybo, wa şar pey ma qal nêkero. Biewne dare senî vilikan rişnena.

Bîlal pancîyês serre bi û Xalit ra çahar serrî pîl bi. Ey zî binî dar de xo derg kerdî bi û vilikî varayenî ey sera zî. Senî nê vateyanê maya xo eşnawit, destir warişt we û pelizya dar ro. Hêver resa Xalit û doşê ci ra tepişt, ard war. Sedat tena mend û o zî helna hende qalan ra dima, serê tûyêr ra xo vir kerd erd. Sedat zaf har bi. Na rey zî şî birayê xo yo qijkek Evdilqadir sera.

Maya ci na rey binêk vengê xo kerd kêmî:

- Sedat! Qarişê lajek mebe. Ho hewno girr de yo. Hiro sîdqere, hema yew havilê to nêreseya ma. Qey Homaî ya beş o! Lajek rehet verade.

Sedat na hew zî lew na Evdilqadir ra û alişkê ci ya nermik zereyê alû de verada. Maya ci hende kewt leyk, heyna zî Sedat serê birayê xo ra xo nêvist dûrî. Meryem laçika xo ya zerd ard peyser û warišta we, lastikê xo yo kewe linga xo ya raşt ra vet û nişna Sedatî ro û:

- Hiro ti qalî ra fahm nêkenî! Lajê kutîk! Ti emirê mi werd ha! Ez tewrê to nê koyan de sekana! De vajeni gelê embazan! Ha vaje ha vaje! Herî çî zano wenca bûro. Sedooo! Tetirhon to rê do lajo! Kiştik sîya! Ti kul kerd zerrîya mi!

Mêşnayî zî hema newe-newe resayenî dewi. Mêşnayan senî çereyo rind dî, destir sey çiçeganê wisarî serê vaş de hurdî-hurdî vila bî. Emîn kulavê xo yo kewî ant bi xo sera û verniya bolê de bi. Şax zî xo het de pey di kutîkan peynîya pes de bi. Serşivan Şax, bi vengê

xo yo dekerde qîra û peso ke ey verî de vila bibi, şa xo vera û na rey zî qîra Emîn ro:

- Emîn! Emîn! Mêşnayan bîyare peyser, lez bişano xo vera. Eke bikewî hegayê şarî, zaf eyb beno. Eke serê merg de zî vila bibî, Wehedib ma hinî xo bikişî, ma nêşenî bîyarî peyser. Hin no erdê şarî yo. Hegayî dewijanî. Wa eyb nêbo. Hin zî ma bol kewtî berey. De hadî ma lez bikerî!

Emîn xo ser ra kulavê xo eşt vaşo teze sero, çend kerrayî eştî vernîya mêşnayan û nêverda mêşnayî serê merg de vila bibî. Yew mîya koyîsa ke waşte ke xo serê quç ra bierzozereyê yew hegayê xeleyî, Emîn eya hel vazda û dimeyê ci ra tepîşt, kerd mîyanî pesî. Şax zî badê peynîye ra resa ci, xedvanê xo ra tikîna sol vet û yew mîya bela sûrî ca de kewt vernîya pesî, destê Şax lîyest û serşiwana cuwa pey pes şona xo vera.

Zelîxa zi serê siba ra nat, hêver tewrê maya xo dir û dima zî Wisifî dir nay bî tîyê vera. Ridê ney ra nêşîye cayê kesî û tik û tena şîbî kişta awa Qerxacî. Merdim vano Zelîxa mîyanî awa lêl de zerrîya xo dîbî. Sey hîsanê ci, awe zî lêl bi û keynayî wareyî çîmanê xo yê tarî, na awe ra nêgirewtenî. Çimî veyva Xanim, Meryem zî ginayî Zelîxa ro. Evdilqadir girewt verarda xo û şî Zelîxa het. Wexto ke awirî Meryem û Zelîxa ginayî yewbînî rê Meryem cade fahm kerd ke, yew derdê aye esto.

Veyva Xanim erdî ra yew girîşo qijkeko çamûrin girewt û ewnîyayî Zelîxa ra:

- Zelîxa! Xeyra? Ez vana keyfê to çîno. Kî vano qey pelê to hin dar ra nêmendo. De waye xo ra vaje, çin a keyfê to çîno?

Zelîxa zaf qeyil nêbîya qisey bikera. Rîyê xo açarna û çimî xo Meryem ra remnayî. Binêk pey Evdilqadir kay kerd û fahm kerde ke çimî Meryem hê aye sero de yê û aye ra yew cewap pawenî. Zelîxa mecbur mend qisey kerd. Vengê aye kêmbi.

- Ney veyve! Ez hewl a. Yew çî çîno. Ez tena bineyke qeflîyeya. Sewbîna yew çîyo xam çîno.

Ax keynaya wareyî! Ax delala Qeredereyî. Kamî zano ke, zerrîya to de adîrê çend derdan vêşeno. Ti boranê Beytuşî ya! Ti rinda Gelîyê Lazî ya!

Labelê Meryem vengê Zelîxa ra fahm kerdibi ke, yew derdê aye esto. Zerrîya Zelîxa de adir vêşayenî. Labelê germeya xo nêdeyenî teber.

Meryem verarda xo de Evdilqadir yew binêk têşona û reyna pers kerd.

- Zelîxa! Biewnî ez waya to ya. Ti qey Homayî kena, eke yew derdê to esto, mi ra vaje. Wa zereyê to de nêmano. Ti sey vewra Koyê Qurceyî, ha verê çimanê mi de helîyena! Se bi kî?

Zelîxa çimî xo yê girsî Meryem ra remnayenî û alişkî aye sey bezreyî henarî bibî sûrî. Na hel Meryem raştî ra ewnîyaye rîyê Zelîxa ra û waşte ke fekê ci bigeyra. Qal qet nata-weta nêberd û:

- Zelîxa, raşt vaje ti çew ra heskena? Ti zerr kewta kam î? No dejê to, maneno dejê heskerdişî!

Zelîxa şaş bî mend. Bineyke telaş kerd û nêzana se vaja. Mudêk dest û lingî ci kewtî tēmîyan. Dima nê qalî ke fekê aye ra vejîyayî, sey qerqurşun lez vejîyayî.

- Ney, ney veyve! Ti ça ra vet qey Homayî? Çiyo winayîn çîno. Wîî rîyê mi bi sîya!

- Ez çiyoyê ke zana, waya xo rê vajî. Wexto ke kî ewnîyeno to ra, ti vanî qey mêrdeyê to merdo. Vistewrîya mi Xanim mi ra va, maya to zaf ameya to sero. Binêk zî to ra qalî vatî. Wazena hinî yew gam vero, to bikera veyv. Heme mayî, semedê keynayanî xo ney wazenî, o qey de nîyo Zelîxa?

Zelîxa zî nê vateyan sero geryê maya xo kerd, waşt ke bineyke qal vila bikera û rehet biba:

- Temam veyve ez aye fahm kena. Labelê zaf yena mi sero. Ez nika zewaj-mewaj nêwazena. Semedê mi hema rew o. Hela ke wina kena, zerrîya mi bena teng. Ti vanî qey ez fatsiyena. Şina yena, qal ewna zewajî sero. Hinî mi eciz kerda. Merdim mezano, vano qey ez hîris serrî ya. Emelê mi xirab o. Ez se bikera!

Zelîxa hinî nêşîyî hesiranî xo bitepişa. Bermî kewt çimî aye û çend hesirî germinî alişkê aye ra hêver ameyî lewî aye qelişnayî û uca ra zî kewtî mîyanî awa Qerxaçî. Aye zanîyî xo şikîtî û awa lêl ra bineyke girewt, dest û rîyê xo şutî. Awe honik bî, la rîyê aye germin

bi. Çareyê xo vilîna. Zaf guneyê Meryem Zelîxa rê ame. Evdilqadir erd de rona. Destê xo yo raşt eşt çengê Zelîxa. Roşnîya tîjî dayenî engiştaneyê ci û engiştaneyê aye beriqayenî.

- Zelîxa xo medejne. Wina zî mevaje. Biewne ti ciwana, şikir yew nêweşîya to û kemeyîya to çin a. Maya xo zî îdare bikere. Zer-rîya aye rind tepişe. Zaf vengê xo mevaje. Xo ra ya zî hewleya to wazena. Xirabeya to nêwazena. Çareyê to de çi nusîyayo, o beno. Zerrîya xo aswas meke. Zerrîya to teng meke. Homa pîle pîlan o.

Meryem dima hurdî hermeyî Zelîxa ra tepîşt û Zelîxa giran-girran ame xo. Rîyê aye de sey rayîrê koyan, rêça hesiran estîbî û çimî ci bineyke bibî sûrî. Gijikê aye tikîna binî çita aye de, bibi vila. Qet yew çî nêva. Xora qandê nay zî teqedê ci nêmendibi. Kî vatene qey destan û lîngan ra kewti bî, zanîyanê aye de derman nêmendibi.

Meryem gerguşê xo erdo hît ra girewt verara xo û yew lewa şenik na pa:

- Zelîxa de hadî ma zî şime, şar rewna xo dayo rayîr. Ma peynîya înan de memanî.

Meryem dima Evdilqadir eşt paştîya xo û pîya kewtî koçeranê binan dima. Raywananî Qeredereyî binî azmîno zelal de xo daye bî rayîr rê û kewtibî nanê xo dima. Mergî, koyî, kaşî, dewî û neqebî xo dima veradayenî. Şarê wareyî astorî û herî eştibî xo vera û şîyenî. Hewa honik bi. Çend kutîkî dewijan lawayenî. Yew dewij û cinîya ci dormareyê hegayê xo de, quçê kerrayan ronayenî. Merdimî dûrî ra silamê koçeran girewt û topê kerrayan ke destê ey de bîye, da yew kerra rê û ciqîrx vera perrayî. Malla Husên zî ewnîya ke mêşnayî înan kewtî berey, çimî ey gerayî Wisifî. Labelê Wisifî astora kehîl eştibi xo vera û tewrê Sedat vernîya koçeran de bî. Malla Husên nata-weta ewnîya û çimî ci ginayî Heyderî ro.

- Heyder cade şo Wisifî bivine! Pîya şêrê cayê Şax û Emînî. Pes xeylek tepiya de mendo. Heta Kerro Sipî înan ca meverdeni. Ma ver de hema qeymeyê Kerro Sipî esto. Yi tena nêşenî pes uca ra bivejî. Ma tîya îdare kenî. Lez bikere.

Birazayê Malla Husênî, Heyder hin yi ra zaf hes kerdenî û hin zî yi zaf goşdarî kerdenî.

- Temam apo. Ez ha ca cade şina Wisifî het. Înşalah ma têdest ra mêşnayan rew resnenî Kerroyo Sipî.

Heyder eya hel sey tajî vazda, heme kesani yew bi yew bi vîyart û resa Wisifî.

Wisif wexto ke Heyderî hesîya, milê xo tada peynîya xo û:

- Datîza, to xeyro sebi? Ti qey hende erzîyenî?

Heyder lezabez ame înan het. Tengnefes mendibi û destir dest pê qalkerdiş kerd:

- Wisif, datîza willey pîyê to mi erşawit. Va “Şêrênî cayê pesî û dest bierzenî şiwanan. Heta Kerro Sipî tewrê şiwananî şêrênî û înan cameverdenî” Ez vana qey Emîn, Şax rê bes nêyeno. Coka Apo Husênî ma rusneno. De hade ma lez bikerî.

Sedat zî ê goştarî kerdenî û cade xo eşt binate:

- Kekê Heyder ganî ez zî tewrê şima bêrî? Willey şima mi ra vajî se, ez keno. Ez zaf qeyila bêra. Hin xora maya mi zî wazena, mi xo ser ra bitefilna, çik nêvana.

Wisif astor vindarnabi. Heyder çaqeyî xo şikîfî, bineykna nefes girewt û Sedat ra va:

- Ney ney birayê mi ney! Biko ti mîye. Çi gureyê to uca de esto! Heta ma biresî Kerreyo Sipî, ti zaf qefilîyenî, zanîyanê to de gan nêmaneno. Ti nêzanî la pes çetin o. Merdim qefilneno. Biko gurriyê tifingan dûrî ra weş a. La qet wîno nîyo!

Dima cêba xo ra yew fitîka newîya zerdî vet û da Sedatî:

- Sedat biewnî, mi na fitîki seba xo nimitnayî, nika ti bîgerî. Wehedib nipnewîya. Ma hema nêkewtibî rayîr mi Depe ra girewtibî. Mi hema çirey nêdeya lewanê xo ra, nêceneya. Wa yê to ba. Qey ma Înşalah cemê yerî yan zî şandî yew bînî vînenî. Hende xo ver mekuwe.

Heyder dima Wisifî ra va:

- Hadî datîza! Biewnî ma kewenî berey. Wehedib Apo Husênî ma lapat keno. Ti zanî destê yî zaf giran o. Ez nêşina vengê ey bîyarî xo sero.

Sedat heyne zî hermeyî xo nata-weta berdenî û waştenî tewrê înan şêro. Wisifî zî zaf derg nêkerd û Sedat ra çend qalî vayî:

- Sedat de haydi înat mekire. Ma goştârî bikere. Nê gureyî to nêyî. Heyder nêheq nîyo. Ti zaf qefilîyenî. Willey bacê lingî to masenî. Ti nika tewrê maya xo şo. Ma badîna yewbinî vînenî.

No wext de pîyê ey û maya ey zî pîya koçerî binana, kişta înan ra raviyartenî. Zelîxa zî hela ke uca ra vîyart, qet sereyê xo berz nêkerd û înan het ra da ra şî.

Sedat hinî înat nêkerd, fitîkê xo ya newî ya zerdî girewt kerd cêba şapîkanî xo ye pîne kerdeyan û maya xo dima qîra!

- Daye! Daye! Babîkî mi vindenî! Ez zî ha yena. Vindenî! Vindenî!

Wisifî û Heyderî zî qin sero xo tadayî û xo dayî hetê mêşnayana. Malla Husên zî raştê înan ame. Fahm kerd ke hê şinî cayê mêşnayan. Ey het de Hecî Musa û çendna camerdî estibî. Wext vîyartenî û qefleyî koçeran kî vano sey yew kuwareyê hingan xebitîyayenî.

Pesê Keyeyê Hecî Elî kom bibi. Peynîya pesê Keyeyê Hecî Elî de pesê Keyeyê Hecî Musa ameyenî. Wisifî û Heyderî hetê mêşnayana vazdayî. Zaf nêşî û raştê bolê mêşnayan ameyî. Şax û Emîn mêşnayî şaybî xo vera û ameyenî. Şax kulavê xo yo kewe girewtibi pera û destê ey de zî yew çuweyo qalin û derg estibi. Linganî ey de mekab estibî û binêk zî kehen bî. Erdişa ey binêk bibî derg û gijikê ey zî kewtibi têmîyan. Dindanê ey rîyê cixare şimitişî ra bibî xizik. Hurdî destanî ey zî bineyke nasir girêdaybî. Dewa ey binî Koyê Qurceyî de bî û ci ra vatenî Xezik. Zewajnaye bi û hirê zî qicî ci estibî. Rîyê şîwanetî ra qicanî xo û cinîya xo ra cîya bi. Bîyo çend serreyo ke semedê debareya keyeyê xo, koyan de gerayenî û şîwanetî kerdênî. Emser zî tewrê keyeyê Hecî Elî ame bi Qeredere. Paştê Emîn de zî kulavê ci yo kewî û kulavê ci rê giredaye yew mona estibî. Destê ey yo raştî de zî yew cuwe estibi. Di kutikanî zî nê koyan de ci rê embaztî kerdênî. Bolê mêşnayan het de timûtîm kutikî estibî. Milê hurdî kutikan de zî, asin ra viraşte toqê kutikan estibî. Hurdî kutikî zî xeylek xurt bî. Belka zî hurdî pîya eşkayenî yew heş bierzî erd. Emîn badê şî peynîya pesî. Perê raştê ey de pes bi. Mekabî ey zî linç mîyan de mendi bî û yew zî kot girewtibi pera. Destê ey yo raşte de yew zî saeta sîya estibî. Ge-ge ewnîyayenî na saetî ra û pîyê xo ardenî xo vîra. Na saete pîyê ey ci rê kerdibî xela. Coka hewl

ewnîyayenî na saet ra. Şax hela ke ê dî, hêver pey destê xo yo raştî fitîk cena û badîna vend da înan.

- Wisif! Wisif! Ti şo Emînî het û pero raşt bitepişî. Binêk lez bikenî. Nêbo ma ta nêyenî û koçeran ra mirdîya xo kewenî dûrî. Wa Heyder zî şero pero çep. Ez zî vernî ra lez dana mêşnayan. Ma têdest ra pes biresni koçeran.

Hewa nermaw bi. Herr, zimistan ra pey newe-newe xo ardeni peyser. Nê erdan de, daristanan de darî dergi çîne bî. Zafî mazêr bî û hema newe pind dabî. Wisif û Heyder hurdî zî şî cayanê xo û tewrê Emîn pes eştî xo vera.

Yew mêşnaya qerxac mîyanî bolê ra vejîyayî û xo da yew kaşa. Eya hel çend mêşnayî kewtî aye dima. Wisifî senî dî, destir erd ra yew kerraya girsî girewt û vir kerd vernîya înan. Mîya qerxac eya hel agêyra mîyanî bolê. Zaf nêşî, pes sey tîr rêz bi û rêça koçeran ra rayîr rê berdewam kerd.

Koçeran semedê nimajê nîmrojî, binî yew kerraya xişn de cebir da. Tîya de yew hêni estibi. Awa hêni, erd ra vejîyayenî. Hecî Musa û Malla Husên desmajê xo girewtî. Înan ra dîma camerdanî binan zî desmajê xo girewt. Cinîyan zî camerdan ra dûrî de, bîdananê awe ra desmaj girewt. Siftê Hecî Musa û Malla Husên vindertî nimaj. Malla Husên malatî kerdenî. Camerdî bînî zî resayî înan. Wexto ke nimajê koçeran qedîya, qet wext vîndî nêkerdî û newe ra radayî. Na rey koçerî heta Koyê Kerro Sipî nêvindertî û uca de hin şan kerd, hin zî bare. Mêşnayî zî kewtî bî înan dima û ameybî nêzdîyê koçeran.

Wisar, newe-newe darî, koyî, deştî, hêniyî, vaşî, vilikî û çuçikî ardenî xo. Wisar de vewr helîyena, koyan ra qeymeyan ra xo bestena war û bena vengê awe. Xuş-xuşê aye heme ca ra eşnawîyena. Awa vewr ca-ca zî bena vay, koyan ra sey tîrmar xo nata-weta çar-nena, yena war û resena deştan. Deştan ra zî resena layan. Gano teze dana erd. Erdî ra gewen û vaşo teze kok dano. Yewbînî ra rindîyê vilikî zîl danî û newe ra vêjîyenî teber. Key vewr helîyena, sifte herra hît ra vilika helonik zîl dana. Mîyanî vewra sistî ra qamê xo kena derg û mijdanê wisar dana. Helonik zaf zî nazika û şarmîyena. Senî tîj vînena, cade milê xo kena çewt. Xora emirê aye zaf

nîyo. Wisar de erd zî xeylek nazik û nermiko. Ca-ca, to vatenî qey vilikî bîn zî şarmîyenî û xo berey erzenî teber. Boya wisar heme ca ra vila bena. Kî qeyilo biewno koyan ra, deştan ra û vaş ra. Binta-reyê na rindey de koçeran rayîrê xo rê berdewam kerdenî...

Di bolî mêşnayan bî. Yew bol de mêşnayî Mehemed Elî û lajê ci Silêman, Resul, Malla Husên û lajê ci Umer estibî. Lajê Resulî Ehmed û lajê Malla Husênî yo pîlî Umer tewrê koçeran nêameyibî. Nê hurdî lajan ra Umer pîyê xo ra cîya şîbi. Ehmed hema tewrê pîyê xo bi. Labelê çiqas pesê Resul û Malla Husênî bi, pesê înan zî bi. Hetê debare ra cîya nêşîbî û tewrê pîyanê xo ewnîyayenî pesî ra. Ehmed û Umer emser do pey qamyon bêrê Qeredere. Hecî Elî zî bîyo çend serrî yo tewrê raywan ameyenî Qeredere. Kokim bi. Coka nêşîyenî tewrê koçeran bêro. Bolê Hecî Musa de zî mêşnayî lajanê ci Hesîb, Mehek û Îsmail estibî. Keyeyo çaharin zî Dewa Xezikî ra Bekir bi. Labelê hema nêamebi. Cinîya ci tikîna nêweş bî. No sebeb ra ey zî vatibi "Ez hin tiftalê xo û hin zî mêşnayanê xo pey qamyon ewna Qeredere."

Hîna astorî û herî rêz bîbî. Cinîyî kewtibî peynî. Rayîrê ware de na gam koçeran rê heta Kerro Sipî vindertiş çinebi. Binî tîja wisarî de koçerey ge-ge rind bî û ge-ge zî çetin bî. Wext vîyartenî, emir vîyartenî û rayîrî qedîyayenî. Malla Husênî û Hesîb weniştî astoranê xo û ameyî Hecî Musayî het. Hecî Musa binêk qeflîyabi û weniştîbi yew hero sipî. Her zaf girs bi û sey qatir bi. Serê ci de maneyê xo kerdîbi çewt û hevсарê herî ra tepîştîbi.

Malla Husên silam da û:

- Hecî ma hê şinî Girvonî. Ma binêk çî-mî geni. Sewbîna dewî rê zî telefon akenî. Eke Homa yew tengey nêdo, şîma helê şan resenî Kerreyo Sipî. Ma zî resenî şîma. Meşt zî ma do biresî Qeredere. Xora rayîrê ma siba zaf çetin nîyo. Girvon ra pey rayîrê warî sêrancêro. Hecî tî Girvonî ra tuwey wazenî?

Hecî Musa herî sero de kutîya xo ra yew cixare vet û va:

- Willey Malla wa Hesîb biewno ci ra. O tutin ra fahm keno. Eke şîma yew tutino pak dî, mi rê nêzdîyê hîrê kîlo bigeni. Ez hîna nêşîna ware de bigerî tutin. Eke şîma tutunê Bidlîsî dî ef mekenî û cade bigenî. Ez tewr zaf, tutîne Bidlîsî ra hes kena. Qirika mi nêdejnenno.

Malla Husên pey sereyê xo tesdîq kerd:

- Temam Hecî. Ma ewnîyenî ci ra û genî. Hadî xatir bo şîma!
Hecî Musa dima peynîya ra qîra!

- Malla! Hesîb! Mi xo vîr ra kerd. Binêk zî awa sîya û şîwanan rê
zî tutîn bigenî.

Hesîb zî serê astor ra ewnîya pîyê xo ra:

- Temam bawo, ma genî. Xora Kazo zî vizêr mi ra tutîn waştîbi. Ti
weş ard mi vîr. Miqatî xo be!

Cuwa pey hewran vernîya tîj girewtî. Binêk honikî koçeran sera
vila bi. Peynîye înan ra, hetê Awa Qerxaçî ra vayo serdin ameyeni.
Û hurdî asparî hedî-hedî Koçeran ra kewtî dûrî. Fekê Hecî Musayî
qet veng nêvindertenî, cêba xo ra tûzbeyî xo vetî û herî sero de antî.
Destê ey yo çepî de cixare, desto bînî de tûzbê estîbî. Çongola xo
zî kerdîbi galeyê herî. Peynîya înan ra yew gijolêk warişt we. Erd
ra toz, tofik, qirşî kerdî têmîyana. Badîna no duzde zî qedîya û ko-
çerî kewtî yew kaşo verên. Koçerî kaş ser ra şîyenî. Paştîya kaşe de
gewen dîra bi û yewbînî ra rindîyêr nebatî estîbî. Vilikan, gagiran
no kaş xemilnabi. Merdim wexto ke hewa verên yeno tîya, vano ke
qey tîya cenneta zûra yo. Wexto ke vayo honik dayenî vilikan rê, kî
vatenî qey vilikî hê reqş kenî.

Peynîya Koçeran de heyna çend cinîyî pîya şîyenî. Cinîya Resul,
Şerîfa, cinîya Hesîb, Hanîfa, cinîya Mehek, Eyşa, Xanim û veyva
ci Meryem. Verara Meryem de Evdilqadir estîbi. Coka Meryem we-
niştîbî yew astor. Keynaya aye Fatma ya hewt serre zî serê astor de
verar şîbî paştîya maya xo ra û destê ci de nanêko huşk bibi. Maya
ci binêk rûno keke sawitîbi ci ra û werdeni.

Meryem serê astor ra bi yew vengo qefilîyaye, Xanim ra va:

- Daye! Sedat ho ça de yo? Hema hela bîn mi het de bi. Homa
zano honc, ho tewrê Xalit kamçîn şeytaney dima yo! Daye! Qet cayê
xo de nêvîndeno. Zaf tebra yo. Ez dest de menda. Mi ganî binêk nan
bidayenî ci. Nika ez vana bîyo vêşan.

Xanim huwîyaye û:

- Keynaya mi, willey tornê mi sey tajî yo. Tuwey ma het de vin-
deno! Ez vana qey vernî de tewrê pîyê xo û ciwananê bînan şîno.

Keynaya mi ti zî binêk sabir biker. Zaf mecîrgî ci sero. Hema qico qijkek o. Çi zano dinya vana se!

Destê Hanîfa de tikîna eskijî bibî. Siftê serê astor de yew çeng da Fatma. Fatma zaf kejik bî û çimvil bî. Rîyê aye zî tîj ra xeylek veşa bi. Yew fîstano hewz girewtibî pira. Pirnika aye û lewî aye zaf barî û rindibî. Lewî ci zaf sûrî bi û lastikî zerdî girewtibî pera.

Henîfa dima kîseyo naylonin ra bineyna eskijî vetî, cinîyanî bînanî ra vila kerdî û ewnîyayi Xanim ra:

- Xanim, de ma rê bi vengê xo yo vêşaye yew deyîr vaje. Nêbo willey no rayîr nêqedîyeno. Hewa zî xeylek bi germ, zor dano ma. Mi areq vet.

Xanim kixayî û cinîyan ra va:

- Willey binêk vengê mi kewto. Labelê ez hîna zî vana û şima zî mi dima bivajeni. Willey, ez tena nêvana.

Cinîya Mehek, Eyşa zî laçika xo ya sûrî verada û newe ra gireda:

- Temam Xanim, ti vajer, ma to dima vanî. Xora qirê ma zî wina yeno. Nêbo no kerro-quc de wext senî vîyareno!

Xanim verê cû deyîra ke do bivaja, derheqê na deyîrî de binêk malumat da:

- Na deyîra ki ez do nika bijava, Çewlîgî de veyvayan de zaf yena vatiş. Pey na deyîrî keynayî û ciwanî Çewlîgî pîya govend genî. kamçîn ciwan, çim verdayo kamçîn keyna, hela ke na deyîr vajî-yena, ewnîyeno çimî a keyna ra û no qeyde keyna zî fehm kena ke zerrîya ciwanî ha aye de esta.

Xanim dima dest pê deyîrî kerd. Vengê aye û cinîyanê bînan Homa zano mîyanî kaşan ra resayenî heta kamçîn cayan. Yew vengo nermik, barî û zerrvêşaye bi. Koçerî şîyenî, rayîrî qedîyayenî û emir vîyartenî. Kamçîn ca ra şîyenî, uca de rêça xo zî seba rayîrwananê binan, seba çerçîyan, seba serna, seba sewbîna koçeran veradayenî...

Herê keyna çi keyneka

Çi keyneka delal vona

Hela ma şî pey ino bonî

Ti ra vona di qalonî...

- Daye! Ti qey bermina, sebi kî?

Fatmaya qij, dima peynîye ra zaf pît verar şî maya xo ra. Pey destanê xo yê qitalekan pelizyaye maneyê maya xo ra.

Labelê vengê Fatma şî cinîyanî bînan zî. Ciniyî ewnîyayî veyva Çewlîgî ra. Meryem ca de çimî xo kerdî pak û zerrîya xo ant. Çend hesirî ci yê germinî, ginayî alişkanê gerguşê ci Evdilqadir ra zî. Vîstewrîya ci Xanim zî hinî deyir birna. Alişkî veyve sey henar bibî sûrî.

Çewî çîk nêva. Meryem pey laçika xo, rîyê xo kerd pak û hurdî-hurdî qisey kerd.

- Na deyir veyveyê mi de zî vajîyayebî. Ez yew het de ronîştibîya. Pey na deyira, keynayî û ciwanî dewa ma, destî yewbînî girewtîbî û kewtibî govend. O wext maya mina belengaz zî yew kuncik de ronîştibî û hesirî rişnayeni erd. O bermayîşî maya mi, ame mi vîr.

Xanim zî waşt ke moralê veyva xo hewl bikera:

- Maya to, Homa rehma xo pey bikera, rehmeta Ema Qud zaf hewl bî. Çi canik bî. Willey ma hela ke ti Silêmanê mi ra waşt, ma ra çîk nêwaştibî. Sey melaket bî. Zaf dest akerde û zerrenik bî. Ma yew serr Çarek de pîya şî ware. Mi eya serr rehmet Ema Qud şînasna. Homa cayê aye cennet bikero, ma taye hewleya aye nêdî.

Cinîyanî binî zî seba maya Meryem fatîha wend. Pêroyî cinîyî Meryemî ra zaf razî bî. Henîfa zî wina fikirîyayenî.

- Xanim, willey şîma zî Çewlîgî ra yew vevya jîhat û canik girewta. Ez timûtim vana destê veyva ma ya Çewlîgî ra heme gure yeno.

Meryem rîyê xo rona. Henîfa berdewam kerd:

- Xanim la tooo! Waya mi, ti gureyê xo zana. Keynayî Çewlîgî hin rindî û hin zî zaf canikî. Ez zî wazena Hesenê xo Çewlîgî ra bizewîjnî. Qey xeyrê xo, qey lajê mi zî uca ra yew keynaya şit helal bivîne.

Qal geraye şîyî ameyî û axirî newe ra ame zewajê Silêman û Meryem sera. Nê qalan ra dima ciniyî beyntareyî xo de huwîyayî. Şerîfa zî Xanim ra persaye:

- La Xanim raşt a şîma Meryem senî dî?

Xanim zî va:

- Eeee Şerîfa ma xora Çarek ra keyeyê Meryem şinasnayanê. Yew zî keynaya ema mi Ayfer ha Çewlîg de dewa înan de zewijîyeya. Rehmet maya Meryemî Ema Qud zî cîranê aye bî. Willey aye seba Meryem waştîş, aqil da ma. O çax Silêmanê mi zî hema newe esker ra amebi. Ez da ra şîya, dewa înan. Ayfer zî tewrê mi ame. Mi senî suqber ra Meryema xo dî, Wehedib mi va “Mi veyva xo dîya.”

Eyşa zî:

- La waya mi qedero. Qeder kî beno kamçîn ca kî nêzano. Homa qederê keynayan û lajanî ma hewl bikero. Maya mi her wext vana, ewlado xeyr, veyva xeyr.

Xanim zî hîna rojanî kehenî ke Meryem lajê xo rê waştîbî, ê rojî ardî xo vîr:

- Zaf rind yeno mi vîr. O çax zimistan bi. Serd û puk bi. Ez zî semedê ageyrayîşa xeylek kewtibîya berey. Ez a şew dewa înan de menda. Mi va ez keyeyê emkeynaya xo de manena. Rehmet Ema Qud va “Îlamî ti bena meymanê mi.” Mi sekerd nêkerd qebul nêkerd û ez bîya meymanê Ema Qud. Raşt! Yew cinîya zaf hewl bî. Na dinyaya zalim ra rew bar kerd û şî. Ez key ewnîyena çimanê Fatmaya xo ra, ez tede çimanê Ema Qud vînena! Hey dinyaye! Ma a ser Çarek de pîya çi dî, çi nêdî! Homa cayê ci cennet kero.

Cinîyanî jîhatî yê Qeredereyî pêro pîya na dua rê zerrî ra va “Amîn.”

Koçerî hetê Kerreyo Sipî de şîyenî. Hinî wextê yereyî nêzdî bi. Vernîya Koçeran de kişta yew paşt de vewr hema nêhelîyayebî. Mîyanî vewr ra çend vilikanî helonik sereyê xo vetibî teber. Zaf rind asayenî. Milê înan çewt bî. Sedat û Xalit cade şî cayê wevr û vewr ra yew penç girewtî û eştî fekê xo. Badîna binêk zî vewr ra girewt xo dest û vazdayî peynîya koçeran. Sedat ame maya xo het. Ey waştene ke zerrîya maya xo bîgêro. Ewro serê siba ra nat maya xo, xeylek kesirnabi. Coka dormarîya maya xo ra sey leyîrê kergî nêabirya-yenî. Sedat, destê xo de vewra nermik, şî kişta astora ke maya ci, Fatma û Evdilqadir serê ci de yê, a astor het.

- Daye! Biewne mi semedê to ya, binêk vewr ard. Lez mi ra bîgêr! Ti nêgêrî a hel helîyena.

Fatmaya qijkek, senê destanê kekê xo de vewra wisarî dî, maya xo ra:

- Daye! Daye! Kekê mi ra vaje, wa vewr bido mi. Ez wazena! Mi rê çi ez wazena!

Meryem serê astor ra binêk xo kerd nizm û destanê Sedatî ra vewr girewt. Da Fatma û Fatma zî destir eşt fekê xo. Xora zafê na vewra wisarî helîyayebî. Meryem dima çim ser ra ewnîyayî lajê xo yo tebra ra û bi yew vengo hersbîyaye va:

- Hiro Sedooo! Kıştik sîya mi hema to ef nêkerdo. Mi qey ti tewrê xo ard! Ti nê koyan de bî belayê sereyê mi! Werekna ti tewrê qamyon biameyenî! Ti çi bî har û yew deqîqa herunda xo de nêvindenî. Mi ti ra sê rey va, cayê mi ra meşo. La ti sekenî! Se kutîko har bîyaye nata-weta şinî û yenî. Ez tewrê to se kena! Ti yew gureyê dinya rê zî nêbenî! De mi ra vaje, to şefeq ra nat, çî werdo?

Sedat suretê xo rona. Keyfê ci rema. Sucdar bi. Coka qet vengê xo nêvet û qalanî maya xo ser ra qal nêva.

Evdilqadir verarda dadîya xo de şî bi hewno girr. Kifî maya ci rîyê gerguşa ci ra xeylek qefilyaye bî. Coka Evdilqadir giran-giran kışta xo ya raştî de, kerd zereyê yew galî. Fatma ya qijkek zî serê astor de tersayenî. No semed ra hin hetî penî ra verar şîbî maya xo û hin zî palonî ast qijkek orî ra zaf pît tepîştîbi.

Vernîya koçeran de Hecî Musa, lajê ey Mehek, Mehemed Elî û Resul bibî. Pêroyî payra şîyenî û binateyê xo de qisey kerdenî.

Hecî Musa sereyê xo kerd berz û ewnîya tij ra:

- Nimajê yereyî nêzdî yo. Ma bineyke lez bikerî. Ma ganî nimajê mexrebî ra ver biresî Kerro Sipî.

Mehemed Elî zî destê xo yo raştî de, ewnîya saeta xo ya sêmin ra û:

- Hecî tayn mendo. Înşalah ma hetanê o wext resenî Kerro Sipî. Vernîya ma de qeymeyê Kerro Sipî û Layê Gozîyeranî mendî. Nika kaşanî Kerro Sipî de zaf ribêsî estî.

Hecî Musa:

- Ti raşt vanî Mehemed Elî. Nika ribêsî Kerro Sipî teze yî. Ma

qıcan ra vajerî, wa biney arêbidî. La Resul, Mehek pes ho ca de yo?
Xebera şima pey esta?

Mehek zanayenî ke pes ho ca de yo. Cewab da pîyê xo:

- Bawo mêşnayî ma ra zaf dûrî de nêyî. Merga ke ha peynîya ma de ya, a merg vîyartî û hê yenî. Pesê keyeyê Hecî Elî bineyke kewtibî berey. Malla hola ke Heyder û Wisif rusnayo şiwanan het. Şiwanan rê zaf yardim kenî. Înşalah rehet resenî bari. Pesê ma zî ho verê pesê înan de yo.

Qeymeyê Kerro Sipî hedî-hedî asa. Qeyme ser de rêça astoran bibî. Hetî raştê qeyme de yew kaşo zit estibi. Zaf tîk bi. Hetê çepey qeyme zî sêrancêr bi. Tiya de zaf gewen bi û çend darî melx estibî.

Koçerî hela ke ameyî nêzdîyê Qeymeyî, Hecî Musa ewnîya lajê xo ra:

- Mehek ti biewnî reseneyî astoran û heran ra. Eke sistey esta, pît bikerî û cinîyan ra zî vajenî. Par no qeyme ra yew her xij bibi û linga xo şikitibî.

Mehemed Elî zî yewna çî va:

- Hecî semedê mêşnayan wa ma ra Evdilla û şima ra zî Dato tîya de mêşnayan bipawî. No qeyme ra pes zor şino. Tewrê şiwanan, wa pes tîya ra vejî. Xo ra Wisif û Heyder zî estî.

Hecî Musayî heq da Mehemed Elî:

- Îmanê mi, ti zaf rind va! Temam ma wina bikerî. Willey tîya ra mêşnayî zî xij benî. Ganî şivan û qicî têdest ra zaf dîqet bikerî.

Tikina galgal kerd, helna camerdî vila bî û heme kes şî gureyê xo sero. Mehemed Elî û Resul zî şî kewtî mîyanî astoran. Koçerî vindertî. Her kes bi barê astoran û heranê xo ya mend. Evdilla zî tewrê waya xo Gulsim reseneyê herî kerd pît. Pîyê înan Mehemed Elî, ame înan het û Evdillayî ra va:

- Evdilla lajê mi, hinî ti tîya ra pey tewrê ma mîye. Şo Datoy bi-vînî û şima hurdî tîya de mêşnayan ser vinderî. Wexto ke pes resa qeyme, şima zî paşt bidenî şiwanan û yew hel vero no qeyme ra pes bivejenî. Nêbo ma ta nêyenî helê şand pes bare bikerî.

Evdillayî, reseneyê yewna astor zî rinda pît kerd û şî Datoy het. Koçeran heywanî xo şayî xo vera û xo dayî qeyme ro. Heywanî

giran-giran qeyme ra vejîyayenî. Jehrê Koçeran qerfîyayenî ke yew heywanê înan xij beno û sêrancêrê qeyme ra lîr beno. Maya Zelîxa, Şerîfa aye ra yardim waşt.

- Keynaya mi lez bîye yew deşt berz mi! Galeyê astor ho xij beno. Qolinçî mi nêtepişenî.

Zelîxa sey tajî vazdayî maya xo heta û bin ra dest eşt gale û kerd raşt. Pîya cayê galî kerdî mehkem û Şerîfa reseneyê galeyê astor newe ra kerd pît. Tîya de zî vernî de Hecî Musa estibi. Hevsarê yew astor ra girewtibi û vejîyayenî cor. Areq vetibi. Axirî çîk nêame se-reyê înan û vejîyayî cor.

Leweyê qeymeyê Kerro Sipî de yew deşta zergûn estibî. Wisar rindeya xo, na deşt de zî virsnabi. Serê deşt de vilikanî elikfatik, kekvila zerd û vilikî, bukpaşa dîra bî. Mîyanî vilikan de herşat zî kî vatenî qey xo nimitibi.

Keynayan ra Zelîxa, waya Wisifi, Xezal û keynaya Hesîb, Fatma-ya des panc serrê, cade xo eşt mîyanî vilikan. Keyneyan mudêk xo mîyanî vilikan de derg kerd û azmino zelal seyîr kerd. Dima Zelîxa û Xezal xeylek herşat top kerd. Fatma zî binekna cor de binî yew gewenî de çend elbik dî. Elbik zerd bî û boya ci çirrey vîndî nêbî-yenî. Bi serran boya ci eynî mendenî. Çend cinsê ci estibî û zafî ra binî gewen de, yan zî nêzdîyê gewen de vejîyayenî. Fatma kesî ra çîk nêva û vazday şîye elbikî ti ra kerdî. Serê deşt de, taye cayan de zî qulî hermuşan estibî. Koçerî binî, tîya de zaf ebare nêbî û tîya zî sey cayanê binan xo penî de ca verdayî şîyî.

Deşt ra dima vernîya koçeran de yew sêrancêr destpêy kerdenî û Layê Gozîyeranî zaf dûrî de nêyebi.

Binî qeymeyê Kerro Sipî de Dato û Evdilla yew kerra sero de ro-niştîbî û qisey kerdenî.

Dato va:

- Lîya pîyê mi vatibi mêşnayî zaf dûrî de nêyî. Biko nê mêşnayî ça mendî! Nê çi wext yenî? Wehedib ma tîya de bî kerral! Şar qeyme qedina û vîndî bî. Ma hema hê tîya de kay kenî! Xilamalo, pes hema yeno û ma tîya ra vejîyenî!

Evdilla zî huwîya:

- Lîya xeyra, no çi ecele yo? Ti şinî waştîya xo vînenî! Binêk sabir bikere. Derdê mi nêameyişê mêşnayan nîyo. Nika ma berey resenî Kerro Sipî. Qicî bînî ma ra ver uca de şinî sungan arêdanî. Sungî Kerro Sipî hendê yê Qeredere nêyî la ey zî zaf weşî. Qey şansê ma, şansê kutikano Dato!

Dato erd ra yew qirş girewtibi û pey kay kerdenî. Yew heta zî qisey kerd:

- Willey datîza pilî ma vane ke “Dindanê merdimo fekîr malîyez de şikîyeno.” Ez vana o merdimo fekîr ez û ti yê! Heyna zaf derd mêkir. Ma zî Qeredere de Wareyê Merganî de sungan arêdanî. Ma do siba biresî uca. Ez vano qey, nika uca de kînger zî heme ca xemilnayo.

Evdilla zî serê kerra ra warişt we:

- Heraşt? Kîngerê uca zî çiqas weşo lîya! Dadê mino Malla Husênî zî Girvonî ra ma rê çend gudan gêno. Mi ti ra va ke wa xo vîra nêkero. Ti zanî, ma wexto ke resayî Qeredere, ma hêverî sehayê gud virazenî. Ma sifte seha pak bikerî. Nika vaş û hermuşan seha kerdî milamet. Ma daristananê Gelîyê Lazî ra zî seba qelayî seha, estunan zî bîyarî. Ez vana, ma emser dormareyê seha zî, pey kerrayan bîgêrî. Nêbo qicî kewenî seha û nêverdenî ma top kay bikerî.

- Temam datîza, raşta ma na rey wina bikerî. Ma na rey, pey kerrayan dormareyê ci bîgêrî. Xo ra Qeredere de yew sehaya ma esta û yew zî gola ma esta. Sewbîna ma pey çi qirê xo anî! Wina nîyo raşta? Ma hela ke resayî Qeredere, seha ra pey zî ma gola xo bivirazî.

Evdillayî pay ra çimî xo seba mêşnayan vînayîş dûrî ra nêabirna-yenî û hin zî qisey kerdenî:

- Temam datîza to eyb kerd. Ma xo ra siftê înan virazenî. Nika Mamixî Qeredere zî zaf tezeyî. Tamê înan qet mi vîra nêşeno. Mamixî bineyke tirşî û hela ke ti pey sol wenî çiqas benî weş lîya!

- Ê willey datîza. Labelê, ez vana qey hema di-hîrê hefteyî înan esto. Wexto ke qicî bînî zî pey qamyon dew ra ameyî, ma kayê Kalik û Pîr zî kay bikerî. Biewne, şima par mi pey zor kerdenî dapîr. Ez nika ra vana, şima na rey xo bidirnî zî ez heyna zî dapîr nêbena.

Evdilla huwîya û waşte ke Datoy biney hers bikero:

- Biko sebena lîya! Ti nêbenî dapîr, o nêbeno dapîr. La ma kamî bikerî dapîr? Ma mizel ra yew dapîr bivejî! Yew rey ti benî dapîr, reya bîn ez bena dapîr, reya bîn yewna ten beno dapîr. Hin dapîreya to zaf rinda! Ti zaf rind xo ta danî, têşonenî! Şar xeylek şeker, rûn û ardûn dano ma!

Datoyî yew nuncik vawit doşê Evdillayî ro û:

- Ê biko, wa dapîra to mezel ra warze beno! Tewrê mi, boqonî mekire lîya! Kal û Pîr ca verde mi yewna çî eşnawito. Ma hema dew de bî. Kalik Hecî Musa va “Ma belka emser rayîr anî zereyê Qeredereyî.” Eke wina yew çî bikerî, semedê ma zaf beno rehet. Ma hinî qey penîr berdiş, nêşenî astoran ko ra nêanî. Ma semedê heme çî, timûtîm nêvejîyenî heta leweyê Kansorikî. O qeyme ra çiqas xûyî mi yeno lîya!

Evdillayî wexto ke qala rayîr ardiş eşnawit, ca de qapaxê çîmanê ci abî û peydima çî persa:

- Lîya Dato herraşt! Ti raşt vanî! Rayîr kamçîn ca ra anî hetanê zereyê Qeredereyî? Senî anî? Pey çî anî? Zaf meseleya çetina lîya!

- Biko ez çî zana. Kî vano qey ez muhendîs a! Willey mi zî kalikê xo ra pers kerd. Ez vana qey Têrcan ra dozer anî. Rayîr zî yan Koyo Kerrayîn ra anî, yan zî penî ra çarnenî û uca ra resnenî seha. Cayê bare ra zî resnenî zereyê wareyî. Labelê se beno, senî kenî ez ça ra bizanî!

- Dato willey eke rayîr hetanê zereyê wareyî bîyarî zaf beno rind. Gureyê ma xeylek beno rehet. Labelê sereyî Koyo Kerrayîn ra senî rayîr anî! Uca de tena qum esto. Rayîr çirrey beno! Qum xij beno şîno! Aqilê mi nêşî no gureyî sera. Ha eke vanî ma penî ra, hetê seha ra anî, o wext beno. Raşt merdim heta vejîyeno qeymeyê Kansorik mireno.

Înan ra bineyna dûrî de, çend kerrayî xişnî estibî.

Dato, Evdillayî ra va:

- Înşalah datîza rayîr virazenî, ma zî bineyke rehet kenî. Mîza mi ame. Ez şîna peynîya na kerra de mîza xo kena.

- Temam to şo kelmîz! Ez ha tîya de ya. Raşt nê ça de mendî lîya!

Senî ke fekê ey ra nê qalî vejîyayî, dûrî ra pes asa.

- Dato! Gureyê xo lez hal bikeri. Pes asa. Ez ha şina vera pesî.

Dato zî peynîya kerra ra qîra:

- Lîya lîya tamam ti şo! Biko ti nêverdenî ma mîza xo zî bikeri!
Mi verda xo lîya!

Hêver pesê Keyeyê Hecî Elî asa. Her yew hetê pesî de Heyder û Wisif estibî. Peynî ra zî Emîn û Şax ameyenî. Kulavî xo girewtibî pera û fekê hurdin de zî cixare estibi. Şax rîyê dîwê cixarî ra bineyke kixayenî. Monayî înan peynîya kulavanê înan de giredeyebî. Hurdî kutikanî zî înan rê embaztî kerdenî.

Şax peynî ra qîra qican sera!

- Wisif! Şima çahar tenan ra di tenî şêrêni, hetê raştê qeyme de bivindenî. Di tenî zî hetê çepey qeyme de bivindenî. Ma zî peynî ra pes danî xo vero.

Qicî cade vejîyayî qeyme. Dato şî Wisifî het û Evdilla zî şî Heyderî het. Mêşnayan na rey zaf înat nêkerdî û rêça koçeran ra hedî-hedî kewtî qeymeyê Kerro Sipî. Rêça koçeran hema teze bî. Na hew yew mêşnaya gilar kewt vernî.

Wisif zî cor ra vend da Şaxoyî:

- Kekê Şax ez ha vernî de şina û şima pawena ke wa mêşnayî merg sero vila nêbî!

- Temam Wisifî to hewl aqil kerd.

Şax badîna ageyra Emîn ra va:

- Emîn, yew mêşnaya Keyeyê Mehemed Elî û yew zî mêşnaya Keyeyê Malla Husênî lengayenî. Ti nê mêşnayan qeyme ra vejêrî. Biewnî peynî de mendî. Şo înan vero, ez ha şino qicanî het.

Wexto ke Emîn şî penîye, Şax heyra qîra:

- Haaa Emîn! Ti Homay kenî, lez biker! Nêbo ma nêresenî bare û ma xax benî. Ez nêşina vengê cinîyan goşdarî bikerî.

Mêşnayî senî vejîyayî serê deşt, waşt ke vila bibî. Labelê Wisif û qicanî binan nêverda vaşo teze binî linganê mêşnayan de bipelîxiyo.

Hurdî datîzayan Dato û Evdillayî deştê corin de gureyê xo qedîna û Dato şî Şax ra persa.

- Kekê Şax, ma nika heyne şinî cêr û pesê xo pawenî? Xebera to pey esta, pesê ma ho ça de yo?

Şax yew heta nêverdayeni pes merg de vila bibo û heta bîn ra zî qal kerdeni:

- Ê, ê xebêra mi esta Dato. Ma ra zaf dûrî de nêyî. Ez vana qey nika resayî qeyme. De hadî xatir bo şîma. Înşalah ma wextê bare de yewbînî vînenî.

Emîn, mîyanî lengî zî resnayî pesî û heme mîyî newe ra ameyî peyser. Dato û Evdilla zî ageyrayî û kewtî sêrancêrê qeymî. Nê hurdî ciwanî zî koyî Qeredere de amebî diyne. Rîyê înan germî tîj vera bibî sûr. Gijikê înan kewtibî têmîyan. Gijikê Dato qircikin bi. Sey qicanî bînan yê wareyî şapîkanî ey de zî pîne estibi. Wexto ke cêr de pesê xo dî, ca de sêrancêrê qeymeyî ra vazdayî û şîyî cêr. Dato sereyê xo kerd berz û ewnîya azmîno zelal ra. Hewrî tay bî. Qeymeyê Kerro Sipî ra hewayo honik ginayenî gijikî ey yo qircikin ro. Çend milçîkan serê yew kerraya çequerde wendenî. Na hel de Kazo û Musa zî mêşnayî dayenî qeyme ro...

Şarê wareyî zî deşt ra dima kewti bî sêrancêr. Layê Gozîyeranî zaf dûrî de nêbi. Keynaya Mehekî, Gulcan û keynaya Hesîbî, Fatma waya Wisifî Xezal û datkeynaya aye Zelîxa pîya şîyenî. Sêrancêr hedî-hedî bi raşt, Layê Gozîyeranî zî mîyanî yew derxole de, yew deşta qijkek de bi û awa ci hetê Qeredereyî ya şîyenî. Kî vatenî qey a zî sey qicanî wareyî waştene yew hel cuwa vero bireso Qeredere, bireso Gelîyê Lazî. Vaşo dergî zî Layê Gozîyeranî rê embaztî kerdenî.

Senî çimî Gulcan ginayî hênîyê Layê Gozîyeranî ro, eşqan vera qîraye:

- Qicenî! Biewnenî Layê Gozîyeranî çiqas bîyo rindêk. Ma par zî tîya ra vîyartibî. Tîya zaf kewtibi mi vîr. Keynayî, keynayî de bîyêre-nî lîya! Ma şêrê hêni sero!

Gulcan û Fatma o heta vazdayî. Înan ra pey Xezal, ewnîyayî keynayanî bînan ra û va:

- Hirê! Biewnenî înan ra.Ti vanî qey çirrey hêni nêdiyî!

Zelîxa huwîyayî û:

- Xezal keynayan ra çîk mevaje. De haydî ma zî şime hêni sero.

Ez zî zaf bîya têşan. Xo ra şefeq ra maneyê mi şikîya yo. Ma tîya di binêk nefes bîgerî.

Hurdî datkeynayî zî raşteyê hêni sero, kewtî rayîr û Xezal va:

- Willey ez zî zaf bîya têşan. Ki vano qey mi sey mêşnayan serê kerrayan de sol lîyesta.

Xezal gamî xo zednayî û:

- Zelîxa ma wexto ke resayî Qeredere, ma hêver Lastikê Teylonî kaybikerî. Kewt mi vîr.

- Ma kay kenî datkeyna. Labelê çend roj ma nêşinî kay bikerî. Ma gure ra nêşinî sereyê xo berz bikerî. Hema ma xeyman ronênî. Karê ma hema zaf o. Ti se bikerî, Qeredere de kar û gureyê koçeran çirrey qedîyeno! Şar şino kişta dengizan de tatil keno. Lewanê xo boya keno û kincanê newîyan dano xo ra. Lewî ma zî binî tîja amnanî de qelişyenî û çermeyê ma vêşeno.

Û keynayî hedî-hedî şî hêni sero. Keynayan dest û rîyê xo şutenî. Zelîxa û Xezal zaf herşat arêdabi û awa hêni de bineyke herşat şit û dayî keynanî bînan. Ciniyî koçeran zî binî yew dara valîyêr de ronîştibî. Hewayê tîyayî zaf pak bi. Dormareyî Layê Gozîyeranî de çere zaf bibi derg. Zereyê derxole ra vengê milçîkan ameyenî goşê kî. Xo ra nê cayan de, vengê awanê layan û vengê milçîkan waştîyî yewbînî bî.

Koçerî kişta Layê Gozîyeranî de vindertî. Koyê Kerro Sipî nêz-dîyê nîm saet înan ra dûrî de bi. O wext Hecî Musa û Mehemed Elî zî ameyî keynayan het. Înan ra dima qicî bînî zî semedê awe ameyî hêni sero.

Sedat zî destê xo di pey yew mêsîna ame hêni sero. O qeyde asayenî ke maya ci o erşawiti bi hêni sero.

- Ata Zelîxa, ti eşkena biney awe bikera mêsîna min? Maya mi semedê cinîyan bineyke awe waşt.

Zelîxa destê Sedat ra mêsîn girewt û ci ra va:

- Kilo! Ti zanî ke ti û Wisif şima hurdîn ewro mi zaf kesirna. Raşta Wisifî ho ça de yo? Nêaseno?

- Willey tewrê Heyderê şima ho cayê mêşnayan de yo. Şiwanan rê ardim keno. Ganî heta barî ancax bireso tîya. Înan ra dima zî

Evdilla û Dato zî qeyme de pawitenî. Nika hê se kenî, ez zî nêzana.
Ez vana qey nîka kekê Wisif zaf rencan bîyo.

Zelîxa zî mêsîn na fekê çirê hêni ya û va:

- Hewl bîyo! Wa pey şero! Wa çimî ey bivejî. Şima hend mi ke-
sirna. Mêsînê xo bigêr û çimanê miver ra vîndî bi. Mi hema to ef
nêkerdo. Ti vînenî, ez hema çi gure ana sereyê şima sero!

Sedat çîk nêva, awirî xo eştî erd, mêsînê xo ya kehen fekê hêni
ra girewt û şî cinîyan het. Mêsîn seba ey bineyke giran bî û fekê
mêsîn ra awe rişyayenî. Pey zor mêsîn berdenî. Yewbine şîyenî û
dima mêsîn roneyanî erd. Ewna-ewna axirî mêsîn resna cinîyan.

Camerdî bînî zî ameyî hêni sero. Awa Layê Gozîyeranî tay bî.
Layê Gozîyeranî mîyanî yew derxule di bi. Te de zaf cinsê nebatî
resaybî. Pelsualsin, anix, puni û zavîl dormarîyê awe girewtibî. Û
zereyê Layê Gozîyeranî de yew dewa kehen estibî. Tîya de nêzdîyê
pancês ra zêdîyêr xirabeyê keyeyan estibî. Banan ra tepîya bineyke
dêsê banan mendibi û zereyê înan de zî çere resabi. Bê înan, te de
rêça însanan çîne bi. Homa zano, însanî na dewî, tîya de senî cuya-
yibî. Sereyê înan ra çi vîyartibi. Çend însanan îtîya de gan dabi. Tîya
de çend însan zerr kewtibi yewbîn, heskerdibi û bermayebi. Ti va-
tenî, werekna ziwanî nê xirabeyan bibîyenî û ma ra sanika na dew
bivatenî. Hela ke va dayenî zereyê Layê Gozîyeranî ro, çereyê tîyayî
reqş kerdenî û xo nata-weta berdenî-ardenî. Û mîyanî xirabeyan ra
vengê, bêvengey ameyenî goşê kî. Zereyê la de zaf kerrayî qijkekî
estibî. Overê Layê Gozîyeranî de yew kaş de yew kerraya luh estibî.
Koçeran tîya ra vatenî Girdpîl. Girdpîl ra dima zî yew kaşo dîk dest
pêkerdenî. Serê kaş de gingil, kînger, gewen û vilikî zaf bî. Dorma-
reyê xirabeyan de çend valêrî û delêrî zî bibî. Dormareyê valêran de
kînger, gezlung, heleg û marşing dîrabi. Peynîya hêni de zî yewna
kaşo derg estibi û leweyê kaş de çend mezeli na dewa kehen, tena
mendibî. Serê înan de çere resa bi û leweyê kaş ra ewnîyayenî na
dewa bêbext ra. Nê mezeli no kaşo zit de bêwayîr mendibî. West
şino, emir qedîyeno û qebra tarî wina kî gena verarda xo.

Hecî Musa, Mehek û Mehemed Elî zî xora serê hênide bî. Hecî
Musa heyna qutîya xo ra embazê xo yo tewr verên vet û pîşt. Key-
nayî zî dormareyê hêni de ameybî peyser.

Gulcan pey awa Gozîyeranî zerrîya xo kerd serdin û:

- Kalik tîya yew ca yo zaf rind o. Mi tîya ra zaf heskerd. Ma par zî tîya ra vîyartibî. Willey parna tîya çirrey mi vîra nêşi. Maya mi va kalikê to nê cayan rind zano. Ey ra pers. Nameyê tîyayî çî yo?

Hecî Musa cixareyê xo na yew kerra sero, awe ra şimit, erdîşa xo şit, cixareyê xo newe ra na lewanê xo ya û kerra sero de ronîşt. Çongola xo kîştâ kerra de rona û destbi qîseykerdiş kerd. Keynayî bînan zî goş nayî Hecî Musay sero.

- Keynaya mi ez xo zana-nêzana ma tîya ra vanî Layê Gozîyeranî. Nêzdîyê tîya de yewna dew esta. Tîya ra vatenî Dewa Kehenî. Biewnî overê Layê Gozîyeranî de yew kerro pîl aseno, ma ey ra zî vanî Girdpîl. Girdpîl ra dima peynîya kaş de yew deşta qitalêk esta. Ma uca ra zî vanî Herware. Xora yewna Herware zî Qeredere de esto. Hema şima çin bî, ma rey-rey zî uca ra şîyenî Koyê Kerro Sipî. Şarî na dewi zî pêro pîya tîya ra bar kerdî, şî. Nika tîya de çew nêmendo. Veng û varit o. Bîyo keyeyê milçikan û nebatan.

Nê vateyî Hecî Musay, mereqê keynayan antî xo sero.

- La kalik înan qey tîya ra bar kerdî şî? Key şî? Şî kamçîn ca?

Dormareyê hêni hedî-hedî bi sixlet û heme kesan goş na Hecî Musayî sero. Hecî Musa meseleyî verênan rind zanayenî û înan ra behskerdiş ra zî hes kerdenî:

- Kilê! Ez şima ra vaje! Verê cû na dewa bêveng de nêzdîyê despances keyeyî estibî. Mîyanî qîrîya qîcan de, tofika amnanî de û serê vewra Girdpîlî de pîya cuyayenî. Labelê ez vana qey serra hezar û newsey û hewtay çahar de (1974) yew şewa tarî û zilmat, serd û puk de hela ke dewijî hê hewno girr de yê, tîya de yew horîyês qelîyayo ra, ameyo dew sero. Horîyês de yew keye ra şeş tenî yewna keye ra zî çahar tenî merdî. No rid ra, dewijan zî tîya ra bar kerd, şî. Hecî Elî tarixê na dew mi ra rindîyêr zano. Ma hurdîn zî na dewa bêbext ra zaf mêşnayî ardenî-berdenî. Ma o wext hema ciwan bî. Ma nika bî kokim û dest û lingan ra kewtî! Vanê ke dara wişk ra say nêvejîyena. Wilê! Meseleya ma zî wina ya.

Hecî Musa sereyê xo rona. Bineyke bi zerteng. O wext Fatma zî yew çî zaf meraq kerd û xo zerr de nêtepişt:

- La kalik, ma qey tîya ra vanî Layê Gozîyeranî?

Birayê ci yo pîlî Hesenî zî uca de bi û qîra Fatma sero.

- Hera her! Kalik ça ra bizano!

Hecî Musa ame xo û:

- Qariş Fatmaya mina rindêk nêbi lîya! Biewnenî şima vînenî overê la de na kerraya luh ra dima yew kaşo tuj esto. Ma na kerra ra vanî Girdpîl. Uca de verê cû darî gozan estibî. Ma semedê ey gozîyê-rana tîya ra vanî Layê Gozîyeranî. Ez keynaya xo ra vaje, nameyê no hêni zî hêniyê Layê Gozîyeranî yo. Heta par nê, peytir piraz zî tîya de çendna hêniyî bibî. Labelê nika binî vaş de mendî û peysayî.

Girdpîl, Girdpîl! Çi nameyo rind o. Vatişê ey çi rind yeno goşê kî. Girdpîl û mezeli na dewa kehenî dûrî ra ewniyayenî yewbînî ra û kî vano qey waştîyî verênî yew bînî yê.

Mehemed Elî heyne ewniya saeta xo ra û:

- Hecî ma tîya zaf ebare bî. Zaf wextê ma çin o! Merdimî koçer hesretê wexto.

Hecî Musa cayê xo ra warişt we û pey yew vengo qalin qiseykerd:

- De hayde! Ma warze. Peyni galgal nêyeno. Ma hema nimajê yeri zî nêkerdo.

Kiştê Layê Gozîyeranî de cinîya İsmail Hecik, cinîya Mehek, Eyaş, Xanim û veyva ci Meryem, pelsualsin, anix û pune arêdayenî. Ca-ca zî kiştê la de xeyle kîngerê heran zî estibi. Heranî bîlhessa no kînger ra zaf hes kerdenî. Ciniyanî bînan zî xo weçîna û şî astoran het. Peynî de tena Xanim û veyva aye mendî.

Xanim veyva xo, hayî kerd:

- Meryem! Keynaya mi! Zerê awe ra anix arêmedi. Awe nika mir-dîya xo serdina. Awa vewr a. Ti bena nêweş. Ma Koyê Kerro Sipî ra zî bineyke yelung zî arê bikerî. Ma şam de pelsualsin bipewjî. Biewnî tîya de binêk esto. Ma destê xo lez tepişi.

- Temom daye. Xebera to ya şar kewto rayîr! Mi Evdilqadir zî dabi Silêman. Mi rê bi derd, nika hê se kenî!

- Temam keynaya mi. İnan zî bîgêr û biker zereyê galî. Ma çi çax biresî Qeredere, ma cade no anix rafîn teber û huşk bikerî. Ma kenî taşt û şamî vero.

- Ê dayê beno. Wexto ke bi huşk, ez rindê xo kena peyxa. Pey destanê xo feriknena û kena hurdî-hurdî.

Axirî koçeran Layê Gozîyeranî ra xatir waşt. Hewran vernîya tîj birna û yew tarî xo rafîna Layê Gozîyeranî sero. Versîya hewran dabi Girdpîl sero. Înan ra pey xirabeyî keyeyan, valîyêrî, Girdpîl, Hêniyê Gozîyeranî û tirbî heyne tena mendî. Bêvengey sey yew jan, heyne zereyê dewa kehen ra vila bi. Tena vayê Girdpîl, vera na bêvengey vejîyayenî.

Koçerî tîkîna tewrê Layê Gozîyeranî şî. Labelê hedî-hedî rayîrê xo bedilna. Koçerî hinî uca ra kewti dûrî û axirî dewa kehen giran-giran verê çimanê înan ra vîndî bî.

Gulcan, serê astor ra reya peyên ewnîyayenî rindeya Layê Gozîyeranî ra. Tena leweyê yew valêr aseyanî. Valêr heta vîndî nêbî, Gulcan çimî xo aye ra nêabirnay û xo bi xo va “Dewa Kehen, Girdpîl, Layê Gozîyeranî! Heta serna weş biewneni xo ra. Homa zano, ez heyne çi wext şima vînena!”

Destê maya Gulcan de rişta esti bî û kişta astor de pay ra şîyanî. Fekê aye de yew deyir û gijikê aye ke zafî ra bibo sipî, bineyke laçika aye ra vejîyabi teber.

Gulcan zî ewnîyayî maya xo ra û:

- Daye, Dewa Kehen çiman ver bî vindî. Hinî nêasena. Ez yena war, ti bê ciniş.

- Beno keynaya mina zerrveşaye. Xora ewro serî sibayî ra nat, bineyke maneyê mi zî dejenno. Ma mirdîya xo qefîyayî. Ez barîyê şand de sekena, ez nêzana. Wehedib qolincî mi nêtepişenî.

Gulcan, astora xo kişta yew kerra de, da vindarnayiş. Payê xo na kerra sero û astor ra ameyî war.

- Daye ez raşta vana, eke ti nêşkena, ez eşkena herunda to de pes bidoşa. Destê mi ra yeno. Ti qet zerrîya xo aswas meke.

Eyşa giran-giran yew heta weniştêne astor û yew heta zî qisey kerdênî:

- Ney ney keynaya mi, ti nêşina bidoşa. Ti emser ney, serna hedî-hedî bidoşa. Hin rey-rey pîyê to zî vano, ma belka serna mêşnayanî

xo roşenî. Willey goreyê ey belî nêbeno. Ti heg dî heme çî rot. Coka, ci ra nêvanî Meho sere wişk. Mi emirê xo ra çîk fahm nêkerd! Qenîka ma ney ra tepîya rehet bikerî.

Çimî Gulcan ca de bî de. Yew sûzî ame qelbê aye. Zaf keynayan waştênî hinî ware caverdî û şêrî şaristananî girdan de bicuyî. Qûç û tofikê wareyan ra xo bixelisnî. Labelê Gulcan ware ra zaf hes kerdenî. Ya sey embazenî xo nêbî. Aye wareyan ra, deştan ra, mergan ra, hes kerdenî. Aye keynaya Qeredere bî, aye keynaya wareyan bî. Ewnîya çimanî maya xo ra û bi vengêko barîçêk û hîsin va:

- Daye, ez to ra çîyêk vaja! Ez qeyil nêya, ma mêşnayan biroşî û koçerî ra fek veradî.

Dima kiftî xo şelînayî û:

- Mi rê çî! Mi rê çî! Mêroşenî. Ez nêverdana!

Maya Gulcan serê astor de riştâ riştênî. Nê vateyanê keynaya xora pey, riştaya xo kerd gale û dest bi qîseykerdiş kerd:

- Keynaya mi, ti nika qijkeka. Coka to wina fikirîyena. Mi helabîn zî vatibi, emirê ma nê koyan de vîyart. Ma nê koyan ra zaf antî. Ha! Na zî esta, ma nanê nê koyan zî zaf werd. La biewne keynaya mi! Rîyê ware ra, koçerî ra, ma nêşkayî şima yew tek bierşawî wendegah. Şima çewî tehsîl nêdî. Nika siba yew ten yeno vere berê ma û to wazeno. Ti siba zewijyena. Ti semedê yew piranê nan, ewnîyena destê mêrdeyê xo ra. Werekna ma to bierşawiteni wendegah û ti bibîyenî wayîre yew meslegî.

Vengê keynaya aye, na fin kê m vejîya. Heq da maya xo:

- Daye, ti sere ra heta peynî heqdar a. Labelê ez zî musaya hewayê koyan. Ez to nas kena. Ti nika wina vana. La eke ma siba ware vera bidî, heyne tewr zaf, ware keweno to vîr.

Şarê wareyî, binî azmînê kewe de pey dima rêz bibî. Tayî weniş-tibî astoran û heran. Tayî zî pay şîyenî. Yew mudet cuwa pey resayî yew paştâ zit. No erd de, herra sipî, gor û sûr kewtibî têmîyan. Ti vanî wisar tîya xo vira kerdibi. Dîyarî no paşt de tena gewen vejîyabi. Paşt ra dima, yew kaşo qic vejîya verê înan. No kaş de qum zafbi. Wexto ke astorî û herî tîya ra şîyenî ge-ge xij bîyenî. Serê no erdo zit de, herra sipî, mijdanê Koyê Kerro Sipî dayeni...

Senî ke awa lêl giran-giran bena zelal, hewrî zî giran-giran serê Layê Gozîyeranî ra vila bî û azmînê Dewa Kehen bi pak. Tîj newe ra xo ramuet. O wext bolê Keyeyî Hecî Elî û Keyeyî Hecî Musay kewtî Layê Gozîyeranî. Tewr peynî de şîwanê Keyeyê Hecî Musay, Kazo, cêba kulavê xo ra zelê xo vet û dest bi cenayîş kerd. Vengê zel, bintareyê xirabeyan û mezelan ra bi vila. Şîwanan û qîcan hêni ra awe şîmit. Tîya de, qet nêvindertî û newe ra kewtî rayîr. Ge-ge dimeyê mêşnayan kewteni la û awa zelal kerdenî leymin.

Koçerî zî resayî yew herra sûrî. Sewbîna cîya-cîya kerrayî sîya, çeqer, gor, dormareyê herr de nata-weta vila bibî. Kaşo qîjkek zî qediya. Na rey raştê yew deşta teng ameyî. Çorşmeyê deşt de qilî qijkekî estibî. Versîya hewran înan rê embaztî kerdenî û koçeran rayîrî xo ra, bi sabir berdewam kerdenî.

Vernîya Koçeran de serê astor de Hecî Musa, kişta ey de pay ra lajê ey Mehek û lajî Hecî Elî, Resul û Mehemed Elî têdir şîyenî. Deşta teng ra dima, to vatenî qey kewtî yewna diyar. Qilî, qicî qediyayî û yew merga hîra rafînayebî binî linganî koçeran. Zergûney hedîhedî dest pêkerd. Vaşo teze binî linganê heywanan de pelixyayenî û vilikî tezeyî seranserî na merg de, vila bibî. Wexto ke hewrî sey vareyî wisarî nata-weta vila bînî, o çax to vatenî qey na merg, cennet ra bîya yew koşe.

Axirî Koyê Kerro Sipî dûrî ra asa. Wexto ke serê astor ra çimî Hecî Musay ginayî Koyê Kerro Sipî, o heyran heyran mend ko ya û lewanê ci ra nê qalî vejîyayî.

- Homa Koyê Kerro Sipî çi rind neqîşnayo. Mîyanî hende koyan ra, pey rindeya xo, cade xo dano nas kerdiş. Homa zano, heta nika çend asparî binî nê koyî ra şî. Mehemed Elî, rehmet kalikê to Mus semedê nê koyî vatenî "Homa nê ko rê torpil kerdo. Hela ke kî ewnî-yeno ti ra, kî beno mird."

Wexto ke Resul zî ko vîna, waşt ke çîyêk vajo:

- Wille ti raşt vanî Hecî. To dî? Lîya lîya! Şikir ma resayî Koyê Kerro Sipî. Tîya de zaf çî ma sere ra vîyart. Rojêk ma tîya de mîyî berdibî guer. Bintareyê şew de lîya lîya yew dijn dest pêkerd, to vatenî qey azmîn ra dijn ney, laser ho vareno. Ez o çax hema newe

zewijiyabîya. Ez û Reh Keyeyê Şax ma pîya bî. Wehedib rîyê dijn ra çim, çim nêvînayenî. Hewri hendê gurayenî ke, kî vatenî qey to hetî de topî hê teqenî. Heta ke dijn vindert, milametey ameyî qirik. Ma binî linç de mendî. Didi-hîrî mêşnayî ma lêr bî, war şî. Willey hela ke roj vejîya, ma da ra şî gerayî mêşnayan. La ma çi bivînî! Mêşnayî to şîyî, ginayî yew kerra rê û vindertî. Hema gan nêda bî. Ez mecbur menda, mi cade kardê xo vet û mi eşt qirika înan. Mi hurdî mêşnayî sere birnayî. Lîya lîya ma çi dî, çi nêdî!

Hecî Musayî zî zerrîya xo ant û ewnîya dûrî ra:

- Ê willey. Ma Koyê Kerro Sipî de zaf çî ant. Labelê yew koyo zaf rind û delal o. Ma ewro xeylek rayîr de vindertî û ebare bî. Ma cade çadîranî xo ronî û bare bikerî.

- Temam Hecî. Xora mêşnayî ma û yê şima, zaf dûrî di nêyî. Tay mendo biresî ma. Nika binî Koyê Kerro Sipî nermiko. Înşalah ma yew hel vero çadîranî xo ronênî û ewnîyenî kar û gureyê xo ra.

- Rind beno Resul. Malla Husên û Hesîbî ra xeber esta? Werekna mekeweyî şan û biresî ma.

Lajê ci Mehek kewt binate:

- Ney bawo, hema nêasenî. Dimag* hema nêameyî. Labelê heta şan, ez vana qey gereka bêrî. Xora alverî înan zaf wextê înan nêgeno. Mi qey înan ra semedê keye, bineyke sol nêwaşt!

Şarê wareyî kewtî versîya koyî. Hewa, bineyke bi serdin. Hewayo honik, leweyê koyan ra vay dayenî. Ko nêzdî ra xeylek girsê aseyanî. Leweyê Koyê Kerro Sipî de herra sipî zaf bî. Coka mîyanî koyanê bînan de, zaf sipî asayanî. No semed ra no name nîyabi pa. Sipî bi, zaf sipî bi. Kerrayî sipî kaşanê koyî de zaf bî. Kaşanê koyî ra, vengê milçikan ameyenî. Cêrê Koyê Kerro Sipî de yew deşta qitalêk estibî. Koçerî emşo do tîya de siba bikerî. Koçerî binêkna şî û resayî na deşt. Mîyanî deşt de yew birro qijkek zî bibi û deşt ra heta kaşanê koyî, uca ra zî heta leweyê koyî darî velg û melx estibî. Koçerî senî vindertî, qicî ca de semedê rîbêsan vazdayî kaşanê koyan. Kaşan de rîbêsi û gewen zafbi. Sewbîna serê kaşan de ca-ca yelung û sungî estibî. Cêr de mîyanî birr de zî gewen û gilgil estibî. Kişta kerrayan

---

* Demek ke

de gêwen, ca-ca vilikî bibî û dûrî ra înan ra zaf boya weş ameyenî. Kaşan de marşing zî bibi. Kînger zî mîyanî na rindey de xo rê ca dîbi. Kingêr wexto ke beno huşk, bîyeno tele. Leweyê koyî ra yew awa şenik ameyenî war û resayenî zereyê deşt. Na awa zelal û serdin sey yew gerdan serê deşt de xo ta dayenî. Kîştâ na awe de pelsualsin erd ra vejîyabi. Koçerî mîyanî birr de ca yo kê hîra de têdest ra leza-bez barê xo ronayî.

Hecî Musa ca de şî vayê sero û desmajê xo girewt. Erdîşa xo pey awa serdin, kerd pak. Badîna Gulcan dî û veng da ci.

- Gulcan, keynaya mi şo maya xo ra yew pelas biwaze. Ez kîştâ na vay de, nimajê yerî eda kena. De hayde kalik qurban! Lez biker.

Gulcan eya hel şî maya xo het. O wext de maya ci tiftal cîye ra veteni.

- Daye! Daye! Kalik mi rusna. Va "Şo mi rê yew pelas bîyar, ez sero de nimaj kena."

- De biewnî eza feqî ra ez nika ca ra pelas bivinî keynaya mi! Biewnî kîştâ cila her de yew girîş esto. Bîger û ber bide ci.

Gulcan eya hel girîş girewt û resna kalikê xo.

- Afferem kilê.

Hecî Musayî qey nimaja girîş rakerd û ewnîya tornê xo ra.

- Keynaya mi, nimajê xo çirrey vera mede. Çirrey xo vîra mekire, qebir esta. Merg û hesab estî. Biewnî keynaya mi, Malla Mehemed Elî Hunîyo Paliyij, yew qesîdeya xo de çi rind vano:

Şîma bîyeren mi gueştarî
Îna dinya sey yew warî
Çirrey mêken zemeyê şarî
Veng dona ma qebra tarî

Qebir esta mêkîr yarî
Yarîkî, kî bena cayo tarî
Sirat esto, sey muya barî
Veng dona ma qebra tarî

Hecî Musa timûtim nê temîyê dayenî qicanî û tornanî xo. O zaf zerenik bi. Waştênî wa qicî û tornî ci heram û helal bizanî. Xirabê înan mereso çewî. Badîna tekbîr girewt û vindert nimaj. Kî vatenî qey yew tenî, ko ra hewayo honik hetî deşta tehn dayenî. Erdê deşt nermik bi. Wextêko kilm de çadirî koçeran, serê deşt de vila bî. Koçeran heywanî xo zî darana giredayî. Awa ke Koyê Kerro Sipî ra ameyenî war, koçeran rê bes bî. Hema tîj nêşîbî awan û hewa tarî nêbibî.

Mehemed Elî zî bineyna Hecî Musay het de vindert nimaj. Maya Silêman, Xanim zî ame lajê xo het:

- Oxil, qolinçî mi zaf dejenî. Xeyr xo ti eşkenî bîye çadirê ma zî ronî.

O wext destê Silêman zî veng nêbi. Ey zî çadir ronayenî.

Destê Silêman de estuna çadir estibî û tîk kerdenî.

- Temam daye, gureyê mi ho qedîyeno. Xora erd zaf nermiko. Ez cade yena. Tena na estuna camend binek qelîşyeya! Mehkem nêbena. Ez ha hal kena. O Sedat ma, o bizêyo bêboç zî mi tena verada û tewrê qican şî ribesan!

Kiştâ Keyeyê Mehemed Elî de Keyeyê Resul çadira xo rona. Şerîfa veng da Zelîxa.

- Zelîxa, keynaya mi, peynîya birr ra çend sîyan bîya. Ma dormareyê çadir de ronênî. Çadira ma bîya kehen. Bin ra zî dirîyaya. Hela ke hewa dano piro, sey fistano çeçer bena berz. Ma sîyan nanî sero ke wa berz nêbo.

Destê Zelîxa de binêk pelsualsin estibi, aye o eşt zerrîya sitil û:

- Ê daye beno. Semedê şama zî ez pelsualsin gîrînena. Ez vana, ez sarmeyê pelsulansin virazî. Mastê ma zî esto û binêk zî sîr kena de. Beno daye?

Şerîfa zî yew heta cilî kiriştenî zereyê çadir û lindon viraştênî. Heto bin ra zi Zelîxa ra va:

- Temam çigerê mi, ti zana. Ma wexto ke şêrê bare, ti zî şam pewjir. Nika waya to Zelal tiya de bibiyenî, to rê çî rind ardim kerdenî. Werd zaf pewjir. Ma danî şîwanan zî. Ewro perişan bî. Feqîrî Ho-mayî, nîmroj ra nat çîk nêwerdo. Nika xeylek bî vêşan.

Zelîxa şî virondeyê birr. Bineyke kewt zereyê birr û raşt yew luwî ame. Luwîya sûrî serê yew sî de ewnîyayenî çimanê Zelîxa ra. Zelîxa emrê xo yo teze de, hema reya verên yew luwî dîbî. Mûyî ci binateyê sûr û zerd de bî. Pîrnika ci zaf barî bî. Zelîxa cayê xo ra nêleqay. A zî ewnîyayî luwî ra. Senî linga xo ya raşt eşt hetê luwîya*, luwî ca de remayî şî, binî koyî de, mîyanî sîyanî girdan de bî vindî. Zelîxa binêkna şî û binî yew kerra de, yew kesa û lîrî ci dî. Nêzdîyê pancşesş kesayî qîtalêkî estibî. Zaf rindibî. Zelîxa çaqeyî xo şikit û yew lîra kesa girewt mîyanî lapanî xo. Bineyke ci ra hes kerd û pey kay kerd. Dima verada mîyanî lîhîranî binan û ewnîyayî karê xo ra...

Koçeran mîyanî birro qijkek de, heme cayê vengî kerdî pîrr. Peynîya Keyeyê Resul de Keyeyê Malla Husênî, barê xo rona. Teşqeleyê înan zî zafbi. Malla Husên şîbi Girvonî û Wisifî zî mêşnayan het dibi. Coka heme gure tena Rabîa û keynaya ci Xezal rê mendibi. Hurdî zî zaf qeflîyay bî.

- Daye pîyê mi Girvonî ra hema nêageyrayo. Wisifî zî ho cayê mêşnayan de yo. Nêameyo. Ma tena senî çadir ronênî. Ez vana ma hurdî tena çirrey nêeşkenî binî no gure ra vejî.

Rabîa zaf canik bî. Wextanê verênan de hela ke Malla Husên seba alver şîyenî Entep, aye tena ewnîyayenî keye ra. O çaxan tena qilçiceyê ci Umer û keynaya ci ya pîl Asiye estibî.

- Keynaya mi çik nêbeno. Ti tena mi rê tiftalê ma bîya peyser. Badîna ez û ti ma têdest ra hedî-hedî çadir ronênî. Hercû Wisifî ra omîdê xo bibirne. O hela ke şêro pesî het, heme çî xo vîra keno. Ti semedê şam zî yew biney yelung pewjir. Pîyê to ci ra heskeno.

Cinîyî şîyenî bare, meşke têşonayenî, şit omîn kerdênî, penîr viraştenî. Keynayan xeymî, çadirî weçînayenî, werd pewtenî, ewnîyayenî way û birayanê xo ra.

Xezal goş na vateyî maya xo sero, semedê kekê xo Wisif zaf zerveşaye bî.

- Ez helîgna yelung şuwena û erzena tencere. Labelê kekê Wisifî qet yelung ra hes nêkeno. Ez sewbîna çî mepewjî?

* luye

- Birayê to çimmird o. Goşt ra zaf hes keno labelê her roj goşt nêbeno! Semedê ey zî di hakan bişikne, beso.

Heto bîn de Mehek û cinîya ci Eysa çadira xo ronayenî. Eysa qerretimanê xo girewti bî pera û pey laçika xo ya sûrî sereyê xo piştibî. Mehek axirî çadir rona û areqê xo kerd pak. Dima cinîya xo ra va:

- Hire cînek pes hema nêameyo bare. Hesîb zî nêameyo. Ti tuwey menda pa Henîfa û Hesen pîya sekerdî? Çadira xo ronaya? Naca ma ya pîl a. A keynaya aye ya Xece zî tewrê înan nêameya. Va îlla “Ez pey qamyona yena” Tîya bêkeyna tena rezil bî, mendî. Lîya cînek a birakeynaya mi Xece wextî cûyînan, yew pircinê simer nêkena.

- Willey mîyerik wa zorê to nêşêro la binêk suçî birayê to yo. Vano “Wa keynaya mi koçerey de ezîyet meanco.” Ey keynayî ke yenî ware, ey keynayî zî qicî may û pîyê xo yê. La birayê mi çirrey wina beno! Na cînek nan virazo? Pes bare bikero? Werd pewjo? Xo biko çend parçe? Willey Henîfa hezar cinî ra yew cinî ya. Pêroyî karê xo tena kena. A keynaya qijkek zî dest dana ci. A hel çadirê xo rona.

- Cînek ez heq dana to. To heqdar a. La lazimo ma heyne zî, ci ra bivatenî çik lazim o, yan nê lazim o? Ma ridî telaşê xo ra, ê xo vîra kerdî.

Çadirî ronîyayî. Keynayan kinarê vay de hêni ra pey mêsînan awe kirîşteni çadiran. Cinîyan çadiranê xo de pelasî rakerdenî. Domanî zî kaşan ra ameybî war û dormareyê çadiran de Lastikê Teylonî kay kerdenî. Hewa honik bi û bare xeylek kewtibî berey. Meryem zî zereyê çadir de pelas rakerd. Evdilqadir yew kişta çadir de serê mînderî de kewtibi hewn. Zereyê girîşê xo de zaf hîlalêk bi. Fatma û Sedat zî teber de tewrê qicanê bînan Lastikê Teylonî kay kerdenî. Badîna Meryem estuna çadir rê fanus û zereyê yew qab de Quran-î Kerîm dard kerd. Serê pelas de zî di mînder ronayî û yew zî batonî eşt cilan sero, kerd lindon. Dima girîşê Evdilqadir fekê çadir de şit û yew dara birr sero de afîna.

Rîyê Meryem sipî bi. Çimî aye zaf tarî bî. Qoma aye kirrek bî. Gijikê aye zî tarî, sîya bi. Lewî aye qalin bî. Sewbîna zayîfêk bî. Newês serran de zewicîyayebî. Çewlîg ra veyv ameybî Depe. Nika qilçîyê aye des serre bi. Sitalê xo eşt teber, qolinçanê xo girewt pera. Wexto ke qereti-manê xo girewti pera, teber ra vengê gilçîyê xo eşnawit.

- Daye! Daye! Pes ame! Willey pes ame. Şar ho şino bare. Hadî ti zî lez biker. Pîyê mi zî bawîyê to yo.

Pey vengê Sedatî birayê ci yo qijkek Evdilqadir bi aya û berma. Sedat vazda û ame zerre. Destanê ey de çend rîbêsî bibî. Rîbêsî eşfî yewna mînderê sero û Evdilqadir girewt verarda xo. Evdilqadiro qitalêk, senî kekê xo dî, bermîyê xo birna û huwîya. Di dindanê ci yê girsî, binî lewanî ci yê corînan ra çi rind asayenî.

- Daye! Daye! Pes ame. Apo Malla Husên û Hesîb zî hê peynîya înan ra yenî. Qicî binî vazdayî şîyî înan vera. Mi va ez şina ewnîyena birayê xo ra, wa maya mi şêro bare.

Meryem heyna qîrayî lajê xo sero:

- Sedo! Sedo! Kîştik sîya, ti çi qîrenî. To lajek ayakerd. Feqîr serî siba ra serê astor de hewn rê hesret mendibi. Tetirhon to rê do. Tobe! tobe! A Fatma ha ça de ya? Şo bivîne û pîya biewnîyenî birayê xo ra. Heta ke ma bare ra nêameyî, mevîyenî teber.

Heyna bineyke linç perra bi şapîkanê Sedatî ro. Meryem çîta xo zî bedilna. Lew na Evdilqadir ra û sitilê xo girewt, senî çimî ci ginayî şapîkanê lajê xo:

- Hiro oxil ti qey hendê tebrayî. Mi to ra çend rey va, kincanê xo pak tepiş. Ti qey hendê mi kesirnenî? Hero mîskîn. Ti her nêyî, ez to biroşî!

Milê xo hîna kerd çewt. Destê ci de birayê ci, serê mînder de ronîşt.

Meryem vera no asayîş, zaf nêşî lajê xo sero. Hela bîn Fatma zî ame zerre.

- Hirê Fatêêê! Ti şîya qinê herî! Ma hê gêyrenî to! Lez bîye zerre!

Fatma ca de vazdayî şî kekê xo Sedat het û va:

- Daye ma qîcan dir Lastikê Teylonî kay kerd, dima ez şîya ema xo ya Gulsim het.

- Sedat rind biewnî way û birayê xo ra. Heta bare tîya cîr vindenî.

Wina va û rada şî bare.

O wext Gulsim û zafî keynayî verê çadiranê xo de, seba şam adir tafînayenî. Kolîyan seba şam kil girewteni. Wisif zî mêşnayî eştibî

xo vera û berdenî bare. Senî serê astor de pîyê xo dî, ca de şî cayê ey û hevsarê astorê ey ra tepîşt.

- Bawo ti xeyr ameyî. Ti çi wext ameyî?

Malla Husên astor sero ra ame war:

- Xeyr mîyandebi leyro. Ma zî hela bîn ameyî. Ma pey ra şîma taqîb kerdenî. Şîma sekerd? Şîma mêşnayî rehet ardî?

- Ê Bawo ma rehet ameyî. Ma bineyke qeymeyê Kerro Sipî de tengasî ant. Sewbîna ma rehet ameyî. Ez nêzana maya mi û Xezal tena senî çadir ronayî!

- Tuwey nêbeno. Ê heq ra yenî. Lajê mi, ti nika astor bîgêr û şo cayê çadiran. Binêk xo derg biker. Maya xo ra zî vaje, wa ca de bêra bare. Ez zî ha şîna bare.

Wisif ca de hevsarê astor ra tepîşt û şî cayê çadiran. Wexto ke maya ci Wisif dî, aye va:

- Wisif, lajê mi ti xeyr ameyî. Pîyê to ameyo? Ho ça de yo. Nêame tîya?

Wisif zî astor ser ra telîsanê ci ard war û:

- Daye, mi hela bîn dî. Mî ra va "Ez ha şîna bare, wa maya to zî bêro."

Rabîa tebera yew pelaso simûsîya şa ro.

- Oxil Xezal hela bîn şî awe. Helna yena, nika çadir de awe çîna. Tî nêyenî bare?

- Nê dayê. Pîyê mi va, ti binêk çadir de biaris.

- May qurban raştâ ti ewro qirr bî. Xezal şam de yelung pewjena. Semedê to zî wa hak bişikno.

Wisif lastikî xo vetî û şî zereyê çadirî. Rabîa yew laçîka simûsipî antibî xo sere û pey yewna laçîka zimûzerda sereyê xo pişt. Sitalê xo girewt û çadir ra vejîyayî. Badê Wisif warişt we û şî teber. Çîyî kî pîyê ey Girvonî ra ardî, cîyera vetî û berdî zereyê çadir. Semedê qican zî zereyê yew telîs de xeylek gudî ardibî. Wisif na telîs zî girewt û yew quncikê çadir de nimit. Dîma mîyanî naylon ra yew firînga sûrî girewt, tewrê nanê toq eşt fekê xo û serê mîndera qeldîya ra. Pesî vero de zaf rencan bibi. Kî vatenî qey çaqañê ci de gan nêmendibi.

Binêkna Xezal pey di mêsînan ameyî zerre. Wexto ke Wisifî dî, bî şa û yew awiro şîrîn ame rîyê aye:

- Kekê Wisif xeyra! Ti key ameyî? Barî dest pêkerd. Ez vînena ke ti nêşî bare? kamçîn ca de heş merdo!

- Xezal ez hema newe ameya. Zaf nêbi. Daye zî hema hela bîn şî bare. Bawo zî ho bare de yo. Astora xo da mi. Va "Şo keye tîkîna xo raqeld" Ez zaf bîya têşan. Xeyrê xo, ti eşkena yew wuta awe bidî mi?

- Keko, ha to rê awa Kerro Sipî.

Wisifî mirdîya xo awe Kerro Sipî ra şimit. Senî tas da waya xo, destir xo eşt teber. Peynîya ci ra Xezal va:

- La ez nêzana. Ti tîya de çirey daymîş benî!

Keyeyî Hecî Elî û Keyeyî Hecî Musayî binî birr de yew cayo veng de, mêşnêyî xo ardenî bare.. Cayê bare de hurdî bolî zî yew bînî ra nêzdî bî. Wisif hela ke resa bare, xeylek pesî doşiyayebî. Serê kerraya sêrbêrî de Şaxo ronîştebi. Ciniyan mêşnayî ditenî. Her yew keye, goşê mêşnayanê xo goreyê xo dax kerdibî û bi no qeyde mêşnayî têtîyan nêkerdenî û mêşnayî xo nas kerdenî.

Wisifî verê cû silam da û va:

- Milet şîma rê quwet bo.

Maya ci wexto ke vengê ci eşnawit, yew pesa kur ditenî. Aye ca de sereyê xo kerd berz:

- Ax oxil! Sebena ti biney biarisî!

Cuwa pey Evdilla zî ame Heyder û Wisifî het. Destê Evdilla di yew firînga sûrî û yew leteyê nan estibi. Wisif bi Evdilla ya boqonî kerd:

- Datîza xeyra! Ti xela de mendî.

Heyderî zî qala xo kê m nêkerd:

- Wisif ney ney! Ez vana teber de mendo! Tercalê Homayî. Hey biewnenî senî weno! Destê û rîyê xo tede verdayî.

Dima hurdî zî huwîyayî. Evdilla zî huwîya:

- Lîya biko ez se bikerî. Serê sibay ra qirîka mi ra çîk nêşîyo war. Ez xeylek bîya vêşan. Kî vano pîzeyê mi de karm esto. Yeno şîma vîrî, didi-hîrî serî verî yew şîwanê ma yo Şargeyij estibi. Vatenî

“Şima timûtim firingî sûrî û nan bideni mi, mi rê beso” Ez zî ey ra museya.

Wisif zî destanê xo akerdî û ewnîya Evdilla ra:

- Dafîza ma yarî kenî lîya. Wehedib ez zî senî şîya çadir, mi zî ca de yew leteyê nan û firînga sûrî eşt xo fek.

Cayê bareyî de çere ca-ca ferkin bi. Mîyfî ke doşîyayenî, ê şîyenî mixel bîyenî. Hinî helê şan bî. Wisif qey meşt zaf heyecanin bi. Qeredere çîmanê ey vera nêşîyenî. Waştene yew hel cuwa vero bireso ci. Heyran-heyran pes ditişê maya xo temaşa kerdenî. Hela ke şit çicanê mî ra vejîyayenî û şîyenî sitil, yew veng veteni û Wisifî no vengî ra zî zaf hes kerdenî. Serê şit bîyenî kewe.

Şax serê kerraya sêrberî de ronîştebi û sereyê Şax di yew egala zerd estibî. Cinîyan sereyê xo ronayenî û destî xo binî dimeyê mêşna ra berdenî û resayenî çîceyê ci û ditenî. Çareyê înan ra zî arêq ameyenî war. Tay cinîyan zî rîdî tofik ra pey yew laçika sipî fek û pîrnîkî xo girewtibî. Pişkûlî mêşnayan zî heme cayê bare ra vila bibi. Malla Husênî, Mehemed Elî û Resul zî bare de bî. Bola bîn de zî Hecî Musa, Hesîb, Mehek û Îsmâil bare de bî. Tîje zî hedî-hedî şîyenî rojawan ro. Binî Kerreyo Sipî de hinî roj û şew ca bedilnayenî.

Xanim zî hin mêşna diteni û hin zî qisey kerdenî:

- Rabîa, willey ez vana emser raşt çere zaf o. Çîceyanê mêşnayan de şit zaf o. Sitalê mi nika ra bi pir.

Rabîa zî Wisifî ra va:

- Wisif eya bidon bîya, sitalê mi zî bi pirr lajê mi. Bîye ma veng bikerî.

Wisif ca de bîdon ard, yew laçik kerd fekê bidon û yew zî mastiyer kerd fekê bidon. Rabîa herunda xo ra nêwarîşt û wina sitalê xo kerd veng. No qeyde toz û tofik serê lacik de mendenî, şit zî sey vewra sipî mendenî.

Rabîa na rey ewnîyaye Xanim ra:

- Xebera to ya Xanim çere dîrayo. Homa zano nika Beytuşî de zî senî çere dîrayo.

Şax pey destê xo yo çep, yew mî tepiştîbî û pey destê xo yo raşt zî egala xo kerd raşt, dima kewt qal:

- Willey mi zî xeyalê xo da ci. Emser Homa yew çere dayo nê konyan ke çend serrîyo mi wina çere nêdiyo. Nika dormareyê Qeredere de daristanî Gelîyê Lazî, Gelîyê Heşî de û cayanê bînan de zî çere zaf o.

Xanim zî yew pesa qerxaç dit û va:

- Homa bikero wa zaf bo. Vanî emser pes û penîr bineyke pere keno. Qenîka ma binêk pere qezenç bikerî. Ezebê ma zaf î. Ê Şaxo, ti ey mevac ewro Evdilla û Wisif senî bî, tuwey ewnîyayî pesî ra?

- Willey Xanim Homa cor de yo, ewro ma rê xeylek yardım kerd. Eke Wisif û Evdilla nê bîyenî, ez vana qey, ma cemê şan ancax resayenî Kerro Sipî. Xora şima zanî Emîn zî hema neweyo. Şiwaney ra zaf zî fam nêkeno, hes zî nêkeno. Hedî-hedî museno. Xeyalê xo zaf nêdano gureyî sero. Mi bişew dî, hesirî kewtibî çimanê ci.

Şerîfa destê xo yo raşt, da zaneyê xo rê û va:

- Wîîîî! Gunêko, gunêko! Çimî maya to merîşî Emîn. Ê lajek se bikero. Malla Husên vano “Pîyê ey, o pey zor kerdo şivan.” Kî vano qey teli ho fekê ci de yo. Qet qisey zî nêkeno.

Dima ewnîyaye Xanim ra:

- Xanim, veyva to zî zaf rind doşena. Kamî ra musaya?

- Willey senî veyv ame keyeyê ma wina ditenî. Ma ra nêmouseya. Ez vana qey, rehmet maya xo Ema Qud ra musaya.

Meryem zî binêk şarmîyaye. Sereyê xo binî dimeyê mêşna de nimit û pey yew vengo nizm lewî ci ra nê vateyî rişyayî:

- Ê daye ez maya xo ra musaya. Mi ra vatenî “Eke yew cinî nêzana pes bidoşa, nêşina keye bikero ” Qijkekî ra musna ya.

Mêrdeyê Meryem, Silêman zî bare de bi, şî bi çadir, lajê xo Sedat girewtibi û şî bi mîyanî birra, kolîyî top kerdenî.

- Sedat biewne peynîya to de çend kolîyî huşkî estî. Înan bîgêr û ma şî. Tîj ha bena vindî.

- Mi girewtî bawo. Verara mi bî pirr. Xora ez hinî nêşina kolîyan bîgêrî. Bawo! Bawo! Peynîya to de binî yew kerra de, yew kesa estal

Sedat destanê xo ra kolîyî estî erd, ca de vazda kesa het û girewt verarda xo. Silêman qîra lajê xo sero:

- Sedo! Teq mi mede! Tewrê kesa kay meke. Ti çirrey kesa nêdîya. Wehedib ez to lapat kena. Ti maya xo ra zaf rî vînenî. Lez şo ê kolîyan erd ra bîgêr û ma şimî.

Sedat qet nêwaştêni la kesa giran-giran eşt erd.

- Too! Ti goreyê maya mi, şexê Palî yê. Willey bawo, ewro maya mi zî zaf qîrayî mi sero.

- Suçê maya to nîyo ke. Kî vano qey ti har bî. Yew deqîqa cayê xo de nêvindenî. Biewne a waya to ya qij nêşina tena biewno birayê to ra. Ma lez biker.

Hinî peynîya bare ameyenî. Şax ewnîya Malla Husênî ra:

- Malla çend mêşnayanî şima de karm estî. Şima qetran û awa sîya ardî?

- Şaxo, ma Girvonî ra di şuşeyî qetran û di şuşeyî zî awa sîya ardî. Xo vîra meke, ez bareya pey dana to.

- Temam Malla zaf hewl beno. Ma serî sibayî şima ra ver kewenî rayîr. Ma na şew zî pes tîya de mixel kenî.

- Temam Şaxo, o qey de bikenî. Ez vana ma siba heta nîmroj resenî Qeredere. Ma zî şefeq ra kewenî rayîr. De ma biewnî Homa çî ano ma ver.

Mehemed Elî zî kewt binate, qal şî û heyna ameyî Emîn sero. Emîn zî tewrê Wisif û xortanê bînan peynîya bare de bi. Veng nêşiyenî ci.

- Malla ti qet meraq mekir. Ma zaf rehet resenî. La Şaxo ti hê mi ra vaje durumê Emîn senîno? Ho sekeno? Zaf vacîryeno? Heyna vano ez îlla remena? Wehedib eke nika caverdo şêro, ma nê koyan de benî perîşan.

Cinîyanî zî sereyê xo ronabî, yew het ra pes ditenî, yew het ra zî goş nayanî nê qalan sera.

- Mehemed Elî willey ewro na mesela tewrê mi de zaf qisey nêkerd. Xora wextê ma zî çine bi. Labelê halê ey ra zî aseno, zaf keweno xo vero. Zaf fikirîyeno. Zafî ra Wisif het de maneno. Rind pîyê kenî. Zerrîya xo Wisif rê akeno. Hinî mi rê çik nêvano.

Resul zî va:

- Şaxo, eke Emîn rema, wa ganê to weş bo. Ma se bikerî. Ti hey-
na zî zaf sero vinder. Eke zaf zor da to, wa Malla Husênî pîyê ey dir
newe ra qisey bikero.

Tîj giran-giran şîyenî awan. Azmîn ta dayenî tarî. Koyo Kerro
Sipî meymananê xo ra razî bi.

Keyeyê Hecî Musa de zî Kazo serbêrîtiye kerdênî. Hecî Musa,
Mehek û Hesîb cayê bareyî de bî. Îsmail zî tewrê lajê xo Mistefa ya
nalêyî astoran vurînayenî. Ciwanan ra zî Hesen û Dato zî bare de bî.
Hanîfa, Eyşa û Hecik zî pes ditenî. Hema Keyeyê Hecî Musa ra yew
keye kê m bi.

Heyna fekê Hecî Musa de cixare estibi û lajê xo ra persa:

- Hesîb şîma sekerd? Ti eşkayî tewrê Bekir qisey bikerî. Çi wext
kewenî rayîr?

- Ê bawo mi qisey kerd. Înşalah siba tewrê pesê xo Xezik ra vêjî-
yenî rayîr.

Raywanê ma zî tewrê Keyeyî Hecî Elî ya siba ney bîr kuwenî
rayîr.

Hecî Musa ridî cixareyî ra kixa:

- Ê zaf hewl o. O çax zaf berey nêkewenî. Qey ma zî Înşalah meşt
resenî Qeredere. La to mi rê tutin girewt?

- Ê bawo, mi to rê nêzdîyê di kîlo tutin hêrîna. Labelê biewnî ti
zaf kixenî. Ez vana no meret hinî ca verade. Willey to kişeno.

Hecî Musa huwîya û:

- Meterse lajê m kutîk pey karman nê mireno.

Destê Îsmail de zî yew cuwe estibi û paşt da Hesîpî:

- Wehedib bawo Hesîb raşt vano. Ti hela ke kixenî, kî vano qey
zereyê to yeno teber. Willey biyo yew aşmo mi cixare veradayo, ez
ameyo xo. Ganî ame rîyê mi.

Hesîb zî birayê xo Îsmail ra va:

- Willey mi zî sekerd nêkerd, ez nêşîya cixare ca veradî. Kul û
derdê ma girano. Ma senî cixare vera de lîya!

Îsmail zî tewrê Hesîbî boqonî kerd:

- Hêwax! Hêwax! Lîya lîya se bîyo to. Kî vano qey cinîya to, to veradaya.

Hesîb yarî ra çuweyê xo kerd berz:

- Hişş lîya! Cayê pîyê mi de, ey qalan meke. Merdimo nêbîyaye!

Eyşa zî yew mêşnaya kurr tepîşt:

- Kazo pîzeyê na mêşna zaf masa yo. Ti zanî çina ra masa yo?

Hurdî destî Kazo de mêşnayî estibî. Zimbel û erdîşa ci derg bî. Sereyê ey de yew egala gor estibî. Şalvarê ey binêk bibî linc. O zî sey Hecî Musayî, yew mund piştibi maneyê xo ra.

Kazo, destê xo pîzeyê mêşna sero de xeylek çarna û:

- Goreyê texmînê mi cem bîya. Eyşa, ez bare ra pey heyne mane-na ci ra. Ez vana qey çere ra bîyo. Mirdîya xo çere ra wenî û dima zî xeylek awe şimenî, wina benî.

- Willey raşta! Cem bîya. Wa çimî to na mêşna sero de bî.

- Ez na şew pizbenda xo giredana linganê na pes ro. Ez vano qey heta şew bena hewl. Pîzeyê ci nişeno.

Hecik zî yew mêşnaya qerxaç ditenî. Destir mêşnaya qerxaç çend hebî pişkuli xo verdayî mîyanî sitil û şit kerd pîs.

- Wîîî! Şima dî na mêşnaya camenda heram, şitê mi kerd pîs!

Dima mêşna verada, pey destê xo yo raşt, puşkulî zereyê sitil ra vetî û eştî erd. Aqilê Hanîfa de zî şam estibi.

- Fatmaya ma eceba şam sekerd! Xece ma ya werim mi sekerd nêkerd tewrê ma nêameyî. Va "Ez îlla tewrê qamyon yena." Fatma zî hema pancês serre ya. Va "Daye îlla ez yena" La waya mi ez se bikerî, pîyê înan zaf rî dano înan. Zaf rî nerm o.

Hecik zî va:

- Willey raşta Fatma goreyê Xece zaf canik a. Ti qisawet mekire. Destê Fatma ra heme gure yeno. Nika şam kerda hedre. Çik nêbeno. Hîlala ma zî, mi sekerd nêkerd a zî tewrê ma nêameyî. Wehedib çew çino, şama ma zî hedre bikero. Honc yew keynaya to, ha to het de ya. Şikir biker. Homa keyna ney, kerra dayo mi lîya lîya!

Hanîfa huwîyaye û ci ra va:

- La waya mi ti çalê lajan ca kerda.

- De biewne Hanîfa ra se vana. Têtewr hirê lajê min ê. Par ma şî Çewlîg, Emtax ra yew veyve ard. Heşt birayî veyve bî. Ez kişta çal ra vîyarta. A cînek çal ca kerda, kewta zereyê çal û tede menda. No engleyê mi zî, hergo vejîyeno gineno sitil ro. Şit kerd murdar!

Nê qalan sero cinîyî pêro pîya huwîyayî. Mîyanî kerrayan û qucan de pey galgala keyfê xo ardenî.

Hecî Musa munda xo kerd pît û ewnîya Kazo ra:

- Şikir ma ewro zî ti ra qedîyayî. Lîya lîya çî roj bî. Ma hemeyî xo de kewtî. De haydî ma şêrî şam biwerî. Çermeyê ma zeliqîya pîzeyê ma ya.

Hecîk zî warişt pay sero û fekê sitilê xo pey laçîka sipî girewt. Çita xo kerd raşt û va:

- Şikir! Ma ewro zî barê xo, xo mil ra vet.

Axirî binî Kerro Sipî de bare qedîya. Azmîn ra bineyke şilî çilk kerd û dima vindert. Pa şilîya hewa tikîna bi serdin. Sitalê cinîyan pirê şitî bi. Şit sitilan ser ra ser şîyenî. Eyşa zî pa qonzikê xo ameyî vernîya çadir. Gulcan ca de destê maya xo ra qonzikê şitî girewt. Keynayan vernîya çadiran de adir tafîna bi û nan pewtenî. Serê quşxanan ra helm bîyenî berz. Sedat û Fatma zî zereyê çadira xo de pey Evdilqadira kay kerdenî. Şarê wareyî qefilyabi. Helna şilî newe ra çilk kerd, dalpayî şilî giran-giran ginayenî erdî ro. Yew dalpa çadir ra zî vîyart û ginayî çareyê Evdilqadi rê ro. Dalpaya şilî çareyê Evdilqadir ra xij bî û ameyê lewenê ci. Gerguş fekê xo akerd û a dalpa sipit. Şilî heyne vindert. Pesê koçeran mixel bibi. Kutîkî zî kişta pes de bî. Şerîfa zî sitilê xo fekê çadir de rona û Zelîxa ra va:

- Zelîxa no qonzik biger, awe tede ke, binêk zî nano huşk pede biker û bide Heyder.Wa bêro bido kutîkan. Guneyî! Ziwane înan çîno.

Zelîxa o çax teber de şam pewtenî. Tarê kolîyan bibi tay. Coka kolî eştenî binî adirî. Kolîyî pey hewa a hel kewtenî ta. Kilî adirî sey henar sûrî bî û germ dayenî rîyê aye ro. Zelîxa a hel sey maya xo kerd. Heyder û pîyê ci Resul zî zereyê çadir de serê yew minder de ronîştibî.

Zelîxa şî zerre û va:

- Heyder daye va "Wa Heyder no nan bido kutîkan" nika zaf bîyî veşan.

Heyder çîk nêva herunda xo ra warişt û destê Zelîxa ra qonzik girewt. Zelîxa zî semedê şam sifre rafîna. Hinî tîj azmîn de bibî vîndî. Birr bi tarî û fanusî tafînîyayî. Wext mexreb bi. Çadirî dûrî ra sey yew dewa qîtalek asayenî. Helîkna azmîn bi pak û astareyan xo eşt teber. Rêça pîr azmîn de sey gerdano zernin aseyanî. Koyan de merdim hela ke wexteko derg biewno azmîn ra, azmîn beno hîra û astareyî benî nêzdî û merdim genî zereyê xo. Merdim rindeya înan nêzdî ra vînenî, tede beno vindî û xo ra şino. Çimî kî sewbîna çîk nêvînenî. Azmîn de tarî û roşn dans kenî, merdim zî bi heyran temaşaya înan keno. Veng çîn o, çew çîn o, wext vindeno, emir vindeno, tena ti û astareyî manenî.

Şerîfa, teberê çadir de pey şal şit nasilnayanî. O wext Heyder resa çadir.

- Leyro, zereyê çadir ra mîyanî firaqan de mastîyer esto, ti eşkenî bide maya xo.

Na qala Maya xo ra dima Heyder bineyke lome kerd:

- Lîya Daye! Kî vano qey keynaya no keye ez a. Tî zî heme çî mi ra wazena. Şerîfa xanim çimî to zî mi birnenî?

Şerîfa zî huwîyaye, şit verrada erdî û va:

- Kilo ti vînenî, ma çew veng nêyî. Ti çira sereyê xo kenî berz.

Zelîxa zî zereyê çadir de mast û sîr kerdenî têmîyan. Dima masto sîrin serê sarmeyanê pelsualsin ra çarna. Senîya xo hedre kerd. Binêk zî kal viraştîbi. Dima binî lambayê gaz de, sifre rakerd. Heyder û pîyê ci Resul ameyî şam sero. Şiwanan pîzeyê xo kerdîbî mird û pes mixel ra wariznayî. Monayî şiwanan de şiker, penîro tulix, çay û nanê toq estîbî. Mêşnayî yew mûdê ra pey, kaşê Kerro Sipî de bî vila û dima zî çadîran ra kewtî dûrî.

Mehemed Elî zereyê çadir de vernîya yew nêniko qîtalêk de erdîşa xo taştênî. Xanim zî yew per de riz vîjînayanî. Silêman mîyanî cilan de qîcî xo Fatma û Sedatî rê sanika "Waya hewt birayan" vatenî. Qican bi mereq pîyê xo goştarî kerdenî. Evdîlqadir verarda maya xo de şîbi hewna. Resul qîşa cilan de ronîştebi, radyo zeliqnabi goşanê xo

û ajans goştarî kerdenî. Şerîfa verê fekê çadir de şit omîn kerdenî. Zelîxa lehîfê xo antibi xo sero û rakewtibî. Malla Husên serê mînder de ronîşti bi, verçimikanê xo dabî çimanê xo ra û Quran wendenî. Rabîa zî gocaka îşligê Malla Husênî deştenî. Xezal zî kewtibî cilanê xo û vazelîn sawitenî destanê xo ra. Hecî Musa munda xo giredabi, kewtibi cilan û çimî xo porçinaybî. Ge-ge zî no halde kixayenî. Hesîb teberê çadir de cixare şimitenî û ewnîyayenî aşm ra. Lajê ciyo pîl Hesenî rewna rakewtibi. Hanîfa û Fatma zî şîbî hewna. Eyşa çay dem kerdibî û tewrê mêrdeyê xo Mehekî şimitenî. Keynaya înan Gulcan yew koşe de serê pelas de tena delqoç kay kerdenî. Hecik zî teber de firaqso girewtibi xo dest û firaqî şitenî. Lajî ci Bîlal û Xalit zî yew doşek de şîbî hewna. Îsmail fekê çadir de mêsîn ra yew wuta awe şimit û kewt cilan. Hedî-hedî zereyê çadiran de fanusî hewna bî û şar kewt hewn. Tarîyê Kerro Sipî, koçerî girewtibî verarda xo...

Aşm heyne vejîyayebî. Azmîn de sey vewr berîqîyayenî. Roşnîye aye xo dayenî heme koyan û koçeran. Nê şewanî wisarî de kam zano, çend xortî binî tîja aşm de ameyenî yewca. Çend ciwanî binî yew kerraya terrik de ameynî peyser. Di kerrayî ronayî û binateyê înan de kolîyî eştî peyser. Pey adirge, adirê xo tafînayî û çaya qeçaxa xo nayî sera. Xortî Qeredereyî dormareyê adirî de kombî. Wisif, Evdilla, Heyder û Dato. Mîyanî birr ra vengê boxcikan ameyenî. Leweyê tay daran de zî boxcikî adirêk roşn dayenî. Kişta hêni ra vengê qirencelan ameyenî. Kerro Sipî ra hewa vay dayenî û gijikî xortan nata-weta berdenî-ardenî. Leşa înan kerdenî serdin, qelbî înan kerdenî germin. Binî astareyan de, binî tîja aşm de, verê kilanê adirî de ameybî peyser.

Wisifî çendna kolîyî eştî binî adirî. Kilê adirî dayenî rîyê aye ro.

- Lîya qiceni! Ma ewro senî qefilîyayî? Şikir siba ma resenî Qeredere. Wehedib ewro verê pes de lingî mi masayî.

Dato bineyke adir piff kerd û ci ra va:

- Ê Willey raşt! Ez tewr zaf Pirdê Liçikî û Qeymeyê Kerro Sipî de qeflîyaya. Hema maneyê mi zî dejenno. Wehedib ez nêşina milê xo tadî.

Datîzayê Wisif, Heyder:

- Înşalah meşt do biqedîyo. Xora ma ney ra tepîya in-in sêrancêr şinî. Ma hela ke Wareyê Soxanli bivîyerî o wext vernîya ma de çik

nêmaneno. Nika Qeredere de mamixî zî zaf î. Tamê înan zaf kewto mi vîr.

Wisifî çay ra yew firt girewt.

- Azmînê na şew zaf pak o. Aşm zî çi rind asena. Wexto ke ma şewan Kepur ra pey motor xele berdenî merek, dew de zî aşm wina beriqayenî.

Evdilla zî xo rê yew şuşeyê çayî kerd de û qisey kerd:

- Raştâ lîya! Emşo azmîn xeylek pako. Ti vanî qey ti destanê xo derg bikerî, aşm kewena destanê to ya.

Adirê çay xeylek bibi kêmi. Wisif warişt û binêk kolî eşti terrimê adirî.

- Qicenî! Şima dî? Yew astare senî xij bi. Her roj taye astareyî azmîn ra û taye zî erdî ra xij benî. Çew halê çew nêzano.

Dato heyra adir piff kerd û qisey kerd:

- Datîza xeyra? Çi esto halê to de. Nîyo astareyê to zî xij bîyo, ma nêzanî?

Herunda Wisif de, Heyder qisey kerd:

- Willey Dato eke yew astareyê ey bibîyenî siftê mi ra vatenî. Nika astareyî Wisifî ca veradeni. Yew astareya mi esta. Şew û roj ha mi zerr de ya.

Heyder, key na qal va, Wisif ca de ewnîya ci ra û yarî kerd:

- Ê biko, ez heme cîyê xo to ra vana, to zerr de yew keyna esta û ti mi ra nêvanî. Mi ra weta şo xeyîn!

- Lîya datîza wina mevaje. Ez nika şima hemin ra vana. Willey sifte zaf zî xemê mi de nêbi. La bîyo yew-di hefteyo, şew û roj ha mi aqilde ya.

Wisifî hin Heyder rê çay kerd de û hin zî qal eşti ci:

- Lîya na saet ra pey çime mi de herê to pere nêkeno, herê to!

- Lîya datîza mi emrê xo de dorêk ti ra yew çî nimna, ti pîrnikanî mi ra ard. Nika ti wazenî ez vajî, nîyo nêvajî?

Wisif xo rê zî yew çay kerd de, huwîya û va:

- Temam, tamam sey qico qijkek meberme. Vaje, vaje.

Serê çaya qecax de, heme goşî vateyî Heyderî serde bî.

- Par yeno şima vîra. Tewrê ma Xezikî ra yew keye ame bi

Qeredere. Xora mi a keyna sifte binî Koyê Qurce de dî. Dîlan! Ame şima vîr?

Evdilla ca de xo eşt ver:

- Wîmî Dîlan. Dîlana çimsîya, gijik derg. Willey datîza raşt a keynaya zaf rind a. Mi xelet fahm mekere. Çimî mi tede nêyî. Homa to rê verdo.

Wisif zî Dîlan ard xo vîra:

- Hiro Heydo! Coka ti timûtîm bare de kewtenî eya keyna dima! Hiro Willey ti yew merdimî ke ti mîyanî maran de zî cuyenî.

Heyder zerrîya xo ant û va:

- Lîya qicenî yarî yew heta, ez payîz maya xo dir qisey kena. Bina-teyê maya aye û maya mi hewl bi. Wa şêra binêk fekê keyna bîgeyro. Ma zimistan zî şinî wazenî. Xora waştîş ra tuwey nêbeno, hani datîza? Yew keyna hezar ten wazeno, yew ten geno.

Wisifî destê xo eşt hermeyê Heyder:

- Datîza ma se vajî. Homa sey zerrîya to bikero. Nê qalan sera yew sanik ame mi vîr. Ez nika a sanik şima ra vajî.

Dima kîşta adir de xo kerd derg. Ewnîya aşm ra û hurdfî destî xo pey milê xo de giredayî.

- Çik bibi, çik çin bi. Yew dew de yew lajek û yew keyna zerr kewenî yewbînî. Keyna zaf rind a. Lajek zî zaf feqîr û tena yew maya lajek esta. Nê birayî lajek û nê zî pîyê ci esto. Eşqê na keyna hinî zerrîya lajek veş-neno, keno tar. Lajek yew roj binî zananê maya xo de ronîşeno, ewnî-yeno rîyê maya xo ra û vano "Daye ez peyşaya, bîya wel. Zaf heskena." Lajek, hal mesela maya xo ra vano. Zerrîya maya lajek vêşena. Maya lajek xora zanena ke çirrey a keyna nêdanî înan. Maya lajek lew nana lajê xo ya û vano "Lajem, ez şina û a keyna, to rê wazena." Maya lajekî radana şina verê berê keyna. Şina zerre û pîyê keyna ra keyna wazena. Pîyê keyna huwîyeno, serê çim ra ewnîyeno cînek ra û cîneka feqîr ra vano "Ti senî yena vere berê mi? Kemalê to çiçîyo? Şima na dew de rût û ripalî. Serê no erd de, yew dare şima çîn a. Ti çineyê xo rê bawer kena û yena keynaya mi wazena. Keynaya mina delal, şima het de veşan manena. Nika keyeyê mi ra warze û şo. Yewna rey zî mekuer nê gu-reyan dima." Maya lajek sereyê xo ronena û pey çimanî dekerdeyan

dana ra, şina. Lajek heyna zî keweno maya xo leyk û heyna maya xo rusneno o keye. Maya zerrtenik, hîrê gilonk pey dima şîna û lajê xo rê keyna wazena. Pîyê keyna yew qomderg û rî sîya yo. Kî vano sîneyê ci de zerr ney, sî esta. Laj û keyna zaf şewan bêhewn manenî. Her şew binî yew vamêr de yenî yewca. Lajek vano “Keyna ti yew adir vist mi zerre, şîyayiş nêzano”. Axirî vani wina nêbeno û şewêk bînê vamêr de yenî têhet û destanê yewbînî tepişenî, remenî şînî. Wexto ke roj vejî-yeno, dew warzena pay, pî û birayî keyna vînenî ke keyna çîn a, şîya. Verê cû şînî keyeyê lajekî vila kenî û maya ci kewenî. Tifingî xo genî û kewenî laj û maya xo dima.

Ti vanî azmîn û aşm verar şîbî yewbînan û astareyî qicanî Qere-dereyî temaşa kenî. Koçerî kewti bî hewno girr û xorî koçeran goş nabî Wisifî sera. Wisifî zerrîya xo ant û berdewam kerd.

- Hurdî waştîyî a şew qet nêvindenî û rayîr şînî. Kewenî mîyanî yew daristan, nêzdîyê serê siba, daristan qedînenî û resenî yew keye. Halê înan nêmaneno. Binî yew valêr de cebir danî. Kişta valêr de yew rêzê enguran esto. Laj, keyna ra vano “Çileyê çimanê mi, ti biney dal-deyî na valêr de venik biker. Ez şina na keye ra nan û yew gilçeyê engur wazena”. Keyna pey awiranê rindan ewnîyena lajekî ra û binî valêr de qeldîyena ra. Keyna şewa verên ra zaf bêhewn menda û coka eya hel kewena hewno girr. Lajek şino û yew mude cuwa pey yeno. Key yeno şaş beno. Yew maro terrik û şîya heta polanê keyna a kerda fekê xo û wina vinderto. Keynaya belengaz hurdî polî xo akerdî û nê-verdena mar aye biwero. Keyna wexto ke lajek vînena, zereyê dejan de ci ra vana “Çileyê çimanê mi, ez kewta hewno girr. Mi wexto ke çimî xo akerdî, mi polî xo, fekê nê maro reş de dî. Hayde yew çî biker û mi fekê no maro reş ra bixelisn”. Labelê lajek zaf tersayo. Kî vano jehrê lajekî qerfîyayo. Çîk nêkerdo, herunda xo de cemidyayo vinder-to. Keynaya belengaz binî dejan de hinî zaf daymiş nêbîya. Mîyanî hesiran de vato “Çilayê çimanê mi, ez kewta to dima û ameya nê we-latanê xerîban. Mi to zerr ra şîna. La hesê to zûr o! Ez şewan de yena hewnanê to û to rê kilaman vana”. Keynaya bêbext dima destanê xo ancena xo û giran-giran fekê mar de bena vîndî. Mi ra zûr Homayi ra raşt, mi yew teştê helaw viraşt, pey şima kerd raşt.

Kerro Sipî de tena vengê kilê adir estibi. Mudêk çew qisey nê-kerd. Çimî Datoyî bî de. Evdilla û Heyder ewnîyayenî erd ra. Adir ra

kilî perrayenî. Çaydan de dem, zerr de qal, aşm de roşn, çiman de hewn, nêmend.

Sifte Dato na bêvengî xeribna:

- Wisif! Lîya ti na şewa amnanî de, zerrîya ma veşna. Tersonêko heram. Kewto gonîa keyna! Belka zî birayî keyna ra tersa û mar kerd vîyone.

Çay bibî serdin. Heyder çaydan girewt xo dest û awa ci rişna welê adir sero.

- Guneyê mi a keyna rê ame. Taye vanî ez hes kena, tersonêk vejîyenî û taye zî sey na keyna seba eşqê xo merenî. Lajek pey fekê xo mirçîkan tepişeno. La panc quruş nêkeno. Ez qey Dîlan, lazim bibo şîna merg zî. Qicî ma meşî? Şar rewna kewto, tew kewt mi. Xeylek zî bi berey.

Ciwanan, adirê xo hewna kerd û pêro pîya wariştî. Wisifî pey linga xo binêk herr eşt adir sero. Bade cû yewbînan ra xatîr waşt û vila bî çadiranê xo. Kamî zano, belka heta serê siba, a keyneka feqîr xeyalê înan ra nêşîna. Wisif destê xo de çaydan, ame verê berê çadir. Şarê çadir girr hewn de bi. Qet veng nêvet. Çaydan kişta firaqanê nêştayan de rona. Maya ey kişta Xezal de doşegê ci rakerdibi. Mêsîn ra yew tasê awe şimit û pa kincana xo eşt mîyanî cilan. Destê xo eşt çareyê xo. Zaf qefilyabi. Binêk çimî xo vilinayî. Bêhewnî ra çimî ci ra adir perayenî. Mend saeta xo ra. Xeylek berey bi. Zerrîya xo ra wina vîyarna “Çi roj bi”. Ê a keynaya belengaz, ard xo vîra. Dima va, “Gelo qederê mi de kam esta. Nika ha sekena? Hewl a? Yew derdê aye esto? Homa gureyê aye raşt bîyaro”. Lehîf ant xo sero û kişta raşt sero kewt. Zereyê çadir teng, tarî û honik bî. Çimî xo yê bêhewn porçinayî û binî Kerreyo Sipî de şî hewna...

- Malla! Malla! Warze, roj ho vêjîyeno!

Malla Husênî, kişta cilanê xo ra kilawa xo ya sipî girewt û lehîf xo ser ra eşt, ewnîya saeta xo ra. Cinîya ci Rabîa ey ra ver wariştî bî. Rabîa serê mast ra binêk lemê serê şit top kerd û kerd yew tas. Teber de qet veng çîne bi. Dîrega keyeyî Rabîa rewna pay de bî û xebityayenî.

- Malla ez ha semedê sipareya, adir nona ta. Eke ti wazenî, qican warzine. Wisif pey kincanê xo ya kewto mîyanî cilan. Xo de şîyo. Çi wext ame çadir, mi nêdî.

- Temam cînek, zaf ebare mebe. Lazimo ma nîmroj ra vero biresî Qeredere. Ez hê nimajê xo bikerî, çi beno xeyr.

Çimî xo vilnayî û cilan ra vejîya.

- Cînêk ti eşkena yew wuta awe bidî mi?

Mîyanî keyeyan de vernî dê Keyeyê Malla Husênî wariştîbî. Badê cû Hecî Musa vejîya teber.

Malla Husên zî verê çadir de rîyê xo şutenî. Şefeq bi, mirçîkanê Kerro Sipî serê çadiran ra firr dayenî û çîqyayenî. Pey tesirê va ya, pelanê daran veng vetenî.

Hecî Musa wexto ke Malla Husênî dî, silam da ci:

- Malla, serê sibayê to xeyr bo. Ti senînî? Hewlî?

Malla Husên pey awa mêsîna linga xo ya çep şut, dima pey desmal dest û rîyê xo kerdî ziwa.

- Serê sibayê to zî xeyr bo Hecî. Weşîya ganê to, çîyo xam çîno. Hecî, ti hê sekenî?

- Şikir Malla, ez şina yena, beso. Selametî ya. Bineyke maneyê mi dejenê. Vizêr ma rayî ra zaf qefilyayî. Coka şew hewn nêkewt çimanê mi. Kî vano maneyê mi de telî estî. Xora linga mina raşt bira nêbena.

Eceleyê Malla Husênî estîbî:

- Homa şifaya xeyr bido Hecî. Rabîa çay naya sero. Eke gureyê to çîno, nimaj ra pey bîye, ma sipare bikerî.

- Sare û çimanê mi sero Malla. Ez do helna bêrî.

Hedî-hedî çadirî bîn zî bîyenî aya. Senî ke erd pey wisar yeno xo, koçerî zî pey germîya tîjî ameyenî xo. Roj vejîyabi. Badê tîje roşnîyeya xo, rojawan ra ramuet. Sedat hema newe hewn ra wariştîbi. Fekê xo vila kerd û yew bîdona qijkek girewt, şî hênî sero. Hewa anaye bi. Cinîyan hedî-hedî cilanê xo weçînayanî û tiftal kerdenî top. Keynayan samedê sipare çay nabî sera. Camerdan zî çadirî tira kerdenî. Maya Wisif, Rabîa xo bi xo vacîryayenî.

- Wisif! Hiro astorî nêremenî. Bî yew piranê nan biweri. Ti hê sera şinî? De biewnî, ez vana nêvana, pere nêkeno. Hercu sey pîyê xo înat o!

Nê qalanê maya xo ra dima Wisif huwîya, şî cayê maya xo. Destê maya xo tepîştî û lew na pa.

- Rabîa xanim xeyra! Lewî to ca de resayî azmin. Ez nê alişkanê to wena ha! Sipare nêremeno, la astorî remenî. Wa Xezal mi rê yew şuşeyê çay dekeru û pa yew wiskireya berdest, mi rê beso.

Helna Hecî Musa silam da û ame kişta Malla Husênî de serê yew kerra de ronîşt sipare sero. Tebera serê yew xançeyo tehteyin de înan sipare kerdenî. Wisifî senî çimî xo akerdibî, cayê xo de nêvinderdenî. Nat û weta şîyenî û ameyenî. Waştene yew hel vero bikewî rayîr û bireso Qeredere. Wisif destê xo ra gemê astor verada û ame sipare sero. Pêroyî koçerî sey morceleyan xebityayenî. Na rey vernîya koçeran de, tena Wareyê Soxanli, Koyê Beytuşî û Mergan mendibî. Rayîrê înan zaf nêbi. Pesê koçeran şew ra kewtibi rayîr. Hecî Musa sipareyê xo qedina, Malla Husênî ra xatir waşt û şî çadira xo. Mîyanî koçeran de tewr verî Resul kewt rayîr.

Lajê Hecî Musayî, Îsmail tiftal bar kerdibi heywanan û reseneyê yew herî pît kerdenî. Hecî Musa şî ey het û ci ra va:

- Îsmail hadî ma bikewe rayîr. Resulî ma ra ver kewto rayîr.

- Temam bawo. Willey ti zî vînenî, ez zî ha xo ver dano. No hero camende nêvindenno ke ez reseneyê ey pît bikerî!

Îsmail dima cirgîya lajê xo Mistefa sero:

- Mistefaaa! Hiro ti pey hewn mirenî. Ez vana, nêvana ti cilan ra nêwarzenî. A maya to şew ra ha pay de ya. Homa qicî nêdayî mi, kerrayî dayî mi kerrayî! Heyfê mino ke ti lajê min e. Lez bî dest berz mi, ma reseneyê her pît bikerî. Wa têmeqero, herunda xo de nêvindenno. Kî vano qey pîrpar werdo. Ax Ax! Ma senî bî xax!

Mistefayî wexto ke vengê pîyê xo eşnawit, ca de xo eşt teber û her tepişt. Îsmail zî resene kerd pît. Zaf nêşî, heme koçerî pîya kewtî rayîr. Binêkna Wisif datê xo Resul vîyart û hena kewt vernîyê koçeran. Wisif tewr vernî de şîyenî, rêça rayîr ca kerdenî û koçeranê bînan, o taqîp kerdenî. Cuwa pey Heyder zî resa datîzayê xo Wisifî. Destanê înan de çuwe estibi û kişta astoran de pay ra şîyenî.

Siftê Wisif qisey kerd.

- Heydo xeyra? Rîyê to huwîyeno, yan zî to hewnê xo de Dîlan dî?

- Ê biko ti zî tewrê ma boqonî biker. Zaf qal meke, nika vernîya

ma de çi esto, ti ey mi ra vaje. Ganê mi nika senî mamixî tirşî waştî.
Ez vano qey, ez sey cinîyan vîyar kena.

Wisif huwîya:

- Biko ma her serr tîya ra yenî-şinî û ti heyna zî rayîran xo vîra kenî. Ez vana ti peyser nêyî. Ti serê siba, serî siba malîyez werda! Zaf rayîrê ma nêmando. Goreyê mi, ma nîmroj ra vero, resenî Qeredere. Lîya ez vana mamixî hema xagî, nêresayî. Ma ti ra mekirî! Qey ganê to yewna çi nêwazeno? Wa sung biwazo, wa rîbêsan biwazo. Biewne ti mamixan ti ra nêkenî ha! Kewt sereyê to?

- Lîya liya biko ma kokê mamixan nêanî! Ma ewnîyenî tamê çend hebin ra. La biewnî ti zî soz danî mi, ma key resayî Qeredere, ma pîya şinî sungan. Ti cayê sungan rind zanî. Pirnika to sey pirnika kutîkana.

Wisif pey yew çuweya, da paştâ Heyder ro:

- Biko ma xora sifte şinî sungan. Sedat zî tewrê ma yeno. Vizêrna sereyê mi werdo. Mi soz da ey zî. Sey kerkinc zeliqîyayo mina. Şikir nika nêaseno.

Heyderî xo ta da peynî û çimî ci gêrayî Sedatî. Labelê o nêdî:

- Lîya raştâ Sedat sey kerkinc zeliqayo ma ya. Raştâ ho ça de yo? Serê siba ra nêaseno. Mi zî nêdî.

Wisifî bineyke şaş bi:

- Hero raştâ, no lajek yew gure mîyaro sereyê xo sero. May û pîyê ci zî destê ey de mendî.

Rayirî pey şîyayîşî qedîyenî û embaztî pey galgal bena rind. Hurdî datîzayan hem qisey kerdenî û hem zî qey resayîşê Qerederî gamî xo lez eştenî. Ey şîyenî, Koyê Kerro Sipî kewteni dûrî. Badê kewtî yew neqeb. Hurdî paştî neqebî de çik çin bi. No neqeb bê gewen rit û rûpal bi. Binî linganî astoran ra tofik bîyenî berz û vila bîyenî. Axirî înan pay nayî erdê Wareyê Soxanlî. Dûrî ra taye xirabeyî asayî. Wexto ke kewtî no erd, çimî Heyder abî:

- Wisif, lîya tîya çi rindo! Pîyê mi vatibi "Ma yew ser ameyî no ware". Labelê ma hurdî zî o çaxan qijkek bî. Nêyeno ma vîr. Ez vana qey birayê mino pîl Nebî tîya di ameyo dinya û tîya de sunnet bîyo.

- Ê datîza datê mi raşt vano. Zaf nêyeno mi zî vîrî. Xora xeyal-meyal

yeno mi vîr. Ê wextan nê xirabeyan de merdimî cuyayenî, qicî mîyanî dew de vazdayenî, kay kerdenî. Hegayî înan ameyenî romitişî, çilayê înan veşayenî, locinanê înan ra dû vêjîyayenî. Quşxaneyê înan gîrayenî. La biewne nika veng û varit o! Dewijan ma nêwaştênî, ma ra zaf xuy kerdenî. Vatenî “Şima Wareyê Soxanlî ma ra girewto”. Xora ma no erd muhtarê înan ra îcar kerdibi û pereyê înan zî ma dabi. Mîyanî înan de çend merdimi fesadî estibî û ê kewtenî binê dewijan. Nika na dew de çew nêmodo. Dewijan dew terk kerda û tî ya ra bar kerdo şîyî. Qey însan semedê yew parçeyê erd merdim kişeno. Nika tena rêça înan menda. Raşta datîza, dinya fanîya fanî!

Deşta Wareyê Soxanlî yew deşta derg û hîra bî. Kî vatenî qey mîyanî koyan de yew ceneto nimite bî. Dîyarê deşt de yew dewa kehen estibî. Labelê te de çew çin bi. Binî xirabeyê banan de yew erdo qelişnaye estibi. Erdo qelişnaye ra wet, cayê xeyman estibi. Cayê xeyman mîyanî kerran de mendibi û vindî bibî. Zereyê deşta Wareyê Soxanlî û kaşanê ci de vilika ciqer û kekvila zerd zafbî. Mîyanî çereyê deşt de ca-ca sîrê mergan zî resabi. Sîrê mergan wisar de timûtîm her cayê Wareyê Soxanlî de erd ra vejîyayenî. Kaşan de yelung zî xo vila kerdibi. Kişta dew de yew layo qitalêk şîyenî. Dormareyê la de helez û tîrşik zaf bî. No la, virondeyê Qeredere ra şîyenî, peynîya Qeredere ravîyartenî û rîşîyayenî Layê Lazî. Tîya ra tepîya, heta Qeredere kaşan de, koyan de deştan de hênî zaf bî. Awa nê koyan sey kardî serdin bî. Kaşanê û kefanê no erd de yewbînî ra rindîyêr nebatî resayebî.

Koçerî tîya de binêk vindertî. Hecî Musa û Mehemed Elî şîyî yew hêni sero û uca de ronîştî. Hurdînan zî cixareyê xo tafînayî. Malla Husên zî ame înan het. Dormareyê hêni ra yew binêk tîrşik ti ra kerd û eşt fekê xo. Zelîxa, Xezal, Gulcan û keynayanî bînan zî xeylek tîrşik ti ra kerd û werd. Sedat û Xalit zî ameyî hêni sero. Sedat ca de xo eşt erd, sereyê xo kerd zereyê hênî û ci ra xeylek awe şîmit.

Hecî Musa qîra Sedat sero û ci ra va:

- Hiro ti teber de mendî! To awa hêni herimna! To çira pey yew wiskira nêşîmit. Awe ca de bî lêl. De biewnî qoma ci yew vinceya, xo merdim hesabneno! Lîya lîya Mehemed Elî no tornê to afat o, afat!

Hecî Musa hema qala xo nêqednabi ke na rey zî tornê ci Xalit sey Sedat xo rafîna û hêni ra awe şîmit.

- Xalit! Hiro ez ha kamî ra vana. Wehedib to hewt pay dayî Sedat weta. Lez hêni sero ra warze! Lîya lîya nê çî yî! Qey qicî şar zî estî!

Û yew şilpî vawit alişka ci ya raşt ra. Alişka ci destir bî sûr û çimî Xalit bî de. Nêşa xo bitepişo û berma. Hecî Musa a hel Xalit girewt verarda xo. Waşt ke zerrîya ci ya qitalêk bîgero.

- Ruhê mi, ho binî linganî to de yo. Meberme Xalitê mi.

Û serê yew sîya qijkek de çimî ci ginayî yew Fatma-Eyşon. Fatma-Eyşon serê giştanê ci de gerayenî.

- Fatma-Eyşon! Fatma-Eyşon! Veyveyê Xalitê mi sera şinooo? Fatma-Eyşon! Fatma-Eyşon! veyveyê Xalitê mi sera şinooo?

Fatma-Eyşon pelî xo yê qijkekî akerdî û virondeyê Qeredereyî ya perayî.

Hecî Musa huwîya û ca de va:

- Ha willey Fatma-Eyşon şî Qeredere! O per de tena dewa Kan-sorik esta. Ma Xalitê xo uca ra zewijnenî. Veyveyê ci zî Qeredere de kenî.

Nê qalî Hecî Musay ser ra heme kesî ke uca de bi, pêroyî huwîyayî. Xalit zî verarda kalikê xo de huwîya. Hecî Musayî pey destanê xo, hesirê serdin yê Xalitê xo kerdî pak. Lew na çareyê ey ra.

Tij Wareyê Soxanlî de pey heme rindeya xo kewt teber. Hewa aneye bi. To vatenî qey hewran na rey azmîn de xo nimitî. Qet nêasayenî. Her cayê Wareyê Soxanlî zergûn bi. Wexto ke kî ewnîyayenî tîya ra, zerrê kî seke merdim yew filma rind temaşa biko, se ke merdim yew deyîra zerrveşayî goştarî keno, o qeyde bîyenî weş. Kaşî ke zime de mendenî û roşnîya tîje nêvînayenî, ê cayan de vewr hema nêhelîyayebî. Cuwa pey mîyanî xirabeyanî banan ra serê yew kerra ra yew hele warişt. Fekê ey de yew malwa estibî. Bi berz, bi berz û çiman vero ra vîndî bi.

Koçerî newe ra kewtî rayîr. Hedî-hedî Wareyê Soxanlî zî peynîya xo de verda. Tîya ra pey hetî Qeredereya sêrancêr bi. Hurdî datîzayê Wisif û Heyder vernî de pîya şîyenî. Wisar sey yew maya zerrtenik heme ca piştîbi. Wareyê Soxanlî ra dima Koyê Beytuşî xo ramuet. Koçeran vareyî xo binî no ko de weye kerdenî. Mexelê varayan tîya

de bi. Koyê Beytuşî, Qeredere ra zaf dûrî de nêbi. Dîyarê Koyê Beytuşî de hewrî ameybî peyser. Siftê Wisif leweyê Koyê Beytuşî dî. Hecî Musa, Koyê Beytuşî zaf sînayenî. Wexto ke Koyê Beytuşî dî, vindert. Yew mudet bi awiranê heyran ko temaşa kerd û dima qîsey kerd:

- Wehedib ti vanî tujîya Koyê Beytuşî resena azmîn. Ax Beytuş, wax Beytuş! Mi tay serê to de vareyî nêçarnayî!

Malla Husên zî ewnîya Beytuşî ra û destî xo akerdî.

Hecî Musayî zî ey ra pey dua wend:

- Malla ti se vanî, ma meşime binêk sungan arêmedi? Nika sungî Beytuş zafî. Tamê înan zî goştê varayan ra weşîyêr o.

Huwîyayîşê Malla Husênî ame. Kilawa xo kerd raşt û va:

- Willey Hecî ma kewenî berey. Xora qicî Qeredereyî de sungan top kenî.

- Lîya Malla ez sebikerî! Ez hela ke Beytuş vînena, bena qic! Bena wurdî û xorteya mi yena mi vîr.

Leweyê Koyê Beytuşî de yew zîyar estibî. Vajîyayenî ke tede tîrbê yew şehîd esta. Dormareyê tîrb de yew quçê kerrayan estibî. Cinîyî zî Qeredere ra çend rey ameybî na zîyar sero. Mîyanî xo de tîya ra vatenî Zîyara Beytuşî. Vatenî nameyê şehîd zî Beytuş o. Koyê Beytuşî zî nameyê xo tîya ra girewtibi. Labelê sewbîna kam o, çîkes o çewî nêzanayenî.

Hecî Musa bade cû destî xo sawitî erdîşa xo ra. Leweyê Beytuş kerdibi sipî û dûrî ra vewr asayenî. Gewen, kînger, kinkor, kardu, gezik, ormix, çimoşa, gingil, tîrşîk, sîyamok, binêk darî melx, adirvaş, sazîyêr, şing, luat, herî ke ti ra zaf hes kerdenî, ci ra vatenî herguet, çartele, mircuel, talik, yelung, pelhewes, pazax, gingil, guwîn, kaşê Beytuşî de vila bibî. Wisar tîya cisna xemilnabi. Yew zî şarê Qerederî semedê pes û vareyanî xo, kaşanê Beytuşî de dûlavî viraştibî. Awa ke serê Beytuş ra amayenî war, koçeran qîsim-qîsim vernîya na awe girewtibi û golî qijkekî viraştibî. Wina wina pey dima dûlavî viraştibi. Pesî û varayan ti ra awe şimitenî.

Peynîya koçeran de Zelîxa û Xezal pîya şîyenî. Zelîxa pey çax lîf viraştenî. Qey cîyezê xo yew lîfo zimuzerd viraştenî. Xezal ewnîyayî lîfî Zelîxa ra û:

- Zelîxa ti zaf rind lîf karî destan kena. Ti eşkena semedê mi zî çend lîfan virazî. Cîyezê mi de hema çîk çino. Coka maya mi, mi ra zaf qalan vana.

Zelîxa huwîyaye:

- Datkeyna to eyb kerd. Eke layê to esto, ti bide mi, ez virazena. Ti mayan ca verd. Ti zana ke maya mi, mi ra qey zewaj senî qalan vana. Vizêr ra nat zî ez zaf qeflîyaya. Willey ma çîçax resayî Qeredere, ez ca de xo erzena yew mînderî sero. Ma xo de kewtî. Ti nika lîfan ca verd, xeyra to çirrey qala çîyezî, zewajî nêkerdenî. Nêyo!

Alişkî Xezal bî sûrî û ca de qala Zelîxa birna:

- Ney willey, to ca ra vet! Ma kamî vînenî ke ma zerr bikewî kamî. Ti nêvînena dar dormareyê ma kerro-quç o. Ma tîya de zerr bikewî virsîya xo!

Xezal dima waşt ke qal bibedilno:

- Willey datkeyna, ez qet zen nêkena ma biarisî. Ma hema heta şan xebityenî. Kam veradano ma biarisî.

Vernîya înan ra maya Zelîxa, Şerîfa qîraye:

- Zelîxa, hirê lez bikenî! Şima hê uca de se kenî! Binî linganî şima de hak esto?

Xezal huwîyayî û Zelîxa ra va:

- De biewne! Ti vana ez şina xo erzena minderî sero. Hema nêverdenî ma rayîr de rehet bikerî, mendo Qeredere! Xilamalo!

Nê vateyan ra dima hurdî datkeynayan pey huwîyayîşê xo, binî Beytuşî kerd rind. Koçerî giran-giran kewtî unvarê Qeredereyî. Qeredere çîçax bîyenî nêzdî, adiro ke zerrîya Wisifî de veşayenî, indis zedîyayenî. Erdê Qeredereyî cêr ra asayenî. Beytuş ra dima heta zereyê Qeredere erd sêrancêr bi. Herrê Beytuş ra pey, Wareyê Merganî dest pêkerdenî. Kekvila zerd, zavîl, kîngerê heran no ca de zaf bî. Serê erdê Mergan de hêni zî xeylek bibî. Kerrayî luh zaf bî. Koçeri wexto ke astoran xo xoser veradayenî, astorî koçeran amayenî Wareyê Merganî. Zereyê merg de cayê astoran ra zî vatenî Merga Astoranî. Verê cû çend dewî zî tîya de bibî. Labelê nika bibî veng. Tena rêça banê înanê terk kerdeyî mendibî. Yew kaşê merg de çahar-panc hebî hêni estibî û awa înan kaş ra amayenî war. Koçeran tîya ra zî vatenî çîrçirik. Rîyê awe ra

no kaş zaf nermik bi û erdê ci de çamur zaf bi. Kamî tîya ra bivîyarte-
ni, lingê înan şîyenî linç rê. Serê na awe de zî çereyo teze zaf bi.

Koyê Kerro Sipî ra tepeş, heta Beytuş uca ra zî heta Gelîyê Lazî û
Gelîyê Heşî, mîyanî nê koyan de serê nê deştan de serê nê mergan
de warî zaf bî. Mîyanî nê wareyan de Qeredere pey rindîya xo, qelbê
nê wareyan bi. Kî vatenî Qeredere binî Wareyê Merganî de xo nimiti-
bi, sey yew domano şarminik, sey vilikê elbikî, sey yew veyva newî.
Laya ke Wareyê Soxanlî ra ameyenî, resayenî Wareyê Merganî zî û
tîya ra sêrancêr şîyenî, resayenî Qeredere û peynîya Qeredere ra vî-
yartenî û rişyayenî Gelîyê Lazî ro. No la peynîya Qeredere ra mîyanî
yew cewî ra şîyenî. Zaf girsî nêbî. Koçeran no la ra vatenî Layê Mer-
ganî. Layê Merganî zaf veng nêvetenî. Kî vatenî qey Qeredere ra şar-
mîyeno. Çi çax dijn varayenî, o wext no layo qijkek zaf veng vetenî.
Xuş-xuşê layî resayenî heta Kansorik. La mîyanî cewîya teng de ser
şîyenî û awa ci, sey yew vergo veyşan gala kerdenî heme ca ro. Hetê
raştî yê Qeredere de yew cewîya hîra zî estibî. Koçeran mîyanî cewî
ra vatenî Gelîyê Lazî. Hurdî kiştanê Gelîyê Lazî de daristanî estibî û
werteyê Gelîyê Lazî ra yew layo pîl şîyenî. Tîya ra zî vatenî Layê Lazî.
Gelîyê Lazî ra wet Gelîyê Heşî dest pêkerdenî. Layê Lazî de maseyî
zaf weşî û girsî estibî. Hela ke zî dijn zaf varayenî, o çax zaf maseyî
girsî amayenî Layê Lazî. Pêroyî maseyî dimsûr bî. Qicî wareyî ca-ca
vernîya Layê Lazî girewtenî û tîya de gole viraştênî. Nîmrojan bare
ra pey taştare werdenî. Werd ra pey gud kay kerdenî û dima xo eş-
tenî awa serdina yê Gelîyê Lazî. Qicî wareyî asnaw ra zaf hes ker-
denî. Nîmrojan zafî wextê qican wina vîyartenî.

Ti wexto ke mergan ra sêrancêr yenî war, ti resenî Qeredere. Cayê
xeyman ra ver yew duz de vêjîyeno to vera û uca de Hênîyê Bindarî
to ra vano “Ti xeyr ameyî”. Hênî ser de çend darî teliyî înan estibî.
Derdorî hênî de zaf vaşî dergî resayebî. Kîngerê heran, zavîl, gez-
lung, tîrşik zaf bî. Nîmrojan xortan gud kay kerdenî, keynayî wareyî
zî na awa serdin û zelal sero de ameyenî têhet û galgal kerdenî. Hela
ke keynayî ameyenî tîya, şarê wareyî vatenî “Keynayî bindarî kenî”.
Hênî ra pey yew duz estibi. Ciwanî wareyî tîya kerdibî sehaya gud
û tîya de gud kay kerdenî. Hetê çepê yê sehaya gud de yew unvaro
xorî estibi. Guda qican timûtîm tîya ra lîr bîyenî û şîyenî kewtenî la.

Ciwanan qicî qijkekî ke semedê temaşakerdişa ameyenî tîya, zef rey seba gud ardişa ê rusnayanî la. Ciwanî wareyî dormareyî seha pey sîyanê qijkekan girewtibî û semedê qelayî seha zî hurdî hetanê seha de estunî tîk kerdibî. Sehaya gudî ra pey cayî bareyî dest pêkerdenî. Mabînî seha û cayê bareyî de xeylek qulî estibî. Qulî hermuşan. Tîya de herr nermik bî. Coka hermuşan tîya de xeylek ca kendibî. Hem cayê bareyê Keyeyê Hecî Elî û hem zî cayê bareyê Keyeyê Hecî Musayî kiştê yewbînî de bî. Cayê bareyî ra pey yew sêrancêro qijkek dest pêkerdenî. Hela ke sêrancêr qedîyayenî, resenî cayê xeyman, mîyanî Qeredereyî. Qelbê wareyan, şahê koyan, rindî deştan, waştîyê xortan û keynan, keyeyê koçeran, Qeredere!

Binatêyê wareyî ra yew vaya qijkek şîyenî. Cinîyê wareyî bostanan pey na awe, aw dayenî . Binatêyê wareyî de yew dara huşka derg estibî. Kişta aye de, di kerrayî girsî estibî. Şarê wareyî na dara kehen ra vatenî Dara Zîyar. Camerdî wareyî zî her ser semedê penîra, kişta dara zîyar de bi kerrayan yew depo viraştênî. Û serê ci zî bi pelî daran girewtenî. Her serî siba koçeran penîrê xo ardenî tîya û setenî. Yew defterê Hecî Elî estibi û Hecî Elî kîloyê penîr no defter de nuştênî. Wexto ke depo bi penîr biyenî pir, qicî wareyî şîyenî Merga Astoranî ra astorî ardenî û pey astoran verî penîr vetenî Kansorik. Uca ra zî pey qamyonan berdenî qezaya Erzinganî, Têrcan û rotenî tucaran. No penîro delalî Têrcan ra zî roşîyayenî şaristananê girsan.

Cayê xeyman ra tepîya yew unvaro tîk dest pêkerdenî. No ca binî Qerederî bi. Ti hela ke tîya ra ameyenî war, yew hêniyo ke kerrayan ra virazîyabi û zaf rind bi, raştê to ameyenî. Tîya binî Qerederî bi. Pey destan şekil dîyabi nê kerrayî hêni. Nat-wetê hêni û dormarîyê hêni de xeylek darî mamixî estibî. Mamixyera sey yew birr tîya girewtibi. Mamixyêrî bineyke teliyinbî û tamê înan tîrş û weş bî. Binatêyê mamixan de zî hîrê sayêrî estibî. Nê sayêrî zaf derg bî û sayî nê daran zî tîrş û weş bî. Qicî Qerederî heta peynîya payîz, nê daran ra say wardenî, anci zî sayî nêqedîyayenî. Binî mamixyera ra sey yew gerdan Layê Lazî şîyenî. Vengê awa Laz bêvengîya mamixyera xeripnayanî. Layê Lazî binî sehaya gud ra heta mamixyera, sey yew tîrmar xo ta dayenî û dima kewtenî Gelîyê Lazî ro. Overî Layê Lazî ra pey yewna ko bîyenî berz. No ko de zaf kerrayî û qum estibi. Vernîya xeyman

de bîyenî berz û şarê wareyî, no ko ra vatenî Koyo Kerrayin. Leweyê ko de yew kerraya luh û tîk estibî. Na kerra heme cayê Qerederî ra asayenî. Şarê wareyî tîya ra zî vatenî Kerraya Mallayî. Serê no ko de zî kînger zaf bi. Qicî wareyî sifte binî kînger de yew çal kenayenî û ardî kerdenî mîyanî çal. Dima kînger birnayenî û şitê kînger rişyayenî nê ardan sero. Qicî wareyî ney ra vatenî qonik. Şito ke rişya nê ardan sero, nêzdîyê di rojan ra bi germineyê tîj bîyenî huşk û bîyenî vincele. Şiwanî Qeredereyî zî nîmroj ra pey ge-ge no ko de pesê xo berdenî alîyenç û dima vîyartenî bareyê yerî. Kerraya Mallayî ra weta erdê Kansorik dest pêkerdenî. Binena dûrî de zî banî dewa Kansorik estibî.

Desto raşt yê serê Qerederî de zî, hetê Gelîyê Lazî de zî çend darî qorç estibî. Qicî ameyenî tîya û bankay kay kerdenî. Binî qorçîyêran de yew dewa kehen estibî. Na dew çi wext terk bîya, çew nêzanayenî. Qicî wareyî ameyenî na dewa terk kerde û zereyê xirabeyanî na dew de, kay kerdenî. Keynayî herrê nê xirabeyan ra girîş, gucak, cam û çî-mî vetenî. Na dewa kehen ra pey Gelîyê Lazî dest pêkerdenî. Gelîyê Lazî yew cewîya hîra, xorî û derg bî. Hurdî kiştanê Gelîyê Lazî ra di layî şîyenî. Layê Merganî û Layê Lazî. Nê layan dûrî ra yewbînî rê çim şikitenî û dima resayenî yewbînî, bîyenî yew. Hurdî kaşanê Gelîyê Lazî de birrî zaf bî. Melxî, mazêrî zaf bî. Şarê wareyî bîlhese bareyê yerî de ameyenî tay cayanê Gelîyê Lazî. Gelîyê Lazî ra pey Gelîyê Heşî dest pêkerdenî. Gelîyê Heşî Qeredere ra xeylek dûrî de bî. La anca zî rey-rey cinîyî Qeredereyî seba bareyê yerî ameyenî tîya zî. Gelîyê Lazî û Gelîyê Heşî, dî cewîyî hîra û derg bî. Sey dîlletê yewbînî bî. Kaşanê nê cewîyanê xorîyan û girdan de zaf daristanî, nebatî, wareyî estibî. Sewbîna nê cewîyî zaf heywanan rê zî wayîrtî kerdenî. Heş ra tepiş heta verg, lûwî, hergûş, mircîkî û zaf heywanî nê hurdî cewîyan de cuyayenî. Verg û heşî nê cewîyan, rey-rey şewan gala kerdenî pes ro û taye berdenî, werdenî û taye zî seqet veradayenî. Xora hela ke heş yew penç eşt dimeyê mêşna, nême ra zêde ti ra keno, beno. Kutikî nê koyan de tewr zaf heşan û vergan ra tersayenî.

Koçeran sêrancêr qedîna û resayî Mergan. Mergan serê Qeredere de yew deşta derg û duz bî. Wareyê Wisifî tîya ra zaf nêzdî bi û bin ra asayenî. Qeredere binî liganî Mergan de bi. Ax Qeredere, awa ci, erdê ci, kerrayî ci, çereyê ci, delal Qeredere. Homa zano çend keynayî zerr

kewtî to, ti kewtî hewnanê çend qıcan. Çend gerguşan erdê to sero de çimî xo akerdî, çend lajekan û keynayan serê to de dejê zerrî anto, çend cinîyî semedê to bermayî, çend şıwanan erdê to de pes çarnayo û çernayo. Çend camerdî koyanê to sero de şîyî û ameyî, çend astoran çereyê to pilixnayo, çend mêşnayan bi çereyê to xo kerdo mird, erdê to ra çend çerçi vîyartî, çend meymanan awa to ra şimito.

Verê cû Wisif û Heyderî pay na Mergan sero. Zerrê Wisifî kup-kup eştenî. Heme çî xo vîra kerdibi û resabi waştîya xo. Kî vatenî qey o wext dînya sero de tena o û Qeredere estibî. Zaneyê ey recipîyayenî. Çimî ci beriqiyayenî û serê erd de, awa tewr zelal zî wina nêberiqîyayenî. Heyder verada, astora xo ya kehîl verada, mazîyê ra viraşte çuweyê xo verada, aqilê xo verada, xo verada sêrancêrê Qeredereyî. Heta ke ey ra ame vazda, vazda û tena yazda.

Peynî ra Heyder qîra. La qet fayde nêkerd. Ho kamî ra vano, se ke yew gej ra vajo.

- Lîya Wisif! Hiro vinder gejo! Ti hê sera şinî, ti hê sekenî. Kaşuka ma şîyenî sungan? De biewne gejê mi ra! Qeredere dî, heme çî xo vîra kerd, xo ra şî!

Wisifî qet goş pa nêkuwa. Kî vatenî qey veng nêşîyenî ey. Tena vazda, çiqas ey ra ame unvar ra vazda. Wexto ke resa Hênîyê Bindarî xo rafîna erd û pey lewê xo yê qalınan, awe ra şimit. Awe Hênîyê Bindarî serdin bî. Labelê seba hewna kerdişî adirê zerrê Wisifî, bes nêbî. Mirdîya xo awe ra şimit. Awa serdina ke qirika ci ra şîyenî war, kî vatenî qey nêşîyenî pîzeyê ci, şîyenî yew adiro girr sero. Badê cû erd de bineyke nefes girewt, vindert û boya çereyê Hênîyê Bindarî mirdîya xo, ant xo zerre. Ališkî xo, rîyê xo, çimî xo, gijikê xo yo gircikin sawit çereyê Qeredereyî ra, çereyo nermik û honik ra. Ti vanî verarda şîbî waştîya xo rê. Dima warişt pay û ewnîya erdê Qeredereyî ra. Xo bi xo qîra, çiqas veng ci ra vejîya, qîra. Vengê ey resa Mergan sero, resa Kerraya Mallayî, resa Gelîyê Lazî, resa Koyo Kerrayin, resa Gelîyê Heşî.

- Ma resayî wisar! Ma resayî wisar!

2. RAYWAN AMEYÎ! RAYWAN AMEYÎ!

- Kalik! Kalik! Qamyon ameyî! Qamyon ameyî. Ha verê berde ya. Şoforê ci ho venda to dano.

Hecî Elî serê siba ra nat ayabi û zereyê heyatê keye de, peşm ra viraşte serê yew mîndero xizik de ronîştebi. Televîzyon akerdebi. Wexto ke vengê tornê xo eşnawit, serê mînderî ra giran-giran warîşt we û vejîya balqon. Xo ta da destê raştê xo sero û çîmanî ey yê xorî-yan û tarîyan Kerro Çeqer dî. Kî vatenî qey azmîn ra kerrayî varayebî na deşt sero. Nê kerrayanî çeqeran nameyê xo dabi na deşt. Na deşt hîra û zergûn bî. Binatayî dewanê Sarcon û Yex de bî. Keyeyê Hecî Elî zî binatayî nê hurdî dewan de bi û dewa kehen yê Sarcon ra bar kerdibi amebî tîya. Dewa kehen ra siftê ey bar kerdibi. Kerreyo Çeqer heta Kepura bîyenî derg. Kepur de xeylek hegayî dewijanê Sarcon û Yex estibî. Tîya de hîna zaf xele û cew ramitenî.

Hecî Elî qom derg bi. Binî kilawa ey ra gijikê ey yo sipî asayenî. Pirnik û goşê ey zaf qalin bî. Pirnika ey derg bî. Çareyê ey sey Kerreyo Çeqer hîra bi. Destî ey hîra bî û giştê ci zî derg bî. Lewê ey goştin bî. Çermeyê ey sey xele bi. Alişkî ey xeylek dekerde bî. Burîyê ci siya û qalin bî. Erdîşa xo ya sipî viraştebî. Nêzdîyê hewtay serre bi û emirê xo de zaf cayî dîbî. Yew işlîgo sipî û serê işlîgê de zî yelego gor girewtibi pira. Pîyê Malla Husênî û kalikê Wisif bi. Cuya xo de pey otobusan di gilonk şî bi hec. Hecî Musa zî hem embazê ci yo tewr verên û hem zî embazê ci yê Hecî bi. Pey yew vengo qalin qîsey kerd:

- Umer ti xeyr ameyî. Se kenî? Hewlî?

Umer şoformehlî ra ame war û:

- Xeyr mîyan de bi Hecî. Willey ez hewla. Çîyo xam çîno. Şîma zî hewlî Hecî? Qusurê ma ra miewne. Ez kewta berey. Mi bîşew binêk

simer berd Çewlîg. Ez şew uca de keyeyê warzayê xo de menda. Serê siba şefeq ra kewta rayîr. Virondeyê Yexdûrî de teker top eşt. Dima ez şîya Depe. Axirî mi hosta ard, teker viraşt. Coka ez kewta berey.

Hecî Elî koşeyê balqon ra di kursî girewtî û:

- Çîk nêbeno Umer, wa ganê to weş bo. Qey ma biney bikewî berey, qiyamet nêyena. Bê ma balqon de yew çaya tarî bişimî. Qicî tiftal bar kenî. Sewbîna ti se kenî?

- Weşîye ganê to Hecî. Raşt ez çaya tarî ra hes kena Hecî. To xo vîra nêkerdo.

- La ma vera Kerraya Mallayî xeyma ma de çay şimit. Ti zerrê xo hîra tepiş, ma nêmanenî heta nîmroj. Vizêr Malla Husên Girvonî ra telefon akerd, nika resayî Qeredere. Eke ti zî heta serê siba ma biresnî uca, zaf beno rind.

Umerî çaya xo ya tarî ra yew firt şimit. Zaf bari û zayîfek bi. Kej bi. Cêba yelegê xo ra qutîya xo ya asinîn vet, yew cixare pişt û taffina. Dûyê cixareyî hetê Kerreyo Çeqer şîyenî.

- Hecî Elî, la ma kamçîn rayîr ra şêrî. Ma hetê Çewlîg ra Kanîreş ser ra şimî, yan zî Dêrsimî ser ra şimî?

- Umer ez vana ma Dêrsim ser ra şimî. Rayîro ke binateyê Kanîreş û Çad de yo, xeylek teng û xirab o. Uca de vîrajî û kendalî zafî. Xora tiftalê ma zî zafo. Wa yew çiyêko xirab mîyero sereyê ma.

Lajê Resul Ehmedî zî paynek ra ame cor.

- Kalik ma amade yî. Ma sifte tiftalê kamî bar bikerî? Ma sifte keyeyê ap Mehemed Elî bar bikerî?

Hecî Elî kilawa xo kerd raşt û:

- Ê Ehmedê mi. Siftê çiyê Mehemed Elî bar bikenî. Badê cû ma hê keyeyê ma bar kenî. Umerê ma ho kamçîn ca de yo. To nêdî?

- Kalik, Umer ho merek de yo. Ameyişê qamyonî dî. Ho simer erzeno peyser. Nika yeno.

Hecî Elî dima warişt pay û ewnîya şoforî ra:

- Umer xeyrê xo, qamyon qinser biçarne verî keyeyê Mehemed Elî. Ma yew hel verî bar bikerî.

Hecî Elî balqon ser ra qîra û vend da keynaya Resulî Zelal:

- Zelala mi, ti zî bî yew het ra dest berz ma, ma tiftal yew hel verî bar bikerî.

Hecî Elî tornanê xo ra zaf hes kerdenî û çirrey yew bînan ra cîya nêkerdenî. Timûtim pey yew vengo zerrveşaye înan de qîsey kerdenî. Ey het de tena cayê Wisifi cîya bi. Rey-rey ci ra vatenî “Vareyê minê Qeredereyî”. Vatenî “Eke ez merda cilanê mi bideni Wisifê mi”. Şofor, qamyon xebitna û ant verê keyeyê Mehemed Elî. Keyeyê Mehemed Elî û Keyeyê lajê ci Silêman têhet de bî û binî keyeyê Hecî Elî de bî.

- Ehmed ti şo qamyon sera. Xora çewi keyeyê Silêman û Mehedmed Elî de çîno. Tiftalê xo zî verê cû ra hedre kerdibî.

Hecî Elî extîyar bi, labelê zaf jîyat bi. Pey destanê xo yê hîrayan û terkeyeyan yew telîsa kinc dekerdeyî tepîşt û virr kerd qamyon sero.

Zelal qeretimanî xo girewtî pera û amê verê qamyonî. Cinîya Ehmedî veyva Resulî, Zeynep û cinîya Umerî veyva Malla Husênî, Leyla zî keyeyî xo de hedreyî xo yê peyênan kerdenî.

Veyva Malla Husênî, Leyla serê siba ra naşt pay de bî û seba rayûney mitbax de serê toq de lol pewtibî, bineyke zî qilçî kartol û penîr viraştibî. Rîyê germîya adirî ra binî laçika aye ya sûr ra areq çilkayenî erd. Şefeq ra pixerîyê aye ra dû şîyenî cor û locin ra vejîyayenî teber. Herunda xo ra warişt û maneyê xo tepîşt. Areqê xo kerd pak. Serê balqon de qicanî aye Zuhal û Mîrza serê yew tenîsa qijkek de sipare kerdenî. Sipareyê qican de lol, qilçî kartol û mast bi. Nê qicî tornê Malla Husênî bî. Zuhal şeş serra bî û Mîrza zî çahar serre bi. Leyla çîyî ke qey rayûney pewtibî, kerd mîyanî teştî û yew girîşo kehen zî eşt sero.

Wexto ke mitbax ra vejîyaye teber:

- Zuhal! Mîrza! Hiro şima milametey arda qirik. Ca de warzeni şêrenî dest û liganê xo bişonî! Hirê Zuhala werrim! Qaşuka ti ewnîyayenî Mîrzayî ra. No çi hal o! Ez hema firaqan kena kartonan. Pîyê şima zî ça de mend? Ez a feqîr tena biresî kamçîn gure!

Zuhal zaf rindêk bî. Rîyê aye gilorêk bi û gijikê aye kejik bi. Rîyê aye sipî bi. Pîrnîk û fekê aye qijkek bî. Lewî aye sey henar sûrî bi.

Çim hewz bî. Fondeleyê aye ra mast rişyayenî erd. Destê Mîrza ra tepîşt û şî zerre. Leyla serê balqon weçîna û tiftal vet teber. Badê mêrdeyê ci Umer zî ame. Umer qijkekîya xo de serê yew sayêr ra gina bi erd û a roj ra nat lengayenî.

- Leyla qicî hê ça de yê?

- Hê zerre de Umer.

- Zuhal! Mîrza! Hê bîyerenî yew verar bidenî pîyê xo.

Qican wext ke vengê pîyê xo eşnawitî banyo ra vazdayî û şî verarda pîyê xo. Umer boya înan ant xo zerre. Lew na înan ra. Dima şî qamyon het û ey zî tiftal bar kerd.

Panc banî estibî. Hirî banî qicanî Hecî Elî û di banê zî banî tor-nanê Hecî Elî bî. Lajê Mehemed Elî, Silêman par pîyê xo ra cîya şîbi û xo rê yew ban viraştîbi. Lajê Malla Husênî Umer zî di serrî verê cû pîyê xo ra cîya şî bi û ey zî xo rê yew ban viraştîbi. Banî înan dewa înan ra bineyke dûrî de bî. Vernîya bananê înan de yew hegayo girsî estibi û Hecî Elî no hega binateyî qicanî xo de bar kerdîbi. Binateyê bananê înan û hega ra yew rayîro herrin vîyartenî û şîyeni dewa Yexî. Verê cû verê bananê înan de awe çîn bî û no semed ra zaf tengasî antenî. Labelê par pey artîzyena binî erd ra awe vetibî û dar-dormareyê hegayê înan bibi zergûn. Hecî Elî û qicanî ci xeylek ley ramitibî. Labelê hema qijkek bî. Mişmişêr, sayêr, xoxêr, alûnçêr, gozêr, tûyêr, vamêr, gilyazêr û xeylek darî binî. Peynîya bananê Hecî Elî de yewna hegayo girsî estibi û tîya de qey pesê înan axurî estibi. Sewbîna tîya de zî zaf darî vamêrî estibi. Vamêrî awe nêwaştîni. Coka Hecî Elî serran ra ver nê darî tîya de romitibî. Paştîya hega qeyme bî û binî hegay ra zî rayîrê Yex şîyenî. Paştîya hega de yew zî rêzê enguran estibi. Hecî Elî no rêz pey destanê xo ronabi. Xanima Hecî Elî zî şîbî rehmet.

Tiftalê Keyeyê Mehemed Elî ra dima, keyeyî binî zî bar bî û qamyon bî pîrr. Banî înan bî veng. Vengê qican, vengê cinîyan birîya. Hinî banî vengî û Kerreyo Çeqer ewnîyayenî yewbînî ra. Heme kes qefilîyabi û seba taştare werdişa ameyî balqona Hecî Elî de ronîştî. Hecî Elî Mîrzayo qijkek zî girewt verarda xo û ronîşt sifre sero. Leyla qorme kerdîbî riz vera. Xora aye xizmetê Hecî Elî kerdenî. Leyla, qicî ci Zelal,

Zeynep û gerguşa ci Meral zî pîya mitbax de nan werdenî. Leyla sifte waştênî Mîrza mird bikero. Labelê Mîrza fekê xo anêkerdenî.

- Mîrza! Ti çira mi kesirnenî? Ti heta ke yew piran nan wenî, pîr-nîkî mi ra anî. Biewne Meral ra. To ra qij a, la senî nan wena.

Zelal nan ser ra warişt, ewnîyaye cinîya kekê xo Ehmed, Zeynebî ra û va:

- Veyve, ez wazena biney şêrî, reya peyên vamêran bivînî, Beno?

- Beno la lez biker. Ti zanî eke ma bikewî berey, kalik qal keno. Çirrey qeyîl nîyo çewî sero vindero. Şo û ca de bî.

Zelal waya Heyder û Zelîxa bî. Keynaya qij yê Resul bî. Seba ewnîyayîşî keyeyî û baxçeyî keye de mendîbî. Hema qeretimanî xo yê çeqer nêvetîbî. Zelal esmer bî. Gijikê aye zaf derg bi. Peynî ra binî çîta aye ra asayenî. Qoma ci kirrek bî. Zelal hela ke şîyenî vamêran verê gomeyê Malla Husênî ra vîyart. Tay kerme nijnîya bi peyser. Fekê berê gome de hîrê lîrî pisînge bibî. Maya înan zereyê gome de kewtibî yew merre dîma. Zelal gome vîyart û şî vamêran het. Dormarîya hegayî pey quçe kerrayan gerîyayebî. Nêzdîyê hirîs vamêr estîbî. Binena cor de rêzê enguran estîbi. Hema newe pel da bi. Hega de vaş zaf bi û bibi derg. Hela ke vay dayno pero, vaş nata-weta şîyenî-ameyenî. Vilîkî veyvekî zereyê vaş de bibî vila û hega xemilnabî. Vilîkî pemeyî, sûrî, çiqas rind asayenî tîya de. Sewbîna gagiyo, çimoşa zî no hega de zaf bî. Serê yew vamêr de yew pepuk wanayanî. Yewna vamêr sero de dîksilêman estîbi. Vamêrî xeylek zergûn bî û hema newe-newe vil akerdîbî. Zelal xo zerre de va “Werrekna vamêran de binêk çiqle bibîyenî, mi biwerdenî û binêk zî bi-berdenî Qeredere.” Zelal wexto ke mîyanî vamêran de gerayî, çend vilîkî veyvek ti ra kerdî. Rindîya wisar vîrsîya bi no hegayî. Zelal destê xo sawit yew vamêr rê û xo bi xo va “Rêzo rindêk, vamêrî delalî heta payîz rind biewnenî xo ra. Xatir bo şîma”. No wext de yew vayo pît cor ra ame. Vaş, vamêrî û vilîkî hegayî nata-weta lertzayî. Xuş-xuşê vayî sey yew lurî ameyî goşê Zelal. No wext de Zelal sereyê xo ra çîta xo eşt vaş sero û rîyê xo hetê va rê ta da. Vayo honik gina rîyê aye rê, gijikê aye rê, zerrîya aye rê û to vatenî qey aye ra xatir waştênî. Zelal boya vaş ant xo zerre û vilîkî ke ti ra kerdîbî, boy kerdî. Çimî xo

yê tarî porcînayî û goş da lurîyê vayî sera. Kî vatenî ci rê yew ber abi, helîyaye û şî yewna dinya. Yew dinya ke te de zulim çîno, nêheqey çîna, derd çîno, hesirî çînî. Mudêk wina vindert. Wext ke vayî vengê xo birna, çimî xo akerdî û gamî xo giran-giran eştî raştê banan.

Tiftal têtewr bar bi qamyon, pey kindirana girêdeya û raywanî Qeredereyî weniştî qamyon. Veyva Resul, Zeynep gerguşa xo Meral kerdibî verarda xo, weniştîbî qamyon û yew zî batonî eştibî xo sero. Veyva Malla Husênî, Leyla niştî qamyon. Qicî cî Zuhal û Mîrza verarda piyê xo Umer de bî. Tewr peyenî de Zelal wenişt qamyon. Hecî Elî û mêrdeyê Zeynep Ehmed zî weniştî şoformehlî. Axirî şofor Umer mefteyê qamyon ta da û qamyon xebitna. Raywanî Qeredereyî kewtî rayîr. Qamyon rayîro herrin de giran-giran şîyenî hetê Sarcon a. Peynîya qamyon ra tofik warištenî we. Wexto ke kewtî mîyanî dewi, Hecî Elî verê hêni de qamyon vindarnayî û ewnîyayî Ehmedî ra:

- Ehmed ez şîna Hecî Eqk ra xatir wazena.

Ame war û berê keyeyê Hecî Eqk da pirî. Yew Mudê teber de tewrê Hecî Eqk qîsey kerd. Badê cinîya Hecî Eqk, Sosin zî ameyî teber, Hecî Elî persayî, pey laçika xo ya sipî fekê xo girewt, destê aye de yew telîs, şî qamyon het. Mudêk pay de hal û xatirê veyvan pers kerd, dima telîs da Leyla û va:

- Keynaya mi, mi semedê şimaya binêk çî pewt. Rayîr de biwenî. Vera mi Xanim, Şerîfa û Rabîa pers bikenî. Zaf silamanê ma vajenî. Wa şima aqil de nêmano, ez rey-rey tewrê Hecî Eqk şîna û bahçeyê şima awe dana.

Leyla telîs girewt û:

- Xale Homa razî bo, to çi zehmet kerd. Destî to tern bî.

Ez silamanê to vana. Xatir bo to.

- Oxir bo keynaya mi. Homa tewrê gureyê şima bo.

Hecî Elî û Hecî Eqk heta hêni pay ameyî. Hecî Elî dest û erdîşa xo şut, biney zî awe ra şimit. Ehmed û Umerî zî lew na destî Hecî Eqk rê û peroyî piya newe ra weniştî qamyon û hîna kewtî rayîr. Mîyanî dewi ra giran-giran vîyartî. Qamyon mîyanî dewi qedîna û destê raşt sero xo ta da hetê Depeyî ya. Şofor pay na gaz sera. Qamyon wexto

ke tabeleya Depeyî dî, destê çepî sero de xo ta da hetî Xarpêt a. Bine-
na şî û resaye qaymeyê Darabesî. Dima kewtî Lexan. Wexto ke kewtî
Lexan, hewayî binêk xeribna û hewran vernîya tîj birna, yew tarî
nişt Lexan sero.

Şofor Umer ewniya Heci Eli ra:

- Heci ma resayî Lexan. Eke şîma tuwey genî, ez vinderî.
- Ney Umer. Yew kemasîya ma çîna. Şikir ma rew kewtî rayîr.

Dima Ehmedî ra va:

- Ehmed vengê to weş o. De ma rê yew deyîr vaje, deyîrvajê* ma
yo delalî. Wa keyfê ma bêro ca.

Ehmedî qijkekê xo ra nat deyîr vatenî. Qeredere de key qîrê Hecî
Elî nêameyenî, ey vend dayenî Ehmedî û Ehmedî ci rê deyîr vatenî.
Ehmedî bineyke xo ard peyser û destpey deyîr kerd:

Hire Eyşe ina mekir
Mîn dewonu çalim mekir
Keynon şar bunder mekir
Xuerton şar keder mekir

Bay Eyşik şî çarşîyo
Eyş 'îr çiney çiney ono
Cir yo şal şapik ono
Fors geyren mîn dewonu

Hire Eyşe ina mekir
Mîn dewonu çalim mekir
Keynon şar bunder mekir
Xuerton şar keder mekir.**

Pey vengê Ehmedî keyfê Hecî Elî ame ca. Lexan ra dima qamyon
kewt yew pird sero. Dormareyê rayîr de hegayî xeleî zaf bî. Dima

---

* deyîrbaz

** Vate: Anonim.

kewtî yew raşte û raşte ra pey qamyon kewt yew sêrancêro tîk. Mîrza serê qamyon de verarda pîyê xo de kewtîbi hewn. Serê qamyon de hewa serdin bi. Zeynep zî gerguşa xo Meral zaf rind piştîbî. Meral ayabî û fekê aye de mostik estîbî.

Umerî cinîya xo leyla ra va:

- Leyla ti eşkena destê Mîrzayî bîgerî. Verarda mi de xilmaç bî û kewt hewn. Hewa bi serdin. Yew batonî biançe lajek sero. Eke çîya, ca de bermeno, o wext ma se bikerî nêvîndeno.

Vilikî ke Zelal hega ra tira kerdîbî, destê aye de bî û serê qamyon ra dormare temaşa kerdenî.

- Mi va qey yew dalpeyê şilî ginaye çarê mi rê. Şima tuwey hîs kerd?

Leyla batonî eşt lajê xo sero u va:

- Ê Zelal. Ez vana qey şilî dalpe kerd.

Umer zî va:

- Wehedib hewa kerd hewra. To heg dî şilî varay. Çîk beno, çîk nêbeno ma naylon veje.

Cînîya Ehmed, Zeynep:

- Naylon ho kişta mi de yo. Eke hewa kerd şilî, ez vejena.

O wext Qamyon resayî fekê Qowançîyan. Umer direksiyonê qamyon destê raşt sero ta da û kewtî rayîrê Dêrsîmî. Tabela de "Tunceli 75 Km" nuştênî. Hurdî kiştanê rayîr de hegayî xeleyî zaf bî. Xele payîz ramîyeno, zimistan binî erd de beno huşk û dima wisar zîl dano. Xele nêzdîyê yew vînçe bibi derg.

Qamyon çend deqîqa şî-nêşî eskeran qamyon vindarna. Yew esker ame û Umer ra evraqanê ci waşt. Hecî Elî zî nasnameyê xo û ê binan top kerdî, dayî eskerî. Eskerî nasnameyî girewtî û şî. Desna deqîqa cuwa pey ame û nasnameyî dayî Hecî Elî û hetî peynîye qamyon ra vejîya serê qamyon. Serê qamyon ra çim çarnayî û dima ame war. Pey destê xo îşaret da û va "Geçin".

Şofor newe ra motor xebitna, hema zaf nêşîbi na rey azmîn ra wurdî-wurdî dijn çilk kerd. Qîrê rayîr bi hît. Zeynep eya hel naylon vet û yew het ra Zelal yew het ra zî Leyla naylon ant tiftal sero. Çend dalpî ame ginayî rîye Merala qijkek rê. Dijna gird sey qerşun dayenî

naylon rê û zaf veng vetenî. Zaf nêşî, Mîrza verarda maya xo de pey bermî bi aya. Leyla xeylek Mîrza têşona, labelê pere nêkerd.

Hecî Elî şofor hayî kerd:

- Umer varan dest pêkerd. Dijn rayîr kerd resnikin. Zaf lez meşo. Ma berey şî, rehet şî. Bê qeza, bê bela.

Çilkanî dijn zaf pît dayenî camê qamyon rê. Badê mij zî dest pêkerd û şofor giran-giran qamyon ramitenî. No hal zaf berdeyam nêkerd, rayîr bi zelal, mij bi vila. Labelê dijn vareyenî. Ê resayî yew dewî. Tabela de "Karîncaköy" nuştênî. Kîştâ rayîr de yew bano zerd estibi û teber de çend kincî afînayebî. Yew cinîya kokim lezabez kincî arêdayenî. Hewa sereyê aye ra çîta cînek eşt û cînek bî serqot. Gijikê aye yo sipî kewtî teber. Cînek destir çîta xo tepişt û pa kincana şî zerre. No wexto ke kilm de Zelal çimî xo cîneka kokim ra nêabir-nayî. Leyla zî cînek ramuet Mîrzayî û Mîrza cîr kerd. Dew ra dima qamyon destê çepî sero rayîrê xo rê berdeyam kerd. Kîştâ rayîr de tek-tûk keyeyî estibî. Qamyon binêk kehen bî û zaf leqayenî. Naye zî virteyê cinîyan ardenî. Mîrza wariştibi û na rey verarda maya xo de Merala kejik hewna şî. Çimî aye tarî porcinayebî. Milê aye ra boya cennet ameyenî.

Leyla, Zelal ra va:

- Zelal keyrê xo ti eşkena zereyê a telîs ra yew naylono qijkek bide mi. Virteyê mi yeno.

Zelal senî naylon resna Leyla, Leyla qelibiyayî û bade cû kixayî.

Umerî waşt ke biney qisey bikero û Zelal ra persa:

- Hirê Zelal, Nebî şima Almanya de ho se keno? Şima Nebî çi wext zewijnenî?

Zelal bi heyran rayîr temaşa kerdenî û pey vengê lajê dadê xo, ameyî xo:

- Hii! Çii! Eminnn! Eeee! Willey ez nêzana. May û pîyê ey estî. Xora se kenî, wa bikerî.

Lîya willey ma xortanê xo erşawenî uca û înan ra tena peran wazenî. Çirrey pers nêkenî yew derdê înan est o, çîno, senînî, se kenî, çirrey sey ma nêya. Semedê panc quruşan şew-roj xebityenî. Nebî

bîyo des serrîyo ho teberê welat de yo. Heta çî wext uca de vindeno, Guneko! Qijekê ey Ehmed nika bîyo wayîrê qican. Wa bêro welat. O zî bibo wayîrê qican. Eya Naca mina feqîr semedê eşnawitişî vengê lajê xo bi saetan dikanê Îsayî de pawena û tuwey zî qîsey nêkena. Tena bermena. Dima yew aşm vana Nebî mi ha Nebî mi.

Zelal sereyê xo rona û va:

- Ê keko. Zaf rey hela ke qal ame kekê mi Nebî sero, maya mi, ma ra hesiranê xo nimnena. Xora wexto ke şîyo, nêyeno mi vîra. Ez û Zelîxa ma hema qijkek bî. Maya mi vana, "Verar şî şîma ra û berma, xo zor eşt teber, şîma ra zaf hes kerdenî, qey şîma xo kiştênî".

Dima cinîya Umerî Leyla kewt binate. Bineyke amebî xo.

- Raştâ naca Şerîfa zaf zerrveşayîya. Qedero, qedero ma se bikerî!

Dima Umer heyna kewt qal:

- La uca de ça de maneno? Nika çî gure keno?

Zelal va:

- Uca de xalê mi het de maneno. Hamburg de yo. Nika hê qilyazan çînenî.

- Willey o xalê to esto ha, o xalê to! Kuryek binateyê giştanî ey ra nêrişîyeno. Panc quruş nêkeno.

Cinîya ci Leyla zî va:

- Wîîî mîyerik! Hiro ti keyneka feqîr ra çî wazenî!

Na rey veyva Resul, Zeynep va:

- Willey naca Şerîfa ci rê geyrena keyna. Yew şit helal raştê ci biameyenî, ma şînî waştênî.

Heyna virteyê Leyla ame. Kî vatenî qey zereyê aye ameyo teber.

- Çî beno xeyr! Çî beno xeyr! Wereyê mi şîma. Şîma çî rehetî. Wehedib zereyê mi ame teber.

Qamyon dima dewanê qican vîyart û resayê yew dewa gird. Rayîr dormareyê dewi ra geyrayene. Çorşmeyê dew de zaf baxçeyî û darî estibî. Wexto ke na dew peynî de mend, Awa Perî asaye. Awa Perî koyanî Gêxî û Xorxol ra vejîyayenî û rişyayenî Awbendê Kebanî. Hurdî kiştanê Awa Perî de hegayî zaf bî û to vatenî qey na awe rê

embaztî kenî. Çorşmeyê nê hegayan zî pey qucan gerîyabî. Hegayan ra xeylek vaş çînîyabi û werteyê hega de lodî vaş erzîyayebi peyser. Helê yerî nêzdî bi. Hegayan ra dima serê Awa Perî de yew pird asa. Fekê pirdî de destê çep sera hîrê banî estibî. Verê berê yew ban de merdimêko kokim destê ey yo raşt de çonqal, ronîştebi. Sereyê ey de yew şewqeyo gor estibi. Zimbêlî ci sipî û derg bî. Pey çimî xo yê qirmîçikîyaye ya ewnîya qamyon ra. Destê xo yo çep kerd berz û silam da înan. Şofor zî pey katê xo silam da ci û linga xo serê gaz ra we-darna. Qamyon giran-giran kewt pirdî sero. Pird derg û teng bi. Awa Perî rîyê dijn ra bibî lêl. Hurdî kiştî pird, pey asin gerîyabi û qamyon giran-giran pird ser ra vîyart. Hurdî kiştî rayîr de banî estibî. Nê banî zî qedîyayî û qamyon kewt yew raşte û Dewa Kuşçu peynî de vera da. Awe ra hedî-hedî kewtî dûrî û gomîna Awa Perî çiman ver ra bî vîndî. Hîna hegayan dest pêkerd û pey embaztîya hegayan raywananî Qeredereyî rayîrê xo rê berdewam kerdenî.

Hewa pak bi. No hetî de dijn nêvareyebî. Yewna dew vîyartî û yewna awe asaye. Tîya de hurdî hetanê rayîr de yew birro qijkek estibi. Birr qedîya, rayîr û awe resayî yewbînî. Serê qamyon ra awe sey dengiz asayenî û Zuhâl verarda pîyê xo de bineyke tersayî.

Umer lew na çareyê keynaya xo û ci ra va:

- Meterse zerenca mi, meterse varêka mi, ti zana na awe şina kamçîn ca?

Zuhâl verarda pîyê xo de sereyê xo nata-weta berd, ard.

- Na awe tîya ra şina Xarpêt û rişyena Awbendê Kebanî. Uca ra zî şina Royê Firatî û uca ra zi şina cayanê zaf dûran laaa!

Binena qamyon resaye yewna dewa girsî. Dewa girsî kewt binateyê qamyon û awe. Na dewi sey Bek Fazûl, qamyon û awe yewbînî ra abirnayenî. Qamyon kişta dewi ra giran-giran vîyart û newe ra awe dir ame têhet. Na rey rayîr û awe yewbînî ra zaf nêzdî bî. Umer pay na gaz sera û lezeyê qamyon zêdna. Resayî yewna dewa girsî. Umer qamyon ta da destê çepî sero, yew pird ser ra vîyart û kewt erdê Dêrsîmî. Kişta pirdî de yew tabela estibî. "Uzunçayır Barajı 4 Km İleride". Şofor camê qamyon binena akêrd û vayê Dêrsîm ant zereyê xo. Zaf nêşî û qamyon resaye awbend. Leyla key awbend dî:

- Şima dî! Na awa ke ma rê embaztî kerdênî, na awbend ra ameyênî!

Awbend zî xo peynî de veraday û kewtî huqan. Rayîr tîya de sey tîrmar xo ta dayênî. Yew dewa qij vîyartî û kewtî mîyanî daristan. Hecî Elî zereyê şofor mehlî de binêk xilmaç kerdibi. Badê ame xo, ewnîya Umerî ra:

- Umer yew cayo rind de vinder, ma binêk hewa bîgerî.

- Temam Hecî ma cey çî kenî.

Qamyon na gilonk kişta yewna awe ra şîyenî. Labelê awe zaf nêz-dîyê rayîr de nêbî. Rayîrê Dêrsîm û Xarpêt zaf hîra nêbî. Serê qamyon de Umer yew qilç eşt xo fek û wexto ke dûrî ra awe dî, ca de persa:

- Keynayî şima ke zana, ma na awe ra vanî se?

Zelal û Zeynep ewnîyayî yewbînî ra. Verî înan Leyla qisey kerd.

- Awa Perî nêya? Binî Depe ra yena. Nêyeno to vîra? Ez û to ma dirî ser verê zimistan bi, kişta na awe de şî bî Germawa Golanî.

Umer huwîya û cinîya xo ra va:

- Leyla ti çî qalanê gejan kena! Awa Perî peynîya ma de mend. Ma Qowançîyan ra pey serê yew awe ra vîyartî. A awe, Awa Perî bî. Na awe zaf namdar a. Zaf deyîrî erzîyayî na awe sero. Zaf zî gonî dîya.

Zelal sey tajî herunda xo ra firr da û bi heyecan va:

- Çemê Munzurî?

- Ha! Aferem datkeyna. Ça ra ame to vîra?

- Rehmet dapîra Derda na awe sero zaf deyîrî û estanikî vatenî. Uca ra aqilê mi de mendo.

Leyla destê xo berd fekê xo û va:

- Raşta! Mî no name zaf eşnawitibi. La Umer ma nêşinî yew ca de vinderî? Mîza Mîrza yena.

- Willey cinek ti ha vînena ma ta nêyenî sereyê xo bikenî. Wa bikero yew naylon nêbeno.

- Wa binena bitepşo. Eke qamyon nêvindert, ma o qeyde kenî.

Qamyon kewtî yew viyadûk û serê yew pirdo asinin ra vîyart. Serê pird pey asinan gerîya bi. Wexto ke pird vîyartî eskeran qamyon

vindarna. Yew eskerî heme nasnameyî destê Hecî Elî ra girewtî û şî. Qamyon ra pey yew dolmîş ameyî û peynîya înan de vindert. Badê qamyona Keyeyê Hecî Musay zî resayî înan. Di eskerî vejîyayî qamyon sero. Binî batonîyan kerdî berz û ewnîyayî raywanan ra. Dima ameyî war. Mîrzayo qijkek berma. Umer zî eskeran ra pey qamyon ra ame war û va:

- Leyla lajek bide mi.

Lajê xo girewt verarda xo û şî peynî yew panzerî. Şapikî Mîrzayî ardî war û ci ra va:

- Meterse lajê mino rindêk. Mîza xo bikerî.

Hecî Elî zî şoformehlî de eciz bi, xo eşt war û ewnîya Umer ra:

- Umer ti vanî se? Ma çi wext vera danî?

- Hecî nasnameyî ma û dolmîş pîya girewtî. Coka ma vera nêdayî. Pîya ewnîyenî ci ra.

Eskerî yew cinîya kokim dolmîş ra ard war. A xeyli extiyar bî. Yew fistano şevazlî girewtibi pera, sereyê eye de yew kûmik estibi. Pey yew puşîya keweyî kûmik giredabî û yew kofî kerdibî serê kûmik ra. Pey kofîyan kûmik xemilnabî. Lastikî keweyî girewtibî pera. Çareyê xo û destê xo deq kerdibî. Binî f kûmikê ey ra zaf tay gijikê ci yo sûrî asayenî. Gijikê xo hene kerdibi. Serê ra heta peynî yew cinîya Dêr-sîmî bî. Waya Çemê Munzurî bî.

Pîr kişta rayîr de vindertenî. Hecî Elî şî pîr het û ci ra va:

- Dapîr ti senîna, weşa?

Pirîka kokim pey telaş ci ra va:

- Nêzanime. Mi ra vanîme “Kimliğin yoktur”. Ez vazê se lajem!

Badê yew esker ame înan het. Hecî Elî esker dir qisey kerd û kewt destê pirîka kokim. Kokim fistanê xo weçîna û giran-giran wenişt dolmîş. Xo bi xo qisey kerdenî “Hirîso heşt ra tepîya, ma rê bî tarî dînya”...

Umerî newe ra qamyon xebitna. Raywanan heyna xo da rayîr rê. Raywanê Keyeyê Hecî Musay zî înan dima bî. Qamyon mîyanî daristan ra şîyenî. Ge benî nêzdîyê Çemê Munzurî û ge zî dûrî ra şîyenî. Heyna resayî yew dewa girsî û tabela de “Tunceli 20 Km” nusyabi.

Umer qamyon ant binî versîya yew valêr. Kışta valêr de yew hêni estibi. Zeynep pîzeyê Meral kerdibi mird û Meral şîbî hewna. Bê Meral heme kes ame war. Zelal hêni ra awe şimit û binî çîta xo ra gijikê xo zî kerd hît.

Keynaya Hesîb, Xece zî ameyî Zelal het. Verar şîyî yewbînî ra. Zelal ci ra va:

- Xece ti ha sekena? Qamyona ma de tena keyna ez esta. Ti Ho-may kena, ti zî bî qamyona ma.

- Willey beno, ma tîya ra pey heta Qerederî pîya şimî.

Her kesî awe ra şimit. Çimî xo pey awa serdin vilnayî û ameyî xo. Hecî Elî çew ra çîk nêva, wexto ke o wenişt qamyon, ey dima heme kes wenişt qamyon.

Hurdî raywanî newe ra kewtî rayîr. Kışta rayîr de sehaya gud estibi. Mamekî zaf dûr de nêbî. Dewi ra dima heyne raywan û Çemê Munzurî resayî yewbînî. Çemê Munzurî kamçîn heta şîyenî, rayîr zî o heta şîyenî. To vatenî qey rayîr ho bindestê Çemî de yo. Banî Mamekîye wurdî-wurdî asayenî. Fekê Mamekîye de serê Çemê Munzurî de yew pirdo hîre lingin estibi. No pird zî asin ra virazîyabi. Wexto ke serê pird ra vîyartî, eskeran heyne qamyonî vindarnayî. Eskeran fekê pirdî de çend sîperî kenaybî û sîperî pey telîsanî qum girewtibî. Esker heyne ewnîya qamyona û dima ê veradayî.

Desto çep sera rayîr şîyenî mîyanî Mamekîye. Desto raşt sera zî tabela de "Pülümür 66 Km" nusîyabi. Raywananî Qeredereyî Mamekîye rê çim şiknayî û dima şofor dîreksîyon hetê Pilemurîya ta da. Çemê Munzurî no rayîr de zî ê tena vera nêdabi. Yewbînî ra zaf nêzdî şîyenî. Overî Çemê Munzurî de erd zergûn bi. Heto bîn de erd sipî bi. Erdo sipî qedîya û rayîr mabînî Çemê Munzurî û yew daristan de mend. Merdim vatenî qey mîyanî daristan de wisar zîyabi.

Ca-ca mîyanî daristan ra awe ameyenî serê rayîrî û uca ra zî riş-yayenî Çemê Munzurî. No ca de qoma daran xeylek derg bî û versîya daran resayenî rayîr sero. Serê qamyon ra vengê Çemê Munzurî ameyenî goşî koçeran. To vatenî qey fekê Çemê Munzurî bi qalan ho dekerde. Awa Çemî sey vewra zimistanî pak bî. Sey çimî gerguşan zelal bî. Hecî Elî yew heta bi awiranê heyranan rindeya Munzurî

temaşa kerdenî û yew heta zî tizba antenî. Ca-ca Çemê Munzurî ser şîyenî, awa xo eşteni rayîr sero. To vatenî qey kufayena, bexjîyayena. Hecî Elî zerrîya xo ant xo û hesirî germinî çimanê ey yê xorîyan û tarîyan ra sey şilîya wisarî giran-giran ameyî war. Rîyê xo nimit û tena ewnîya çemî ra, koyanê Dêrsîmî ra.

Çemê Munzurî ca-ca ser şîyenî, ca-ca şarmîyayenî û qet veng nêvetenî. Rey-rey to vatenî dinya ra hêrs bîyo, qîrayenî. Ax Çemê Munzurî! Wext ame serê to ra veyvî vîyartî, wext ame awa to meyîtî gerguşan kiriştî, wext ame awa to peysayî, bî gonî. To ra herunda awe de gonî ameyî. To û Dereyê Lajî pîya bermayî. Qîrîya şima resayî azmîn, la nêresayî zerrîya merdiman. Wext ame domananî Dêrsîmî awa to ra şimitî, wext ame mîtralyozan qerşun varnayî to sero. Wext ame adir vara to sero, awa to bî hesirî mayan û piyan. Gelo wexto ke cinîya bêbext tersan vera awa to de domanê xo xeniqna, hesirî aye zaf bî, yan hesirî to? O wext bê Dereyê Lajî çewî qîrîya to eşnawit? Wexto ke Pirdê Paxî sero de kil bîyenî berz, to adirê ey kerd serdin? Homa zano, to sero çend deyîrî nusîyayî. Hecî Elî wexto ke na rayîr ra vîyartenî, xo zerre de qîrîya Çemê Munzurî hîs kerdenî. A qîrî zer-rîya Hecî Elî de peşayenî û bîyenî hesirî, dima xo eştenî teber. Wexto ke Hecî Elî tîya ra vîyartenî, her vîyartîş de ey zerre ra yew parçe ti ra bîyenî û ginayenî Çemê Munzurî ro. Ey sey yew gerguşo sêkur Çemê Munzurî ra hes kerdenî û Çemê Munzurî zî Dêrsîmî ra. Hirîso heşt ra tepîya, Çemê Munzurî erdê Dêrsîmî newe ra awan kerdibi.

Daristan de ca bi ca darî balu zî estîbî. Pelî tay daran resayenî serê qamyoni. Nê wextan de Zelal maneyê Zuhâl ra tepîştenî û Zuhâl zî nê pelan ra balu tira kerdenî. Çorşmeyê rayîr de bê daristan û Çemê Munzurî çîk çîne bi. Roj giran-giran şîyenî awan. Hurdî qamyonî çiqas şîyenî, koyî Dêrsîmî hende zî bîyenî berz. Bê vengê qamyonan û Çemê Munzurî veng çîne bi.

Zelal xo derg kerd û yew dar ra balu tira kerdî. Dima Xece ra va:

- Xece rayîr de qet veng çîno. To par Qeredere de binî tîje aşm de ma rê lawikî vatenî. Pey vengê xo yo nazik, hem ma rê û hem zî Çemê Munzurî rê yew lawik vaje.

Xece sifte Umer ra şarmîyayî. Va "Ney". Labelê hurdî veyvî zaf kewtî leyk. Zeynep va:

- Xece ti qey Homayî kena, yew lawik vaje. Wa tenê qir ma bêro.
Xece tenê ca da xo, çita xo kerd raşt û:

Zewac çiko nizona
Domanon de kaykena
Hona zewac nizona
Domanon de kaykena
Komkê ci ra se vaco
Nişena ro berbena

Oy Fadikê Fadikê
Ewru bîya veyvikê
Oy Fadikê Fadikê
Ewro bîya veyvikê

Waştîyê xu dustra nîyo
Guneka ina keynekê
Kesku surra xemelîya

Bînde belî nibena
Maya xu arda teber
Ewro çirre berbena
Hurdî hurdî berbena
Wez vacî zerrîya xu çînya
Guna na Fadikê lemin
Rocî ma ra pers bena

Oy Fadikê Fadikê
Ewr bîya veyvikê
Oy Fadikê Fadikê
Ewro bîya veyvikê*

---

* Vate: Anonim.

Vengê Xece mîyanî daristan ra bîyenî vila û Çemê Munzurî zî pey xuş-xuşê xo, kî vatenî qey ho aye ra dima vano. Xece wexto ke lawik qedîna, hemeyan pîya çepik kuyayî. Rayîr binateyê daristan û koyan ra xo ta dayenî. Ca bi ca vengê mirçikan û Çemê Munzurî kewtenî têmîyan. Kaşî koyan zaf tîk bî. Kî tersnayanî. Lawik ra pey keyfê hemeyan ame ca. Leyla naylon ra tay lol vet û vila kerd. No wext de yew hergûšo gird û sipî binateyê hurdí qamyonan ra vazda û xo eşt mîyanî daristanî. Zuhala qijkek destî xo yê nermikî têşonayî û qîrayî.

- Bawo! Bawo! Bo awess! Awess!

Umer huwîya û ca de alişkî Zuhal ra gaz kerd:

- Wîîî keynaya mi hergûş dîyo! Ez velganê to wena, zerenca mi qala to qey hend mi rê şirinî.

Zelal va:

- Mi çirrey ganî hergûş nêdîbî. Çıqas rindibi.

Herg şinî daristan bîyenî tay. Hecî Elî hesirî xo nimitibî. Çew peynêhesîya û Hecî Elî hesirî xo kerdibî pak. Cinîya ey ya rehmetî zî Çemê Munzurî ra zaf hes kerdenî û xeylek şewan derheqî Çemê Munzurî de pîya qîsey kerdibî.

Pey vengê şoforî, sereyê xo kerd berz:

- Hecî ma helna resenî Pirdo Sûrî. Ma uca de vinderî, nîyo?

- Allawekîl çirra Pirdo Sûrî zaf rind a. Ma biney awa çirr ra bişimî. Beno Umer?

Rayîr na rey daristan ra bi dûrî û dûrî ra çend banî û Pirdo Sûr asayî. Tena binateyê rayîr û çem de biney daristan bi. Heto bîn de herra sûr û sipî kewtibî têmîyan. Hema nêresaybî pird. Umerî qamyon ant yew loqenteyî vero. Tîya de sewbîna qamyonî zî estibî û cayê arisî-yayîş bi. Peynîya loqenteyî ra vengê çirr ameyenî goşê kî. Çorşmeyê loqenteyî de darî dergi zaf bî û heme ca zergûn bi. Verê loqenteyî de zî yew hêniyo viraşte bi. O qeyde asayenî ke awa cî pey xortuman çirr ra ameyenî. Şeş çirrî no hêni bî û awa ci serdin bî. Sewbîna kışta hêni de yew dezgeh estibi û serê ci de xeylek fêkî estibî. Sewbîna serê dezgehî de xeylek zebeşî erzîyayebî peyser. Sewbîna firingî sûrî, îsot, lobî, bazilcan estibi. Hecî Elî şî peynîya loqenteyî, şî cayê çirr. Kışta

çirr de çend kerrayî sûrî estibî û girsî bî. Hecî Elî lewî xo na fekê çirr ra û tira şimit. Ê bînan zî no hêni ra awe şimit. Hecî Elî dima ageyra û ame verî zebeşan. Venda Ehmedî û di telîsî vengi waştî. Ehmed a hel telîsî ardî û Hecî Elî telîsî kerdî pîrr zebeşan. Yew berd eşt qamyona xo, a telîsa bînî zî da qamyona Keyeyê Hecî Musayî. Dima binî yew dara delêr de serê yew masaya tehteyîn de ronîşt. Şofor Umer, tornê ci Ehmed û Umer zî ameyî. Hemin rê çay ameyî. Çaya awe koyanê Dêrsîmî. Binî honikîya valêr de çaya xo şimit. Dima şofor qamyon ant îstasyonê benzîn û mazot dekerd.

Tiftal newe ra kewt rayîr, zaf nêşî resayî Pirdo Sûrî. Fekê pird de yew qereqol estibi û rayîr de eskerî estibî. Na rey qamyon nîvîndarnayî û qamyon rayîrê Pilemurîye ser ra dewam kerd. Raywanî heyne kewtî binateyê Çemê Munzurî û daristanî. Daristan de taye darî derg estibî ke merdim vatenî qey mar çirik ra ancîyayî. Binena şî û yew koyo kerrayin dest pêkerd. Ko ra serê kerrayan ra awe rişyayenî rayîr sero û uca ra zî rişyayenî Çemê Munzurî. Şarê Dêrsîmî vatenî nê kerrayî bermenî. Awe ko ra dayenî kerrayan rê û kerrayanî sero de yew çirr amebî meydan. Nê kerrayî zî sûrî bî. Umer wexto ke kewt virondeyê kerrayan, linga xo gaz ser ra ant û qamyon bî giran. Hedî-hedî tîya ra vîyart. Vengo ke awe veteni goşî ker kerdenî. Tîya ra zî vîyartî û Umerî heyne pay na gaz sero. Binena dûrî de serê ko de, çend keyeyî estibî. Rayîr û Çemê Munzurî, kî vatenî qey waştîyê yewbînî bî û Çem kamçîn heta şînî, rayîr zî xo o heta ta dayenî. Qamyon mîyanî koyanê berzan û daristananê giran ra şîyenî. Koyî kewtî bî tîj vera û serê qamyon binek bibi serdin. Ameybî nêzdî Pîlemurîye. No ca de şarê Qeredereyî û rayîrê Çemê Munzurî ra xatir waşt. No ca de çendna banî estibî. Hecî Elî zî xo zerre ra Çemî ra xatir waşt. Va "Homa zano ez hînî key to vînena. Xatir bo to çemo çimdekerde, çemo birîndar". Wexto ke çem çiman ra vîndî bi, rayîr kewt mîyanî koyan. Nê koyan de darî çin bî û koyî zit bî. Zaf nêşî û Koyê Baxirî asa. Mirdîya xo berz bî. To vatenî, ti serê ko ra destanê xo derg bikerî azmîn, çend hewrî, kewenî to desta. Leweyê ko de ca bi ca darî, kerrayî pîlî û herra sipî estbî. Versîya Koyê Baxirî rayîr kerdibi tarî. Serê qamyon de heme kes batonî eştibi xo sero û bi çimanî girdan ko seyîr kerdenî. Badê kewtî yew tunelo qij. Wexto ke

tunel qedîya, rayîr xo ta da destê çepî sero. Tîya de şofor fren kerd û qamyon vindarna.

Hecî Elî camê qamyon ra sereyê xo vet teber û:

- Lîya lîya! Nê koçerî şinî kamçîn ca?

Yew qefleyê koçeran rayîr sero ra vîyartenî. Mî û bizî pîya bî. Koyê Baxirî ra vayo serdin ameyenî tîya. Hecî Elî sakoyê xo girewt pera û ame war. Paştê yew cînîyek de yew gerguş bi. Yew lajeko çilmin niştibi herê xo û rayîr sero ra şîyenî. Porî ey tîj vera ser şî bî. Hurdî hetî galeyê ey de qicî qijkekî estibî. Yewna cinî gerguşa xo piştibî maneyê xo ra. Hecî Elî şî înan het û silam da yew merdimî. Pay de tikina qisey kerd û dima ageyra qamyon. Heme kesan mereq kerdibi, gelo nê kamî? Sera şinî? Şinî kamçîn ware? Hecî Elî wenişt qamyon û mudêk çik nêva. Dima wurdî-wurdî lewanî ey yê qalînan ra nê qalî vejîyayî.

- Şewaçij î. Şinî Koyê Baxirî. Wareyê înan ho Koyê Baxirî de yo. Binêk kewtî berey. Mi pîyê ey merdim nas kerdenî. Serran ra vero ma pîya şîyenî Wareyê Çarêkî. Pîyê ey par dînyaya xo bedilnayo. Merdimêko erjîyaye bi. Zaf dest akerde bi. Sifreyê ey de timûtîm meyman estibî. Ez, o û Hecî Musa, ma pîya şîbî Hec. Hem embazê mi yê warî bi û hem zî embazê mi yê Hec bi.

Dima zerrîya xo ant û va:

- Ma ra boya herr yena.

Şewaçican rayîr kerd veng û raywanê Qeredereyî heyna kewtî rayîr. Zaf nêşî resayî Pilemurîye. Peynîya qeza de koyêko berz asayenî. Qamyon binatê qeza ra vîyart û qeza qedina. Wexto ke Pilemurî qedîya, qamyon newe ra kewt mîyanî koyan û daristanan. Yew heta koyî zit bî û yew heta zî daristanî zergûnî estibî.

Şofor Hecî Elî ra va:

- Hecî ney ra pey vîrajî zaf estî. Rayîr zaf xirabo. Ma giran-giran şinî.

- Temam Umer sey xo bikeri. Homa ma afatan ra bixelisno. Ma heta Pirdê Mutkî mevinderî.

Tarî koyanê Pilemurîye kerd verarda xo. Xora şoforan lambayî qamyonan rew ra tafînaybî û bê rayîr çik nêasayenî. Nê wextê şan

de bê nê qamyonan rayîr de sewbîna wesayîfî çîne bî. Kîştâ rayîr de çend hewzê solî estîbî. No ca de erdî ra sol vejîyayenî. Qicî serê qamyonan de gîrr hewn de bî û qamyonî resayî Dewa Hiverî. Rayîr ra çileyî keyeyan asayenî. Dew ra pey heyna vîrajan dest pêkerd û raywan resayî yewna qereqol. Verê qereqol de kîştâ yew panzer de çend eskeran nob tepîştênî. Tîya ra zî vîyartî û mîyanî tarî de yew bi yew vîrajan ra şîyenî. Yew noqte ra pey rayîro herrin dest pêkerd. Peynîya qamyonan ra toz bîyenî berz û tarîyê şew de bîyenî vîndî. Axirî resayî Pirdê Mutkî. Destê çep sero de yew dew estîbî û çorşmeyê dewî de xeylek vamêrî estîbî. Kîştâ pird de yew wendegeho pîl estîbi, ey het de zî yewna qereqol. Serê Pirdê Mutkî pey asinan gerîyabi û Wexto ke qamyonî pird sero ra vîyartî, rayîr bi di cey. Destê raşt sero de yew tabela estîbî. “Erzurum” nuştênî. Destê çep sero de zî yewna tabela û sero de “Erzincan” nuştênî. Binateyê tabelayan de zî yew bînaya gîrsî estîbî û verê na bîna de taye dozerî, kepçeyî estîbî. Nê wesayitan qaytê rayîran kerdenî. Umer dîreksiyonê xo rayîrê Erzîrom sero ta da. Tîya de rayîrê wesayîtan, rayîrê tîron û Layê Sansa pîya şîyenî. Serê qamyon de Zuhâl û Mîrza şîbî hewna. Leyla yew batonî eştî bi înan sero. Meral verarda maya xo de pa maya xo şîbî hewna. Zelal û Xece ayabî û serê qamyon ra rindeya azmînî temaşa kerdenî. To vatenî bî lal. Kesî qîsey nêkerdenî. Saet nîmeyê şew vîyartîbi. Tarî bi, zaf tarî bi. Dar dormare de tuwey dewî, banî nêasayenî. Coka yew xof kewtibî zerrîya înan. Ca bi ca xeylek dûrî ra çileyî asayenî û dima ca de vîndî bîyenî. Hedî-hedî koyî qedîyayî û rayîr bi raşt. O wext resayî Dewa Altunkentî. Na dew serê yew deştâ zergûn de awan bibî. Rayîr mîyanî dew ra vîyartenî. Tek-tuk çilayî veşayenî. Dewijî gîrr hewn de bî. Vengê qamyonan bêvengîya dew xeribna. Kîştâ rayîr de binî yew estuna ceyran de, di kutîkî mixel bibî. Wexto ke qamyonî vîyartî, kutîkî ameyî xo û kewtî qamyonan dima. Xeylek lawîyayî. Qamyonan dima vazdayî. Vengê kutîkan Mîrza kerd aya la wexto ke kutîkî vindertî, newe ra kewt hewn.

Dew zî xo pey de veradayî. Na ra pey rayîr rind bi. Rayîrê tîron û estunî ceyranî na şewa serdîn de raywananê Qeredere rê hewaltî kerdenî. Na rayîrê tîron, tîronê ekspresî Rojhelat bî. Nîmna saet şî û

ameyî yewna dewi. Kewtî erdê Erzinganî. Binena şî û ameyî Beldeya Mercanî. Nêkewtî zereyê Mercan û hetê xo rayîrê Têrcan sero ta da. Tîya de rayîrê tîron ra xatir waştî. Labelê Layê Sansa înan vera nêda. Pîya bî. Şofor ge-ge feki xo vila kerdenî. Yew venik kewt bî ey serre. Hecî Elî aya bi. Şofor Umer pey yew vengo kêma va:

- Hecî willey hewnê mi ame. Çimî mi zî zaf veşenî. Ma xora bine-na resenî Têrcan. Ez biney rakuwena. Ez yew pelas gena û teber de rakuwena. Ti zî eşkenî tîya de binêk xo derg bikerî.

- Temam Umer ti hewnê xo bîger. Xora tena vernîya ma de dewî Têrcanî mendî. Ez vana qey ma şefeq de resenî Kansorik.

- Ê Hecî ma heta a saete rehet resenî Kansorik. Par dijn varey bî. Coka ma heta Kansorik zaf zor vejîyayebî. Emşo tuwey dijn nêasena. Azmîn pak o.

Zaf nêşî resayî Têrcan. Serê qamyon de zî heme kes rakewtibî. Umer dekewtişê Têrcanî de qamyon ant yew îstasyonê benzîn vero û vindert. Kîştâ îstasyonê benzînî de yew zi vilroş estibi û dikanê xo hema newe qefilnayanî. Yewbînî ra rindîyêr vilikî xo berdenî zereyê dukanî. Şofor ame war, silam da vilroşî. Pelasê xo rafîna, balişnaya xo rona û yew batonîya zerd ant xo sero, çimî xo porcinayî. Ehmed rewna şoformehlî de cayê cilan de hewna şî bi. Hecî Elî zî zereyê qamyon de xo kerd derg. Sakoyê xo ant xo sero, ewnîya saeta xo ra. Saet didi yê şew ramuetenî...

Kîştâ qamyon ra naxirê mangan vîyart. Umer pey vengê mangan çimî xo akerdî. Yew gawano extîyar kewtibi mangan dima. Milê xo ta da û warişt we, pelasê xo weçîna. Dima şoforo bîn zî kerd aya. Şî ewnîya şoformehlî ra, Hecî Elî nêasayanî. Hê dî ke Hecî Elî ho zereyê îstasyonê benzînî ra vejîyeno.

- Umer to wariştî? Mi zî zere de nimajê sibayî kerd. Ma mekewe rayîr?

- Ê, Hecî ma xeyr ser şimi.

Newe ra kewtî rayîr, mîyanî keyeyan ra vîyartî û serê yew pirdî ra şî, vîyartî overê Têrcanî. Zafiyê Têrcanî hema hewnde bî. Estunî ceyranî yê koçeyan hema anayebî. Yew keyeyo Têrcanişî û Keyeyê Hecî Elî kerwayê yew bînî bî. Hecî Elî çî çax ameyenî Têrcan, benî

meymanê no keyeyî. Zaf qiyet dayenî ci. Serê sereyê xo de tepiş-
tenî. Rayîrê înan sero de dewî zaf bî. Awbendê Têrcan kişt ra şî.
Dewanî Kızılca, Qereqol, Büyükköy, Gölçuk vîyartî û xo ta da rayîrê
Pardîk sero. Tîya de zî xeylek lodî vaş erzîyayebî peyser. Rayîro as-
falt qedîya û kewtî rayîro herrin. Tîje hema nêvejiyayebî. Destê raşt
sero de Awa Karîsolî estibî. Awa ci zaf û lêl bî. Na awe erdê qezayê
Erzîrom, Çat ra vejîyayenî û nat-weta xeylek şîyenî, awa layanî bînan
ê qicanê top kerdenî û axirî rişyayenî Awbendê Têrcanî. Qamyon Pir-
dê Pardîkî ser ra vîyart û kewt erdê Dewa Yaylimî. Tîj giran-giran ro-
jhelat ra vejîyayenî. Roj pa dewana bîyenî aya. Tîje zî hedî-hedî hetî
rojhelat ra beriçayenî. Şar serê qamyon bibi aya. Vayo honik, vengê
milçikan, xuş-xuşê Awa Karîsolî û roşnîya tij kewtibî têmîyan. Zelal
xo ser ra batonî eştibî û qamyon sero ra erd seyîr kerdenî. Kî vatenî
qey yew mirçik kewtibî zereyê aye û nêvindertenî. Waştênî yew hel
cuwa vero bireso Kerraya Mallayî, Kansorik.

Zelal tena va:

- Tay mend!

Pirdê Pardîkî ra pey rayîr qeyme şîyenî. Herrin û teng bi. Wexto
ke Pirdê Pardîkî vîyartî û kewtî qeyme, serê qamyon de Umerî fekê
xo vila kerd û giran-giran qisey kerd.

- Ê tay mend Zelal. Ez şîma ra yew mesela vajî. O çax şîma hema
qijkek bî. Sey ewro yeno mi vîr. Ez çî çax tîya ra vîyeren, bermîyê
Heyderê şîma yeno goşanê mi. A roj zaf dijn varayebî. No rayîro her-
rin binî linç de mendibi û ca-ca zî rîyê dijn ra hezaz qomîya bi. Pirdê
Pardîkî zî binî awe de mendibi û rijiyabi. Coka qamyon nêşîya bêra
no per. Wexto ke Awa Karîsolî bî kê, ma yew motor tepîşt û pey
motor tiftalê xo berdenî overî rayîr. Motor zereyê awe ra vîyartenî û
ameyenî no het. Ma yewna fin raywan bar kerdî motor û xo da mî-
yanî awa Karîsolî rê. Serê motor de ez û Heyderê şîma bibî. Heyderê
şîma hema qijkek bi. New-des serre estibi, çîne bi. Pî û maya to zî
heto bîn de mendibî. Hin şofor senî kerd ez nêzana, tekerê damperê
motor kewt yew kerra ra û damper kişt ra raşt sero qelibayî. Heyderê
şîma verê çîmanê mi de xij bi û lingê ci kewtî awe. Mi ca de destê
aye ra tepîşt. Pîyê to Resul û maya to overê rayîr de senî qîrenî. Ez

vana qîrîya maya to, resaya heta Kansorik. Heyder senî bermeno. Pîyê to xo eşt mîyanî awe, resa ma û bin ra linganê Heyderî ra tepîşt û mi zî kaş kerd zereyê damperî. Axirî şofor damper kerd raşt û ma resayî over. Wehedib ma uca de bexjîyayî, kesî zî nêame yew dest nêeşt ma. La kalikî ma nêvanî “Hela ke her kewt çamur, wayîrê ey ra quwetîyêr çew çîno”. A serr awa wisarî zaf bî. Hin serdin û hin zî lêl bî. Kalik Hecî Elî ge-ge vano. “Ma çi dî, çi nêdî!”.

Leyla hin goşdarî kerdenî û hin zî dar dormare temaşa kerdenî. Bi vengo kêma va:

- Homa ma afatan ra hîs bikero. Nika ti zî senî tersayî.

- Ti vana se! Mi tersan vera yew-di roj qîsey nêkerd.

Qamyon sey mar xo ta dayenî û vejîyayenî cor. Hedî-hedî kewt qeymeyê Kansorik. Nat-weta birrî qijkekî estibî. Nîmeyê rayîr qedîna û resayî çend keyeyan. Rayîro herrin verê berê keyeyan ra vîyartênî. Verê keyeyan de yew hêni estibi û ti ra xeylek awe ameyenî. Xora nê koyan de awe ra zafiyêr çi estibi? Verê yew keye de yew cinîya kokim maneyê xo şikitîbî û pey gezî verê berî ritenî. Kışta hêni de serê sûlî de çend kergan qut werdenî. Yew lajeko qijkek zî lingwarway vejîyabi teber û destê ci de yew leteyê nan estibi. No ban kerpîç ra virazîyabi. Teberê dêsê banî sipî bi. Berê ci yo sûrî akerde bi, serê banî herrin bî, serê ci de yew lox estibî û asinî loxî ceng bestibi.

Qamyon giran-giran tîya ra zî vîyart û qeyme ra berdewam kerd. Qamyona binî binêk peynîya înan de mendibî. Hinî birr çin bi. Heme ca ra boya vilikan ameyenî. Hewrî bibî nêzdîk. Dardormare pey çayê koyî xemiliyabi. Hinî Qeredere înan rê zaf nêzdî bi.

Badê Dewa Kansorikî asaye. Bineyke şî û destê raşt sero de yew rayîro herrin şîyenî mîyanî dewî. Rayîro bîn heta nêzdîyê Kerraya Mallayî şîyenî û uca de qedîyayenî. Zelal waştênî yew hel cuwa vero erdê Qeredereyî sero pay rono. Xo bi xo vatenî “Gelo astorî, hê babîkî ma vindenî. Kamî ameyî? Maya mi ha se kena? Zelîxa, keko Heyder senînî? Mi rê sungî Qeredereyî mendî? Ewro keynayî şinî bindarî?” Qamyon mîyanî tofik de serê erdo sûrî de şî, şî û axirî peynîya rayîrî ard. Serê qamyon ra sipîyeya Koyê Beytuşî, Mergan, Koyê

Menterî asayenî. Zereyê warî nêaseyenî. Zelal serê qamyon ra bi zer-geşî venda lajê datîzayê xo Silêman, Sedat. Veng şî ci û Sedat qîra.

- Raywan ameyî! Raywan ameyî!

Yew roj verê cû

Verê cû Wisif û Heyderî pay na Mergan sero. Zerrê Wisifi kup-kup eştênî. Heme çî xo vîra kerdibi û resabi waştîya xo. Kî vatenî qey o wext dînya sero de tena o û Qeredere estîbî. Zaneyê ey reciffiyayenî. Çimî ci beriqiyayenî û serê erd de, awa tewr zelal zî wina nêberiqî-yayenî. Heyder verada, astora xo ya kehîl verada, mazîyêr ra viraşte çuweyê xo verada, aqilê xo verada, xo verada sêrancêrê Qeredereyî. Heta ke ey ra ame vazda, vazda û tena vazda.

Peynî ra Heyder qîra. La qet fayde nêkerd. Ho kamî ra vano, se ke yew gej ra vajo.

- Lîya Wisif! Hiro vinder gejo! Ti hê sera şînî, ti hê sekenî. Kaşuka ma şîyenî sungan? De biewne gejë mi ra! Qeredere dî, heme çî xo vîra kerd, xo ra şî!

Wisifi qet goş pa nêkuwa. Kî vatenî qey veng nêşîyenî ey. Tena vazda, çiqas ey ra ame unvar ra vazda. Wexto ke resa Hêniyê Bindarî xo rafîna erd û pey lewê xo yê qalinan, awe ra şimit. Awe Hêniyê Bindarî serdin bî. Labelê seba hewna kerdişî adirê zerrê Wisifi, bes nêbî. Mirdîya xo awe ra şimit. Awa serdina ke qirika ci ra şîyenî war, kî vatenî qey nêşîyenî pîzeyê ci, şîyenî yew adiro girr sero. Badê cû erd de bineyke nefes girewt, vindert û boya çereyê Hêniyê Bindarî mirdîya xo, ant xo zêrre. Ališkî xo, rîyê xo, çimî xo, gijikê xo yo girci-kin sawit çereyê Qeredereyî ra, çereyo nermik û honik ra. Ti vanî verarda şîbî waştîya xo rê. Dima warişt pay û ewnîya erdê Qeredereyî ra. Xo bi xo qîra, çiqas veng ci ra vejîya, qîra. Vengê ey resa Mergan sero, resa Kerraya Mallayî, resa Gelîyê Lazî, resa Koyo Kerrayin, resa Gelîyê Heşî.

- Ma resayî wisar! Ma resayî wisar!

3. DAYE! MI EWRO ASME DÎ

Tengnefes mendibi. Gijikê ci yo gircikin pey awa hêni ya serdina heta çareyê ey bibi hît. Dima paştîya xo sero, xo ta da û ewnîya azmîn ra. Sey zerrîya ci pak bi. Serê ci ra çend teyrî firrayî. To vetenî qey verardşîyayişê ey û Qeredereyî temaşa kerdênî. Destî xo yê dergî û sipîyî hurdî hetana derg kerdî û heyna vaşê Qeredereyî ra ti ra kerd. No wext de vernî de Heyder, koçerî binî giran-giran mergan ra ameyenî war. Wisifî reyna çimî xo porcinayî û goş na vengê Layê Lazî sera. Mudêk no veng goştarî kerd û kewt mîyanî xeyelan. Va “Werekna ez yew mirçîk bibîyenî, cor ra wareyê xo, deştanê xo temaşa bikerdenî. Bivejîyayenî leweyê Beytuşî. Şewan de Kerraya Mal-layî ra biewnîyayenî xeymanê Qeredereyî ra. Bişîyenî Gelîyê Lazî, uca ra zî firr bîdayenî, bişîyenî Gelîyê Heşî...”

Badê serê xo de yew versî hîs kerd. Kewtibi binateyê ey û azmîn. Wexto ke çimî xo akerdî, Heyder pey yew rîyo huwîyaye, ewnîyayenî ey ra.

- Çimî to roşn bî. Ti resayî wareyê xo, waştîya xo. Hema çew nêameyo. Ma meşimî sungan?

Wisif warişt pay, ewnîya mergan ra. Sêrancêrê mergan ra yew ten vazdayenî. Ey ca de zana o kam o. Yew awiro şîrîn nişt rîyê ey sero. Bi şa, zaf bi şa.

- Beno la yew meymanê ma esto. Belayê sereyê ma yo. Biewne peynîya xo ra, sey taji vazdano!

Heyderî milê xo ta da:

- Sedo sîdqere!

Vazdayenî, raşta sey taji vazdeyenî. Wexto ke resa înan, linga ci ya çep ginaye yew sî rê û gina erd. Rîyê ey kewt mîyanî awa Hênîyê Bindarî. Sereyê xo kerd berz. Awe mîyan de mendibi. Fekê xo

akerdibi, dindanê ey asayenî, huwîyayenî. Wisif destanê ci ra tepiş û kerd berz. Dima va:

- Hiro ti çirrey nêqefilyenî! Meterse ma to xo vîra nêkerd, lajeko çilmin.

Pirnika ey ra çilm amayenî war, alişkî ey bibî sûrî û gijikê ey kewtibi têmîyan. Sedat zaneyê xo şikitî û sereyê xo hetî hêniya kerd derg, awa henî ra xeylek şimit, dest û rîyê xo şitî.

Heyder zî huwîya û persa:

- Wisif! Raştâ ma qey sungan şinî kamçîn ca. Şar vano Wisif boya sungan geno.

- Hela bîn ez û Sedat ma ça ra vazdayî, ma heyne şinî uca!

- La nika qicanî binan rewna uca de sungî qednayî!

- Ney Heyder! Bê mi uca nêyeno aqilê çewî!

Hîre tenî pîya hetî Mergana ageyrayenî. Rayîr de raştî Maya Wisifî Rabîa, Xezal û Zelîxa ameyî. Maya ci rişteya xo verada û lajê xo ra persayî:

- Wisif, xeyra şima hê sera şinî?

- Daye ma şinî sungan.

- Ee ti hela bîn serê mergan ra ameyî, ti qey o çax nêşî sungan. Heyna tepîya vejîyeni Mergan?

Zelîxa kewt binate û huwîyayî:

- Nace ti nêzana! Lajê to hela ke Qeredere vînenno, aqilê ey mezgê ey ra firr dano şino.

Sedat zî destê Wisifî ra antenî. Rabîa huwîyayî û va:

- Lajê şar zerr kuweno keynayan. Lajê mi zerr kuweno warî. Zaf berey mekewenî. Semedê taştareya binêk kolî lazimî. Ma hema xeyman zî ronênî. Lez bêreni.

Na qala maya xo sera waya Wisifî, Xezal zaf huwîya. Dima maya xo ra va:

- Daye! Ez kolîyan ana. Eceleyê xeym zî çîno! Wa kekê Wisif zî bi zerrîya xo bigeyro sungan. Ma çaxo ke Depe ra vejîyayî rayîr, o xeyalê na rojî keno.

Zelîxa ca de galeyî herî ra yew naylono veng vet, da Wisif û va:

- Qey xatirî vizêrî ma rê zî sungan bîyareni. Temam Wisif? Ez qil-
nena û kena sîr vera.

- Kekê to, ho tîya de yo. Ti qey mi ra wazena datkeyna?

- Heyder çirrey sunganê xo dano ma! Her ser tena top keno! tena
pewjeno! Tena weno! Serê zereyê xo ra geyreno.

Wisif ewnîya Heyderî ra. Heyderî lewî xo lîyestî û va:

- Ez se bikerî! Ez ti ra zaf hes kena!

Raşte Mergan şîyenî. Koçerî zî ameyenî war. Na rey raşt pîye Se-
dat, Silêmanî ameyî. Destê Silêman de yew sungo qelaw estibi. Da
Sedat û va:

- Ho lajê mi. Vizêr ra nat, ti goşî mi berdî. Sung ha sung! Biewne
vîndî meke ha.

Wisif sungê Sedat girewt xo dest, eşt naylon û ci ra va:

- Biko biewne ma ra ver to rê sung ame. Şansê to esto.

Tewr peynîya koçeran de Hecî Musa, Malla Husên, Mehemed Elî
û Hesîb pîya ameyenî. Koçerî resayî zereyê Qeredereyî. Xora cayê
xeymanî înan par ra belî bi. Cayê xeyman de binêk vaşî dergî esti-
bî. Camerdî wareyî pey destanî xo, nê vaşî dergî ti ra kerdenî. Hecî
Musa zî dest eştibi vaş. Lajê ci Mehek ci ra va:

- Bawo! Qey Homayî ya, ti destê xo pamenî. Ma hal kenî. Xora
xeymî siba tewrê raywan yenî. Ma emşo zî çadiran ronênî. Tena Ke-
yeyî Malla Husênî hem xeym û hem zî çadir arda. Înan xeta ke a
xeym ard, pîrnika înan ra ame.

Rabîa qeretimanê xo daybî xo ra. Tîr û xançayê xo kerdibî hedre
û mîr alawitenî. Xezal zî peynîya xeyma înan ra Layê Merganî ra taye
kolîyî huşkî ardî.

Bîyo hewtês rojî rayîr de bî. Kaşan, koyan, mergan, deştan, cewî-
yan, wareyan, dewanî kehenan vîyartî û axirî resayî Qerederî. Pey
ameyişê înan, gan ame Qeredere. Vengê qıcan û teyran kewt tîmî-
yan. Layê Gelîyê Lazî veyve kerd, awa xo hinî pey zerweşî eştenî.
Par payîz ra nat, tena mendi bî. Nika xort û keynayî Qeredereyî tede
asnaw kenî. Kerraya Mallayî corî ra silam dayenî înan. Tîj bî berz û
germîya xo da ware ro. Pesê koçeran zî resa ware û bareyê nîmrojî
kerd. Keynayan sifte nan pewt û dima şî bindarî. Cinîyî şî bare pes

dit. Camerdan cayê xeyman viraştî. Malla Husên tewrê qicanê xo Wisif û Xezal xeyma xo rona. Hecî Musa zî veng nêvindert û dormariyê hênîyê wareyî ra vaş kerd pak. Bi şan û pes şî guer. Ney ra tepîya hinî mîyanî Qeredere de çilayî veşayenî, te ra dûn bîyenî berz û serê koyanê ci de vengê zelê şîwanan eşnawîyayenî.

Ware de kesî de hal nêmendibi. Her kesî xo eşt çadiranê xo. Wisifî zereyê xeym de serê mindero xizik de kişta pîyê xo de ronîştebi. Xezal înan rê çay ard. Malla Husên yew firt girewt û destê xo na zaneyê lajê xo sera:

- Wisif ez serê siba şefeq ra şîna Gelîyê Lazî, kolîyan ana. Ez vana qamyonî zî şefeq ra resenî leweyê Kansorik. Zaf berey mekuer. Xora astorî hê teber de giredayeyî.

- Tamom bawo. Ez şefeq ra kuwena rayîr. Wa çimî to peynîye de nêmanî.

Maya ci zî xo rê yew çaya tarî girewt û va:

- Malla şîma çay şîmenî hema? Eke şîmenî ez kena germin. Yan zî ez cilan rakerî?

- Ney cînek ma siba şefeq ra warzenî. Ti cilan rakerî. Ma xo berz mîyanî cilan, ma rê beso.

Rabîa lindon sero ra batonî virr kerdî û doşegî eştî erd. O wext teber ra vengê Silêman ame.

- Malla şîma aya yê?

Malla Husên hema kincî xo nêbedilnayebî û senî veng eşnawit, cade xo eşt teber. Bi heyecan va:

- Xeyra Silêman, çîyo xirab çîno Înşalah?

- Ney Malla ney! Qusurê mi rê meewnenî, mi na şew de şîma da telaş. Bine sereyê Meryem dejenî. Tuwey şîma de heb-meb esta?

- Vinder Silêman. Ez biewnî zerre ra.

Malla Husên destê xo de, heb ard da Silêman.

- Yew zî çîii... Eminnn... Sedatê ma vano ez îlla siba tewrê Wisif şîna qamyon vera. Wa key bêro?

Malla huywîya û va:

- Wa şefeq ra çîmanî xo, xeyma ma ra nêabirno. Çi çax tebera Wisif dî, wa bêro.

- Temam Malla sare û çîman sero. Homa razî bo.

- Homa ganweşî bido Silêman. Şewa şima bimani xeyr.

Silêman xatir waşt û şî. Leweyê Kerraya Mallayî ra aşm çi rind asayenî. Malla Husên mudêk aşm temaşa kerd. Dima çim çarna çadiranê bînan û ageyra zerre. Wisif zî kewtibi cilan.

- Wisif! Ti rakewtî?

- Ney bawo! Se bi?

- Serê siba Sedatî Keyeyê Silêman zî tewrê xo ber Kansorik. Zaf wazeno.

- Temam bawo. Xora heta Qerederî sey kerji zeliqîya mina.

- Leyro Homa rehetî bido.

Tarî nişt warî sero. Peynîya xeym ra yew veng ameyenî û no veng to vatenî qey, xo bi xo, xorî ra vaciryayenî. Hewa serdin bi. Wisif cilî xo yê honikan de peşm ra viraşte lehîfê xo yo kewî antibi xo sero. Çimî xo porcînaye bî la zerrîya ci anaye bî. Qerederî sey maya ci Wisif girewti bi verarda xo...

- Sedat! Sedat! Hiro Sîdqere!

Maya ci lehîf ser ra eşt û linganê ci ra penç kerd. O wext Sedat çimî xo pey dej akerdî. Maya ey murizê xo kerd tîrş.

- Wisif warişto. Lez biker. Nêbo, ti ta nêyenî.

Serê pelasê çadir de lêşê çimî xo kerdî pak, pey rîyo bêhewnin milê xo kerd çewt û ewnîya maya xo ra.

- Ez ha vana se! Wisif! Wisif! Warişto, ho şîno...

Nêverda maya ey qala xo biqedina. Ca de şapîkî xo dayî xo ra, xo eşt teber û ame vere fekê xeyma Malla Husênî. Malla Husên û Wisifî verê xeym de sipare kerdenî. Teberê çaydane teni bestibi û serê adir de girîyayenî. Sedat hema çimî xo vilînayenî.

- Sedat ti ameyî? Bîye roşe. Ez na çaya xo biqedinî ez, apey to Evdilla, Heyder û Dato ma peroyî pîya şînî.

Malla Husên pişorta çaya xo rişna û warişt pay. Wenişt herê xo yo sipî. Yew pere gale de resene estibi. Pero bînê gale de torzîn û dare estibî. No her zaf girsî bi û sey astor bi. Timûtîm remayenî Merga Astoranî û şînî astoran het. Malla Husên xatir waşt û herê xo ramit hetê Gelîyê Lazîya.

Wisif zî wenişt astora kehîl û Sedat kerd verarda xo. Keyeyanî bi-nan zî astor û herî xo tera kerdî. Pero pîya kewtî rayîr. Cayê keyman ra kewtî yew sêrancêro şenik û hênîyê wareyî vîyartî. Xezal û Zelîxa hênî ra awe girewtenî. Hênî ra pey kewtî yew sêrancêro tîk û resayî Layê Lazî. Sifte Wisif astora xo da awe rê û dima Evdilla, Heyder, Dato kewtî ey dima. Awa Lazî astorî heta zaneyan kerd hît. Dima kewtî qeymeyê Kansorikî. Tîj hema newe-newe vejîyayenî. Tîya ra pey heta Kerraya Mallayî qeyme bi. Nat-weta birrî qijkekî û çend darî qorçiyêr estibî. Nêzdîyê leweyê Kansorikî de hurdî kiştanê rayîrê astoran de, herra sûrî û sipî estibî. Sedat hevsarê astora kehîl ra zaf pît tepîştîbi. Astoran û heran têdima qeyme qedina û vejîyayî cor. Tîj dayenî paştîya înan rê. Cayo ke rayîr qedîyayenî heta uca ameyî û vindertî. Verê cû Wisif ame war û dima Sedat ard war. Hema qamyonan ra veng çîne bi.

- Sedat, to şo no paşt. Ti wexto ke qamyonan dî çiqas to ra ame biqîr.

No gure zaf weşî Sedatî şî. Sedat vejîya o paşt, xo rê yew kerraya girsî dî û linganê xo ser vindert. Çimî xo rayîr ra nêabirnayî. Paşt de gewen zaf bi. Wisif û qicî binî paştî de ronîştî. Hetê Kansorik ra yew lajeko qijkek çend golikî eştibî xo vera û şîyenî. Yew gale zî eştîbi xo paşt. Lajeko qijkek hetî de yew zî keynaya serqot û risipî estibî. Gijikê xo peynîya pašta xo ra veradabî û yew fistano sûrî girewtîbi pera. Wisif vengê golikan eşnawit û ewnîya cor ra. Tena çend golikî dî. Lajeko qijkek û keynaya risipî Sedat ver ra da ra şî. Çimanî Sedat qet ê nêdî. Ey pey heyecan, vengê qamyonan pawitenî.

Badê Dewa Kansorikî asaye. Bineyke şî û destê raşt sero de yew rayîro herrin şîyenî mîyanî dewî. Rayîro bîn heta nêzdîyê Kerraya Mallayî şîyenî û uca de qedîyayenî. Zelal waştênî yew hel cuwa vero erdê Qeredereyî sero pay rono. Xo bi xo vatenî "Gelo astorî, hê babîkî ma vindenî. Kamî ameyî? Maya mi ha se kena? Zelîxa, keko Heyder senîni? Mi rê sungî Qeredereyî mendî? Ewro keynayî şîni bindarî?" Qamyon mîyanî tofik de serê erdo sûrî de şî, şî û axirî peynîya rayîrî ard. Serê qamyon ra sipîyeya Koyê Beytuşî, Mergan, Koyê Menterî asayenî. Zereyê warî nêaseyenî. Zelal serê qamyon ra bi zergeşî venda lajê datîzayê xo Silêman, Sedat. Veng şî ci û Sedat qîra.

- Raywan ameyî! Raywan ameyî!

Qamyon binî tofik de giran-giran ameyenî. Sedat çiqas ci ra ame heyne qîra. Xortî wariştî pay û heme ewnîyayî rayîr ra. Bineyna vengê qamyon nêzdî ra ame goşî înan. Şofor heta peynîya rayîr qamyon ramit û axirî vindarna. Hecî Elî ber akerd û ame war. Wisif ca de vazda destî kalikê xo û lew na pa. Serê qamyon ra zî Umer vend da birayê xo:

- Wisif! Wisif! Ti eşkenî bî, ez nê qican bidî to?

Wisif na rey ca de vazda uca û sifte birarzayê xo Mîrza girewt verarda xo û lew na pa. Verar şî ci ra. Dima birakeynaya xo Zuhâl girewt û lew na pa.

- Wîî na keyna çiqas bîya girsî. Bîya Xanim, Xanim! Lîya! Lîya! Keybanuya Qerederî ameya. Warzenî pay û silam bidenî na keybanuya rindek.

Newe ra Mîrza û Zuhâl girewt mîyanî palanî xo û hîna verar şî cî ra.

- Vareyî mi ameyî ha! De mi ra vajenî datê şîma, kewto şîma vîr? Mîrza hema xo de nêbi. Zuhâl giran-giran qîsey kerd.

- Dato! Dato Wisif, kewt mi vîr! Dato to zanî mi rayîr de awes dî awes!

- Hirê xo ra ti hergûş a! Ti hergûşî pey se kena! Zerenca kejik!

Dima destî kekê xo Umer ra Meral girewt. Hema hewn gîr de bî. Meral kejik bî, alişkî aye sey mîr zaf nermik bî. Hendik rind bî ke kî qeymîş nêbîyenî biewneni rîyê aye ra. Mehemed Elî û Resulî zî ameyî cayê pîyê xo Hecî Elî het. Hecî Elî ca de Malla Husênî pers kerd.

- Kalik, pîyê mî şefeq ra semedê kolîyan şî Gelîyê Lazî.

Sewbîna ciwanan ra Heyder, Evdilla, Dato, Hesên û Mistefa zî ameybî. Têdest ra qamyon ra raywan ardenî war. Çi wext na qamyon bî veng, qamyona Keyeyî Hecî Musa zî ameyî. No wext de Hecî Musa zî wenîştî bi yew hero gor û qeyme ra hema newe vejîya bi. Serê herî de milê xo kerdî bi çewt û ameyenî. Her ra ame war, şî Hecî Elî het. Ca de verar şî yewbînî ra. Hecî Elî destanê embazê xo yo hecî ra zaf pît tepîşt û ci ra va:

- Embazê mino tewr verên, ti ça de mendî? Ti xeyr ameyî. Sifte çimî mi gerayî to. Hecî ti hê se kenî?

- Xeyr mîyan de bi hecî. Homa to perso. Willey silameti ya. Çîyo xam çîn . Sey her rojo. Şima se kerd? Rehet ameyî?

- Ê Hecî Musa. Şikir ma zî rehet ameyî. Bê qeza, bê bela ma resayî şima. Willey hewa Qowançîyan ra pey bineyke kerd şilî, la mudêk ra pey vindert. Rayîr de xeylek cayan de zî eskeran ma vindarnayî. Nîyo ma şefeq ra ver resayenî tîya.

Helna yew Kansorikij ame înan het. Hecî Elî ca de destî ci ra tepîştî û yewbînî persayî. No mêrik muhtarê Kansorikî Husên bi. Zimbelî ci zaf derg û sipî bî. Yew şoqeyo çahar koşeyîn dabi sereyê xo ra. Verê cû ra Hecî Elî nas kerdenî. Zaf hewleya muhtar resay bî koçeran. Muhtar Husên dima înan ra xatir waşt û şî. Hecî Elî serê astor de mîyanî yew doşeg ra yew tifing vet û da Wisif. Wisifî ca de tifing pişt yew batonî û kerd yew telîsa lehîf dekerdeyî.

Hecî Musay key tifing hesîya:

- Hecî Elî xeyra? O çîyo?

- Hecî çi beno, çi nêbeno. Wa ma het de bimano. Ti zanî tornê îcarçîyan di-hirî serro bî belayê sereyê ma. Înşalah ma no tifing çîrey xê desta nêdanî.

Hecî Musay tena va “Amîn hecî, amîn”. Heta nîmroj tiftal kirişt ware û gureyê xo qedina. Cinîyî ta nêameyî ca bidî tiftal û şî bareyê nîmrojî. Bare ra pey pes şî mexel. Rabîa verê berê xeym de şit parzun kerdenî. Pey laçika xo yo zerdî, areqê xo kerd pak. Bare ra ver qeretimanî xo daybî xo ra. Solê aye ye naylonin kewe bî û binêk şit rişya bi solanê aye sero. Hecî Elî, Malla Husên û şîwanî înan Şax û Emîn ronîştîbî. Wisif kîştê estun de serê yew kursî de ronîştîbî. Roşnîyeya tij, mîyan kerrayan ra yew qul dîbî û dayenî peşm ra viraşte pelas rê. Koçeranî binan çadîrî ti ra kerdenî û herunda înan de xeymî ronayenî. Taştare ame û peroyî pîya ronîştî nanî ser. Xezal bineyke goştê mî kerdibi riz vera û yew tencere zî gêrm pewtibî. Şîwanî timûtîm bîyenî meymanê keyeyê Hecî Elî. Bade cû Lajê pilî yê Malla Husênî, Umer zî verarda xo de pa Mîrza ame zerre. Wisifî ca de birarzayê xo girewt verarda xo.

Badê Zelîxa ame û şî mitbaxê xeym.

- Xezal ti gureyê xo qedina? Ma meşi bindarî?

Xezal fîraq şutenî. Ewnîyayî maya xo ra. Rabîa çim sero ewnîyayî keynaya xo ra:

- To! To! De biewneni keynayanî ma ra. Her çî kewto tēmîyan, keynaya mi şina bindarî!

Xezal zaf waştênî şêra bindarî.

- Daye! Se beno. Biewne mi taştare zî kerd hedre.

- Keynaya mi biewne to wîna kena, ti nanê xo kena xeले.

Şerifa zi kewt zerre û qal eşt Zelîxa:

- Hirê Zelîxa! Qaşuka ti mi rê mastîyer ardenî! Mastîyerê ma şikî-yayo. Xilamalo!

Rabîa şit parzun kerdiş qedinabi û yew piranê nan eşt fekê xo. Nan cawit û Şerîfa ra va:

- La waya mi, aqilê înan de bindarî esto! Zaneyan ra yew rey va-
jer, nêzaneyan ra ha vaj, ha vaj! Eza feqîr, se bikera. Ma vanî, nêvanî
keynayî ma sey xo kenî Şerîfa!

- Ê willey! Herçu qala ma pere nêkena. La waya mi, çirrey vin-
denî. De biewnenî Zelîxaya mi ra. Xo senî xemilnawo! Kî vano qey
şina veyve! Gijiko rişkîn pey awa pak nêbeno!

Zelîxa û Xezal pa vaciryayişt mayanî xo ya, xeym ra vejîyayî û
tewrê keynayanî binan şî bindarî...

Bi şand û reyna tîj û aşm azmîn de ca bedilna. Ê ke Depe ra serê
astoran de kewtîbî rayîr û ê ke pey qamyonan ameyî, Qeredere de
ameybî yew ca. Her serr rojo verên camerdî Qeredereyî xeyma Hecî
Elî de ameyenî peyser. Na serr zî wîna bi. Ciwanî zî binî linganî înan
de ronîştîbî û hem çay dayenî înan û hem zî goş nayeni qalanê înan
sero. Ciniyî zî xeyma Hecî Musay de ameybî peyser û keynayan zî
xizmetê înan kerdenî. Şewî Qeredereyî hema honik bî. Vayê Merganî
cor ra xo veradayenî war, ginayenî xeyman rê û dima Gelîyê Lazî
sero şîyenî. Çew mezano, dûrî ra vano qey no ware yew dewa pîla.
Hecî Elî bîşew ra bêhewn bi. Coka çaxo ke fekê xo vila kerd, camer-
dan fehm kerd ke, hewnê ci ameyo, giran-giran vila bî. Ciwanan ra
zî Wisifî het de tena Heyder mendi bi. Rabîa cilî rakerdî. Heyder zî
warişt û pa Wisifî vejîya teber.

- Heyder ma siba heta Gelîyê Heşî şî. Kolîyî huşkî uca de zafî. Ez
cayê înan zana.

- Lîya Wisif cayê yew çî zî mezane! Biewne rew warze ha! Çimî to hewn ra mird nêbeni ney zî ez zana!

Va û dara şî. Wisif peynî ra qîra!

- Hewnê xo de Dîlan bivîne!

Cilî Xezal û Wisifî yewca de rakerdebî. Wisif teber de zaf nêvîndert û şî zerre. Hecî Elî fanus hewna kerdibî. Wisif kincî xo vurînayî û xo eşt mîyanî cilan.

Pey vengê meşke bi aya. Ca de işlîgê xo yo hewz û şapikê xo da xo ra û vejîya teber. Rabîa meşk têşonayenî û qey kolîyan şîyayîş her rewna hedre kerdibî. Wisif ca de wenişt herê xo. Maya ci zerre ra yew mana da Wisifî û ci ra va:

- Leyro tede nanê toq, piyaz û çend hebî şamikî estî. Serê herî de bore. Ez zana, werdişê nan nêyeno to vîr.

Heyder û Dato ey ra ver kewtibî rayîr. Wisif wexto ke resa cayê qorçîyêran peynî ra qîra!

- Heydooo! Datooo! Biko çî adir kewto şîma. Mî sero vindenî.

Wisifî sêrancêrê Gelîyê Lazî de ê tepişti û hirê embazî no girrî şefeqî de bi vengê Layê Lazî şîyenî kolîyan. Nê mangan de awa Layê Lazî zaf bî. No semed ra ti ra xeylek veng vejîyayenî. Vewra nê koyan, deştan ra ameyenî war û verarda şîyenî Layê Lazî rê. Wisif nanê xo ra da Heyderî û Datoyî. Dima înan ra va:

- Hiro willey ganî ez yew piranê nan medî şîma. La ez se bikerî, zerrîya mî şîma rê veşêna. De vajenî, ma ewro bare ra pey se kenî? Ney ra tepîya hewa zaf beno germ. Ma gol nêvirazî?

Heyder va:

- Datîza ma bivirazî. La ma meverdî, wa qicî qijkekî nika tede asnaw bikerî. Awe hem zaf a û hem zî serdin a. Qican kena nêweş.

Dato şamika awin û sûrî gaz kerd û va:

- Ez vana ma binî mamixîyêran de gol bivirazi. Nêbeno?

Wisif ca de kewt binate:

- Ney lîya! Ti çî qalanê heran kenî! Uca de hem cayo xorî çîno û hem zî qicî yenî mamixan. Ma nêşinî teq-reqê qican goştarî bikerî.

- Ê tamam biko ez nêzaña. Ti vaje, maca de bivirazî?

- Biewno Dato! Ti hela ke hêni ra yenî war, sêrancêro tîk esto. Ti hela ke uca ra ameyî war û resayî Layê Lazî, nêzdîyê des mîtro cor de awe serê taye kerrayan ra çirr dana û ginena erdî ro. Uca zaf xorî yo. Ma verniya uca genî û gola xo virazenî.

Heyder herê xo ço kerd û:

- Qicenî, raşt a uca kewt sereyê mi. Ma no gure ra zî qedîyayî.

Wisif û Dato na mesela sero tikina nayî tîyê vera. Hema tarî bi. Tîj nêvejîyayebî. Hîre ciwanan serê heranê xo de Layê Lazî rê embaztî kerdenî. Hurdî kiştî Gelîyê Lazî de daristanî estîbî. Binena şî û Gelîyê Lazî ra vejîyayî, kewtê Gelîyê Heşî. Giran-giran bi roşn û tîj dayenî daristanan rê. Awa zelal binî azmîno akerde de çiqas rind asayenî. Wisif destir herê xo desto raşt sero ta da û xo da yew cewîya qijkek. Herê ey vejîyayenî yew kef. Na rey Heyder peynî ra qîra!

- Wisif! Ti sera şinî! Ez kamî ra vana hiro!

- Peynîya mi ra bêrenî. Ma şinî Çalê Heşî. Nika kolîyî huşkî tena uca de estî.

Heyder û Dato ca de kewtî Wisifî dima. Dato bineyke penî de mend. Senî bi Dato zî fehî nêkerd. Herê Dato xof kerd û di linganî xo yê verênan ser de warişt pay. Dato herî sero ra gina erd û qîra!

- Mar! Mar!

Wisif û Heyder ca de xo heran ser ra eşt war û ameyî Datoyî het. Zaneyê ci yo raşt ginabi yew sîya tuj rê û ti ra zaf gonî amayenî. Zaneyo çep yê ey de zî xeylek toleyî ser şîbî. Şapîkê ey dirîyabi. Dato zaneyê xo tepîşt û dejan vera giran-giran qisey kerd.

- Eminnn! Yew maro sîya xo eşt ma ver! Binî na sî ra xo eşt binî linganî herî. Herî ca de xof kerd û linganê xo sero warişt pay. Ez zî ginaya erd. Zaneyê mi zaf dejenî.

Dest û lingî Heyderî kewtî têmîyan. Nêzana se bikero. Destî Datoyî zî mîyanî gonî de mendîbî. Wisif ewnîya Heyderî ra û zaf lez qisey kerd.

- Dafîza çîk çîno. Monaya mi de qey awe şimitîşa yew tas esta. Şo, pey a tas, na kef ra yew vaya qijkek yena, uca ra awe bîya! Xeyrê xo lez biker!

Dima gucakî işlîgê xo yo hewz, lezabez akerd û işlîg xo ra vet. Atletê xo yo sipî zî xo ra vet û dirna. Heyder zî destê xo de tasê awe, ame. Wisif destê Datoy tepîşt û pey birînê ci kerdî pak.

- Datîza çîkê to çîno! Tena zaneyê to gineyo tujeyê sî rê û hendê hîrê-çahar santîm dirîyayo. Ez nika birîna to peyşina! Xo pît tepîş. Homay ra mar to rê nêdayo.

- Mar wexto ke lingî herî dî, tersa û rema. Mi emirê xo de yew çîyo wînasî nêdî. Sey qîr sîya bi. Qalin û derg bi.

Wisif zaneyê Datoyî pişt û gonî vindarna. Dima kewt destê Datoyî û o nişna herî. Ewnîya Heyder ra û va:

- Datîza ma nika kolîyan caverd. Ma Datoyî tepîya beri. Ez vana qey o mar bîyo kung û tîj daya pero, bîyo xidar.

Hîrê embazî newe ra weniştî heranê xo û destveng ageyrayî ware. Heto bîn ra Silêman teber ra venda Meryem.

- Cînek awe nê menda, ma rîyê xo bişo. Sedat warzin, wa şero awe bîyaro.

Meryem ewnîyayî qicanî xo ra. Hîrê tenî zî hewn de bî. Verê cû qeymîşê Sedat nêbî. La çadir de yew wita awe zî nê mendibi. Yew bîdono kewe girewt û ameyî Sedat ser. Pey yew vengo nermik:

- Sedat, hadî warze. Awe nê menda. Pîyê to vano wa Sedat şero ma rê biney awe bîyaro.

Hewnê Sedat zaf giran nêbi. Ca de çimî xo akerdî û hewn ra warîşt. Maya xo destra bidon girewt û şî hêni sero. Destê lajê Mehek, Fuat de zî yew mêsine estîbî. Fuat unvarê hêni de resa Sedat û:

- Sedat kekê mino Dato, Wisif û Heyder serê sibayî şefeq ra pîya şî kolîyan. To ê nêdî?

Sedat zerrîya xo ant û qehrîya.

- Maya mi nê verdana ez şêrî. Vana ti hema qijî. La hela ke qîrena mi sero, vana ti bî hendê hewt heran!

Pey vejîyayîşê tîj erdê Qeredereyî sero de şenayîya koçeran dest pêkerd. Vengê meşkan û vengê cinîyan kewt têmîyan. Çayî nîyayebî sera û adirî tafînayebî. Ware wariştîbi pay. Verê xeyman de xançeyî ronîyayebî û şar ronîştîbi separeyê sero. Malla Husên zî rewna pay

de bi û mitbaxî xeym de pey zengile yew çal kenayenî. Pêroyî xeyman de wina çalî virazîyayenî û cinîyan nê çalî sey dolaba cemedî şuxulnayenî. Tera vatenî kulîn. Rûno keke, şit, mast, penîr şîl, penîr tulux, sic, hak, goşt, zerezewat û çîyî winayîn dekerdenî nê çalan. Nê çalan de çîyî înan nêxeripîyayenî û teze mendenî. Rabîa zereyê yew tawa de di hak şikiti û Malla Husênî ra va:

- Malla, Wisif cayê qorçîyêran ra asa. La herê yi vengo! Xeyra! Tornî îcarcîyan çi mekirî!

Malla vengê xo kerd berz:

- Lîya cînêk ti qey wîna qalan kena! Ti bêsebeb guneyê şar gena. Wa hê bêro, qey ma musenî se bîyo!

Fuat û Sedat zî hêni ra ageyrayenî. Wexto ke resayî xeym, Wisif ca de kewt destanê Dato û her ra ard war. Rabîa û Malla ca de vazdayî. Rabîa qîraye!

- Wîîîî! Hiro se biyo şima. Daye qurban se bi to!

Wisif zî sey pîyê xo bineyke vengê xo kerd berz:

- Daye! Tuwey çîno. Şar mîyare ma sero!

Hema qala Wisifî nêqedîyabî, pey qîrayişê Rabîa cinîyî ameyî xeyma Hecî Elî sero. Eysa wexto ke zaneyê lajê xo yo gonin dî, qîrayî. Qirî û wurîye aye resa Çalê Heşî.

- Datoyê mîîîî! Hiro se bi to! Kam no bela ard sereyê to. Wî rebeno! Rebeno!

Camêrdî û cinîyî pêroyî kom bî. Hecî Musa separe ser ra cixareyê xo virr kerd û vazda. Bi çimanî hesirinan, tornê xo girewt destanê xo û berd zereyê xeyma Hecî Elî. Hecî Elî zî ame Datoy sero. Qîra cinîyan sero.

- Hiro se biyo şima. Şima qiyamet arda ma vero. Weta şêrênî wa lajek nefes bîgero! Yew girîşo pak, qolonya, bineyke zî vazelin bîyarenî. Lez bikenî.

Rabîa û Şerîfa zî yew qîşt xeym de kewtibî destanê Eysa. Waya Datoy, Gulcan zî yew kuncik de pilisiyabî û uca de bermayenî. Yew het de zî Xezal û keynayî bînî estibî. Eysa mîyanî hesiran û qîrîyayîşan de qîsey kerdenî.

- Datoyê mi, vareyê mi! Hiro kamî gonîya to rişna! Kamî qeymîşê to bi!

Wisif hal mesela camêrdan ra va û dima ameyî hetê cinîyan. Lew na destanê Eyşa ya û bi awiranê zelalan ewnîya çimani aye ra.

- Naca Eyşa meterse! Dato hewlo. Çîkê ey çîno. Ez û Heyder ma vernî de şîyenî. Ma zî tuwey nêdî. Ma wexto ke vejîyayî kefa Çalê Heşî, yew maro sîya û terrik vejîyayo verê herî Datoyî. Her zî tersan vera linganê xo sero warişto pay. Dato zî ginayo erd rê, zaneyê xo yo raşt dayo yew sîya tuj rê. Nika hewlo. Hal mesela wîna ya! Beno hewl, beno hewl!

No vateyî Wisifî ra dima kî vatenî qey awa serdin ê çahar çimî erzîyayebî Eyşa sero û mudêk sey yew merdimo lal, veng nêvet. Merdim vatenî qey teleyî şîbî ziwane aye rê. Dima vengê vistewreyê xo Hecî Musayî eşnawit.

- Eyşa! Keynaya mi bîye tîya!

Eyşa pey laçika xo hesirî xo kerdî pak. Destê Rabîa ra tepîşt û warişt pay. Şî cayê lajê xo. Bi awiranê zerrveşeyan, ewnîyayî Datoyî ra. Dato serê yew doşeg de bi û birinî ci newe ra peşîyayebî. Heyna çimî aye bî de labelê destê xo yo raşt kerd fekê xo, hesirî xo eştî zerrîya xo û uca de fatisnayî. Ca de verar şî lajê xo ra û milê ci ra boya ci ant zerrê xo. Destê xo yê germinî, gijik û rîyê lajê xo sero de çarna. Sey yew merdimo kor, sey yew cinîya extîyar. Pîyê ey Mehek zî Dato het de bi. Labelê çîk nêvatenî. Pîyê xo ra şarmîyayenî û kî vatenî qey dax eştibi dejê xo sero.

Na fin Eyşa kewt destanê lajê xo û o berd xeyma xo. Eyşa sey her may lajê xo ra zaf heskerdenî. Şarê wareyî vila bi. Wisif separe xo vîra kerd. Germî amnanî hema nêresabi Qerederî. Malla Husên û Hecî Elî mîyanî xo de qisey kerdenî. Malla Husên pîyê xo ra va:

- Bawo, ganî ma serê depoyî penîr bîgerî. Ez vana ma sîba şimi Gelîyê Lazî ra bineyke velg bîyarî û berzî depoyî sero.

- Ê Husên, rind beno. Eke nika sîba-bîr dijn bivaro, penîr binî awe de beno heram.

Wisif kincî newe dayîbî xo ra û amebi cayê înan.

- Bawo, ma serê sîba yew kefi Gelîyê Lazî de zaf velg dî. Ez ey kefi ca kena. Ez do meşt şêrî.

Dima vejîya teber. Ware de wext lez vîyartenî. Nêzdîyê bareyê nîm-rojî pes Gelîyê Lazî ra vejîyayenî cor. Wisif şî xeyma Datoy. Sedat zî kewt ey dima. Dato mîyanî cilan de destê maya xo ra gêrm şîmitenî.

- Datûza ti hewlî? Biney ameyî xo? Linga to senîna?

- Ez hewla Wisif. Dejî mi bineyk qedîyayî. Ez vana qey binateyê yew-di rojan de ez warzena pay. Şîma se kerd?

- Çi se kerd?

- Gol viraştîş lîya!

- Haaa! Biko derdê gol to rê mendo! Ma nika bare ra ver helna şînî, gol virazenî.

Sedat xo eşt binate.

- Kekê Dato, eke ez uca de bîyenî mi o mar kerdenî lete-lete. Ez se bikerî, şîma mi nêberd!

Pêroyî huwîyayî. Dima Wisif tewrê Sedat, Datoy ra xatir waşt û vejîyayî teber. Wisif, Sedat ra va:

- Sedat ez ha şîna hêni sero. To şo vend bide Heyder, Evdilla, Mistefa û Hesenî. To kam dîy, ci ra vaje, "Wisif ho cayê hêni de şîma paweno. Şîno ewnîyeno cayê gol ra".

Wisif, peynîya xo ra, vengê waya xo eşnawit.

- Kekê Wisif! Vinder ez tewrê to yena, şîna awe ana.

Kezal di bîdonî xo girewtî û resaye kekê xo. Vaya ke binatê warî ra şîyenî, yew kesa ameybî a awe sero û tera şîmiteni. Wisif wexto ke kesa hesîya, waya xo ra va:

- Kezal ma kesa tîya ra bîgerî. Nika qicî bivînî, genî pey kaykenî, tersnenî. Ma tewrê xo ber cayê mamixiyêran û uca de verade. Gu-neka!

Wisif senî kesa girewt xo dest, kesa ca de sereyê xo ant zereyê xo. Malla Husên, Hecî Elî û Hecî Musa zî ameybî cayê depoyê penîrî. Ewnîyayenî ti ra gelo seba tamîr kerdiş çî lazimo. Wisif û Kezal zî dima şî hêni sero. Zelîxa zî uca de bî. Zelîxa va:

- Wisif willey afferem to rê. Ti na rey kewtî çîmanê mi?

- Himm! Ez vana bîşew qulê Heşî de Heş merdo! Ez senî kewta çîmanê to?

- Heyder mi ra va. Wexto ke ey Dato mîyanî gonî de dîyo, gonî o tepişto, o cemidiyayo, cayê xo de mendo. To birînî Datoyî piştî.

- Ê willey ewro gureyê ma raşt nêşî. Ez hela bîn şîya cayê Datoyî. Şikir hewlo. Ma destveng ageyrayî, o mi çetin şîno!

- Tuwey nêbeno. Şîma ganî ameyî, o ma rê beso!

Wisif şarmîya. Sereyê xo rona. Rîyê ci a hel sey sêmez bi sûrî. Nêzana se vajo. Zelîxa zî şarmîyayî û heyret mend ke na qal senî fekê aye ra vejîyay. Waşte ke qal bibedilno:

- La Wisif xebera to esta, ewro kamî nanê vareyan beno?

Wisif serê yew sî de ronîşt. Yew vayo honik da gijikê ey rê û gijikê ey nat-weta berd. Dima ame hêni sero. Awa serdin ra şîmit û gijikê xo kerd hît. Sedat zî giran-giran unvar ra ame war. Tena bi.

- Sedat, qicî ça de mendî?

- Heyder ho zereyî xeym de pey zengile çal keneno. Yew zî wirak girewtibi xo dest, nêzana pey se keno? Qicî binî hê yenî.

Zelîxa bidonî xo kerdibi de û cewap da na persa Sedatî:

- Heyderê ma înat kerdo vano ez Meral rê yew gongila virazena.

Badê Evdilla, Mistefa û Hesên pîya ameyî. Ware de qîcan pey gud kay kerdîş û asnaw wext vîyarnayenî. Coka gol viraştîş qey înan zaf muhîm bi. Wisif kewt qîcan vero û hêni ra dima unvar ra ameyî war û kişta Layê Lazî ra şî cayê çîrr. Cayê gole weşî hemeyin şî. Evdilla ewnîya saeta xo ra û va:

- Qicênî ez şîma ra çî vajî. Pes hema nêameyo bare. Wextê ma esto. Ma nika gole bivirazî?

Xo ra fikirê Wisif zî wîna bi. No fikir weşî ê bînan zî şî. Şapîkê xo heta zaneyê xo antî cor û kewtî Layê Lazî. Serdineya awe, muyî pêroyin kerdî tîk. Verê cû verê çîrr ra kerreyî qîjkekî vetî û eştî teber. Dima şapîkê xo zî vetî û pey kerrayanî girdan, vernîya awe girewt. Qicanî Qeredereyî no qeyde xo rê yew gol viraşt. Kamî areq vetenî, xo eştenî binî çîrr û keyf kerdenî. Cinîya Malla Husênî, Rabîa zî qey bostan romitişa dew ra toxim ardibî û verî xeyma xo de şîtil ronayenî. Şerîfa silam da û ameyî aye het. Hurdî cinîyan yew kursî girewt û ronîştî. Şerîfa pey destê xo yo raşt, laçîka xo gireda û hesirî kewtî çîmî aye.

- Rabîa mi vizêr hewnê xo de Nebîyê xo dî. Yew ca de say çîna-yenî. Ewnîya mi ra huwîya û va “Daye! Ti zaf kewta mi vîr.” Biewne to çi rind kerd û yew lajê xo zî nêrşawit Almanya.

Rabîa zî binêk bî zerteng:

- Willey tofika rayîran, çetineya koyan û hesretê qican ma kişt. Homa ra yew qicî mi zî nêşî teber. Mi Umerê xo zewijna. Homa yew şit helal zî raştê Wisifê mi biardeni, mi rê bes bi.

Şerîfa hesirî xo kerdî pak û kewt heyelan:

- Nebîyê mi hema zaf qijkek bi. Yew roj dew ra ame keye. Tay qicî Almanya kerdibi sereyê ey. Va “Daye ez îlla şina Almanya”. Pîyê ey zî va “Emirê ma koyan de vîyart. Ma rehet nêkerd. Qenîka wa lajê mi rehet bikero.” Va “Şo lajê mi.” Hema ez vana qey hendê Wisifê şima bi. Çirrey mi vîra nêşino Rabîa. Pîyê ey û ez, ma Nebî girewt berd Depe. Nebî wexto ke keye ra vejîya çimî ey bî de. Zelîxa û Zelala mi hema qijkek bî. Verar şî wayanê xo ra. Qijkekîya xo ra wayanê xo ra zaf hes kerdenî. Nebîyê mi dima şî apê xo dî û lew na destî Hecî Elî ra. Mi senî ke qeraj de otobus dî, to va qey zerrê mi ame teber, ocaxê mi bî kor. Ez senî bermeya. Mi lajê xo reya peyên boy kerd. Mi boya ey ant zerrê xo û dima wenişt otobus. Hela ke otobus kewt rayîr Nebîyê mî rîyê xo nabi camê otobusa û bermayenî. O bermî ey des serro yeno hewnanê mi. Heme çî ra, pa mend. Ma serr de çend rey dikanê Îsa de tede qisey kenî. Ho se keno, çi weno, ez nêzana. Qedero! Qedero! Ma kerd wayîrê derdan!

Pes resabi binî qorçîyêran û cinîyî wareyî semedê bareyê nîmrojî hedreyî kerdenî. Ciwanî wareyî zî gola xo qedinayibî. Nîmroj nezdî bi. Pesê Keyeyê Hecî Elî peynîya xeyma Hecî Elî ra şî û resa cayê barî. Pes kamçîn ca ra vîyartenî, vaş pelixnayanê û pişkuli xo eştenî erd. Pesê Keyeyê Hecî Musayî zî mergan ra ameyenî war. Cinîyî wareyî seba barî, qeretimanî xo girewtî pera, sitilî xo kerdî xo dest û xeyman ra vejîyayî. Malla Husên, Mehemed Elî, Resul, Hecî Elî u Umer zî ameyî bare. Rabîa veyva aye Leyla, Xanim, veyva aye Mer-yem û Şerîfa serê kerrayan de roniştî. Binêkna Zeynep destê xo de sitil ameyî. Vistewrîya ci Şerîfa veyva xo ra va:

- Zeynep keynaya mi xeyra, ti kewta berey?

- Daye bineyke adirê Meral esto. Biyo çend rojo wina ya. Lazimo ma aye berî Têrcan, bimojnî doktor.

- Tiga meameyenî. Ez vana musayî nêya. Nika musena hewayê wareyî. Eke nêbî ma sey to kenî, benî Têrcan. Ti zerrê xo tarî meke.

Rabîa serê xo rona, destî xo eşt çiceyî mêşna. Şax zî egala xo pişt û kerraya serberî sero ronîşt. Binî tîja wisarî de bare dest pêkerd. Şax yew pesa kur tepişt, ewnîya Hecî Elî ra û:

- Hecî hîrê-çahar mêşnayî şima de karm estî. Ma bare ra pey biney awa sîya berzi ci. Yew mêşnaya qerxaç yê Resul zî lengena.

Wisif, Evdilla, Heyder û Sedat zî ameyîbî cayê bareyî. Bare ra dima mêşnayî kewtî korîye. Sitolê cinîyan bibi pîr şit. Sedat kîştaya maya xo Meryemî de dest eştibi satil. Axirî bare qedîya. Meryem sitilê xo yo bi şit pîrkerde girewt xo dest û ame verê çadir. A senî ame, Evdilqadir vazda maya xo het. O çax sitilo şit pîrkerde gina sereyê Evdikadir rê. Sitol ra xeylek şit rişîya û Evdilqadir ca de gina erd û ti ra yew qirî vejîyayî. Çareyê ey ra gonî rişyayenî û heta lewî ey ameyenî. Meryem ca de sitil verada û şî lajê xo ser. Meryem bermayenî. Cîgerê ci jan dayenî. Wexto ke Meryem bermayî, Sedat zî xo verada û dest pê bermî kerd. Evdilqadir bibi sûr û ti ra qet veng nêvejîyayenî.

Silêman wexto ke qirîya cinîya xo eşnawit, ca de xo çadir ra eşt teber. Qîra.

- Hirê cinêk sebi no lajekî? Şima se kerd?

Ca de Evdilqadir girewt destanê xo û têşona. Evdilqadir nefes girewt û berma. Silêman lajê xo berd zerreyê çadir. Silêman erd ra yew laçik girewt û çareye lajê xo pişt. Meryem nêşiyenî qîsey bikero û bermayenî. Silêman Evdilqadir ramuet ci û va:

- Cînêk meters. Xo ra şî bi. Nika hewlo, ame xo.

Dima ewnîya Sedatî ra û va:

- Vazd û vend bide Kalik Hecî Elî û Kalik Mehemed Elî. Lez biker.

Xeber zerreyê wareyî de ameyî eşnawitiş, tewrê Hecî Elî û Mehemmed Elî heme kes serê çadir de kom bî. Cinîyî dormareyê Meryem de bî û Meryem mîyanî hesiran de qîsey kerdenî. Vatêni "Çimî mi birişî, mi sitil da vareyê xo rê." Kî vano leşa ci ra gan şîbi. Rîyê aye bibi simusipî.

Malla Husênî zî vâzda û ame Evdîlqadir sero. Ewnîya ci ra. Pey destanê xo mend fek û çîmanê lajekî ra. Bineyke ci rê wend û hurdî destî xo sawitî rîyê ci ra. Dima Silêman ra va:

- Silêman kefarete bo. Meterseni. Lajek hewlo. Wa yew wuta awe bişimo. Helna yeno xo.

Û lajekî sero de mudêk Quran wend. Hecî Elî zî pey Evdîlqadir kay kerd û Evdîlqadir huwîya. Dima girewt verarda xo. Evdîlqadir pey destanê xo yê qitalekan dest eşt erdişa Hecî Elî û ant. Hecî Elî pey destanê xo yê hîrayan maneyê ci ra tepişt, kerd berz û têşona. Sey wisar yew huwîyayişo şîrîn vila bi rîyê Evdîlqadir rê. Hecî Elî dima ci rê yew nenika kehen va:

Lu lu, pa lengu
Kergê xalon quzî berda
Derîyê arî de werda
Nê este, nê pueste
Barî Silêman qin este
Barî Evdîlqadir sîneyo sipî

Va û Evdîlqadir heyna eşt hewa û tepişt. Rîyê Evdîlqadirî de vilikî abî. Dejê xo, xo vîra kerd. Heyna huwîya. Çadira Silêman qijkek bî. Camerdî zaf nêvendertî û helna vila bî. Cinîyî verê xeyman de şit nasilnayanî û keynayî taştare pawtenî. Xeyma Hecî Elî de şiwani roniştebî û nan pawitenî. Xezal mastuwa û lolê zerrî pewtibî. Malla Husên lolê zerrî ra yew pîran girewt xo fek û:

- Şaxo, emser çere senîno?

- Willey Malla emser çere dîrayo. Bîlhese Gelîyê Lazî, Gelîyê Heşî, Meydonêk û Merga Karwonanî de çere zaf o. Merga Kur û serê mergan de zî hewlo. Ha sebi! Bîşew cinawir erzîya ma ser. Homa ra nêşî dime ti ra bikero. Hela ke kutîkî lawîyayî rema Çalê Heşî û mîyanî birr de bi vindî.

- Şikir tuwey nêbîyo. Şima bîşew Gelîyê Heşî de pes berd guer?

- Ê Malla, ma uca de bî. Ti ça ra zanî Malla?

- Şikîya mi qelb Şaxo.

Emîn qisey nêkerdenî û lolê zerrî ra werdeni. Rabîa yew heta şitê xo şal kerdenî, yew heta zî Şaxo goştarî kerdenî. Dima rîyê xo çarna û Emîn ra va:

- La Emîn ti senînî daye qurban! Ti musaye biney?

Erdeş û zimbêlî ci yê sîyayî bibî derg. Egala xo sereyê xo ra vetibi û kişta mînder de ronabi. Koçikê xo rona û qisey kerd. Fekê ci ra çend qalî vejîyayî:

- Ê xale ez musaya. Nika hewl ravîyereneno.

- Temam lajê mi. Eke yew derdê to esto, ma rê vaje. Ma xerîb nêyî. La Şaxo ma ewro bareyê yeri ça de kenî?

- Rabîa ez vana Gallê Heşî de bêreni Çalê Mîranî. Çereyê uca zî teze yo.

Şiwanan nanê xo qedina. Rabîa şî mitbaxî xeym û Xezal ra va:

- Keynaya mi, şiwanan rê balişna bîyare, wa binêk rakewî. Gune-ko, bîşew ra bêhewnî.

Wisif û Xezal gureyê xo qedina û xeym ra vejîyayî. Heyder zî ame verî xeym. Destê ey de yew guda zerd estibî.

- Datîza de hayde ma şimî gud kay bikerî. Ez bimojnî to, gud senî kay bena!

Wextê nîmroj bi. Wextê bindarî, gud kay kerdeş û asnaw kerdeş bi. Ciwanî gud kay kerdenî û keynayan hêni sero de bindarî kerdenî. Çi çax keynayî şîyenî bindarî, cinîyî vacîryayenî. Rabîa zî toximê şa-mike, îsot, bazilcan û lobî romiteni. Xanim zî destê xo de rişta, ame aye het. Wexto ke Rabîa Xanim dî, geryê Xezal kerd.

- Ti eya koncix dî! Mi hend ti ra va, ewro meşo, ma bostan ramenî, mi goştarî nêkerd û şî bindarî.

- La waya mi vîndenî. Gulsima ma zî şî. Gureyê to çi çax qedîyeno? Ma şî Meryem bivînî. Rîyê Meryem zî tersan vera bibi sey kêreç.

- Wîîî guneko! Ez nika veradana. Ma pîya şî. Wextê yereyî zî ma semedê barîya şinî Çalê Mîranî.

Ciwanan gud kay kerdeş qedînabî û xeylek zî areq vetibî. Heyder ame Wisifî het û peynîye ra yew lapat da sereyê ey rê.

- Wisif ma senî gol eşt şîma. Biko şar wina gud kay keno ha!

Wisif binî na qal de nêmend:

- Birayê mi Mistefa û Murad hetê şîma de bî. Sedato qijkek zî kewto qelaya ma. Xora Datoy zî çîne bi. Ti nika maç ca verd, ma şime asnaw. Leşa mi binî tîj de veşêya.

Lajê Bekir, Muradî zî va:

- Qicenî şan maçê Galata esta. Ma kişta Dara Zîyar de radyo ra goştari bikerî? Kamî de radyo esta?

Heme kes ewnîya Heyderî ra.

- Radyoya ma esta. Ez ewna. Xora ma ewro sey Galata golî eşti Wisifo înan. Ti nêvînenî, veng nêvejêno.

Wisif nê hirşa, nê girşa. Raşta vengê xo nêvet, tena huwîya. Ciwanî wareyî pêroyî pîya kewtî unvarê Layê Lazî û vazdayî. Rayîr de kincî xo vetenî û destê xo de têşonayenî. Sifte Wisif vejîya yew kerra sero û xo virr kerd mîyanî awe. Kewt bin û vejîya. Sereyê xo nata-weta têşona. Gijikê ey sey gilarî astorî nata-weta şî û ame. Çimî xo akerdî.

- Qicenî awe zaf honika. Mevindenî, xo bierzenî awe.

Wisifî ra pey pêroyîn xo eşt awe. Keyfê asnaw vetenî û binî germîya tîj de xo kerdenî honik. Nîmroj ra pey Şax, Emîn û şîwanî Keyeyê Hecî Musayî Remezani û Keko bolê mêşnayanî warzna. Binî seha de cayê mexelan ra yew tofik bî berz. Mêşnayî Keyeyê Hecî Elî kewtî unvarê Gelîyê Lazî. Mêşnayî Keyeyê Hecî Musayî zî kewtî qeymeyê Merganî.

Hecî Elî xeym de raqeldîyabi û bineyke venik kerdenî. Wisif asnaw ra pey tewrê qicanî bînan bineyke xo serê sîyan de rafîna, leşa xo kerd zuwa û germin. Dima semedê mîyanî bermekan, vara û mîyanî seqetan, kişta xeyma xo de tewrê kalikê xo û pîyê xo kiley viraşt. Xeyleq qefilyayebî. Hinî bareyê yereyî nêzdî bi. Wisif galayê her hedre kerdenî. Cinîyî zî qeretumanî xo dayî xo ra. Sereyê xo pişt û giran-giran xeym ra vejîyayî. Rabîa semedê şama Xezal rind temi kerd. Ci ra va:

- Lolê zerrî zaf menda. Biker germin û binêk zî meqerne pewje, beso. Biney zî sîr û mast tîmîyan biker û berz meqerneyî sero. Kalikê to meqerneyo sîrîn ra zaf hes keno.

Cinîyî weniştî heran û ciwanî Keyeyê Hecî Elî Wisif, Evdilla û Heyder zî kişta înan de pay ra şîyenî bare. Xo day bî unvarê Gelîyê Lazî. Xanim, Rabîa û Şerîfa serê heran de rişta riştenî. Veyvî înan zî ameybî bare. Yew ca de vindertî. Tîya de Layê Lazî hem hîra bi û

hem zî awa ci tay bî. Kewtenî desto çep sero. Cinîyî herî xo dayî la rê û vîyartî overê la. Ciwanî zî şapîkî xo antî cor û vîyartî overê Gelîyê Lazî. Bineyke vejîyayî kef, dima kewtî yew cewîya qic û vejîyayî Çalê Mîranî. Wexto ke berîvanî şî uca, pes serê çal de çerayenî. Şiwanî destir pes ard peyser û bareyê yerî dest pêkerd. Meryem yew heta pes ditenî û yew heta zî aqilê aye de Evdilqadir estibî. Silêman cayê qican de mendibî. Zeynep zî nêameybî bare û cayê keynaya xo Meral de mendibî. Xo ra cîya nêşîbî, çadira înan çîne bî û tewrê vistewreyê xo Resul mendenî.

Bare ra pey şiwanan kulavî xo girewtî pera. Şax ame cayê Wisifî û ci ra va:

- Wisif bare ra vero, mi no kef de çend sungî dî. Nê sungan ber, bide Sedat. Mi soz dabi ci. Qey Homayî xo vîra mekere. Vaje “Şaxoy to rê erşawitî.”

Wisif sungî kerdî gale. Sitalî cinîyan bî pirr û cinîyan şit satilan ra kerd bîdonan. Bîdonî heran bar bî û newe ra kewtî rayîr. Tîj giran-giran şîyeni awan. Hewa kerdenî tarî. Heyna Layê Lazî vîyartî û resayî xeymî xo. Rabîa senî resayî xeym, tewrê Wisifa şit nasilna. Dima biney şit tencere de gîrna û qey masta omîn kerd. Xezal teberî xeym de, pey sîrkut sîr kutenî. Rabîa hela ke gureyê xo qedina, destê xo dayî zaneyanê xo ra û xo bi xo vaciryayî.

- Hewax! Hewax! Hirê Xezal, mi nimajê yerî xo vîra kerd. Wîîî! Eyb risbatî!

Ca de şî zereyê xeym û vindert nimaj.

Verê mi qulbe
Qulbeyê mi kabe
Kabeyê mi şerîf
Mi nîyet kerd
Qey Allay, farzê nimajî yerî
Allahu ekber

Axirî hewa kerd tarî. Çi çax tîj roşnîyeya xo dînya sero ra antenî, zereyê xeyman de fanusî abîyenî. Mehemed Elî, lajê ey Silêman, Resul û lajê Malla Husênî Umer xeyma Hecî Elî de ameybî peyser.

Rabîa teber de çay naybî sera û adirê çay zaf dûrî ra zî aseynî. Xezal zî mitbaxa xeym de firaqî nêştayî şutenî. Helîkna Hecî Musa va “Şandê şima xeyr bo” û fekê xeym ra kewt zerre. Umer waşt ke ca bido ci labelê Hecî Elî kişta xo ramuet ci. Wisif ca de uca ra warişt. Hecî Musa serê mindero çeçer de ca da xo. Wisif şî mitbax ra şuşeyî û şeker ard. Dima şî teber û serê adir ra çay ard zerre. Çay vila kerd. Qal ware ra dest pêkerd, axirî ameye hukmat û welat sero. Uca ra berdewam kerd. Hecî Musayî va “Malê ma emser pere nêkeno” camerdî her şan zafî ra xeyma Hecî Elî de ameyenî yewca û galgal kerdenî.

Wisif pîyê xo ra destur girewt û şî xeyma Heyderî. Sereyê xo berê xeym ra kerd zerre û ewnîya Heyderî ra. Heyder yew xiyar girewtibi xo dest û pey kardî patenî. Wisif huwîya û qisey kerd.

- Heydo! Biko ti hê sekenî? Kaşuka ma radyo ra maç goşdarî kerdenî. Şar tebera ho to paweno. Ti sey manga xeym de mexel bî û tîya de hê xiyar pajeni. Lez warz!

Zelîxa nêverda Heyder çîk vajo û ey ra ver kewt binate:

- Willey raşta. Kî vano qey mexel bîyo. Xezala şima ha xeyma şima de ya?

- Ê datkeyna ha xeym de ya. Mitbax de firaqî şutenî.

- Nika camerdî heyne xeyma şima de ameyî peyser. Ez û Zelal zî ma şime Xezal het. Guneko. Tena neşina çay biresna camerdan.

- Willey rind beno. Mi zî rayêk çay kerd vila û mi xo eşt teber. Ez remeya, ameya tîya.

Binateyê wareyî de binî Dara Zîyar de yew cayo zergûn bi. Ciwanî û qicî wareyî şandan ameyenî tîya. Qican kay kerdenî, ciwanan zî xo mîyan de qisey kerdenî. Radyo estuna xeym de dard kerdibî. Heyder uca ra girewt û pîya vejîyayî teber. Sedat, Fuat, Ezîz, Xalit û qicanî bînî serê vaş de kay kerdenî. Mistefa tewrê xo biney mamixî û sol ardi-bî. Heyder pey radyo ya biney kay kerd û axirî frekansê maçî dî. Galatasaray sehaya xo Alî Samîyenî de Wanspor kerdî bi meyman. Ciwanî pêro radyo sero de kom bî û maç goştarî kerdenî. Vengê radyo ge-ge şîyenî û zaf tay ameyenî goşê înan. “Ve Ali Samiyen’de maç başladı...” Heyder key no veng eşnawit, zerrîya xo ant û va:

- Qicenî lîya werekna ez yew milçîk bîyenî û nika bişînî Stanbol. Xo ra ez serê Alî Samîyenî de fireyenî û mi hewa ra maç temaşa kerdênî. Stanbol ca verd, ma hema çirrey Xarpêt ra nêvejiyayî!

Bi şew, xeyman de fanusî hewna şî û cilî rafînîyayî. Qicî vila bî û tena Wisif, Heyder û Dato mendî. Radyo akerdebî. Deyirî vajîyayenî. Hirî embazan serê vaşî de xo derg kerd û ewnîyayî aşm ra. Çew qîsey nêkerdenî. Tena vengê radyo û vengê Layê Lazî estibi. Wisif warişt we û va:

- Qicenî vengê Layê Lazî yeno şima? Warzeni ma şî mîyanî mamixyera!

Heyder radyo qefilna, warişt xo sero û huwîya:

- Biko na saet de ma uca de çi gî wenî?

Wisif yew pay da linganî ci û va:

- Biko ti her ameyî, her şinî! Ez ha vana warzeni, ma şimi!

Heyder û Dato wariştî pay. Dato giran-giran pay de şîyenî. Çiqas şîyenî vengê Layê Lazî ewqas bîyenî nêzdî. Koyo Kerrayin ra hewa ameyenî, darî xuşayenî, astareyî çingayenî. Şapikî xo antî cor û lingî xo yê zitî kerdî mîyanî awa serdin. Heyder kewt heyelan.

- Lîya Wisif! Mi Dîlan kerda veyv. Dîlana mi weništa yew astora sipî, Xezik ra ma kewenî rayîr, yenî war, resenî Heşruk. Uca ra zî resenî dewa ma. Wexto ke kewena keyberê ma, Zelîxaya ma eskijan erzena aye sero. Dormareyî aye de qicî eskijan top kenî. Yew bînî tehn danî. Dîlana mi binî xezeya xo ya sipî de huwîyena. Sey zerenca Hesarekî firrena û kewena keyeyê ma.

Wisif destê xo na zaneyanî Heyderî sero û ewnîya rîyê ey ra:

- Datîza! Hela ke adir kewt zerriya to, şo wayîrê adir bivîne!

- Ez şina datîza! Ez şina! Key daran pel rişna, ez şina!

Bi serd. Hirê embazî sey mêşnaya birîndar giran-giran herunda xo ra wariştî û qeyme ra vejîyayî, mamixyera vîyartî û resayî xeyman. Wisif kewt binî qolincanî Datoy û heta xeyma ci berd. Wisif wexto ke resa verê xeyma xo, maya ey Rabîa serê yew kursî de pilisîyayebî, fistanê xo weçînabi û ewnîyayenî Dara Zîyarî ra.

- Daye! Xeyra?

- Hewn nêkeweno çimanê mi Wisif!

- Sebi kî? Yew derdê to esto?

- Emşo tuwey hewn nêkewt çimanî mi oxil. Rehmet dapîra to Hecî Derd ameyî mi vîr. To ra senî heskerdenî. Çi çax yew kesî, yew şeker dayenî ci, belka yew meng fistanê xo de nimitenî û ardenî, dayenî to. Zaf zerrveşaye bî.

- Yeno mi vîr daye! Dapîr ra wetîyêr bî, sey yew melek bî. Ma ser de tûrtûryayenî. Gaxanan de çîrrey gaxanê ma zî xo vîra nêkerdenî. Na Dara Zîyarî ra zî xeylek hes kerdenî. Nêverdayeni çew yew pelê aye ra zî ti ra bikero.

- Ti ê çaxan hema hirê-çahar serre bî. Mi dima bulkî şîyenî. Ti zaf zî berey kewtî qal. Dapîra Derd mi rê zaf rehîm kerdenî. Yew helê yerî ma Gelîyê Heşî ra bare ra ameyenî, ma key kewtî duzî wareyî, ma dî ke çend cinîyî Kansorikijî ameyî Dara Zîyarî sero û girîş kenî pa. Dapîra Derd wexto ke ê dî, va "Lîya pêro yenî na dar sero, vanî zîyar a. Binî aye de şehîd esto. Lîya waya mi, çi zîyara-mîyara, yew çîyo winayin çîno! Ez bawer nêken!" Ê çaxan pesê ma û pesê keyeyê Hecî Musayî têmîyan debi. Pîyê to hema nêşîbi cîya. Cinîya Hecî Musayî Nacik, dapîra Derd ra va "Derdê! Ti qey wina vana, Homa zano uca de kamî keweno!". Dapîra Derd dima zî şan yew darê gena xo dest û şîna pelanî dar ra biney ti ra kena. Ez çîrrey xo vîra nêkena. Yew serê siba hinî payiz nêzdî bi, ez şefeq ra warişta û mi meşk têşonayenî. Fîstana xo yo hewz girewtibi pera û ame mi het va, "Keynaya mi, hê binêk a meşk verade. Mi bîşew yew hewn dî. Qey Homayî ez heta ke weş menda, no hewnê mi kesî ra mevaje." Senî wina va, zaneyî mi şîkîyayî û mi va dê sebîyo. Dima berdewam kerd û va, "Mi bîşew hewnê xo de yew esker dî. Qoma eskerî zaf dergibî. Tifingê ey zî destê ey de bi. Ez cilan de bîya. Ame mi sero. Çareye ey ra gonî çilkayenî erd. Pey yew vengo dekerde va "Ez şehîd a, ez esta û ha tîya de ya." Ez zaf tersaya. Ez wexto ke warişta, ez mîyanî areq de mendibîya." A roj ra pey ya tobe kerd û sey şîma ewnîyayenî a Dara Zîyarî ra. Na mesela mîyanî hesiran de mi ra vatibî.

Laj û may pîya wariştî, şî zerre. Wisif pey girîş fekê xeym girewt. Rabîa pey laçika xo, sereyê xo pişt û kewt cilan. Cilî Wisifî zî rakerdebî. Ey zî kincî xo vurînayî û xo eşt mîyanî cilan. Zaf qefilyabi. Zaf nêşî, sey yew gerguşo yew aşmîn, kewt hewn...

- Silêman! Silêman! Warze!

Vengê aye de ters estibi.

Hema tarîbi. Silêman, mîyanî cilanê germinan de çimî xo vil-nayî.

- Se bi cînek xeyra?

- Evdilqadir ez vona binêk serd girewto. Ez tersaya.

Silêman cilan ra vejîya, alatrînga ke estuna çadir de darkerdebî, girewt, akerd û ewnîya lajê xo ra. Destê xo sawit çareyê ey ra û va.

- Yew batonî bîyare, ma biney bipiş, wa areq vejo. Heta serê siba beno hewl. Binatêyê şew de ware mîyare ma sero.

Yevya Şerîfa, Zeynep zî şew ra ayabî. Şerîfa, Ehmed û Zeynep heta şefeçî siba serê Merala qijkek de mendibî. Sekerd-nêkerd nêşî-yayî areq vetişî Meral bibirmî. Wexto ke roj kerd roşn, Resul ca de lajê xo ra va "Tewrê cinîya xo Meral bigenî û berenî Têrcan bimo-jnenî doktor." Zeynep a hel xo tîêkerd, Meral girewt verarda xo û weniştî herî. Rabîa wexto ke Zeynep wina dî ca de ameyî aye het.

- Zeynep keynaya mi xeyra? Şima hê sera şinî?

- Naca Rabîa bîyo çend rojî Meral nêweşa. Ma sekerd adirê aye nêkewt. Ma benî doktor.

- Wîîî guneko!

- Naca Rabîa timûtîm adirê aye esto û to kuwena ci, recipîyena. Şewan xeylek areq vejena û adirê aye keweno. Roj adirê aye newe ra vejîyeno. Qet nan nêwena. Nêşîna pay de vindero. Ez zaf tersena!

- Çik nêbeno keynaya mi, meterse. Homa pîlê pîlano. Mevindenî, ca de berenî Têrcan.

Ehmed û Zeynep şefeç ra kewtî qeymeyê Kansorikî û şî Têrcan. Wisifî zî sey maya xo rew warişti bi. Tebera rîyê xo şut. Bineyna Hecî Elî zî mêsîn girewt û şî tehlet. Şarê wareyî pey dima warištenî. Verê xeyma Keyeyê Hecî Musayî de dîk veng dayenî. Xezal zî zereyî xeym weçînayenî. Rabîa teber de adir tafîna. Rabîa mêrdeyê xo kerd rayîr. Tewrê Malla Husênî Mehemed Elî, Hesîb û Mehekî zî herî xo tîyê kerdî û hetê Gelîyê Lazîya kewtî rayîr. Pîyê ci nêverda Wisif tewrê înan şero. Ci ra va "To ewro werdeyê şîwananê vareyan benî". Wisif di bidonî xo girewtî û şî hêni.

Rabîa dima şito ke şand ra omîn kerdibi, serê aye şit ra serê şitî arêda, kerd yew tas û na senî sero. Dima binêk mast û awe, mîyanî meşk de kerd tēmîyan. Fekê meşk gireda. Cinîyî wareyî serê sibayan wina kerdenî. Dima meşk nêzdîyê nîm saet têşonayenî, mast û awe bîyenî rûno keke û do. Rabîa bineyke doyo ke meşk ra vet, kerd tencere û na adir sera, gîrîna. No qeyde do biyenî turaq. Awa ke turaq ra mendenî, na awe ra zî vatenî "sic".

Cinîyî wareyî jîhat bî. Şitê mêşnayan ra heme çî viraştenî. Şit ra penîro şîl, penîro tulix viraştenî. Her xeym penîro şîl yê xo, her serê sibayî berdenî depoyê penîr, uca de setenî. Hecî Elî kîloyê nê penîrî defter de nuştenî. Rabîa dima meşke ard war, do û rûno keke cîya kerdî. Dima destê xo eşt yewna gure. Wexto ke Wisif hêni ra ame, Xezal zî sifre rakerd.

Rabîa yew piran nan girewt xo fek û:

- Xezal, keynaya mi, şo zerre ra serê şitî yo teze bîya. Separe ra pey binêk kartolan paje. Ewro qey şiwananê vareyan rêzê ma ya. Vend bide kalikê xo zî. Wa bêro sepera bikero.

Xezal warişt pay:

- Rabîa xanim kî vano qey ti cenderme ya. Kartolî hê ça de yê?
- Zaf qal meke werrim. Zereyê çal de, hê telîs de yê.

Xezal ame, biney kartolî şutî û:

- Daye kalik vano ez roce ya. Nêyeno separe.

Rabîa biney vengê xo kerd berz:

- Bawo, ti qey mi ra nêva, mi şew to rê paşif kerdenî hedre.

Hecî Elî zerreyê xeym ra:

- Ney Rabîa lizum nêkeno. Hewa honik o. Ez rehet tepişena.

Wisif pîzeyê xo kerd mird û teberê çadira înan de Zuhal û Mîrza dî. Hema newe bibî aya. Maya înan Leyla fek û suretê înan şutenî. Wisif ca de cayê xo ra warişt we, şî uca. Hurdî zî maya înan ra gîrewtî, lew na pa û ardî separe sero. Rabîa senî tornî xo dî.

- Wîî verekî mi ameyî! Ruhê mi ho binî linganî şîma de yo. Dapî-ra şîma bena qurbanê şîma.

Rabîa penîro tulix kerd nanê toq vera û kerd pilaze, da Zuhal û Mîrzayî. Dima peyşê xo ra di şekerî vetî û dayî tordanê xo. Tîj germinê xo zêdînabi. Dikî û kergî serê sûlî de gerayenî. Herî zirayenî, xo tofik de lêr kerdenî. Sedat, Fuat, Xalit û Ezîz binî mexel de pey çamura kay kerdenî.

Malla Husên, Mehemed Elî, Hesîb û Mehekî zî birr de gureyê xo qedînabî û ageyrayebî ware. Rabîa separe ra dima werdê şiwananê vareyan pewtenî. Kortolî kerdî goşt vera û binêk zî riz pewt. Kal, mast û do zî kerd gale. Wisif, galê herî barkerd. Mekabî xo girewtî pera û wenişt herî sero. Dima zî hetê qeymeyê Wareyê Mergana kewt rayîr. Cayê bareyî, sehayê gud û Hênîyê Bindarî vîyart. Hewayê Mergan Wisif ardenî xo. Vengê milçikan ci rê sey vengê zel ameyenî. Kewt qeyme û heta serê mergan nêvindert. Qeredere binî linganî xo de veradabi. Binena şî û raşt pesê Keyeyê Hecî Musayî ame. Şiwanan çay nayibî sera, kulavî xo, xo ra vetibî û adirî çay sero de ronîştibî. Penîro Tulix û nanê toq zî estibî. Pes zî sey kerranî Kerroyo Çeqerî, serê mergan de vila bibi. Kazo wexto ke Wisif dî, silam da ci û va:

- Wisif xeyra lîya! Hema Qeredere aya nêbîyo. Ti sera şinî?

Çalî alişkanî Wisif tikîna bî xorî û huwîya.

- Ma se bikerî, kar û gureyê ma şiwanan mird kerdişo! Ez ha werdê şiwananê vareyan bena.

- Biewnenî, senî qal erzeno ma. Yew teno ke mezano, vana key ma tercal î. Teber de mendî. Bî ma pîya yew çay bişime. Zereyê xo germin bikerî.

Şiwano bîn Musa zî kewt binate:

- Wisif galeyê to de do esto. Wehedib şefeq ra qirika mi ha veşena. Kî vano qey tede adir wekerdo. Ti eşkenî xeyrê pîyê xo, yew wit bidî mi?

- Willey do esto. Ti zanê doyê Keyeyê Hecî Elî xeylek namdaro. Labelê yew şertê mi esto?

Musa yew kolîya huşk eşt adir:

- Wisif biewne eke ti sung wazenî, Wehedib çîno. Kî vano qey erd qelişyayo û sungî kewtî binî erd.

- Ney ney! No serê sibayo zelal de serê na çaya qecax de, wa Kazo ma rê zel biceno. Pey vengê zel wa milçikî merganî deyîran vajî.

Kazo egala xo piştibî. Erdîşa ci zaf bibî derg.

- Lîya Wisif to zel ça ra vet. Hema milçikî aya nêbî. Ma yew roj bare ra pey cenenî, nêbeno?

- Ney! Ez nika wazena. Ti a zela neqîşnayê qey xeyra xo het de çar-nenî? Her teyr zîwanê xo de wanena. Ti şîwanî. Zîwanê to zî zel a.

Musa huwîya û va:

- Lîya ma to ra do waşt. Ti çi ard ma sere. Yew witê do bide ma, wa şêro xeyrê wayîran.

Wisif xo herê ser ra virr kerd. Galayê xo ra do vet û kerd yew tasa xorî, da Musayî. Musa mirdîya xo doyo hest ra şimit. Zimbelanî ci de do mend. Wisif heyne tas kerd pirr. Kazo zî zereyê kulavê xo ra zela xo vet û berd fekê xo. Musa yew şuşeyê çay zî da Wisifî. Kazo wexto ke destpey çenayîşê zel kerd, se ke dînya vindert û no vengo zerr-veşaye Wisif berd sewbîna dîyaran. Vengê zel û Layê Merganî kewtî tîmîyan. Cor ra yew va da vaşê mergan rê û vaşt pey vengê zela dans kerd. Fekê Wisif de tamê çaya germin û goşî ci de vengê zel bibi. Wisif wexto ke çaya xo qedîna, Kazo zî zel verada. Wisif şîwanan ra xatir waşt û newe ra kewt rayîr. Mergan ra dima Qeredere sey perperikê wisarî çîman ver ra vîndî bî. O mudêk yew raşte ra şî û dima kewt yew qeyme. Qeyme ra dima resa Merga Astoranî. Na merg ra taynan zî vatenî Mexelê Vareyanî. Tîya de kerrayî girsi estîbî. Şîwanan serê nê kerrayan de sol dayenî pesî. Astorî keyeyanî Qeredereyî zî tîya de çerayenî. Çimî Wisifî geyra astora xo ya kehîl. Astora kehîl vay sero de awe şimitenî. Wextanê verênan de na merg sero de yew dew estîbî. Nika tena mirçîkan û astoran rê wayîre kerdenî. Wisif bi awiranê heyranan, na merga terkkerde zî peynîya xo de verda û kewt yew qey-meyo zergûn. Tîya de awe heme ca kerdibi linç u nermik. No semed ra Wisifî herî sero ra ame war û semedo ke gale xij nêbo, galeyê herî tepîşt. No qeyme zî qedina û kewt yew cewîya qij. Rayîrê Karwanan asa. Senî kewt rayîr xo desto raşt sera ta da û kewt rayîrê vareyan. Nêzdîyê des deqîqa şî-nêşî resa vareyan. Cayê vareyan binî Koyê Beytuşî de bi. Koyê Beytuşî sey yew lehîf versîya xo eştîbi vareyan sero.

Koyo namdar, koyo berz, koyo çereyin, vareyî koçeran weye kerdenî. Nîmroj nêzdîbi. Vareyî kewtibî mexel.

Şiwananî vareyan ra Remezan ame destê Wisifî ra gale girewt. Şehmuz cayê vareyan de bi. Hewayê Beytuş honik bi. Kînger çorşmeyê mexelê vareyan girewtibi. Şiwanan xo rê pey quçan yew yawir viraştibî. Serê ci zî pey estunan û vaş girewtibi. Tede kewtenî. Tif-talê xo, kulavê xo kerdenî de. Kışta no ca de yew zî hêni estibi. Çorşmeyê hêni de gezlung, anix, zavîl û binêk zî tirşika girs resayebî.

Remezan gale akerd, mend ci ra û va:

- Wisif ti xeyr ameyî. Ti rehet ameyî? Ware de çi esto, çi çîno? Mi vizêr pesê şima dî. Kazo va "Dato herê ser ra kewto." Nika Hewlo?

- Xeyr mîyande bi. Ez rehet ameya. Willey ware de çîyo xam çîno. Ê Gelîyê Heşî de ma şîbî kolîyan. Yew mar vejîya verê herê Datoy. Her tersa. Datoy xo ser ra eşt war. Nika şikir hewlo. Şino yeno.

- Qey beno hewl, beno hewl. Ma zî se bikerî nê koyan de tik û tena yî. Yew vareya şima lengina. Yan ginaya kerra rê û yan zî mar dayo pêro. Eke ti eşkenî tewrê xo beri.

Helna Şehmuz zî ame înan het û xal hatirê Wisifî persa. Dima sifre rakerd û çimî ci abî.

- Biewneni lîya! Ema Rabîa çi nan erşawito. Çirrey çimteng nêya. Eminnn! Ha bîşew ma vareyî paştê Beytuşî de berdî şevin. Mi senî alatrîng tafîna, mi hê dî çend sungî girsî hê ewnîyenî mi ra. Ez ha adir finena ta. Ez sungan zî erzena adir sero. Tornê Hecî Elî meymanê ma yo. Ma rind biewne ci ra.

Şexmuz pey puş pilax ca de adir tafîna û sungî eştî sero. Sungan ca de awa xo verada. Înan sifreyê xo rakerd. Wisif serê vaşo teze de ronîşt. Do kerd awa serdin yê hêniyî. Wisif tena sungan ra werd. Tewrê firaqanî nêşteyana, yew sungo girsî zî eşt galeyê xo û vareya seqet zî kerd heto bîn yê galeyî. Dima şiwanan ra xatir waşt û xo da rayîrê ageyrayîşî.

Qeredere de bareyê nîmrojî rewna qedîyabi. Bare ra pey hetanê bindarî yew bêvengî ameyenî Qedererî sero. Şarê wareyî kewtenî xeymanê xo û taştare werdenî. Wisif zî nê wextan de mergan ra ameyenî war. Ewnîya ke bare qedîyayo. Ame mîyanî xeyman û şî xeyma

Şilêman. Tebera veng Sedatî da. Sedat bi heyecan vejîya teber. Fekê ey veng nêbi. Nan cawitenî. Wisif galeyê xo ra sung vet û da ci.

Çimî Sedatî sey fekê mar abî.

- Wîşşş! Ti no sungo girsi ça ra dî!

- Mi no sung Koyê Beytuşî ra ard. Bide maya xo û wa qey şam bikera mîyanî pîlav.

Zereyê çadir ra Silêman qîra.

- Sedooo! Hiro ti ça de mendî. Gêrma to bî serdin. Lîya lajo! Ti hetan yew gure kenî, kul kenî zerrîya kî. Wisif bîye nan sero. Sifre rakerdeyo.

Sedat bi zergeşî vazda û şî çadir.

- Kekê Silêman ez zaf qeflîyaya. Ez şina binêk xo kena derg. Şima rê afiyet bo.

Wisif şî xeyma xo. Dest û rîyê xo şutî. Key biney xilmaç bi, tebera vengê Heyder eşnawit.

- Wisif! Ti nêyenî maç?

- Heyder ez xo de kewta. Şima şêrenî. Ez dima yena asnaw.

Sev gerguşa çend rojin, ca de şî hewna. Maya ci Rabîa yew batonî eştibî lajê xo sero. Şiwani rewna wariştibî û pes mexel ra warznabi. Hecî Elî û Malla Husên tewrê camerdanê bînan pelê velganî eştenî depoyê penîr sero

Helê yerî bî. Şax û Emîn Gelîyê Heşî de mîyanî daristan de pes çirnayenî. Wextê berî nêzdî bi. Berîvanî dûrî ra kişta Layê Lazî ra asayî.

Şax wexto ke berîvanî dî, kulavê xo eşt binî yew dar û qîra:

- Emîn! Kay meke lîya! Mêşnayan mîyanî velg ra veje. Berîvanî asayî. Ma pes bîyare peyser.

Emîn rewna kulav xo ser ra eştibi erd û serê yew sî de ronîştibi.

- Nê mêşnayî hermendeyî bê çuwe çîk ra fehîm nêkenî. Lîya kekê Şaxo şeytan vano ez heme çî verade û şêrî. Mi tîya de sere da tîmîyan. Ez ganê xo ra eciz bîya!

Şax zaf nêşî Emîn sero, tena va:

- Emîn! Bireyê mi, ti heta nan nêcawî, war nêşino. Ti serê sî de roniştî û vanî pes birr ra nêvejîyeno.

- Tîya de kî vano qey teleyî hê şinî mi ra! Ez se bikerî, zerrîya mi ra nêyeno!

- Lîya Emîn ti qey Homayî kenî, wina gej-gej qal meke. Qalî to mi rê pîs î. Şar ho pey peme sere birneno, ti vanî se. Ti nê koyan ra sera şinî. Rayîr nêzanî, çewî nas nêkenî. Biewne gureyê xo ra.

Emîn çîk nêva, mîyanî birr de kewt mêşnayan dima. Axirî yew kaş de pes ard peyser û berîvanî zî ameyî. Tewrê înan Wisif, kekê ci Umer, Silêman, Heyder û Evdilla amebî. Umer ewnîya nat-weta û va:

- Wisif tîya de qey berîvanana yew kerra zî çîna. Semedê bare rit û ripal o. Şo yew kerraya serberî bivîne. Tewrê Heyder bêreni tîya. Ma zî qey cinîyan kerrayan anî.

Ciwanan kerreyî ardî û bareyê yerî yew kaşî Gelîyê Heşî de dest pêkerd. Bineyna kutîkî lawayî. Şax warişt we û ewnîya mîyanî birr ra. Bi heyecan ronişt.

- Lîya, lîya! Şima dî mîyanî birr de di vergî estî! Ewnîyenî pes ra! Dimag veyşan mendî. Bênamusan çim verdayo pesê ma!

Cinîyan pes dotiş verada û wariştî pay.

Xanîm sitilê xo biney nata berd û ewnîyayî birr ra:

- Şaxo ez vana qey qulê înan ha mîyanî birr de ya. Eke şima şew pes berd guer, çimî xo akerde bitepişî.

Kutîkî xeylek lawayî û hetê birra şî. Vergî ca de çiman ra bî vindî û cinîyî newe ra ewnîyayî gureyê xo ra.

Tîj giran-giran Gelîyê Heşî ra xatir waştênî û Gelîyê Heşî zî pey xuş-xuşê daran berîvanî Qeredereyî oxir kerdenî. Berîvanan şit pey mastîyeran kerdenî bîdonan û dima ciwanan zî heran bar kerdenî. Berîvanî Qeredereyî sey vewra wisarî, kaş ra giran-giran ameyî war û resayî Layê Lazî.

Evdilla cêba xo ra yew klasîng vet û mojna Wisifî:

- Datîza mi na klasîng vîzêr viraşt. Ma pey milçîkan bikişî?

Wisif rîyê xo kerd tırş.

- Biko gune nîyo! Ti yew milçîk azmîn ra ard war, çi keweno to dest?

- Lîya sebena, ma yew di milçikan bikişî? Qeredere de milçik ra zaffiyêr çî esto?

- Biko biewne, ez na qala xo tena yew rey vana. Eke mi dî, to yew milçik kişt, ney ra tepîya ti pird bî zî ez to ser ra nêşina! Kewt sereyê to?

Qala peyên Heyder ra ameyî:

- Willey ez zî adir erzena o pird sero û veşnena!

Layê Lazî o qeyde xuş-xuş kerdenî ke kî vatenî qey ha berîvanan rê deyîran vana. Şerîfa ewnîyayî Xanim ra:

- Xanim veng yeno to? Layê Lazî, Gelîyê Lazî rê deyîran vano. Ti zî ma rê yew deyîr vaje ke ma dejanê xo, xo vîra bikerî.

Rabîa rişteya xo vera da û ca de va:

- Hirêê ti heyne Nebî ard xo vîr?

Şerîfa sereyê xo rona. Tena va:

- Vengê Layê Lazî Nebîyê mi ano mi vîr. Ehmedê mi zî şefeq ra Meral girewt û şî Têrcan. Se kerd, mi rê bi derd!

Xanim serê her de riştaya xo kerd gale û cewîya Gelîyê Lazî de pey vengê xo yo delal, destpey deyîr kerd. Waşt ke biney keyfê cinîyan bîyaro. Yew aye vatenî, aye dima berîvanî bînan vatenî.

Nînkê nînne kaşona, puş pilaxê vaşona

Awa Qiringuel awa hesta, keynon sero go besta

Zereyê mi,

Ina keynek rê esta

Keynê Elî Guşara

Keynaya şarê cuera

Hero mixtaro bî teber

Her ma şeno sîlî ser

Pay koyên sîlê ga ra

Beleyê kerg Alley ra*

Camerdî verê cinîyan de şîyenî. Çew qisey nêkerdenî û goş nabi deyîr sera. Hesirî germinî nîmîteyî yê Şerîfa zî sey awa Hênîyê Rezonî ameyenî war. Keyeyê Hecî Musayî zî hetê Kansorikî ra bareyê

* Vate: Anonim.

yerî ra ameyenî. Destê Henîfa û Eysa de rişta estîbî û pîya qal kerdênî. Cinîya Îsmail, Hecik û cinîya Bekir, Helîma zî kewtibî galgal.

Koçerî Geliyê Lazî axirî resayî xeymanê xo. Wisif bîdonî şitî, her ra ardî war û tewrê maya xo nasilna. Xezal zî tebera adir taffinabi û şam pewtenî. Dima Rabîa seba şit gîrnayîşî, biney şit kerd qonzik.

Xezal ewnîyayî mitbax ra, di bîdonî girewtî xo dest û ameyî teber:

- Daye ez newe pey hesîyeya. Xeym de awe nê menda.

Wisif destanê waya xo ra bîdonî girewtî:

- Xezal ti biewne şam ra, ez na hel şina û yena.

Wisif xeymî qêdnayî û kewt unvarê hênî. Dî ke, pey di bidona na Zelîxa zî ha peynîya ey de ya. Wisif, Zelîxa sero vindert. Zelîxa huwîya:

- Wisif Beg xeyra? No gure zî to rê mend. Xezal ha se kena?

Wisif zî huwîya û waşt ke biney çalim bierzê Zelîxa:

- Xezal ha şam pewjena datkeyna. Ma se biker çew çîno. Heme gure ma rê maneno. Ma sey şima nêyî, destê ma ra heme gure yeno. Şima yew nan pewjenî û hênî ra awe anî, dima heta şand bermenî.

Zelîxa yew penç eşt polê Wisif rê:

- Too xilamalo! Ti vano hê ma rê se keno. Ti o merdim bîyenî, to herê mi bikiştenî. Ha ame mi vîr! Ma ewro bindarî de tewrê keynayan qîsey kerd. Siba ma mîyanî wareyî de Lastikê Teylonî kay kenî. Ez Heyder ra zî vana. Siba gud kay mekenî. Tewrê ma Lastikê Teylonî kay bikenî.

- Temam beno. Labelê yew per lajekî û pero bîn de tena keynayî nêbenî. O qeyde şima nêşînî ma. Ma keyna û lajî kewenî têmîyan. Şima guneko!

- To zî sey malwa yî. Ge vanî şima çikir nêbenî, ge zî vanî şima gune yê. Wa sey to bo Wisif Beg. La ti hema zerr nêkewtî yew keyna?

Hinî resaybî hênî sero. Wisif huwîya. Na qal kamçîn ca ra ame aqilê Zelîxa fehm nêkerd.

- Ney lîya. Ti na qal ça ra vet. To şo kekê xo yo Heyder ra pers.

- Qey sebîyo Heyderî?

- Ez çi zana! Heyder ra pers! Ez tena zerr kewta Qerederî. Sewbî-
na çimî mi çewî nêvînenî.

Zelîxa sereyê xo rona û awirî xo yê dejin Wisif ra nimnayî:

- Haa! Ti hê Dîlan ra vanî. Heyder hinî goşî mi berd. Timûmtim
mi ra vano "Ma key şinî dew, şo Dîlan het û tedi qisey biker."

- To zî şo se beno! Milê to şikîyeno. Hin belka ti zî Xezik de xo rê
yew waştî vînena!

Zelîxa ca de qîrayî Wisifî sero û yew nuçik da sîneyê Wisifî ro:

- Heromo miskin, mi zî va qey ho se vano. Sucê mino ke ez ti
merdim hesibnena û todir qisey kena. Kekê mino Ehmed û veyva
ma serê sibayî şefeq ra Meral berda doktor. Ez zaf mereq kena. Gelo
se kerdî. Hema zî nêameyî. Ca de mendî!

Wisif huwîya. Verê cû Zelîxa şî hêni sero. Wisif corê aye de
mend. Roşnîya tîj dayenî rîyê Wisifî rê. Zaf rind bi. Gijikê ey yo girçi-
kin pey vayê Qeredereyîya sey gongila xo nata-weta berdenî. Wexto
ke înan bidonî xo dekerdî, qeymeyê Layê Lazî ra Ehmed û Zeynep
vejîyayî. Meral zî destanê pîyê xo Ehmed de bî. Zelîxa wexto ke ê dî,
bîdonî xo eştî erd û ca de vazdaye cayê înan. Wisif zî aye dima vaz-
da. Zelîxa hende lez vazdayî ke tengnefes mendibî. Keyfê Ehmed û
Zeynep çîne bi.

- Kekê Ehmed! Kekê Ehmed! Şima se kerd? Serê siba ra çimî ma
hê rayîrê şima de yê.

- Willey waya mi, ma sek! Ma serê sibayî ra gan kişt. Ma ge şî
doktor het, ma ge şî gonî da! Ma ge nob pawit. Ma xo de kewtî!

- La doktorî se vanî. Çineyî birakeynaya mi esto?

- Willey va bîya nêweş. Brusella ya çî zikim a! Doktor vano na
nêweşî mêşnayan ra vîyerta aye. Şit ra penîr ra vêrena merdiman.
Nêweşîya heywanan a û vêrena merdiman zî.

- Wîîî çi gureyo ecebo! Keko la yew nêweşîya giran a?

- Nê waya mi, meterse. Şikir yew nêweşîya giran nêya. Heb da
ma û va roj de dorêk tay-tay bidenî ci. Û va eke şima eşkenî emser
ware caverdenî. Ez nika şina bawo dir qisey kena. Ez vana ma siba
ware ra şî. Ma emser amnanî, dew de keye de bivîyarnî.

- Temam keko şêrenî. Yew çî zî sihetê Meral ra qiyemefîyêr nîyo!

Vareyê mina rindêk senî zî bêhal menda. Kejikê mina delal. Bî verarda ema xo.

Va û Meral sey zerenca Kerroyo Sipî girewt verarda xo. Wisif va "Homa ganweşî bido." Dima tewrê înan heta mîyanî wareyî ame, Dima pey bîdonan ame şî mitbaxê xeym. Rabîa şîranî eştenî şilkî sero. Wexto ke Wisif dî:

- Lajo ma to semedê awe erşawit, to ageyraiş xo vîra kerd!

Hela ke çimi Wisifî ginayê şilkî rê, qala maya ci peray, şî û se ke xo ra şî:

- Daye! Kamî na şilkî pewta?

- Xezal pewta. Hinî bêya keynaya ezeb. Dapîra Derd vatenî "Eke yew keyna eşkena şilkî pewja, a eşkena biewno qicanî xo ra zî."

- Daye keyna yew şilkî pewta, lazimo ti bizewijnî!

May û laj hurdî zî huwîyayî.

- Zaf qal meke! Şo pîyê xo het. To pers kerdenî.

Wisifî nanê şilkî ra yew piran eşt fekê xo û mitbaxe ra qîra:

- Bawo xeyra?

- Wisif, veyv ewro xeylek qeflîyaya. Ma înan ra vatibi semedê şam bêreni xeyma ma. Nêameyî. Şo vende Umer û Leyla bide. Wa bêrê, ma şam biwerî.

Wisif ca de vazda û şî çadirê kekê xo Umer. Umer, Mîrza girewtibi sîneyê xo sero û pey kay kerdenî. Wisif serê sîneyê kekê xo ra Mîrza girewt û çadir ra vejîya. Wisifî ra dima Umer û cinîya ci tewrê Zuhâl ameyî û xeyma Hecî Elî bi ameyîşî qican bî cayê veyvî. Mîrza şî verarda Hecî Elî û pey erdîşa ci ya sipî kay kerd. Badê şilkî ameyî sifri sero û pêro pîya sifri sero de ronîştî. Maneyê Hecî Elî dejayenî. Wisif pey yew munda zerd û naqîşnaye paştê kalikê xo pişt û Hecî Elî mînderê sero de xo rafîna. Teber de kixeyê Hecî Musayî ame. Hecî Musa û lajê ci Îsmâil pîya ameyî ronîştî. Zaf nêşî Resul zî tewrê lajê xo Ehmedî kewt zere. Hecî Elî wexto ke Ehmed dî, pey destanê xo maneyê xo tepîşt, warişt xo sero, kiştâ xo de ca ramuet ci û lew na çareyê ey rê.

- Ehmed, lajê mi ti xeyr ameyî. Gerguşa ma senîna? Vanî şima ageyrenî Depe?

- Ê Kalik ma xo weçîna. Ma do siba şêrê.

- Çi beno xeyr lajê mi. Ti ey mevaje na nêweşî ça ra vejîyaya, çîya?

- Willey kalik na nêweşî, nêweşîya heywanan a. Doktor mi ra va, mangayan û mêşnayan de vejîyena û pey şit û penîr vêrena însanan zî. Meral timûtîm şitê mêşnayan ra şimitenî. Rey-rey zî şito kal ra zî şimitenî. Ez vana qey şit ra na nêweşî vîyarta Meral. Doktor va semedê Meral ware de cuyayîş hol nîyo. Berey bena weş, emser ware caverdenî.

- Halla! Halla! De biewne gureyê Homayî ra. Çi beno xeyr lajê mi.

Cuwa pey Mehemed Elî, Hesîp û Mehek zî ameyî. Zelîxa û Heyder zî pîya kewtî zerre. Çaya germin ameyî zerre. Wisif û Heyderî çay vila kerdenî. Hecî Musa çaya xo ra yew firt girewt û va:

- Şo lajê mi. Xo ra ti hê pîyê xo ser de yê. Çik nêbeno.

Zelîxa zî şî mitbaxê xeym û ca de destê xo eşt firaqanî nêşteyan. Rîyê xo de pey yew huwîyayîşo şîrîn, şenik-şenik qisey kerd.

- Naca Rabîa ez ewnîyeya, kamî xeymê xo ra vejîyeno, yeno xeyma şima. Mi zî va ez zî bêrê û yew dest bierze şima. Kî vano qey xeym nêya, Zîyara Sul-ton Qibesî ya.

Nê qalî Zelîxa zaf weşî Rabîa şî.

- Homa muradê to bikero. Homa keynaya mi ra razî bo. Homa to salîx bikero. Homa keynaya mi verdo.

Îsmâil zî tewrê lajê xo Mistefayî ame zerre û zereyê xeym zaf bi sixlet. Zelîxa ra pey keynayî zî xo têbestibi û ameyebî xeym. Gulsim, Xece, Hîlal, Nazon, Zelal pero yewna kuncikê xeym de ronîştêbî. Kî vatenî qey deskînar bi, veyve bi.

Wexto ke şewanî tarî û honikî yê Qeredereyî de camerdî wina ameyenî peyser, zaf keyfê Hecî Elî ameyenî. Ey waşte ke çend qalan vajo:

- Lîya biewnenî ma heme hê yewca de yê. Herçî ma esto. Ma muhtacî çewî nêyî. Wehedîb yeno mi vîr, ma yew cita solan rê hesret bî. Hecî Musayî zî ey roji dî, ma Sarcon ra şîyenî Pali û sol girewtenî. Eke ma sol nêdî, ma pey çermeyê heran xo rê sol viraştênî. Nika xortî ma vanî ware çetino. Zaf şikir timûtîm qey werdiş nanê ma esto. Şima

feqîrey nêdîya. Coka şîma wîna heme çî ra lome kenî. Willey ma dej zî dî, xela zî dî, ma ge-ge bî şa, ma ge-ge veyşan mendî, ge-ge zî vera kulan pîzeyê ma masa. Coka awîranê ma de dej esto!

Wisif bi awîranê heyran kalikê xo goştari kerdenî. Hecî Elî çî çax qala xo qedina Wisif yari kerd û va:

- To çî weş va kalik. Willey kalik mi zî vatenî mekabê mi bî kehen. Ez bibedilnî. Ney ney! Willey goreyê çermeyê her mekabê mi, mi rê bes î.

Hecî Musa zî qutîya xo ya namdar vet û cixareyê xo pişt.

- Willey eynî sey Hecî Elî yo. Ma nika vanî zorî şîma şîno. Ez û Hecî Elî, wexto ke hema newe erdîşa ma ra areq vejîyayenî, ma Xarpêt ra tewrê astoran û bolê mangeyanî heta Qudus şîyenî. Ameyiş û şîyayîşê ma çend aşm tepîştênî. Nika nêyeno mi vîr la belê ma ê cayan de zaf çî dî û zaf çî ant. Binî germ û kilij de toleyê çermeyî ma purr vetenî. Çirrey mi vîra nêşîno, yew roj pesê ma şî bi mexel. Mi hê dî yew veng vejîya. Ez hê warişta ez çî bivînî hirî-çahar Cuhudî hê mangaya ma diznenî. Willey mi çuwê xo girewt xo dest û ez kewta înan dima. Hecî Elî mi ra vero resa ci, ey yew ten girewt binî linga xo û mirdîya xo kut. Wehedib, a roj ra pey tersan vera yew ten zî nêeftarayanî bêro nêzdîyê manganê ma.

Hecî Elî zî zerrîya xo ant û va:

- E willey sey Hecî Musayî yo. Cuhudîyan semedê dizdêya şew nêpawitenî. E lîya birayê mi, tîja aşm de zî dizdê nêbena.

Heyder zî destê kalikê xo ra şuşeyo veng girewt û va:

- La kalik şîma nika qey nêşînî Qudus?

- Kilo her çewras ra pey nêşkeno saz biceno! Nika uca de hema ca kewto têmîyan. Ti nêvînenî! Saddam Rojhelato Mîyanin kerd sero bin. Ma senî şîmî! Hin Qeredere goreyê Qudus zaf nêzdîyo.

Hecî Elî destê xo yo raşt sawit erdîşa xo ra û berdewam kerd:

- Ê çaxan paşaport çîne bi. Ma heta Fîlîstîn şîyenî ameyenî. La ma nika hetan Qeredere yenî, des ca de eskerî ma vindarnenî, ma heta ke resenî tîya, pîrnika ma ra yeno, kul keweno pîzeyê ma.

Camerdan û ciwanan hemeyan goş nabi qalanî Hecî Elî û Hecî Musayî sera. Keynayan û cinîyan zî pero bîn de goş nabi nê vateyan sera.

Hecî Musayî zanayeni ke cinîyî zî heto bîn de hê înan goşdarî kenî. Çaya xo ya zelal ra yewna firt girewt û bi vengeko berz qisey kerd:

- Hecî Elî biney zerra ma kerd tirş. Ez zî şima rê yew mesele-ya Sîyamend vajî. Sîyamend yew roj tewrê çend camerdan nişeno yew dolmîş û şino yew veyve. Rayîr de yew sêrancêr de dolmîş qelibyena. Homay ra çîk nêbeno çewî. Dolmîş ra vejîyenî. Sîyamend ewnîyeno ke fotografê Şêx Selahaddînî dolmîş de dard kerde yo. Warzeno pay û vano “Homa kerd fotografê Şêx pa bi la fotografê Şêx pa nêbîyenî ma yew tek weş nêmedenî.”

Qeredere de huwîyayişê keynayan û xortan kewt têmîyana. Mal-la Husên zî huwîya û yewna meseleya Sîyamendî zî ameyî ey vîr. Waşt ke vajo:

- Ez zî şima rê yewna meseleya Sîyamendî vajî. Vanî heyne yew roj tewrê çend embazan nişeno yew dolmîş û şino veyve. Rayîr de yew qeza kenî û di embazê Sîyamendî mirenî. Sîyamendî to dolmîş ra yeno war û ewnîyeno kincanê xo ra, vano “Lîya lîya katlix mi bi pîs!”

Resul huwîya û va:

- Wîî hiro Sîyamend, zereyê to tar bo. Kewto çiney dima!

Rabîa û Şerîfa zî şî camerdan heta. Xeym bibî sey cayê veyvî. Tayî ameyenî, tayî şîyenî. Zelîxa, Leyla û Xezal zî mitbaxê xeym de serê kursî de ronîştebî. Zelîxa pey Zuhâl kay kerdenî. Mîrza zî pero bîn de verarda Wisifî de bi. Mehemed Elî û Hesîbî zî zereyê xeym de yew kuncik de mîyanî xo de qisey kerdenî. Badê Rabîa şî cayê keynayan. Qîrayî Xezal sera.

- Wîîî! Eybo risbati! Rîyê mi bi sîya! Xezal ti qey zebeş nêbirnena? Willey ti serê zerra xo de geyrena. Ez to ra tuwey nêvana, to zî wina kena. Maya mi tim vatenî “Eke sereyê maseyî to dest ra vejîya, ti nêşkena boçî ey ra tepişî.” La waya mi, ma zî qicî xo verdâyî, ey zî wina kenî! Ma goştarî nêkenî! Eza feqîr, ez se bikeîî.

Xezal vacîryayî û ca de warişt. Maya xo rê lome kerd:

- Daye! Ma yew çî xo vîra kerd, ti dinya ard ma seyr.

Xezal a hel zebeş birna û berd na camerdan vera. Hecî Musa ewnîya saeta xo ra.

- Hecî Elî ma giran-giran şima ra musade biwazî. Hecî ma siba ra pey penîr sencenî?

- Ê Hecî, ma siba ra pey penîr bisencî, hewl beno.

Ehmed zî tewrê pîyê xo warişt. Heme kesan ra xatir waşt, camerdî sey morceleyan vila bî. Xeyman de fanus ameyî hewna kerdiş. Şarê wareyî kewtî mîyanî cilanê xo yê honikan û nermikan. Serê nê koyan de ciwanî heyna kewtî xeyalan û Qeredere heyna verar şî înan ra. Wisif tewrê kekê xo şî çadira înan û Mîrza verarda ci de kewtibi hewn. Wisif sey yew perperik giran-giran Mîrza kerd cilanê ci û vejîya teber. Binî tîja aşm de lingan şî û wexto ke ame fekê xeym, ewnîya azmîn ra, xo zerr ra wina vîyarna. "aşm çi rind beriçîyena! Çileyâ ci tewr rind a! La ez key aşma xo vînena!" ...

Yew aşm cuwa pey

Bi şan, zergûneyê Qeredereyî giran-giran bî zerd û payîz dûrî ra çimî şikitî. Serê koyan bi puş û pilax. Vaşo teze rewna pîzeyê mêşnayan de tehnîyabi. Hinî şitê mêşnayan ra boya vaşo teze nêameyenî. Awa Layê Lazî bibî kêm.

Rabîa gureyê xo qedina û kewt cilan.

- Malla bi yew aşmo ma ameyî ware. Nika xele resayo. Ti çi wext şinî Depe?

- Willey cînêk çend rojo ho aqilê mi de yo. Ma siba ney bîr, tewrê camerdanê bînan şinî.

- Ti kamî xo reyra benî?

- Ez vana ez û pîyê mi, ma şêrê beso.

- Temam Malla. La ma vareyan key şuwenî? Çi çax pes qesnenî?

- Hema rewo cînêk. Yew aşm cuwa pey ma pes qesnenî, vareyan şuwenî.

- Beno Malla. Mi va, mi gureyê xo qedinayo. Ez hê ewnîyeya ke zaf kincî bî leymin. Ez siba bare ra ver şina Layê Lazî, bi kuweniya kincan şuwena. Ez vana qey çendna cinî zî mi het de yenî.

- Willey cînek eke gureyê şima mebo zî şima xo rê gure vînenî. Ti Xezal zî kerda sey xo. Say ewnîyena say ra bena sûr. Keyna tersanê to vera, qet nêvindena. Sey morcela xebitîyena.

- Malla ez çimî aye vejena! Willey Malla, Xezal pey desmal kî dana xo desta. Ez ti ra mevajî, çîk nêkena!

- Ney ney! Keynaya mi zaf jehata. Ti ra çîk mevaj. Cînek zaf hewnê mi ame. Hewnanê xeyran bivîne.

Û fekê xo vila kerd, dima destê xo yo raşt sero qeldîya ra. Rabîa zî nê qalan sera bineyke lome kerd.

- Willey Malla xo ra Xezal to ra paşt gena. Ez vaja se vengo! Ez rey-rey nêşina ti ra yew qal vajî. Homa rehetî bido.

- Homa rehetî bido cînêk.

Malla Husên senî wina va yewna çî ame ci vîr û cilan ra warişt xo sero:

- Cînêk ame mi vîr, ma siba bareyê yereyî ra ver binî Kansorikî de o qeyme de sol danî mêşnayan. Wisifî ra vaje, wa xo vîra nêkero, bi herî di telîsanê sol bêro bare.

- Temam Malla ez ci ra vana. Werîkna şima serê mergan de sol bidayenî mêşnayan. Uca raşte yo. Binî Kansorikî qeyme yo, çewto.

- Tuwey nêbeno cînêk. Wa hê siba bêro, çî beno xeyr. Zaf zî meşo Xezal sero. Gure kam ca de vindert, xeyr aya ya.

Qeredere pey tija ame xo. Rabia û Şerîfa rewna wariştibî û Layê Lazî de kincî şutenî. Xezal û Malla Husên zî penîr berdibî setiş. Xanim zî semedê werdê varekwanana pey mastîyer do kerdenî bîdon. Badê lajê aye Evdilla zî werd kerd gale, her barkerd û hetî raştê mergana kewtî rayîr.

Silêman zî zerrê xeym ra cîrgîyayenî Sedat sero.

- Sedat, bo Allawekîl eke ez bêra uca, to lapat kena. Ti ha vaje, ha vaje.

Sedat fekê çadir de pey çamura kay kerdenî. Silêman zî vatenî "Ti verê berî çadir kenî çamur" û nêwaştênî Sedat uca de kay bike-ro. Sedat zî înat kerdenî. Meryem zerrê çadir ra vejîyayî. A zî qîrayî lajê xo sera:

- Sedo! Sedo! Ti pey şêrî, ti xo ra mevînî, kiştik sîya, pîyê to hend cîrgîyeno to ser o. Ti qey înat kenî. O çamur ca verd, şo destanê xo bişo. To kul kerd zerrê mi lajo!

Ware de teşqeleyê cinîyan qet nêqedîyayenî. Cuya wareyî, cuya koyan çetin bî. Yew heta kar û gure, heto bîn ra miqate bîyayişt qican zaf çetin bî. Bareyê nîmrojî ra pey taştêre werîya. Wisif, Heyder û Dato semedê asnawkerdişa, şîyenî gol. Wexto ke resayî gol, Sedat

û qıcanî binan yew kuncikê gol de asnaw kerdenî. Sedat senî çım gına Wisifî, zerrê gol ra qıra û va:

- Kekê Wisif! Kekê Wisif! Ewro ez hetanê bareyê yerî herunda Emîn de tewrê Şaxo şına pes vero.

Wisifî huwîya û va:

- Ê zaf hewlo Sedat. Şiwano qijkek, pes weş biçirni. Şax se va, sey ey biker. Sey pîyê xo teq mede ey. Willey ca de to lapat keno. Yariyê ey çına!

Sedat mîyanî gol de zaf nêvindert, vejîya. Lezabez kincî xo dayî xo ra:

- Temam. Ez şorî kekê Wisif. Nika pes mexel ra warişto. Wa nêgerî mi.

Ciwanan mirdîya xo keyfê awa Qeredereyî vet. Dima serê kerrayan de xo kerd derg. Binî germîya tîj de xo kerd zuwa. Gijikê Wisifî xeylek bibi derg û heta çımanî ey amenî war. Hît bî û beriqîyayenî. Heyder yew sîya zuwa ya gularêk girewt û na goşê xo yo raşt sera. Yewna sîya pexan girewt û da sîya bîn rê. Wexto ke awe bikewenî goşanê qıcanî wareyî, wina kerdenî û no qeyde goşî xo ra awe vetenî. Ciwanan dima kincî xo dayî xo ra û kişta Layê Lazî ra şî heftî mamixyeran ra. Mamixî resayibî. Wisif mirdîya xo mamixî tirşan ra werdî. Dima Wisif, Heyderî ra va:

- Datîza ez ha vejîyena sayê sero û dar têşonena. To zî bin de top bikeri. Ma sayan beri çaydan de bigîrnî. Tamê înan zaf beno weş.

Dato zî cêba xo pey mamixan kerd pîrr û na rey vejîya sayê sero. Wisif û Heyder dima ameyî xeyma Hecî Elî. Rabîa kincî ke serê sibayî Layê Lazî de şutibî, nê kincî afînayî. Wisif ca de adir tafîna û sayî kerdî çaydan. Hurdî datîzayan sayî xo gîrnayî û bi sola werdî...

Wextê bareyê yerî ame û pesê Keyeyê Hecî Elî kaşê Kansorik de sey astareyan vila bibi. Emîn sereyê xo şutibi, gijikê xo qesnabi û erdîşa xo traş kerdibî. Tewrê berîvanan o zî kewt rayîr. Wisif zî di telîsî sol herî bar kerdibî û kewtî rayîr. Rabîa qeretumanî xo girewtibî pera û weniştibî herê xo. Raştê Eysa ameyî.

- Xeyra Eysa, şima şinî ça bare?

- La waya mi, ma hê şinî Gelîyê Lazî. Ez bîyo çend reyo Kazo kiştik

sîya rà vana, wa ma mebero uca. O heyna zî sey xo keno. Wehedib qullincî mi nêtepişenî. Ez her şew dejan vera çend rey bena aya.

- Waya mi willey ma pêro sey to yê. Ha nika çendna rojî camerdî şinî xele çînenî. Ma o wext sekenî! Ti heyna zî Kazo ra çik mevaje. Kerra herunda xo de girana. Ti cinîya, eybo. Ca verd. Xatir bo to.

Wisif û koçerî resayî cayê bari. Wisif destanê Sedat de çuwe dî.

- Lîya lîya! De biewnenî Koyî Qeredereyî çirey yew şiwano winayin dîyo? Camerdo! Camerd! Senî vîyart şiwano erjîyaye?

- Kekê Wisif, zaf rind vîyart. Şax mi ra va se, mi kerd.

Şax serê kerraya serberî de ronîşt û ewnîya Wisifî ra:

- Wisif datîzayê to zaf jîhato. Ez Emîn fetilnena, herunda ci de Sedat gena xo het. Ewro qet sereyê mi nêdejna. Sey Emîn serehuşk nîyo.

Axirî sey her gure no gure zî qedîya. Berîvanan şitê xo kerdî bîdonan û kewtî rayîr. Wisif, Heyder, Mehemed Elî û Malla Husên soli serê kerrayan de vila kerd. Şax û Emîn pes eştî xo vero û ard soli sero. Pes a hel serê kerrayan de vilabi û sol lişt. Wisif pîyê xo ra va:

- Bawo hinî şima şêrênî. Ez tîya de biney geyrena elbikan. Ez boya înan ra zaf hes kena.

- Temam leyro. Zaf berey mekuer.

Pes soli qedîna. Şaxo û Emîn pes eşt xo vero û kewtî sêrancêrê Layê Lazî. Heme kes şî û hewa zî giran-giran bînî tarî. Kaşê Kansorikî bi veng û varit. Dormarîyê kaşê Kansorikî de çend qorçîyêrî estibî û zaf zî darî mazîyer bî. Yewbîn ra rindîyêr vilikan tewrê hera sûr û sipî no kaş xemilnabî. Wisif kewtibi mîyanî no birrî û gerayenî elbikan. Çimî ey binî yew kerra de ginayî elbik. Ca de vazda şî uca û sifte elbik ti ra nêkerdî. Boya ci ant zerrê xo. Dima kokê aye ra ti ra kerd û kerd cêba xo. Senî warişt pay, bineyna cor de binî qorçîyêr de sey yew xezala vîndîbîyaye yew keyna dî. Çimî hurdîn zî ginayî yewbînî rê. Wisif herunda xo de cemidîya. Merdim vatenî qey dinya binî lînganî ey ra xij bî. Zerrê ci sey Çemê Munzurî eştênî. Nêeftayenî çimanê xo biporcino. Vatenî eke ez çimanê xo biporcînî, na xezal çimanê mi vera, vîndî bena, şina. Nêeşka çimî xo keyna ra bîgero. Yew keyna ke kî berdenî merg. Sey wevra Beytuşî, sey zerenca Hesarêkî, sey vilikanî Koyê Munzurî, rind bî, zaf rind bî. Kî vatenî qey sungê Herwarî ya,

kâpeyê Qibesî ya. Wisif çimî keynaya xerîb de bi vîndî şî, vêşa, bi tar, bi wel. Wisif gamî xo giran-giran eştî û şî o heta. Kî vatenî qey binî lînganî ey de hak estîbî. Şarmîya, bi sûr, lertzîya heyne zî şî. Zerrê ci sey awa wisarî ser şîyenî. Keyne hurdî destê xo berdî sîneyê xo û sereyê xo rona. Gijikê aye sey Layê Lazî derg bi û sey Meydonêk rind bi. Na rey çimî xo sey veyva newî Wisif ra remnayî. Wisif bibi lal û tena cêba xo ra elbikê xizikî vetî. Ziwanê ey sey erdo veşaye bibi zuwa. Vengê ey mîyanî Layê Lazî de helya û şî.

Rîyê aye sey wevra dewa kehen sipî bi. Qoma aye sey Diza Sêwregî derg bî. Maneyê ey sey Royê Muradî barî bî. Gijikê aye sey sîyanê Dîyabekirî sîya û sey Royê Firatî derg bi. Çimî aye sey roşnîya aşma zelal û sey çereyê Qeredereyî hewz bî. Pîrnika aye sey tîrmar barî bî. Lewê aye dekerde û sey mercan sûrî bî. Alişkî aye sey çermeyê yew gerguş nermik û sey Koyê Sipî, sipî bî. Serê lewî ci de hetê çep de yew şoma sey fekê goçîn qijkek estîbî. Bureyê ci sey şewî Wareyê Qiringolî tarî bî. Giştî ci sey rîbêsanî Koyê Şerevdînî derg bî. Destî Wisifî areq vet û elbikî mîyanî giştanî ci ra sey perperik xij bî, ginayî erdî rê. Qelbê ey, sîneyê ci de şidîya. Fekê ci yo zuwa ra tena na qal vejîyaye:

- Ti! Ti! Kam a?

Keynaya xerîb serê xo kerd berz. Pey awiranê xo yê merdim kişte ewnîyayî Wisifî ra û huwîyaye. Erdî ra elbikî girewtî û çik nêva. Da ra şî hetê Kansorika. Sey peskovîya Awa Perî kewtî mîyanî birr.

Wisif pê ra qîra, nêwaştênî na keynaya xerîb vindî bikero:

- Keynaya xerîb, ez siba zî yena tîyaa!

Yew adir kewt zerrê ci. Vazda, tena vazda. Bi vareyê wisarî, bi vilikê Koyê Veyvekanî. Çimî ci bî tarî, goşî ci bî kerr. Senî Layê Lazî vîyart, senî resa xeym, nêzana. Xo ra şî bi. Xo de nêbi. Alişkî ey sey herra Kansorik bibî sûr. Maya ci verê xeym de şit gîrînayanî. Rabîa serê xo kerd berz û ewnîyayî lajê xo ra:

- Lajem se bi to?

Huwîya, tena huwîya. Fekê xeym ra mêsîn girewt û pay de mir-dîya xo şimit. Awe rişyayî sîneyê ey. Zerrê ci kup-kup eştenî. Mêsîn eşt erd. Ewnîya rîyê maya xo ra.

- Daye! Mi ewro aşm dî.

4. BAWO! EZ ZAF ÇÎYENA!

Rabîa huwîya:

- Aşm hema nêasena lajê mi.

- Zerrê mi de yew çî veşeno daye!

- Ez vana se ti vanê se! Kî vano qey ti helez ra kewtî. Şo zerre, bineyke xo derg bikeri.

Wisif ca de vazda zerre û xo eşt yew mînderî sero. Xeym veng bî. Çimî xo porcinayî û rîyê a keyna ard çimanê xo vera. “Eya keyna kam a? Kamçîn ca ra ameya? Gelo siba yena? Nameyê ci çîyo? Uca de tena se kerdenî? Çi rind huwîyayenî! Çina ra mi rê huwîyaye, mi va qey zerrê mi de vire virsa.”

Nê persî sey vayê zimeyî serê Wisifî de şîyenî û ameyenî. Bibi yew perperik û herunda xo de nêvindertenî. Waştene eşqî xo vera koyan û deştan sero de bipero û biqîro! “Koyî! Deştî! Layî! Vilikî! Gelo vengê mi yeno şima? Mi ewro aşm dî! Mi ewro aşm dîî!”

Çimî xo akerdî û zerê xeym ra vejîya. Ewnîya Koyo Kerrayîna. Xo bi xo lewî ci yê goştinan ra nê qalî rişyayî.

“Deşta Erzîngan çî deşta rinda
Keynaya wareyî mi ra çim şikita
Kaşê Kansorik de rîyê xo nimita
Pey huwîyayişê xo aqil mi ra girewta
Adir vista zerrîya mi û şîya”

- Kekê Wisif! Kekê Wisif!

- Hiii! Hiii! Se bi Xezal?

- Rîyê to bîyo sey kireç! Ti hewlî?

- Ez hewla!
- Ney! Ney! To de yew çî esto!
- Hirê her her qisey meke! Ez kaşê Kansorikî ra heta tîya vazda-
ya. Coka binêk qeflîyaya. Sewbîna çîk çîno!
- Keko eke yew çî esto û ti mi ra nêvanî wa guneyê to mi mil de bo,
- Ma bare ra pey sol da pes. Dima ez biney geraya elbikan. Mî
binêk zî dî.
- La mi tuwey destê to de elbik nêdî?
- Destê mi ra xij bî û kewtî!
- Senî kewtî?
- Hirê willey Xezal ti binî erd de zî çî ca kena! Ez wexto ke vazda-
ya ginayî erd rê û bî vindî.
- Wisif dima vengê xo kerd berz û waşte ke uca ra biremo.
- Hinî beso! Tuwey çîno! Ez ha şîna xeyma apê Resul.
- Gamî xo zaf lez eştî û berê xeym ra kewt zerre. Zelîxa serê pelas
de ronîştîbî û pey kardî kartolî taştênî. Heyder serê mînder de raqel-
dîyabi û radyo ra deyîrî goştârî kerdenî. Waya qic Zelal zî maya xo
ya mitbaxê xeym de şit nasilnayanî. Zelîxa çî çax Wisif dî kard vera-
da, laçika xo kerd raşt û dima çimsê ra ewnîyayî Wisifî ra:
- Heyder dostê to ame!
- Heyder çî çax pey hesîya, warişt xo sero.
- Lîya! Lîya! Kamçîn ca de heş merdo. Bî zerre.
- Wisif solê xo vetî û şî kiştê Heyderî de ronîşt. Heyder ci ra va:
- Biko pes soldayîş ra pey ti sera şî? Ez geraya-nêgereya mi to
nêdî.
- Lîya ez nêşîya yew ca. Tena ez tikîna geraya elbikan.
- To tuwey dî, nêdî?
- E, mi hendê yew deste dî.
- Willey eke ez bîyenî, mi çîk nêdîyenî. Xora Elî şîno ça, ci rê dere
beno zuwa. Hiro raştê ti semedê çîneya ameyî?
- Biko tîya keyeyê datê mi nîyo? Çi wext keyfê mi waşt ez yena-
şîna. Datê mi ho ça de yo?

- Homa zano heyne xo rê çî kar dîyo. Ti zanê çirrey veng nêvîndeno. Ez vana qey siba ney bîrr tewrê Zelal şino dew, xele çînenno.

Şerîfa zî dest û rîyê xo şutibî û amebî zerre.

- Nace qusurê mi rê meewne. Ez to nêperseya. Ti weşa? Selameta?

Şerîfa yew kursi girewt û ronîşt. Porê xo yo sipî ke binî laçika aye ra vejîyabi teber, pey destanê xo yê terkayeyan newe ra kerd binî laçika xo.

- Nace qurban. Homa razî bo. Ez hewla. Yena teber şina zerre, mi rê beso. Eke Homa wina verdo, ez hewla.

- E nace biewne ci ra di keynayî to resayî to, heme gureyê to kenî. Destî înan ra her gure zî yeno. Ez vana ti ney ra tepîya biney rehat kena.

Şerîfa huwîya û va:

- Yew ten her ra vano “Çimî to roşn bo, yew kîrîyê to bîyo. Her vano kîrîyê mi bibo çîne bo barê mi ho mi mil de yo.”

Na qal ra pey Wisif huwîyayîş vera teqa. Zelîxa ca de qal eşt ci û va:

- Ez ewnîyena ma çiqas qalan biwerî, hende weşê to şino. La ti qey rojêk kewenî mi dest!

Wisif huwîyayîşê xo nêbirna. Naca ci, ci ra va:

- La Malla Husên key şino xele çînenno?

- Nace ez vana qey o zî tewrê datê Resulî şino. Kalik Hecî Elî û Umerê ma zî tewrê înan şinî.

- Mehemed Elî û Silêman zî şinî. Cinsê înan zaf qîreno! Vinderî wa têtewr şêrî ma çend roj tîya de rehet bikerî. Ma hinî pêrodayîşê înan ra eciz bî.

Wexto ke nê qalî fekê Şerîfa ra vejîyayî na rey pêro pîya huwîyayî. Wisif çermeyê Heyder ra ant û ci ra va:

- Hiro Heyder! Biko, bîyo yew aşmo ma ameyî ware, ma hema reyêk zî Kal û Pîr kay nêkerd. Ez vana ma emşo Kal û Pîr kay bikerî. Beno?

Qirê Heyder ame:

- Lîya xebera to ya. Ma emşo kay bikerî. La kamî benî Kal û Pîr ?

- Na persa ti persenî! Kal ez a, dapîr ti yî.

- Ê biko! Mi zi va qey se vano! Ez dapîr nêbena. Wa yan Dato yan zî Evdilla bibo dapîr. Ez tena şima rê zel cenena.

Wexto ke Heyder wina va, Şerîfa heyne kewt binate:

- Willey lajê mi wa zorê to meşo! Ti heta şand sey selxane Qere-dere de geyrenî. Xora destê to ra yew gureyê dînya zî nêyeno. Qenî-ka bibi dapîr wa biney qirê qican bêro!

Zaf huwîyayişê Wisifî ame. Heyder zî huwîya û va:

- De biewnenî Şerîfa xanim ra! Keynayan ra dima rêz ame mi. La çirrey qal meerzi mi beno! Xora zerra ci pey qalan eştiş bena serdin! Wisif ma kamçîn xeym de helaw pewjenî?

Zelîxa ca de xo eşt vernî:

- Hema dapîr nêdîyî. Kewtî helaw dima! Daye biewne, nika nê hurdî vanî ti helaw bipewje. Vaje ney.

- Wîî! La se beno. Destî mi benî huşk. Ez pewjena Wisif.

- Nace Homa razî bo. Na keynaya to rey-rey fesadey kena. La nê-şina binatê ma bixeripno. Ez Dato ra vana wa şamî ra pey xo tîebes-to. Emşo ware de Kal û Pîr xeyman geyrenî. Heyder efendî! Miqatê xo bi! Ma do helna yewbînî bîvînî.

Kî vatenî qey Wisif bibi geyrende. Xeyma apê xo ra vejîya û şî xeyma Datoyî. Verê xeym de Gulcan hema newe adir tafinabi.

- Gulcan, Dato ho ça de yo? Ti eşkena xeyrê xo vend bidî ci.

Dato vejîya teber.

- Dato biko ma şand Kal û Pîr kay kenî. Kal ez a dapîr zî ti yî. Yew çîyo ke nêkewto sereyê to esto?

- Ney ney. Şima xora verê cû ra qerar dayo ci. Ez şamî ra pey kincanî xo gena pera û yena xeyma şima.

Wisif tîya ra zî vîyart çadira Silêman. Sedat zere de pey waya xo ya Fatma kay kerdenî.

- Sedo! Ma şan Kal û Pîr kay kenî. Qican ra vaje.

Kayê Kal û Pîr bi serrano wareyan de binatê qican de ameyenî kay kerdiş. Qicî wareyî mîyanî xo ra yew kal û yew zî dapîr vicînaneyî. Kincî Kal û Pîr dayenî xo ra. Xeyman geyrayenî, verê xeyman de govend kay kerdenî. No qeyde xeyman ra rûn, ardî û şeker top kerdenî. Şarê wareyî zî tewrê înan xeyman gerayenî û govenda înan temaşa kerdenî. Ciwanî dima yew xeym de ameyenî peyser û xo rê helaw pewtenî.

Qeredere yewna roj oxir kerd û şar kewt xeymanê xo. Xezal binêk sîr vet û pey sîrkut kut. Rabîa sifre rona. Malla Husênî û Hecî Elî mînderan sero de ronîştîbî. Hecî Elî verçimikî xo kerdî çimanî xo ya û yew kîtab akerd. Sero de “Cuya Peyxemberan” nusîyayenî.

Binî çileya fanus de giran-giran wendenî. Badê şam amê. Şam de nanê sîr û salata estîbî. Şamî ra pey Wisif yew citayî şalvaran girewt pera û pey peşm zî xo rê erdiş viraşt. Yew çuwe zî girewt xo dest. Xezal ewnîyayenî ci ra û huwîyayenî. Dima pey mundîya Hecî Elî maneyê xo pişt û yew zî kilawa sipî da sereyê xo ra. Qicî wareyî giran-giran verê xeyma Hecî Elî de ameyî peyser. Hêver Sedat û Xalit ameyî. Dima Dato û Heyder ameyî. Keynayan ra Zelîxa, Gulsim, Gulcan, Nazon ameyî. Umer qicanî xo Mîrza û Zuhâl xo ya ardîbî. Dato sey pîran kincî dayebî xo ra û heme kes qal eştenî ci. Kî vatenî qey verê xeyma Hecî Elî de veyveyê amnanî estîbî. Hecî Elî vejîya teber û ewnîya qican ra, huwîya:

- Alawekîl ware de çiqas qicî estî, pêro ameyî tîya.

Wisif û Dato pîya ameyî mitbaxî xeym de derheqî kar de qisey kerdenî. Zelîxa û Xezal pîya ameyî înan het. Zelîxa nêşkayenî xo bitepişo û huwîyayenî.

- Wisif lez bikenî. Qicî pêroyî hê şîma pawenî. Heyderê ma zî şîma rê zel arda, qey şîma ceneno.

Qicî û camerdî zerrê xeyma Hecî Elî de ameyî peyser. Wisif û Dato kewtî destî yewbînî, maneyê xo kerd çewt û mitbax ra vejîyayî. Heyder destpey cenayîşî zel kerd û her dîyan govend girewt. Her di senî mitbaxe ra vejîyayî, qicî wareyî çapik kuwayî. Malla Husên, Hecî Elî û Rabîa zaf huwîyayî. Şerîfa û Eyşa zî ameyî. Wisif govend verada û va:

- Ma qey şîma govend kay bikerî, şîma zî qey Homayî biney rûn bidenî ma! Ma geyrenî xeym ra rûn wazenî!

Rabîa xo eşt ver û va:

- Ma ca de rûn nêdanî şîma. Hêver biney govend bigenî. Eke govenda şîma weşê ma şî, ma rûn danî şîma.

Kal û Pîr na rey solê xo vetî û dormarê estun de newe ra govend girewtî. Qican û keynayan fitîk cenayenî, çepîk kuwayenî. Sedat zî fitîka xo vetibî û cenayenî. Rabîa ewnîyayî Xezal ra û pey yew vengo kilm ci ra va:

- Hirê Xezal eybo. Biney tay bihuyî. Eybo risbate! Ti keynaya ezeba. Xo biney giran bitepiş!

Kiştâ Rabîa de Şerîfa estibî. Ya zî çim ser ra ewnîyayî Zelîxa ra û tena yew qal va:

- Dêso to ra vana, veyve ti bieşnaw!

Umer lajê xo yo qijkek Mîrza eşt verara kalik Hecî Elî. No wext de Heyder zî zel vera da û çîta dapîr serê aye ra eşt erd. Kal pey çuweyê xo yew şîrpî vawit milê Heyder ra. Heyder qîra û va "Hiro ez vêşaya!" Heme kes huwîyayî. Malla Husên warişt pay û Rabîa ra va:

- Cînek biney rûno kele û şekir bide Kal û Pîr. Govenda înan weşê mi şî.

Kal û Pîr dima şî xeyma Mehemed Elî. Qicî û keynayî zî kewtî înan dima. Kal û Pîr serê pelasê xeym de govend girewtênî. Na rey Mistefa yew penc eşt dapîr û ca de kalik ra lapat werd. Huwîyayîşê keynayan û cinîyan şewa tarîya yê Qeredereyî kerd cayê şenayî. Kal, Xanim ra ardî waştî. Gulsim destir mîyanî keynayan ra xo xelisna û şî tayê ard kerdî galeyê kalikî. Kal û Pîr no qeyde heme xeyman gerayî û tewr peynîye de xeyma Şerîfa de ameyî peyser. Xezal û Zelîxa adir vist ta û Şerîfa ciwanan rê helaw pewt. Ciwanî wareyî binî tîja aşm de helawa xo werd û vilabî şîyî xeymanê xo.

Qeredere a şew vengî Layê Lazî ra zedîyêr, vengî huwîyayîşê keynayan goşdarî kerd. Daranî mazîyer yê Gelîyê Heşî tewrê Kal û Pîr govend girewt. Koyo Kerrayin bi awiranî şîrînan ê temaşa kerd. Wisif leşa xo eşt mîyanî cilan û zerrê xo zî eşt verara xeyalan. Qapaxî

çimanê xo sey gam eştîşî keynaya xerîb, giran-giran qefilnayî û rîyê ci yo merdim kişte ard çimanê xo vera. Kî vatenî qey azmîn ra gînya erd. Zerrê ey de yew çî pera. Mîyanî cilan de xo desto raşt sero ta da. Kî vatenî qey binatê zimistan de leweyê Koyê Baxirî de zit mendibi û çîyayenî. Se kerd, nêkerd hewn nêkewt çimanî ey. Çimî ci sey awa Germawa Golanî bî germîn. Mîyanî cilan de xo heyna ta da û xo bi xo va. “Keynaya xerîb to mi kerd, wayîrê derd...”

Serê şewdirîbi. Sey maya xo cilan ra rew warişt. Sey yew nêweş, sey yew birîndar vejîyayîşî tîj pawit. Senî siba kerd, ey zî fehîm nêkerd. Zerrê xeym ci rê bibi teng. Xo eşt teber. Hewrî azmîn de ameyî ra. Hewa bi xirab. Ewnîya Gelîyê Lazî ra û va:

- Daye! Gelîyê Lazî de dijn ha varena.

Veng nêşî maya ci. Se ke wina va, çend çilkî serdin yê dijn gînayî çareyê ey rê. Ware de veng çîne bi. Maya ci verê xeym de pey destan kolîyê barî şikitenî. Giran-giran têgêyra û kewt sêrancere mamixyeran. Bineyna şî û resa mamixyeran. Goreyê rojanî binan Layê Lazî heyna zede veng vetenî. Awa ci zedîyayebî. Xo bi xo va “Cor de dijn zaf varaya.” Rîyê xo ta dayenî kamçîn ca, çimî hewz yê a dîlber ameyenî çimanî ey vera. Ame leweyê la. Awe ginayenî kerrayan rê û sey gayo kor xo fînayenî nata-weta. Serê yew kerraya hît de ronîşt û awe seyîr kerd. Heyna kewt xeyalan. Mezgê ci de persî sey vizik gerayenî. “Nameyê aye çîyo? Eya keynaya xerîb kamçîn ca ra ameya? Kamçîn ca de cuyena? Nika ha se kena? Gelo ewro yena kaşê Kansorikî?”

Hewa kerd zelal û hewrî vilabî. Wexto ke awe bîyenî zaf maseyî dimsurî xo ya ardenî. Wisif mîyanî daran ra yew qırşo derg girewt, serê kerra de rona û panceyî şapikanê xo antî cor. Tewrê puçana solê xo zî vetî û eştî herr sero. Kewt Layê Lazî û binî kerrayanî girdan de gerayenî maseyan. Maseyî dimsurî zafî ra binî nê kerrayanî girdan de estibî. Yew mase ame destê ey labelê mîyanî destanî ey ra xij bî û rema. Binî kerrayan de geyra, geyra û geyra. Axirî yew maseyo gird ame destê ey yo raşt. Zaf pît tepişt û virr kerd herrî sero. Mase herr sero de xo dayenî erd rê û berz kerdenî. Wisif ca de mîyanî awe ra vejîya, mase tepişt û kerd qırşo gird ra. Newe ra kewt awe. Awa serdin mûyî ci kerdibî tîk. No qeyde heta gol ame û yew

tureyê maseyan tepîşt. Dima kîşta awe ra lingwarway ageyra û solê xo girewtî, kewt qeyme. Şarê wareyî pêro bibî aya û verê xeyman ra du bîyenî berz. Sedat zî verê çadira xo de pey birayê xo yo qij Ev-dilqadir kay kerdenî. Çi çax çimî ci ginayî Wisifî, ca de sey tajî vazda û ame ey het. Çimî ey sey fekê gayo sûrî abî. Qîra.

- Wîşşş! Kekê Wisif to yew tureyê maseyan tepîşt! To nê maseyî ca de tepîştî?

- Hiro meqîr! Ti serê siba ware anî ma sero.

Pey qîrayîşî Sedatî cinîyan zî destê Wisifî de maseyî dî. Xeber şî goşê Heyderî zî, o ca de xeym ra vejîya û ame Wisifî het.

- Datîza la to qey venda mi nêda? Ma pîya tepîştênî!

- Xebera ke kewta mîyanî di lewan, vila bena hetanî hewt dewan. Lîya Heydo! Willey hewn nêkewt çimanê mi û ez vejîyeya teber, heta mamixyera şîya. O wext de dijn zî biney çilk kerdenî. Mi hê dî ke awe zedîyeya. Ez vana qey bîşew cor de xeylek dijn vareya. Maseyî zî xo ya ardî.

- Destê to de sey încî beriqiyenî. Ganê mi zî zaf waşt. Willey ez vend Dato dana, ma zî pîya şimî.

- Ti sera şinî lîya! Bîye ma pîya biwerî. Xora mi tepîştî.

Heyder qet goşdarî nêkerd û vazda şî. Wisifî torê maseyan da Sedat:

- Nê maseyan bide Xezala ma. Ci ra vaje, wa rûn de biqilno. To zî vindî mebe. Ma pîya wenî.

Sedat senî maseyî girewtî, vazda, cêba ci ra çend kabeyî ginayî erd. Sedat pey nêhesîya. Wisif nê kabeyî erd ra arêdayî. Giran-giran şî xeym. Xezal masey kerdibî yew legeno qijkek û şutenî. Wisif şî zerre, kabeyî mojnayî ci û:

- Hiro nê kabeyî yê to nêyî?

- Kabeyî mi! Ez ewro tewrê Nurî, Fuat û Xalit kabkey kay kena.

- Temam kay biker. Labelê na fin zî vîndî meke. Nîyo maya to heyna kewena to dima.

Xezal maseyî rûn de qelinayî û ardî xançeyî sero. Hecî Elî, Malla Husên, Rabîa, Xezal, Sedat û Wisif pîya ronîştî sifreyî sero...

Hêwa germin bi. Sedat û qicanî bînan binatê wareyî de kabkey kay kerdenî. Pesê Keyeyê Hecî Elî, Gelîyê Lazî ra asa. Rabîa qereti-manî xo dayî xo ra û laçika xo pişt sereyê xo ya.

Xezal ra va:

- Xezal pes asa. Ma hê şinî bare. Keynaya mi semedê taştare lo-bîyanê tezeyan bigîrne û sîr bikerî vero.

Rabîa sitilê xo girewt xo dest û tewrê veyva xo Leyla şî bare. Wi-sif û kekê ci Umer zî kewtî înan dima. Şax xo ser ra kulav eşt û serê kerraya serberî de ronîşt. Mehemed Elî, Resul, Malla Husên û Hecî Elî zî bare de bî. Şax yew pesa qerxac tepîşt, sereyê xo kerd berz û ewnîya Hecî Elî ra. Vengê ci de telaş estibi.

- Homa ma afatan ra hîs bikero!

Şax waxto ke wina va, Hecî Elî her di destê xo serê çonqala xo de eştî peyser, pey çimanê xo yê girdan û xorîyana ewnîya zerê çimanê Şaxoy ra û pey yew vengo dekerde persa:

- Xeyra Şaxo! Se bi?

Lewî Şaxoy bibî zuwa. Fekê xo ra ziwanê xo vet û sawit lewanê xo ra.

- Hecî ma vizêr bareyê yeri ra pey pes berd virondeyê Dewa Yaxuxî. Helê şand bi. Hirê merdim ameyî ma het. Çimê mi qet ê nêtepişt. Mîyanî înan de yew ten estibi. Yew merdimo derg û rêşik bi. Pey çalima qisey kerdenî. Mi ra va “Ma tornê îcarcîyanî û Qoma Xoxanî ra yî. Ma şima nê erdan de Wareyê Qerederî de nêwazenî. Şima dest nayo erdê kalikanê ma sero. Beno ke destê şima de kaxit esto û şima semedê nê erdan pere dayo kalikanê ma û Lutfî Begî. Labelê nika înan ra çew nêmendo. Qeredere ca verdenî û tîya ra şêrenî.”

- Şaxo! Înan sewbîna tuwey va?! Tuwey şima nêkerd yanî?

- Ney Hecî. Qalî xo vayî û da ra şî.

- Nê kutîkî bî har! Nika semedê erd destanê ma ra yew qeza vejîyena, ez ey ra tersena. Ez Homayî ra xof kena. Nêbe mi zanayenî ez se kena înan! Ma Qeredere o çax Lutfî Bego Ezirganiyê ra hêrîna. Ma hem perê dayî Lutfî Begî û hem dayî îcarcîyan. Nê merdimî înat kenî. Homayî ra belayê xo wazenî!

Malla Husên sereyê xo ronabi û goş nabi pîyê xo sero. Wexto ke pîyê ci qala xo qedina, qisey kerd:

- Bawo! Ti erdiş sipîyê ma yê. Ti zaf tewrê roşnîran ronîştî. Ma ra zaf çî dîyo, dînya gerayî. Ti vajî se, ma wina kenî.

- Oxil nika tuwey kerdiş îcap nêkeno. Xora yew çî bi, ma pîya ronîşenî qisey kenî. Ma biewnî ci ra hê sekenî? Eke zaf bî har, ma şinî dewa înan de te de qal kenî.

- Temam bawo, ti vane se, ma wina kenî. Ez vana qey no Lutfî Begî çend rey bibi mebusê Erzinganî. Tuwey wezîrte zî kerda?

- Ney ney. Labelê Enqere de qala ey pere kerdenî. Ez vana qey çend ser verê cû şî rehmet. Xora rewna destan û lingan ra kewtibi.

Hecî Elî na rey ewnîya Şaxoy ra:

- Şaxo eke heyne ameyî şima het, nameyê mi bideni ci û vajeni Hecî Elî şima paweno. Çi derdê şima esto, şêrênî ey ra vajenî.

Temam Hecî. Willey bîşew ma nêzdîyê dewa înan de pes berd guer. Tuwey yew qal çîne bî.

Şaxo, nê mezelan de rakuwe, nê zî hewnan bivîne. Ney ra tepîya zaf meşo nêzdîyê a dew. Kutiko har bîyaye çî çax se keno, merdim nêzano.

- Sare û çîman sero Hecî Elî!

Cinîyan serê xo ronabî û pes ditenî. Destê înan çîceyanê mêşnayan de bî û goşî înan zî qalanê camerdan sero de bî. Hecî Elî biney şî nêzdîyê Şaxoyî û ci ra va:

- Şaxo! Ma siba qey xele çînayîşa şinî Sarcon. Eke yew çîyo xirab ame şima sere, şima ca de ma rê xeber biruşnî. Ware ra zerrê mi zaf bîyo serdin. Çi beno xeyr.

Şerîfa zî pey yew pesa kurr ebare bîyenî. Çîceyê mêşna vera da û Şaxoyî ra va:

- Na mêşnaya camend de şit nêmendo. Ez doşina nêdoşina yew çîlkê şit zî nêdana teber. La Şaxo ma ewro bareyê yeri de şinî kamçîn ca?

- Şerîfa serê mergan de overî Layê Merganî de Mexelê Merganî esto. Bîyerenî uca.

Axirî bare qedîya. Veyva Rabîa, Leyla Laçika xo newe ra gireda û cayê xo ra warişt. Sitalê aye de şit ser şîyenî. Wexto ke pey destê xo yo raşt areqê xo kerd pak, o wext pey hesîyay ke engiştanê aye çîno. Verê cû kesî ra tuwey nêva û nata-weta ewnîyayî, gerayî. Rabîa zî pey hesîyay. Sitalê xo dayî Wisifî û veyva xo ra va:

- Veyve xeyra, to yew çî vindî kerd?
- Daye! Engiştanê mi nêaseno! Hema hela bîn giştê mi de bi.

Rabîa, mêrdeyê ci Umer û Wisif gureyê xo caverda û pîya gerayî. Kerraya ke Leyla serê ci de pes ditenî, Wisif binî a kerra de mîyanî pişkulan de engiştane dî. Engiştane zerin bi û beriçîyayenî. Kerd cêba xo û şî veyve het.

- Veyve ez mîjdanê xo wazena!
- Hero raşt? Wisif xo Homayî ra meke, raşt vaje!
- Veyve, ti nika mîjdanê mi dana, nêdana?
- Ez to rê şilkî pewjena. Beno?

Wisif çî çax qala şilkî eşnawit, ca de engiştane da Leyla. Leyla senî engiştane girewt xo dest, resayî azmîn. Ca de kerd giştê xo ya.

Taşte ra pey keynayî şîyî bindarî. Xortan hêver gud kay kerd û dima zî xo eşt mîyanî awa honik ya Layê Lazî. Senî ke yew mehku m hepis de rojan hûmariteno, Wisif zî o qeyde deqîqê pawitenî. Asnaw ra pey Wisif û Heyder pîya sere kerra de xo rafîna. Tîja nîmrojî dayenî leşa înan rê. Dima kincê xo dayî xo ra û ameyî cayê xeyman. Heyder virondeyê Mergan de yew çî dî.

- Datîza o çerçî nîyo, ho yeno ware?
- Willey ti raşt vanî. Çerçî ho yeno!

Qicanî ke mîyanî wareyî de serê çere de kay kerdenî, bi zergeşî qîrayî. Tewr zaf vengê Sedat vejîya.

- Çerçî ho yeno! Çerçî ho yeno!

Pey qîrîya qican, keynayî û cinîyî wareyî xeyman ra vejîyayî. Kî vatenî qey veyve bi. Çerçî hev sarê astora xo yo sipî ra tepeştîbi û sêrancêrê Mergan ra giran-giran ameyenî war. Astora ci ya sipî Hêniyê Bindarî ra awe şimit û awe kerd lêl. Çerçî ame binî Dara Zîyar û barê xo rona. Yew girîşo hîra û tenik rakerd û tiftalê xo serê ey de

vila kerd. Qumaşî renginî, derzinî, bendî, dismalî, kaybenikî, gudî, vincele, laçikî, neqîşî, fistanî, kardî, teboxî, cizlawetî, solî lastikinî, şuşeyî û yewbar çiyî estibî. Keynayî, cinîyî û qicî dormareyê çerçî de kom bî. Fatmaya qijkek destê xo eşt yew paketa biskuvîyan. Maya ci Meryem ca de pencanê ci ra biskuvî girewtî. Hesirî kewtî çimî Fatma. Zerrê çerçî ci rê veşa.

- Waya mi çik nêbeno, wa bîgero. O zî heqê çimî keynek o. Qarişê ci nêbi.

Cinîyan, penîr, mast, penîro tulix, rûno keke dayenî çerçî û vera ci, çî girewtenî. Wisif xo rê yew alatrînga qijkek û yew zî dismala sûrî girewt. Heyder zî qey radyoyê xo ya, şeş hebî pîlî hêrînayî. Çimê keynayan çît û laçikan ser de bî. Cinîyî zî hîna zaf ra ewnîyayenî fistanan ra. Wisif ewnîya waya xo ra:

- Ganê waya mi çi wazeno wa vajo, ez waya xo rê gena.

Xezal huwîya û ewnîya laçikan ra. Rîyê aye sey say bi sûr. Yew laçika çequer qeyîl bî, mojna Wisifî. Wisif ca de girewt û pereyê ci dayî çerçî. Maya xo rê zî yew citayê solan girewt. Wexto ke alverê wareyî qedîya, çerçî heme çiyê xo weçîna, şarê wareyî ra xatir waşt û kewt Gelîyê Lazî. Giran-giran çiman ver ra bi vindî. Serê sûlî de çend heran xo lîr kerd û tofik vet. Zelîxa teber de serê bendanê xeym ra kinc arêdayenî. Leyla zereyê çadira xo de nan pede kerdibi mîyanî mast û dayenî Mîrzayî. Hem pey koçik werd dayenî ci û hem zî ci ra vatenî:

- Biweri Mîrzayê mi. Vareyê maya xo. Lajê mi alefweş o. Heme çî weno.

Henîfa derzîn girewtibî xo dest û şapîkê lajê xo Hesenî pîne kerdênî. Rabîa verî xeym de toq sero de nan pewtenî. Rabîa vend da Xezal û keynaya xo ra va:

- Xezal nanê toq hema germîno, Wisifî rê biker pilaze û bide ci. Ci ra zaf hes keno.

Qeredere de bi helê yerî. Berîvanan xo têkerd û weniştî heranê xo. Wisif, Evdilla û Heyder kewtî vernî. Wisif zaf qisey nêkerdenî. Heyder ewnîya ci ra û va:

- Wisif! Wisif!

- Hiii?

- Biko kî vano qey telîyî hê fekê to de yê. Ti qey qisey nêkenî?

- Mi zî va qey vano se! De weta şo! Ez se vajî?

- Willey ki vano qey ti bî serxoş. Yan zî to malîyez werda!

Kî vatenî qey xo de nêbi. Na roj ci rê sey yew emir derg ameyebî. Vejîyayî Mergan sero û uca ra şî Layê Merganî. Wisif vejîya yew sîya girsî sero û xo virr kerd over. Ey dima zî Evdilla xo virr kerd. Wexto ke Heyder vejîya sî sero, linga ci xij bî û kewt mîyanî awe. Wisif û Evdilla huwîyayî. Wisif destanê Heyder ra tepîşt û o awe ra vet. Tewrê ci zaf boqonî kerd.

- De biewne roçikê ey ra. Biko kamî malîyez werda, nika kewt teber!

Heyder heta zaneyanê xo bibi hît. Înan ra pey berîvanî zî resayî Mexelê Merganî. Şaxo û Emîn zî pes eştibi xo vero û ameyenî. Helna bare destpêkerd. Mexelê Merganî ra kaşê Kansorikî dûrî ra asayenî. Çimî Wisifî uca de bî. Waştêne bibo yew teyr û bifiro şêro uca. Seba ey wext cemidîya bi û hewa vay nêdayenî. Wext sey vewra wisarî giran-giran helîya û axirî bare qedîya. Wisif ca de laçika sipî ya ke maya ci semedê şit nasilnayışa ardibî, aye girewt û na fekê bîdona. Sitalî şito pîrr kerde girewt û dekerd bîdon. Dima sitilo bîn kerd veng. Bîdonî herî bar kerdî. Dima şî maya xo het û pey yew vengo kilm ci ra va:

- Daye! Ez ha şîna! Biney gureyê mi esto!

Vazda. Tena vazda. Kî vatenî qey yew kerraya gilorêk bi û xo leweyê Koyo Kerrayinî ra lîr kerd bi. Rojo verêno ke resa bi Qeredere, sey o roj vazdayenî. Wexto ke resa Hêniyê Bindarî, Sedat û qicanî bînan kişta hêni de pê çamura kay kerdenî. Înan ra çik nêva û kişta înan ra vazda şî. Sey qerquşin vazdayenî. Kişta seha ra xo hetî sêrancêra verrada û resa Layê Lazî. Dima pay na çend kerrayan sero, xo virr kerd overê layî. Nêvindert, vazda. Çareyê ey ra areq rişyayenî erd û rîyê ci yo sipî bibi sûr. Çi çaxo ke resa qorçiyêr, vindert û sey yew hergûş ewnîya nat û weta. Qelbê ci sey yew xezala tersayê kup-kup eştenî. Çew çîne bi...

Şi, ame, geyra, ronışt, warişt, pawit, xeylek pawit. Zimistan de wextê lonayiş de, senî ke vareyî mîyanî mêşnayan de geyrenî maya xo, o zî sey nê vareyan, çorşmeyê qorçîyêr de, mîyanî birr de geyra keynaya xerîb. Bê xuş-xuşê daran û vîçnayışê mîlçikan, yewna veng çîne bi. Keynaya xerîb nêame. Sereyê xo rona û giran-giran peyser ageyra. Kaş de destê xo yo raşt eşt gijikê xo û pey çimanî dekerdeyan ewnîya puş-pilaxê Qeredereyî ra. Wexto ke resa Layê Lazî, waşt ke pey awe binî rîye xo bikero serdin. Zerrîya ci sey cinîya zaclon dejayenî. Dima warişt pay, xo ta da û ewnîya kaşê Kansorikî ra. Xo zerre ra va “Keyna! To yew dej eşt mi zerre, şîyayiş nêzano.”

Bi şand û camerdî xeyma Hecî Elî de kom bî. Seba xele çînayiş siba kewtenî rayîr. Wisif camerdan rê çay vila kerd. Evdilla, Zelîxa û Heyder zî uca de bî. Hecî Musa tewrê lajê xo yo pîl Hesîb ame bi. Yew heta çay şimitenî, heto bîn ra zî qisey kerdenî. Tay vizikî zeliqî-yayebî fanusa û taye zî dormarîya çilaya fanus de şîyenî-ameyenî.

Hesîb çaya xo ya akerdî ra yew firt girewt û qal kerd:

- Ma çirey meseleyê rayîrardiş qisey nêkenî. Ma qey Koyo Kerrayinî ra yew rayîr nêanî hetanî zereyê Qeredereyî.

Malla Husên tizba antenî:

- Hesîb willey ti rind vanî, feqet ez vana qey nêbeno. Kaşê Koyo Kerrayinî de zaf qum esto. Uca ra rayîr nêyeno tîya. Ti nêşinî o qum sero de rayîr virazî.

Hecî Musa zî sey Malla Husên fikirayenî:

- Malla sey to ya. Ez zî vana uca de rayîr nêbeno.

Hecî Elî paştê xo dabî leydon û na mesela ser o de qala peyên va:

- Wa nika vindero. Ma serna yenî-nêyenî zî belî nîyo. Gureyo ecele de xeyr çîno. Çi beno xeyr.

A şew qal, qal akerd û galgal heta nîmeyê şew berdewam kerd. Wexto ke camerdî xeym ra vejîyayî, qicî û cinîyî rewna kewtibî hewno giran. Wisif a şew tena goşdarî kerd. Zerra ci kaşê Kansorikî de mendibî. Pey destê xo, cilê xo rakerdî û kewt mîyanî cilan. Rabîa heyne laçika xo piştibî sereyê xo ya û porî ci yo sipî asayenî. Ameyî leweyê lajê xo û va:

- Wisif! Lajê mi! Bareyê yerî ra pey, ti vîndî bî! Serê siba ra zî çimê mi hê to sero de yê. Ewro-meyro tuwey vengê to çîne bi. Xeyra? Se bi to?

- Daye zaf hewnê mi yeno!

Zaf nêşî lajê xo sero.

- Homa rehetî bido oxil!

Senî çimî xo porcinayî, heyne rîye a keyna ard çimanê xo vero. Se kerd, nêkerd nêeşka bikewo. Mîyanî cilan de warişt xo sero û xo bi xo va "Keyna! Ez rîyê to ra bêhewna!"

Vejiya teber. Bê ey teber de çew çîne bi. Goş na bêvengîya Qere-dereyî sero. Ewnîya Kerraya Mallayî ra. Mîyanî tarî de xo nimitibi û nêasayenî. Dima ewnîya azmîn ra. Te de vindî bi. Zerra ci dejayî. Çimê xo vilnayî. Şi, kewt mîyanî cilanê xo.

Wexto ke tîj vejîyaye o hema aya nêbibî. Labelê şarê wareyî wariştibi. Hecî Elî û Malla Husên zî wariştibi û seba rayûney xo tîe kerdenî. Çaya germin ra biney şimitî, tiftalê xo bar kerdî heran, şar ra xatir waşt û kewtî rayîr. Sedat vera çadira înan de, pîyê ra xo çî waştênî.

- Bawo! Depe ra mi rê kincanî neweyan, solanî neweyan bîya. Xo vîra meke ha!

- Temam, tamam. Ti vizêrna serê mi werd. Rind biewne may, bira û waya xo ra. Goşdarî maya xo bikeri. Maya xo mekesirn. Ridê to ra zaf bîya zerrteng.

- Temam bawo, ez maya xo goşdarî kena! Şima çi çax yenî?

- Ma nêzdîyê yew hefte manenî. Xele çînenî, benî arê kenî ardan. Simer zî kenî merek û ageyrenî.

Dima lew na alişkê lajê xo ya û kewt Hecî Elî dima. Wisif yew mêsîn girewt û şî hêni ra awe ard. Dima torzîn girewt û kolî hurdi kerdî. Xezal rûno ke de di hakî şikitî. Rabîa serê mast ra biney serê şit arê da. Şerîfa penî xeyma xo de bostanê xo awe dayenî. Rabîa xeym ra riştaya xo girewt û şî Şerîfa het.

- Şerîfa ti çirrey Meral ra xeber gena. Biney bîya hewl?

- Willey di hefte cuwa ver Resul Têrcanî ra telefon kerd dew.

Ehmedî, Meral çend rey berda Xarpêt doktor. Bîya hewl şikir. Zeynep zî se biko ha dew de ya. Keye rê wayîrtî kena.

- Homa yew şifaya xeyr bido ci. Guneko! Hema qij a.

Wisif heta bareyê nîmrojî kolî hurdi kerdî. Bare ra pey tewrê Şax û Emîn sifre sero ronîştî. Wisif, Şaxoy ra va:

- Ma ewro bareyê yerî ca de kenî?

- Wisif ez vana bîreni Guerê Gayanî.

- Guerê Gayanî?

- Kerraya Mallayî ra weta lîya. Rayîro ke tera raywanê şima yeno, binî o rayîr lîya. Ti senî nêzanî?

- Haaa! Temam nêame mi vîr. Mi nika ca kerd.

Rabîa qey awe ardiş Xezal erşawit hêni. Xezal pê bîdonanî vengam ameyî zere. Rîyê aye sey kireç bi. Tengnefes mendibî.

Wisif ca de nan sero ra warişt pay.

- Xezal se bi? Ti hewla?

- Wisif! Wisif! Ez wexto ke resaya Dara Zîyar, mi uca de yew maro gor dî. Zaf gird bi. Ez vana qey awe şimitenî. Ca de rema şî kewt binî a kerraya xişn.

Rabîa tewrê Xezal vejîyayî teber û:

- Xezal şo vend bide Xanim. Ya maran ra nêtersena.

Wisif sifre ser ra warişt, kila ra yew çuwe girewt û tewrê maya xo şî kerra het. Xanim zî yew çuwe girewt xo dest û ameyî. Wextêko kilm de dormareyê kerra bi pîrr. Xanim sereyê xo rona û ewnîyayî binî kerra ra.

- Wehedib ho binî kerra de yo. Xo kerdo luef. Kî vano qey mexel bîyo. Kerra zaf giran a. Xeyma Hecî Musa de monelî esto. Wisif şo aye bîya.

Wisif ca de vazda û badê destê xo de bi monelî ame. Wisif û Evdilla yew hetî monelî ra tepişt û kerdî binî kerra ra. Şax û Heyderî zî kerra tehn dayî. Axirî kerra biney herunda xo ra leqayî. Senî mar asa, Xanim ca de çuwe wawit mar rê. Xezal û Zelîxa wexto ke mar dîy, qîrayî. Mar waşt ke biremo. Xanim reyna çuwe da piro. Mar senî

ke çuweyî didin werd, xo luef kerd. Xanim qet nêverda biremo û pê çuwe ya da maneyê mar rê. Mar lîr bi û heyne xo luef kerd. Xanim xo eşt sero û pey çuwe ya pey dima da piro. Aye sereyê mar pey yew sî pelixna û boçê mar ra tepişt.

- Wehedib hendê qoma mino. Wisif, Evdilla! No mar bigenî û cayoke dûrî de bikenî binî yew kerra. Wa qicî mevînî. Ê vînî, vejenî û pey kay kenî.

Wisif mar eşt yew qirş sero û tewrê Evdillaya pîya berd kişta Layê Merganî de kerd binî yew kerra. Dormareyê kerra zî pey şêl girewt. Wisif dima ageyra ame xeym. Evdilla ci ra va:

- Dafîza Heyder û embazî bîn hê pawenî. Ti nêyenî maç?

- Ney dafîza qet ganê mi nêwazeno. Ti şo!

O nê şî gud, nê zî şî asnaw. Şî xeym û xo rafîna. Yew bine xılmaç bi û xo ra şî. Wexto ke çimî xo akerdî, maya ci teber de resene wek kerdenî. Ewniya saeta xo ra. Wextê bareyê yerî bi. Wexto ke warişt pay, Rabîa ci ra va:

- Wisif bîyo çend rojo ti bêhewn mendî. Ez qeymîş to nêbîya to aya bikerî. Warze dest û rîyê xo buşe lajê mi. Ma helna şinî bare.

Pey mêsîne rîyê xo şut. Dima tewrê maya xo, kewt rayîr. Hela ke resayî qorçîyêr, adir kewt zerrîya Wisifî. Kî vatenî qey pey asina zerrîya ci dax kerdenî. Nata-weta ewnîya. Çikes nêdî. Keynaya xerîb ra xeber çîne bî. Berîvanan kaşê Kansorikî qedina û vejîyayî leweyê Kansorikî. Uca ra zî şî Guerê Gayanî. Bare ra pey newe ra kewtî rayîr. Şit, bar bi heran û cinîyî zî pay şîyenî. Destî înan de rişta û fekî înan de qalî dinya estibî. Kewtî unvarê kaşê Kansorikî. Hela ke ameyî qorçîyêr, kî vatenî qey zerrîya Wisifî de adir takewt. Şî maya xo het û va:

- Daye ez tîya de biney geyrena elbikan. Mi ser mevindenî.

- Wisif! Lajê mi, ti hema a roj elbikî top nêkerdî?

- Mi ey elbikî vindî kerdî daye!

Senî na qal va, çimî ci bî de. Çimî xo maya xo ra remnayî û xo da mîyanî birr. Wexto ke berîvanî kewtî dûr, o mîyanî birr ra vejîya û şî binî qorçîyêr, yew kerra sero de ronîşt. Pey awirî cemedîyeyan,

ewnîya dormarîyê xo ra. Çimî xo nat-weta çarnayî, xeylek ronîşt. Hevîya xo birna û yew qirş girewt, pey herra kay kerd. Kî vatenî qey xo ra şîyo. Badê cu mîyanî birr ra yew veng eşnawit. Ca de sereyê xo kerd berz. Kî vatenî qey qirika ci ra adir kerdibi war. Senî rîyê xo kerd berz, çimanî ci binî dara velg de keynaya xerîb dî. Ca de warişt pay. Keyna ci rê huwîyayenî. Çimî xo vilnayî. Xo bi xo va: 'Ney! Ney! No hewn nîyo! Nîyo hewno!' Keynaya xerîb sey xezala Koyê Baxirî mîyanî birr ra vejîya. Semedê Wisifa heme çî vindert, wext vindert. Zeliqîya erd rê û uca de cemedîya. Keynaya xerîb yew fîstano derg û sipî dabi xo ra û kî vatenî qey ha kaşê Kansorikî de roşn vila kena. Lingî xo giran-giran eştî û ameyî Wisif het. Destê ci yo raşt de elbikî estibî. Qirika ci bî zuwa û nêşîya çik vajo. Wexto ke çimî ci ginayî elbikan, rîyê Wisifî bi sûr û huwîya. Kî vatenî qey adirê zerrîya ci sero cemed ronîyayo. Ewnîya çimanê keynaya xerîba yê merdim kiştayan ra. Nêzana se bikero, nêzana se vajo, biremo kamçîn ca.

- Ti! Ti kam a?

Keyna sereyê xo kiştaya raşt ser rona, çimî xo yê hewzî sey yew veyva newî Wisifî ra remnayî û bi vengeko şîrîn û nermik va:

- Ez! Ez Asme ya!

Wisif hela ke vengê keyna eşnawit, bi sey yew milçikê Şerevdînî û eşqan ver ra fira azmîn.

- Ney! Ti aşm ra rindêr a!

- Gejo! Nameyê mi Asme ya!

- Asme! Asme! Çi nameyo rind o! Ti qey vizêr nêameya?

- Lajek ti kamî?

- Ez! Ez qicê koyana, ez koçer a. Meymanê nê erdan a.

Asme huwîya. Yew huwîyayişo ke, kî kiştani, zerrîya kî helnayeni.

- Ez to ra vaja se lajeko xerîb?

- Wisif.

- Wisif! Ez vizêr şî bîya Têrcan.

- Asme! Ti zerenca kamî koyî ya?

Asme çimî xo heyne remnayî. Huwîyayişê aye bi vindî:

- Ez tîya ra ya Wisif! La ez tîya de nêya! Sey to meymanê nê erdan a!

Kî vatenî qey tîrkeman ginaye zerrîya ci rê. Deja, çîya.

- Ti key şina?

- Payîz!

- Ez payîz ra hes nêkena!

- Çira Wisif?

- Ma o çax ware ra yenî war, payîz wextê abirîyayişo!

- Ti! Ti zî sey mi payîz şinî?

- Asme ti kamçîn ca ra ya? Tîya de se kena?

- Wextê mi nêmend lajek! Siba no wext de, tîya de?

- Ti sera şina?

- Siba Wisif! Siba!

- Meşo? Payîz ra ver!

A huwîyayî.

- Payîz hema nêameyo gejo!

- Rojêk yeno!

- Hema mendo! Siba!

- Meşooo!

Û da ra şî. Kewt mîyanî birr û çiman ra bi vîndî. Wisif kî vatenî qey hewn ra bibi aya. Wisar semedê ey newe ra amebi. Qelbê ey lerza, xo eşt yew kerra sero û ewnîya vilikanê kaşê Kansorikî ra. "Asme! Asme!" Heta ke resa Layê Lazî, hezar gilonk no qeyde nameyê keyna va. Leşa ci heyecan vera sey adir veşayenî. Gol de çew çîne bi. Hewa giran-giran bînî tarî. Tîj Qeredere ra xatir waştênî. Kincî xo vefî û vejîya sere yew kerra. Uca ra sey yew qîrenceleyî xo virr kerd mîyanî gol. Binî awe tarî bi û awe serdin bî. Binî awe de çimî xo akerdî, Asme xeyal kerd. Awirî ci, çimî ci, lewî ci, vengê ci. Eşq vera mîyanî awa serdin de, sey kolîyo tern veşa, bi wel. Şi binî çîrrê golî. Awa serdin ginayenî sereye ey rê. Mirdîya xo asnaw kerd û bi şenik. Gol ra vejîya, kincî xo girewtî pira, qeyme vîyart û resa hêni sero. Gijikê ey hîtin bi. Hêni sero de Dato, Mistefa û Heyder dîy. Înan mamixî şutenî. Wexto ke çimî Heyder ginayî Wisifî rê ca de warişt pay.

- Wisif! Lîya bira ti hê ça de ye? Bîyo di rojo ti tewrê ma nê gud

kay kenî, nê zî yenî asnaw. Ma kergê to ra vaya kiş? Ha se bena? Tî dawaya çi kenî biko?

- Tuwey çîno lîya! Mi va ez bare ra pey biney bigeyrî elbikan.

- La gijikê to qey bîyo hîtin? Yan zî, ti kewtî gol?

- Ê ganê mi waşt, ez kewta gol.

- Na helê şand de! Awe serdin bî?

- Ê sey kardî serdin bî, wilay.

- Ti nêçîyayî?

- Zerrîya mi çîyena. Leşa biçîyo se bena!

- Ti va seee?

- Ca verd lîya!

Dima waşte ke qal bibeldino.

- Ez siba şefeqa ra şina kolîyan. Şima ra kamî tewrê mi yeno?

Heyder çend mamixî tirşî dayî Wisif û ewnîya Dato û Murad ra:

- Ma heme yenî.

Wariştî û şî mîyanî wareyî. Cor ra vayo pît ame û badê yew gijoleka qijkek qomîyayî. Mîyanî wareyî ra tofik bî berz. Estunî xeyman şî û ameyî. Pay nayanî ça, ewnîyayanî ça ra, uca de rîyê Asme vînanenî. Kî vatenî qey ruhê ci, leşa ci ra abiryayo û tewrê gijolek berz bîyo. Wexto ke Asme ra kewt dûr, dinya ci rê bî teng. Ruhê ci, leşa ci kaş kerdenî kaşê Kansorikî. Bi milçîk û kewtibî boya Asme dima. Leweyê koyan de, vengê Layê Lazî de, daristananê Gelîyê Heşî de, vaşê Herwarî de, boya elbikan de geyrayenî Asme.

Verê xeyma înan de Xezal, Gulsim û Zelîxa ronîştebî. Wisif maya xo pers kerd. Xezal va:

- Ha Xanim het de ya.

- Xezal ti eşkena yew çay seranî.

Zelîxa qal eşt ci.

- Xeyra? Ti yew silamê Homayî zî ma rê zaf vînenî datîza?

Huwîya. Gijikê ci yo hîta heta çimî ci ameyenî. Pey destê xo, gijikê xo eşt tepîya.

- Ti ha se kena datkeyna?
- Mi ca verd, ti nêasenî?
- Xeyra, şima heme kewtî mi dima?

Zelîxa rîyê xo kerd tırş û çîk nêva. Şarmîya. Zerrşikite bî. Wisifî zî tuwey nêva û da ra şî zerre. Fanus tafîna, ronîşt, badê Zelîxa ci rê çay ard. Awirî xo remnayî.

- Wisif?
- Hiii?
- Ez to ra yew çî vajî?
- Vaje datkeyna?
- ...!

Ziwanê Zelîxa bi zuwa û bî zerd. Çimî ci bî de. Çareyê ey areq best. Wisif heyne persa.

- Datkeyna?
- Ti fahm nêkenî?
- Çi?
- Ca verd! Hero miskin!

Pey destanê xo rîyê xo girewt û xeym ra remayî. Wisif fek akerde mend. Nêzana çî bifikirîyo. Şuşeyê çaya germin girewt çengê xo yo raşt û kerd pît. Ci ra yew-di firt girewtî û kiştî mînder de rona. Helna waya ci Xezal ame ey het.

- Keko! Se bi? Ti Zelîxa ra va se? Senî xeym ra vejîyayî, ma ra çîk nêva û vazdayî şî.

- Mi ti ra çîk nêva Xezal. Aye waşt ke yew çî vajo. Nêşîyayî vajo.
- La qey remayî?
- Ma ra ney, xo ra remayî!
- Senî?
- Mi ra ney, aye ra bipers!

Dima warişt û şî mitbaxa xeym.

- Zelîxa mast çîno? Ez biney nan kena pedi, wena.
- Ma ewro mast omîn nêkerd. Mastro bîn zî bîyo tırş.

- O wext ca verd.

Bibi şand. Wisif xeym ra vejîya û şî xeyma datê xo yo Resul. Zer-re de Zelîxa û Heyder estibî. Waşt ke Zelîxa ra biperso.

- Zelîxa mast şîma yo ewroyin esto?

Zelîxa nêewnîyayî rîyê ey ra:

- Wayîrê manga şîno wayîrê gayî ra şit wazeno.

Heyder zî radyo ra deyîrî goşdarî kerdenî. Qîra waya xo sero.

- Zelîxa, Wisif çî wazeno bide ci!

- Datîza willey keyf keyfê to yo. Xora pîyê to çîno, xeym to rê menda! Ti tewrê mast, radyo zî bide mi. Ez zî biney deyîran goşdarî bikerî.

- E biko! Xeyma şîma zî to rê menda. Ez çîk vana! Wa têtewr yê to bo. Ma şefeq ra şînî kolîyan ha! Rew rabikewi.

- Temam datîza. Şando weş.

Wisif mast û radyo girewtî û şî xeyma xo. Nan kerd pede û radyoya xo akerd. Biney geyra yew frekans de vengê saz eşnawit. Zer-re ra ceneyne...

Kezal cilî rakerdî. Badê maya ci zî ameyî. Xeyman de fanusî hewna şî û şarê wareyî kewt cilanê xo yê honikan. Wisif vengê radyo kerd kê mî û kîştâ cilanê xo de rona. Ney ra tepîya di aşmî ci estibî. Yew azmîn de, yew zî erd de.

Xo bi xo va,

“Asme,

Awa zelal de awirî to

Binî qorçîyêr de huwîyayîşê to

Layê Lazî de vengê to

Halînê milçîkanî de rêça to

Boya elbikan de rindeya to

Aşm de rîyê to.”

Dûrî ra vengê Layê Lazî tarî de bîyenî vila...

Serê şewdirî de mîyanî cilanî germinan ra vejîya û mudêk kîştâ cilan de tirenca. Cuwa pey fekê xeym ra mêsîn girewt û rîyê xo

şut. Hewnê xo de, Asmeya ke ha erd de ya, aye dî. Hewnê ci de destî Asme de elbikî bibî, binî qorçîyê ra ewnîyayenî Wisifî ra û huwîyayenî. Yew huwîyayişo ke zerrîya kî helneno, adir varneno kî zerre û kî keno wel. Binî çimî ci masayibî. Gale eşt herê xo sero. Torzîn û darey kerdî gale û wenişt herê xo. Tewrê qicanê binan kewtî sêrancêrê Gelîyê Lazî. Paştanê Gelîyê Lazî de daristanî dîra bî. Na rey heta Gelîyê Heşî nêşî û destê raşt sero, xo da yew kef. Daristan mîyan de vila bî, kolîyî huşkî ti ra kerdenî û kerdenî lemê kolîyan. Wisif biney zî velg birna û kerd pardîyes. Dima şî binî yewna dar û dî ke tîya de yew mar vîyer eşto. Ewnîya dormareyî dar ra. Çîk nêdî. Xortan dima kolîyî xo heran bar kerdî û pîya kewtî rayîr. Hela ke kewtî rayîr Wisif bineyna cêr de dûrî ra pesê xo dî. Mêşnayî mîyanî birr de sey kerrayanî Kerro Çeqerî vila bibî.

- Heydo! No pesê ma nîyo?

- Haa! Willey pesê ma yo. O Şax nîyo, ho serê kerra de ronîşt?

- E o yo. Ez vana qey hê Çalê Heşî ra yenî. Datîza bî xeyma ma, ma pîya separe bikerî.

- Temam Datîza. Naca mi ra vaje, wa hakan bikero bastîyeq vero. Xo vîra meke ha!

Wisif, Heyder, Evdilla û Dato dûrî ra silam da înan. Wisif wexto ke resa xeym, barê xo rona û maya xo ra va:

- Daye Wehedib zanayanî mi de derman nêmando. Kî vano qey mi kerrayî kiriştî.

Û xo eşt mînderî sero. Badê Heyder zî ame. Xezal serê pelas de xançe rona û separe ard. Rabîa zî hakî pa bastîyeqa pewtibî. Wisif yew piranî nan girewt û tas ra serêşitî sawit sero...

Şax û Emîn Gelîyê Lazî de mîyanî birr de pes çernayenî. Pes sey pişkulan vila bibî û pelî velgan ra werdenî.

Şax cor ra qîra:

- Emîn! Mîyanî birr ra pes bîyare peyser. Ma ancax resenî bareyê nîmrojî.

Emîn çuwê xo girewt milê xo û kewt mîyanî birr. Wexto ke vejîya yew kerra sero, binî birr de çend herî dî. Herî pey resene darana

gîredayebî. Çend merdimî zî destî înan de torzîn, kolî birnayenî.
Înan ra çew nas nêkerd. Ca de vazda û şî Şaxoyî het.

- Şaxo! Binî birr de çend merdimî estî. Mi ca nêkerd kamî!

Pîya şî nêzdî û ewnîyayî merdiman ra. Şaxo va:

- Hiro Emîn nêyeno to vîr! O merdimî derg, a roj tewrê çendna tenana verniya ma nêbirna! Lîya ez şêrî hêni sero, o hêni mi rê pey-seno! Nê Yatuxijî! Ma lez mêşnayan bierzî xo vero. Lanet şêro no gure! Ma emser tîya ra xeyr nêdî lîya!

Şaxo û Emîn a hel pes şona xo vero û waşte ke uca ra dûrî şêrî. Hirî merdimî cêr ra ameyî û verniya înan birna. Silam nêda înan. Mîyanî înan ra yew merdimî derg û sîyayî ca de Şaxo sinasna.

- Xeyra! Çi gureyê pesê şima tîya de esto?

Şaxo kulavê xo antibi xo sere û destê ci yo raşt de çuwe estibi. Şaş bi mend.

- Senî çî gureyê şima tîya de esto! Tîya erdê wareyê ma yo. Esil çî gureyê şima tîya de esto? Şima dewa xo ra xeylek kewtî dûrî! Dewa şima overê la de nêya?

Merdimo sîya rîyê xo kerd tirş û qisey kerd.

- Tîya û hetanê wareyê şima erdê ma yo. Erdê kalikanê ma yo. Ma kamçîn ca biwazi, şinî uca.

- Biewne birayê mi eke yew derdê to esto, Qeredere ho uca de yo. Eke ti hende camerdî, şo Hecî Elî bivîne û derdê xo ey ra vaje. Ma qarişî to nêbenî, to zî qarişî ma mebe. Ma teyna şiwana î. Ma kar û gureyê xo sero de yê. Ma hê nanê xo dima. Ti ma ra ci wazenî birayê mi?

- Ma şima hemin ra vanî, ma şima tîya de nêwazenî. Ma mojnenî şima, tay mendo!

Şaxo kulavê xo, xo mil ra eşt erd û şî merdimî sero. Emîn ca de Şaxo tepişt.

- Şaxo! Şaxo! Caverd, ma tîya ra şêrî!

Wexto ke Şaxo wina kerd, merdimî rêş zî darey girewt xo dest û xo eşt Şaxoyî sero. Înan ra yew merdimî o tepişt, çim ser ra ewnîya Şaxo ra, dindanî xo zeliqnayî yewbînî ra û va.

Caverd Îzzo! Ma gureyê înan yewna ca de vînenî!

Emîn destê Şaxoyî ra tepîşt û berd dûrî. Hirî merdimi şî heranê xo het. Rîyê Şaxî hersan vera bibi sûrî. Kufayenî, nuçikî xo kerdibi pît.

- Hiro Emîn to dî! Lajê kutîk yew zî gefan dano ma! Dormarîya Têrcan de yew dew zî na dew ra hes nêkena. Hecî Elî vatenî kalikî înan zî wina bênamus bî. Semedê peran vîst teqle eştenî. Xo ra leyirê mar bêjehr nêbeno! Hola ke Wisif û qicî bînî raştê înan nêameyî, tîya ra rew şî.

Emîn şî kulavê Şaxî ard û da ci.

- Goş pa meke Şaxo. Xora kert qirika ey de çîna. Nêzano ho vano se!

- E lîya! Ti nêdî senî qisey keno. Ki vano qey hewt tenî kerdî, hewt tenî verdayî!

Şaxo kulavê xo newe ra ant xo sere, pesê xo eşt xo ver o û hetê xo çarna Qerederî...

Bare nêzdî bi. Gulsim verê xeym de binek sic rişna û mîyesê sî-yayî ca de ameyî sicî sero. Xanim qeretimanî xo girewtibî pera. Meryem, Fatma û Evdilqadir ard da Gulsim. Meryem wexto ke şîyenî bare, qicî xo dayenî ema înan. Xanim ewnîya tornê xo Evdilqadirî ra. Yew citayî timananî zerd pera bi û binek zî pîneyin bî. Pîyeşê xo ra şeker vet û da tormanê xo. Ewnîyayî veyva xo ra.

- Keynaya mi Sedat ho ca de yo?

- Daye Homa zano ho çi şeytanî dima yo!

Evdilla, hem sitilê maya xo û hem zî sitilê naca xo Meryem girewt û pêroyî pîya şî bare. Sedat tewrê qicanê bînan kişta seha de kay kerdenî. Pa qicana Hêniyê Bindarî ra yew vay adabî heta qulî hermuşan û awe kerdenî qulî hermuşan. Hermuşî zî qulanê xo ra vejîyayenî. Sedat û qicî bînî zî kewteni înan dima. Meryem senî Sedat wina dî, ca de qîrayî sero û zewt dayî ci.

- Sedo! Hiro Sedo! Çimî to vejîyî, jan to kewo, Homa to mi ra bîgero, mar to pero. Ti hermuşan ra çi wazenî hiro! Ez destê to de menda. Ca de bî bare! Ez ha kamî ra vana lez!

Şaxo û Emîn pes resna bare. Şax kerraya serêberî de bi. Wisifî ra va:

- Wisif, şima tuwey serê siba mîyanî birr de raştê dewijanê Ya-tuxijan ameyî?

- Willey ma tuwey çewî pey nêhesîyayî? Se bi kî?

Hirî cinîyan ca de sereyê xo kerdî berz. Xanim, Şerîfa û Rabîa pes ditiş verada. Şaxo yew cixare na xo lewana û va:

- Mevindenî lîya! Çîyêko xirab nêbî. Wisif, hela ke şima şî, şima ra nîmna saet cuwa pey, hirî merdimî ameyî ma het. Ê zî amebî kolîyan. Mi mîyanî înan ra yew ten ca de sinasna. Yew derg û reşiko. Ti ra vanî Îzzo, Îzzet o, çi ziqimo! Heyna nata-weta qîsey kerd. Willey ez şîya sero, Emîn nêverda. Tay mend ma kewtenî yewbînî. Kî vano har bîyo. Homa çewî peyşman nêko.

Rabîa destî xo berdî fekê xo û ca de va:

- Wîîî! Eybo risbate, Şaxo ti raştâ vanî! He vinderî nê çi gure anî ma sere! Wa Hecî Elî û ê bînî bêrî ma înan ra vanî. Ma vanî erdê ma yo, ey vanî erdê ma yo. La birayê mi di astorî serê yew hari de gire nêdîyenî.

Xanim zî newe ra destî xo eştî çiceyê yew mêşnaya kel û va:

- Xebera to ya Rabîa. Rehmet Ema Fod vatenî “Yew dew menda di pîran rê, serê ci de pey nêkerdo.” Dewaya ma zî na ya. La nê qicî îcarcîyan zî bira nêbenî. Wa şar pey ma boqanî nêkero.

Şaxo zaf areq vetibi. Coka hegala xo, xo ser ra eşt.

- O merdimî rêş tulo bêhuner o. Tena nêşino yew çîk bikero.

Bare ra dima mêşnayî kewtî korî. Qicî wareyî taşt werd û şî seha. Wisif xeylek areq vetibi, ey xo eşt mîyanî awa Lazî. Bareyê yerî binî Qeredere de, dekewtişê Gelîyê Lazî de, Qontirware de kerd. Wisif çewî ra çîk nêva û qey vînayîşî Asme, berîvanan ra ver Qontirware ra kewt rayîr. Nêkewt mîyanî wareyî û binî wareyî ra zereyê mamix-yeran ra vîyart. Kî vatenî qey firr dayenî. Ewniya saeta xo ra. Bineyna lez kerd. Vazda û axirî binî qorçîyêr de Asme xo dî. Dinya bî ê ey. Rîyê ci de vilikan akerd û sey yew zomayo newe şa bi. Asme warişt pay û yew awiro xasek eşt Wisifî. Gijikê xo peynî ra veradabi û gijikê aye heta maneyê aye amebi war. Wexto ke Asme vîna huwîya. Wisif

giran-giran şî aye het. Kî vatenî qey zaf wexto ke Asme nas kerdenî.
Vengê ci de heyecan estibi.

- Asme! Ez zaf kewta berey?

- Ney Wisif! Se kenî lajek?

- Ez hela ke to vînena, zerrîya mi de yew çî pereno! Ti hewla?

Va û mudêk vindert. Dima Asme ra rîyê xo nimna:

- Wexto ke to ra keweno dûrî, dinya mi rê bena tarî! Awirî to,
awirî to mi kişenî, keynaya xerîb!

Asme zî rîyî xo yo sipî na xo vero.

- Keynaya xerîb?

- Asme! Ez nêzana ti ça ra ameya, çi wext destanê mi ra perena
şîna!

- Ti mi ra xerîb nêyî Wisif!

- Hiii! Senî?

- Mi hema verê cû to dî bi Wisif!

- Senî? Çi çax?

Asme sey dijna payîzî wurdî-wurdî qisey kerd:

- Yeno to vîr Wisif? Yew serî sibayî di qamyonî şîma ameyî û no
cor de vindertî. Şîma zî pey astoran ameybî û ê pawitenî. Wexto ke
qamyonî ameyî, mi serê yew paşt ra şîma dî! Mi hewa verên ti uca
de dî!

- Asme! Çi gureyê to uca de estibi?

- Ez a roj rew wariştibîya. Mi tewrê lajê apê xo, çend golikî ardibî
û çernayenî. Senî qamyon vindert, ti siftê yew lajeko gickêk girewt
xo verar û lew na pa. Dima yew keynaya qijkek girewt verarda xo.
Yew lajeko ke hende lajê apê mi estibi, vejîyabi paşt sero û qîrayenî.
Coka mi roja verên senî to tîya de dî, mi ca de to naskerd.

- Raşt a Asme! Mi qamyon ra sifte Mîrza û dima zî Zuhâl girewtî
xo verar. Yew birarzayê mi bi û a keyna zî birakeynaya mi bî. Way û
bîra yê. O ke qîrayenî Sedat bi. Belayê sereyê mino.

Hurdî zî huwîyayî. Wisif ewnîya çîmanê ci ra. Çîmî ci beriqiya-
yenî û dindanê ci zî sey încî bî.

- Asme ti kam a?

- Apê mi muhtarê na dew o. Nameyê ci Husên o. A roj ma ra pey o zî amebi şima het, pîlanê şima nas keno.

Wisif ca de kewt binate:

- Apo Husênî! Belê, kalikê mi ey rind sinasneno. Embazê yewbînî yê. Kalikê mi ci ra zaf razî yo.

- O zî şima ra razî yo Wisif. Ez zana to zaf mereq kenî. Ez Ewropa de yew welat de cuyena.

- Kamçîn ca de?

- Fransa de şaristanê Marsîlya de. Pîyê mi sifte şîyo Almanya, uca ra zî şîyo Fransa û uca de mendo. Dima ameyo tîya zewicîyayo û maya mi zî berdo uca. Ez uca de ameya dînya. Semedê tafîlê amanîya ameya tîya. Wexto ke mektebî abî, ez go tepîya şêrî.

Rîyê xo yo sipî rona û çimî cî yê hewzî debî û va:

- Ti lajek, ti kamî?

- Ez koçer a. Yew qezayê Xarpêt de ronîşena û keyeyê ma zî ho dewa qeza de yo. Ma wisarî uca ra kewenî rayîr û heta peynîya amanî tîya de manenî. Tîya wareyê ma yo.

- Ez û ti ma...

- Ma çi Asme?

- Ma yewbînî ra dûrî de yê...

Wisif ewnîya çimanê Asme ra û:

- Zerrîya merdim, dûrî goşdarî kena Asme?

- Eke bikerdenî Wisif ez nêameyenî tîya!

- Qalî to Asme! Semedê mi engemin ra şirînyêrî!

- Raşt lajek?

- Mi to dîy, nêdîy, zerrê mi de, to ra mende yew dej esto!

- Wisif ti çimanê xo bîgeri, ez do her şew bêrî hewnanê to!

- Asme?

- Vaje Wisif.

- Ti siba yena?

Asme awirî xo remnayî. Vengê ci de sûzî estibi.

- Datkeynaya mi to ra xeberdara. Ha cor de mi pawena. Ez siba nêşîna bêrî. Nêwazena wa çew to bizano! Zaf qal bena, sereyê ma dejenô.

- Siba şew saet new de bî Kerraya Mallayî sero. Ez alatrînga dest, hîrê rey pey dima tafînena. Ez wazena to ra xeber bigerî. Ti zî eşkena bêrî û hîrê rey bitafînî.

- Gejo!

- Nêbeno?

- Beno lajek, beno.

- Siba ney bîrr zî ez tîya de to pawena.

- Ez yena.

Asme dima erd ra yew kerraya sipîya pexan girewt, binî qorçîyêr de rona û va:

- Ma ra kamî nêşîya o wext de bêro tîya, wa badîna mektub binuso û binî na kerra de rono. Ez zî wazena to ra xeber bigera.

- Temam Asme.

- Xatir bo to lajek!

- Asme! Nêbîyayîşê vengê to, dej erzeno zerrîya mi. Nêbîyayîşê rîyê to, mi kişeno.

- Ez şewan yena hewnanê to lajek!

Huwîya û rîyê xo çarna, çend gamî eştî ke Wisif peynî ra qîra:

- Asme!

- Vajê lajek!

- To derda tewr rinda!

Riyê Asme de vilî Koyê Munzurî abî, zerrîya xo ant û çimî Wisifî de vindî bî.

- Wisif! Key zerrîya to bî teng, o wext çimanê xo biporcin, destê xo yo raşt bîyare zerrîya xo sero û rîyê mi bîyare xo vîr.

Sey peskovî mîyanî birr de bî vindî û şî. Kî vatenî qey awirî pakî yê Wisifî, peynîya Asme ra mîyanî birr de, dardkerde mendebî. Zerrîya ci de dej û şayî bibî embazî yewbînî. Sey Koyê Şerevdînî ge vil

akerdenî, ge kerdenî sipî. Wisif zî kaşê Kansorikî girewt paştîya xo û kewt unvar. Layê Lazî vîyart û vejîya cor. Şi hêni sero. Çew çîne bi. Destê xo na çîrrê hêni vero û rîyê xo şut. Lewî ey bibî zuwa. Fekê xo na çîrr vera û ti ra xeylek awe şimit. Wexto ke resa ware, keynayî Lastikê Teylonî kay kerdenî. Hewa giran-giran bînî tarî. Wisif nê-kewt mîyanî înan û kişta Zelîxa ra vîyart. Ewnîya ci ra. Labelê Zelîxa çimî xo ci ra remnayî û ci ra çîk nêva. Wisif raşt ra şî xeym. Hela ke kewt xeym, Xezal cayê xo ra warişt we û şî mithbaxa xeym ra çend heb piyazî ardî. Nîmroj ra nehey kerdibî mîyanî awe. Badê Sedat tewrê waya xo Fatma kewt zereyî xeym. Destê ey de panc kerrayî gilorêk estibî.

- Kekê Wisif ma delqoç kay bikerî?

Wisif Fatma girewt verarda xo û lew na alişkanê ci yê nermikana:

- Ez qey xatirê to, kay kena datîza. La eke mi leqî eştî to, meberme ha!

- Ma vinenî kamî bermeno, kamî huwiyeno!

Hevêr Sedat dest pêkerd. Ame kayo pancin û Wisifî ra va:

- Keko xalê to kamo?

Wisifî yew kerra vîjna. Sedat wexto ke kerraya xo eşt hewa, dima nêeşka bitepişo, kerraya ci ginayê erd ro û ey kay vîndî kerd. Dima Wisif kerrayî girewtî. Sedat hela ke leqan werdenî, pey destê xo yo raşt sereyê xo kenayenî. Rabîa teber de semedê şama adir taffinabî. Xezal kişta înan de serê xançe de pîyaz kerdenî hurdî û çimî aye ra hesirî ameyenî war. Badê Rabîa zî ameyî zerre. Hem rişta riştenî û hem zî Sedat û Wisif seyîr kerdenî. Xeylek kay kerd û dima pîya şam werd. Xezal nan na Fatma ya qijkek feka. Wexto ke sifre weçîna, Rabîa ewnîyayî Xezal ra û:

- Wîîî Xezal, mi biney şit nabi sera. Şo tode, wa kij nêbo.

Heta ke Xezal şî adir het, şit ser şî bi û zafê ey rişyabi erd rê. Rabîa vejîyayî teber, hela ke şit dî:

- Wîîî! Şima ewro ameyî, nêameyî, miskînê kewta xeyma mi! Mi ridî şima ra şit zî xo vîra kerd!

Xezal huwîyayî û va:

- Daye! Ma se kerd? To şit nayo adir sero û to xo vîra kerdo!

- Hirê hişik! Qisey meke! Şima mi de aqil verda! Lez şo ey firaqan bişo. Ez tîya kena pak.

Bi şand. Veyva Rabîa, Leyla tewrê xo ya Zuhal û Mîrza ardî xeym û pîya roniştî. Rabîa, tornê xo Mîrza girewtibi verarda xo û pey kay kerdenî. Badê Zelîxa û Zelal zî ameyî xeym. Tewrê Xezala yew kuncik de qisey kerdenî. Rabîa keynaya xo ra va:

- Xezal mitbax de zebeş esta, bîya wa qicî biwerî.

Wisif zebeş birna û înan pîya werd. Mîrza heta toliyanê zebeş werdenî. Wext bi berey, şarê wareyî kewt mîyanî cilan. Wisif kincî xo vurînayî, tase ra awe şimit û kewt cilan. Senî sereyê xo na balişna sero, vateyî Asme ardî xo vîr û bi şa. Xo zerra ra va "Asme ez emşo hewnê xo de, to pawena..."

- Heyder! Heyder! Oxil hadî warze. Bi serê sibayî!

Heyder çendna rey cilan de xo ta da û giran-giran qapaxê çimanê xo akerdî.

- Sebi daye?

- Oxil bi serê siba. Tîj rewna vejîyaya. Ez şefeq ra se kena, nêkena ti aya nêbenî! Xeyra ti bîşew xeke çîna?

Heyder xo ser ra lehîf eşt û xo ard peyser. Çimî xo vilnayî:

- Daye willey ez, Mistefa û Evdilla ma bîşew cayê gol de xeylek roniştî. Ez wexto ke ameya xeym, şima rakewtibî. Coka ez bêhewn menda.

- Ez tim to ra vana rew rabikewî. Şima tuwey mi goşdarî kenî? Ez ha vajî ha vajî! Biewni Zelîxa û Zelal zî bîşew şîbî xeyma Rabîa. Nîmeyê şew de ameyî. La hela ke heş bi pîr, kudîkî pey ey huwiyenî.

Heyder nê qalanê maya xo Şerîfa sero zaf huwîya:

- Lîya daye! Ti serê siba, serê siba nê qalan ça ra vînena! Xeyra tewrê mina çi gureyê to esto?

- Warzi, biney kolîyan hurdî biki. Bîyo çend rojo ez to ra vana, to goş pa nêkuwenî.

- Temam daye ez bêro xo, ez kena. Mi zî va qey sebîyo.

- Tooo! Kesa şî bezrî, heta ameyî, xele bi firêzi.

Heyder ca de cilan ra vejîya, kincî xo dayî xo ra û şî teber. Zelal hêni ra awe ardenî. Zelîxa mitbaxa xeym de pey awa germin serê kerrayan de firaqî şutenî. Heyder ca de torzîn girewt xo dest û şî kolîyan het. Xeylek kolî hurdî kerdî û areq de mend. Verê xeyman ra vengê meşkan vila bîyenî. Heyder dima şî zerre û separe kerd. Radyoya xo estuna xeym de dard kerd û biney deyîrî goşdarî kerdî. Zelal zî gezi girewt xo dest û zerrê xeym gezi kerd.

Asme sey nefes girewtiş, sey cuyayiş, şimitiş û werdiş timûtim zerrîya Wisifî di bî. Xortî wareyî gud kay kerdenî û dima şî asnaw. Keynayî wareyî şî bindarî. Koçerî keyeyê Hecî Elî bareyê yerî Gelîyê Lazî de, Çala Pîlî de kerd. Keyeyê Hecî Musayî zî bareyê xo Gelîyê Heşî ra weta Şitela de kerd. Ê Mendî tarî û zaf berey resayî Qeredere.

Aşma ke ha azmîn de ya, xo ramuet. Dima wext şî aver û saeta ke Wisif pawitenî, ameyî. Wisif ewro rîyê Asme nêdî bi. Bê aye dej antenî. Bê aye yew roj, dej pişkîyayenî zerrîya ci. Rabîa cilî rakerdenî. Wisif alatrînga dest girewt û vejîya teber. Kî vatenî qey qelbê ci leweyê Kerraya Mallayî de eştenî. Sey yew seydwanewnîyayenî uca ra. Asme ra yew çila, yew îşaret, yew kil pawitenî. Ge ewnîyayenî Kerraya Mallayî ra ge ewnîyayenî saeta xo ra. Vayo serdin dayenî gijikê ci rê û adiro ke ho zerrîya ci de yo, kilî ci zêdnayenî. Zerr kewtibi Asme. Saet bî newe şewî û qelbê Wisif sey qelbê yew hargûşî lez eştenî. Alatrîng pê destê xo yo raşt kerd berz. Hîrê gilonk pey dima tafîna û kerd hewna. Çimî xo qet Kerraya Mallayî ra nêabirayenî. Herunda xo de cemidiyabi. Mudêk vindert û Asme zî leweyî kerra ra hîrê gilonk pey dima yew çî tafîna. Bi şa, zaf bi şa. Kî vatenî qey resayo leweyê Sultan Qibeysî. Tarî beyntareyê koyan de, pey heskerdişî înan bîyenî roşn û Kerraya Mallayî şahîdê înan bî. Heyna hîrîna gilonk alatrîng tafîna. Ê Asme zî hirîna gilonk tafîna...

Wisif şîwananê vareyanî Remezan û Şexmuz ra xatir waşt û we-nîşt herê xo, xo da rayîr. Kî vatenî qey ey zerr de qelb nê, Asme eştenî. Wisif şefeq ra wariştibi, separeyê xo kerdibi û nêzdîyê nîmroj werdê şîwanan resna bi înan. Wisif duzdê Merganî sero ra ame war.

Dûrî ra bare asayenî. Bareyê nîmrojî hema newe dest pêkerdibi. Serê mergan ra çim çarna Qerederî sero. Vaşê ci bibi zerd. Dima bîşew ard xo vîr û ewnîya hetê Kerraya Mallayî ra. Tîya ra belî nêkerdenî. Galewê ci de tena firaqî nêşteyê estibî. Kewt unvarê Merganî û kişta Layê Merganî de vindert. Dest û rîyê xo şutî. Qeredere tîya ra çî rind asayenî. Xeyman erdê wareyi sey mureyan xemilnabi. Huwîya, bi şa. Xo zerr ra wina vîyarna "Ez ewro Asme vînena! Rîyê aye sey zergûneya Qeredereyî kewto mi vîr!" Herî uca de çerayenî. O zî serê yew sî de pilisîya û bare temaşa kerd. Overê la de, binî gewenî de yew kesaya girsî dîy. Verê linganê ey ra yew morcela, yew qırşo derg girewtibi fekê xo, erd ra kaş kerdenî û berdenî gula xo. Mudêk ewnîya morcela ra û warişt pay. Reseneyê herê xo girewt destanê xo û heyna kewt rayîr. Wexto ke resa bare, silam da. Wisif herî ser ra galayê ci girewt û her verada. Maya ci pes ditenî. Sereyê xo berz nêkerd.

- Wisif to se kerd? Şiwanan se kerdenî?

- Çîyo xam çîne bi daye. Tena Remezan vano ma yewna meng cuwa pey,vareyan bîyarî û Layê Lazî de bişûwi.

Şerîfa va:

- Willey xebera Remezan a. Nika vareyî zaf bîyî leymin, Lazimo ma bişûwi.

- La daye pîyê mi û ê bînî çî çax yenî? Xebera şima pê esta?

- Willey lajo ma zî sey to yê. Lazim o mîyanî çend rojan da bêrî.

Xanim zî pesê xo dit û Şaxoy ra va:

- Şaxo ti ewro semedê bareyê yerîya ma benî ça?

- Xanim bêreni Wareyê Bertîyijanî. Goreyê Mergan ho destê raşt sero de yo.

- Di biewnenî weynonî Şaxoyî ra. Hiro ma nê erdan to ra rindîyêr zanî. Ti zerrîya xo rehet tepiş.

Hewa germ û kilij bi. Mîyanî mêşnayan ra mîyesî û astorî hecîyan zaf bî. Tîj dayenî mêşnayan rê û ey zî kewtenî versîya yewbînî. Keyeyê Hecî Musayî bareyê nîmrojî înan ra vero qedina. Wisif şit kerd bîdonan û berd xeym. Şaxo û Emîn pîzeyê xo kerd mird û

rakewtî. Mîyesî zimbelañî Şaxo sero ra şîyenî-ameyenî û o hewn ra warzneyanî. Emîn sifte kewt xeyalan û dima sey yew qıco qijkek kewt hewno gırr...

Wareyê Bertîyijanî de bareyê yerî qedîya. Cinîyî bare ra pey xo têbeste, weniştî heran û riştayî xo gırewtibî xo dest. Wisif, Heyder û Ewdilla peynîya berîvanan ra şîyenî. Rabîa serî herê xo ra vend Wisifî da.

- Wisif hiro mîyanî galeyî ra şit dalpe keno erd. Ti tuwey mendî bidonan ra?

O a hel ca de vazda û resa maya xo:

- Nê willey ez nê menda pa.

Heyder zî ame înan het. Pîya gale ra bidon vetî û Wisif fekê bidon newe ra kerd pît. Lez kerdenî. Berîvanî kewtibî rêz û ameyenî Qeredere, Wareyê Bertîyijanî ra zaf dûrî de nêbî. Berîvanî sey murîyan bibî rêz û ameyenî. Seha gud û cayê bare ra vîyartî şî xeymanê xo. Wisifî çew ra çik nêva û cayê seha ra destê çep ra kewt unvarê Layê Lazî. Tîya de yew sêrancêro tîk estibi. Uca ra xo verada û resa la. Serê sîyan ra xo eşt, vîyart over û kewt qeymeyê Kansorikî. Vazda, tena vazda. Qelbê ci sey zerenca Hesarêkî eştenî. Waştênî bibo yew boran û a hel bifiro şêro Asme het. Wexto ke resa qorçîyêr çew nêdî. Visîya, bi kitalêk. Herunda xo de sey vaşê Wareyê Qiringolî pilisîya. Ronîşt, çimî xo zeliqnayî erd rê û sereyê xo gırewt beyntareyê destanê xo. Dej leşa ci de sere ra heta peynî sey nêweşîya giran vila bi. Badê peynîya xo ra yew vengo şîrîn eşnawit. Sey pelanê payîzî bi şenik.

- Lajek!

Qelbê ci kup-kup kerd, to vatenî qey kil gırewto û sey kolîyanê Koyê Qurceyî vêşa. Giran-giran xo ta da. Mîyanî birr de binî yew dara velg de Asme dîy.

- Asme! Çilayê çimanê mi! Bîyo zaf wexto ke ez vengê to ra dûri menda!

Rîyê Asme de reyna vil akerd. Huwîyayîşê ci zerrîya Wisif helna. Şarmîyayî, sey henar bî sûr. Sey vewra zimistanî hedî-hedî ameyî

Wisifî het. Wisif heyna va:

- Asme?

- Hiii!

- Ez qey to mirena!

- Emrê mi, emrê ê to yo lajek!

- Nêbîyayişê to waştî, zerrîya mi beyntare ra qelişneno. Deşt û koyî mi rê benî teng. Wext vindeno, rojî benî tarî. Ti şew û roj ha mi xeyal de ya!

- Waştî?

Destî nermik yê Asme tepişti. Boya gijikê ci ant zerrîya xo û ewnîya çimanî ci yê merdim kiştayan ra.

- Mi wexto ke to dî! O wext ra heta nika û nê ra tepîya zî, zerrîya mi de yew çî vêşeno. Ez to ra zaf hes kena!

Asme ra va, Asme çik nêva. Destanî hurdiyan kil girewt û bî yew. Areq vet, Wisif yewna gam eşt. Asme û Wisif binî qorçiyêr de verar şî yewbînî ra. Destî Wisif şî gijikî Asme. Dînya binî linganî hurdîn ra xij bî. Wext sey awa zimistanî cemedîya. Wisif newe ra ewnîya çimanê Asme ra.

- Keyna! Ez kewto çimanê to dima. Ti mi ra çim şikna, zerrîya mi dizna.

Yewbînî ra nêzdî de, di sîyan sero de ronîştebî. Asme kişt sera ewnîyayî Wisif ra. Huwayiş zeliqîyabi rîyê ci yo sipî rê.

- Ney, to mi xapîna.

Huwîyayî, dima mudêk qisey nêkerd. Pelî daranî ke payîz de riş-yenî û vindî benî şinî, sey nê pelan çimanê yewbînî de vindî bî, şî. Wisif waşt ke lewanî Asme ra, vengê ci goşdarî bikero.

- Asme?

- Wisif?

- To nêva?

Asme rîyê xo çarna. Awirî xo eşti erd.

- Ax yare! Ti hela ke rîyê xo mi ra çarnena, zerrîya mi de yew çem cemedîyeno!

- Ez to ra zaf hes kena Wisif!

Destî Asme ra tepişt, pîya wariştî. Kewtî mîyanî birr, gêrayî.

- Yarê, ti çi çax yena?

- Sîba ney bîrr, lajek.

- Senî erdo zuwa dijn paweno, ez zî no qeyde to pawena!

Destî germinî yê yewbînan veradayî. Asme çend gamî eştî, vindert û ewnîyayî Wisifî ra. Gijikê ci yo derg û sîya rişyabi rîyê ci. Serreyê xo têşona û rîyê xo yo roşn vilakerde vet teber. Yew hesira germin û zelal çîmanê ci ra xo verada, alişkanê ci ra xo rê rayîr akerd û resayî lewanê ci yê nermikan.

- Hesirî minê germinî to ra mendeye lajek!

- To wayîrê zerrîya mina waştî!

Hurdîyan zî çik nêva. Wisif xo da unvarê Qeredereyî, Asme zî xo da qeymeyê Kansorikî. Binate de qorçîyêr tik û tena mend. Wexto ke resa zerre, Heyder ame xeym, xo rê yew kursî girewt û ronîşt.

- Biko ti bare ra pey sera şî? Ma hende heves kerd, ma va ma Lastikê Teylonî kay bikerî, ti çîne bî. Ma zî bî vila.

Wisif huwîya û va:

- Mi çimî şima vefî, mi hewl kerd! Biko bê mi şima nêşinî kay bikerî?

- Hiro de vaje, ti sey luwî binate ra vindî benî sera şinî?

Heyder sey dûzirik zeliqîyabi Wisifî rê û waştênî fekê ci ra qal bîgero.

- Datîza zaf mê mi sero. Ma bacê qisey kenî beno?

Heyder qarîya, warişt pay û hers bi.

- Çi gî wenî bure. Mi rê lazim nîyo!

Û da ra şî. Wisif zaf goş pa nêkuwa. Va, "Xora ez badê cû zerrîya datîzayê xo gena."

Roja bîn bareyê yeni ra pey koçerî ameyî xeymanî xo. Xezal çay dem kerdibî û tebera xançe ronabi. Wisif çay ra yew firt girewt û pey vengê Sedat xançe ra warişt. Sedat binî Dara Zîyarî de qîrayenî.

- Kalik Hecî Elî ho yeno! Kalik Hecî Elî ho yeno!

Hecî Elî, Malla Husên, Mehemed Elî, Resul, Silêman û Umer pîya ameyenî. Înan dima Hecî Musa û lajî ci. Sedat hêver şî lew na destê Hecî Elî ra. Hecî Elî zî lew na Sedata, cêba xo ra yew çengê şekero camin vet û da ci. Sedat zaf keyf kerd û çimî ci abî.

- Kalik! Ti hendê şekero camin ça ra ard?

Hecî Elî huwîya, zananê xo sero xo kerd çewt û ewnîya Sedatî ra:

- Sarcon de Kerro Çiqerî de yew dara şekerî esta. Mi uca ra top kerd.

- Haaa! Ha kamçîn ca de ya Kalik?

- Ney! Ez herunda ci çewî ra nêvana. Eke bê destanî mi, destî yewna tenî bigino ci, dar ca de bena huşk.

Silêman zî ame înan het, peynî ra destî xo sawitî hermayanî lajê xo ra û huwîya.

- Kalik to dî! Senî şeker dî, pîyê xo, xo vîra kerd. Biewni mi ra hîro! Kedheram!

Sedat xo ta da û pîyê xo dî. Zeliqîya destanî ci ra. Cinîyî, keynayî û xortî zî ameyî înan vera. Mîyanî wareyî de hal hatirî yewbînî persayî û vîyartî xeymanî xo. Wisif lew na kalik, pî û apanê xo desta. Mîyanî xeym de bi edep binî lînganî kalikê xo de ronîşt û Hecî Elî ra va:

- Kalik şîma qey ma ra nêva. Ma pa herana heta leweyê Kansorikî ameyenî şîma vera.

- Tuwey nêbeno lajê mi. Ma xo rê yew her dî.

- Raşta Kalik, şîma no hero girsî ca ra dî?

- Homa razî bo muhtarê Kansorikî da ma. Raşta ma çi wext tengasî de bimanî, Homa no merdimî erşaweno ardimî ma.

Bi şand û tarî eşt Qerederî sero. Camerdî wareyî xeyma Hecî Elî de cemaat rona. Qal xebe ra abî. Wisif na rey binî zananî pîyê xo de ronîşt û:

- Bawo emser xebe senî bi?

- Hewl bi. Şikir ma ti ra qedîyayî.

- Bawo şîma senî hend pîya ameyî?

- Leyro ma zaf berey resayî Têrcanî. Ma şî dikanê kîrweyan. Ma va, ma keyeyê kîrwayan de bimanî. Willey mîyerikî zaf zî kewtî ma leyk. Ma ra dima Hecî Musa zî ame dikan. Ma zî vatenî o siba kuwe-no rayîr. Ma zî yew dolmîş kîra kerd û ma pîya ameyî.

Rabîa zî Hecî Elî ra va:

- Ê Bawo şîma sekerd? Şîma gureyê xo kerd safî?

- Ê keynaya mi. Ma nêzdîyê yew hefte de xeleyê xo çîna û berd arye. Vanî eke xele wedarîya û lingê şîma fîrêzi sero ronîyayî, tedariki zimistan bivînenî. Ma zî tedariki zimistan vîna û ma zaf zî qefilyayî. Wehedib maneyê mi kewt mi vera. Şîma tîya de se kerd keynaya mi?

- Bawo çîyo xam çîne bi. La şîma hegayo ke ho mîyanî dewi de yo, se kerd? Quçeyî ci rijyey bî.

- Keynaya mi, ez şîya Xarpêt û mi yew qamyona qijkek kîra kerd. Mi nêzdîyê des hebî estunî asininî û şeş gajê telî hêrîna. Sewbîna ez çarşuya sergirewte de şîya yew asinkarî het. Ma yewbînan verê cû ra nas kerdenî. Samedî astoran mi xeylek nal zi girewtî. Mi heme çî qamyon bar kerd û ard. Nebî Keyeyê Ezîzî zî dormareyê hegayî ma tel kerd.

- Zaf bîyo hewl bawo. Şikir şîma ti ra qedîyayî.

Camerdî zaf nêvindertî. Rabîa cilî rakerdî. Newe ra ameybî yewca. Rabîa fanus pif kerd û rakewt. Zerê xeym bi tarî. Xezal zî kewt mîyanî cilan û kekê xo ra va:

- Keko! Zelîxa bîyo çend rey mi ra persena!

- Çi persena?

- Vana, "Wisif bareyê yerî ra pey tuwey nêaseno. Xebera to esta, şîno ça?"

- To va se Xezal?

- Ez nêzana ke vaje se! Ez zî sey aye zaf mereq kena ti sera şînî?

- Vajê xo rê yew gure vînenî. Nêşîno yew ca.

- Temam keko. Homa rehetî bido.

Tîja serê siba dayenî ware rê. Zelîxa, Xezal û Gulsim şîbê hêni sero û hêni sero de qîsey kerdenî. Zelîxa awa xo kerd de û Xezal ra va:

- Ti tuwey Wisifî ra persaya?

- Ma bîşew biney te de qîsey kerd.

- Vano se?

- Çîk datkeyna, çîk nêvano. Ti vanî remeno. Mi ra yew çî nim-neno.

- Ez zî vana yew derdê ci esto. Qey nêzdî de boya ci kuwena teber!

Keynayan awa xo dekerd û pîya hêni sero ra wariştî. Wexto ke kewtî rayîr, hetê Kansorikî ra çend eskerî ke destanî înan de tîfingî xo bî, qeymeyê Layê Lazî ra vejîyayî. Eskerî kewtibî tê dima û vejîyayenî cor. Keynayî zaf tersayî û lezabez şî xeyman het. Xezal mêsîn fekê xeym de rona û şî zerre. Maya ci erd gezi kerdenî. Senî Xezal dî:

- Keynaya mi yew bine gezi tîyaya fîn.

Xezal qîsey nêkerd. Fekê ci akerdebi û lezabez nefes girewtênî.

- Xezal se bi? Kî vano qey to heş dîyo?

- Daye! Nêzdîyê hêni ra hetê Kansorikî ra taye eskerî hê yenî tîya.

- Temam keynaya mi, meters. Pîyê to û Hecî Elî hê cayê penîr de yê, penîr sencenî. Şo xeber bide înan.

Xezal tengnefes mendibî û ca de şî înan het.

- Bawo! Kalik! Hetê Layê Lazî ra yew bar eskerî hê yenî tîya.

Malla Husên ca de penîro şîl verada û şî zerrê xeym. Wisif ey dima şî. Mîyanî cilan ra tîfing vet. Yew batonî girewt û pişt tîfingî rê. Dima va:

- Wisif, lez mi dima bî!

Wisif û Malla Husên mitbaxê xeymî de tîfing kerd zerê kulîn û serê ey pey yew pelas girewt. Dima posteyî ke te de penîro tulix esto, eştî pelas sero û tîfingî nimitî. Wextêko kilm de eskeran çorşmeyê xeyman girewt.

Malla Husên, Hecî Elî û Hecî Musa şî eskeran vera. Camerdî bînî zî ameyî. Binî Dara Zîyarî de kom bî. Qomutanê eskeran tewrê yew eskera şî Hecî Elî het. Eskerî qîsey kerd.

- Xalo nameyê mi Adem o. Ez Hêni ra ya.

- Şima xeyr ameyî Adem. Xeyra?

- Xalo derheqê şima de gerre esto.

- Kamî gerre kerdo?

- Xalo muhtarê Dewa Yatuxî û taye Yatuxijan semedê şima waştîşname dayo dozgerîyê Têrcanî.

- Çi wazenî?

- Vanî tîya erdê ma yo. Şima erdê înan îşqal kerdo.

- Şima nika se kenî?

- Xalo wa camerdî û cinîyî, ware de kam esto, wa pêroyî bêrî tîya. Ma xeymanê şima geyrenî.

Qamutan zî destê ey de telsîz ê goşdarî kerdênî. Hecî Elî pey yew vengo dekerde, qisey kerd.

- Dima se beno Adem?

- Ma şima benî Têrcan û îfadeyê şima genî.

- Lajê mi ewraqî ma pêroyî estî. Ma qeymeqamê Têrcanî ra zî destur girewto. Tapuyê ma zî esto.

- Xalo ez to fehî kena. Nê ewraqan zî tewrê xo bîyarenî. Xo ra ma zî helna manenî ewraqanê şima ra.

Eskeran çahar kiştanî ware de nob tepîşt. Camerdî û cinîyî cîya-cîya têkişt de rêz bî. Adem yew bi yew serê camerdan geyra. Cêba yelegê Hecî Elî de yew karda qijkek dî û girewt. Dima Adem şî cinîyan het û Xanim ra va:

- Xalê ti zî cinîyan biger. Qomutan wîna wazeno.

Xanim biney vacîryayî labelê heyne zî sey eskeran kerd. Badê eskerî vila bî û kewtî mîyanî xeyman. Zerê xeyman serobin kerd. Xeylek gerayî û bê çend bandanî kurmancî çik nêdî. Dima qomutan û camerdî binî vîyartî xeyma Hecî Elî. Qomutan mend ewraqan ra. Sedat zî eskeran ra tersabi. Xeyma Hecî Elî ra vejîya û waşt ke peynî xeym de mîza xo bikero. Senî şî peynî, destî ey de bi tîfinga yew esker dî û tersa. Ca de vazda şî xeym. Esker peynî ra qîra la Sedat nêvîndert. Hinî helê bareyî bi. Şax û Emîn zî pes eştibi xo vero û

Layê-Lazî ra ameyênî. Wexto ke resayî mîyanî wareyî, vindertî. Di eskerî kewtî destanî Şax û Emîn û ê ardî zerê xeym. Dima nasnameyî înan û yê camerdanê bînan top kerdî. Badê pesî Keyeyê Hecî Musayî zî mergan ser ra ame. Eskerî şî pesî vera, Kazo û Musayî zî tepişti, ardî. Kazo verba vejîya û destanî eskeran ra xo xelisna. Ca de hirê çahar eskeran xo eşt Kazoyî ser o, o tepişti û kelepçe kerd. Hecî Elî verê xeym ra qîra.

- Şima hê se kenî lîya!

Senî Hecî Elî qîra, qomutan îşaret da û destanî Kazo ra kelepçe vetî. Heme kes şaş bi mend. Adem heyne ame cayê Hecî Elî û ci ra va:

- Xalo tedarîkê xo bivînî. Ma şima benî Têrcan. Dozger îfadeyê şima geno.

- Şima tîya de nêşînî îfadê ma bigerî. Ma bîlasebeb çina ra şinî Têrcan. Kar û gureyê ma esto!

- Nê Xalo. Dozger wîna wazeno. Ma şima genî binî çiman û benî. Şiwanî şima zî tewrê ma yenî. Gereyê înan zî bîyo.

- Lîya no çi belayo ma kewtî de. Ma se kerdo!

- Xalo ti se vaje heqo to esto. Dozger wîna wazeno. Destê ma ra çik nêno. Eskeran, camerdî û şiwanî top kerdî û kewtî rayîr. Rabîa vazdayî û resayî Malla Husênî.

- Malla ha se bena? Şima sera şinî?

- Çik çîno cînek. Ma şinî Têrcan, îfade danî. Metersenî. Wa Wisif û Heyder biewnî pesî ra. Wa pes cayêkêko nêzdî de bêrî şevin.

- Temam Malla. Wa çimî şima peynî de nêmanî, ma heq ra yenî.

Wisifî zî uca de bi. Destî xo eştî hermayanê ci û qisey kerd:

- Wisif lajê mi xeymî û ware emanetî to yê. Sek çik nêbîyo, bareyê xo bikerî. Ez vana qey ma yew di roj çinî. Ti, Heyder û Evdilla mîyanî xo de nob bikerî, biewnî pesî ra. Xatir bo şima.

Malla Husên û Hecî Elî, Mehemed Elî, Silêman, Resul, Umer, Hecî Musa, Hesîb, Mehek, Îsmail, Bekir û şiwanî hurdî bolan tewrê eskeran şî. Hedî-hedî çiman ver ra vindî bî. Yew bêvengî nişt wareyî sero. Pes mîyanî mamixyeran de bibi vila. Rabîa lajê xo ra va:

- Wisif şo Heyder û Evdilla bivîne û pîya pes arêbikerî, bîyarenî bare.

Rabîa qeretimanî xo girewtî pera û cinîyanî bînan ra zî va. Pesê Hecî Elî û Hecî Musayî kewtibî têmîyan. Qicî wareyî şî mamixyeran û pes eşî xo vero, ard cayê barî. Uca de pes cîya kerd. Wisif serê kerraya serberî de ronîşt û bare dest pêkerd. Çew qîsey nêkerdenî. Sedat zî çuwê pîyê xo girewtibi û amebi bare. Bare ra pey taştare wurîya. Keynayan û xortan ra çew nêvejîya teber. Keynayî nêşîyî bindarî. Xortî gud kay nêkerd û nêşîyî asnaw. Qirê wareyî nêame-yenî.

Wisif xo de kewtibi. Yew germîney nişt çîmanê ci sero. Zerrîya ci de Asme estibî. Pî û kalikê xo, datanê xo mereq kerdenî. Ware çirrey no qeyde veng nêmendibi. Rabîa vejîyayî teber û mêsîn girewt, şî peynîya xeym de desmaj girewt. Laçîka xo ya zerd da xo ra. Secde rafîna, nîyetê xo ard û vindert nimajê nîmroj.

Verê mi qulbe

Qulbê mi Kabe

Kabê mi şerîf

Mî nîyet kerd qey Allay

Nimajê sunnetê nîmroj

Allahu Ekber

Nimaj ra pey xeylek dua kerd. Dima warişt û yew batonî eşt Wisif sero ...

Xezal ame kekê xo sero:

- Kekê Wisif! Kekê Wisif, Zelal ameyî va "Heyder şîyo pesî het. Pes mexel ra warişto."

Ewnîya saeta xo ra. Xo ser ra batonî eşt, rîyê xo şut û fekê xeym ra çuwê xo girewt. Maya ci lajê xo rê mona hedre kerd. Şeker, şuşî, çaydan, dem, penîro tulix, rûn kele û nan dekerd. Wisif wexto ke keye ra vejîya, maya xo ra va:

- Dayê ma mêşnayan Gelîyê Heşî de benî Çalê Mîranî. Semedê bareyê yerî bîrenî uca. Xatir bo şîma.

Děj estibi rîyê ci de. Zerrîya ey, ey werdenî. Asme ra kewtenî dûrî. Mona eşt xo paşt û rîyê xo da erd. Rabîa wexto ke Wisifê xo wina dî, bî zertenik. Verar şî ci û lew na alişkê ci ya. Wisif da ra şî cayê barî û kulavê Şaxoy da xo ra. Heyder ra va:

- Datîza ma pes benî Gelîyê Heşî. Ma bareyê yerî Çalê Mîranî de kenî.

Hurdî datîzayan pes eştî xo ver û peynîya xeyma Helî Elî ra giran-giran vîyartenî. Cinîyî wareyî fekê xeymanê xo ra ê temaşa kerdênî. Kî vatenî qey veyve bi û veyv ameyenî keyeyî zomayî. Kulavê Wisifî ci rê biney derg bi û biney erd ra kaş bîyenî. Rabîa hela ke lajê xo wina dî, sey şilîya amnanî giran-giran hesirî germinî rişnayî erd. Pey laçika xo ya zerd hesirî xo kerdî pak. Çimî cinîyan debî. Zelîxa zî ameyebî verê xeyma Hecî Elî û nêzdî ra şivanî neweyî temaşa kerdênî. Huwîyaye û heyna qal eşt datîzayê xo.

- Hiro şiwano qijkek ti sera şinî? Berîvanî to dima bermenî!

Wisif zî huwîya, kulavê xo ard peyser û xo da unvarê Gelîyê Lazî. Şerîfa zî peynî ra ewnîyayî Heyderê xo ra. Lewanê ci de zî duayî estibî.

- Neheqey şima ra dûrî bo. Homa çuwê şima berz bikero, yê dişmananê şima rono. Homa gureyê şima raşt bîyaro, Homa heme çî sey zerrîya şima bikero.

Dato û Mistefayî zî pesê Hecî Elî berdibî hetê Mergan. Aqilê Wisifî, Asme de mendibi. Kî vatenî qey linganê ci rê kerreyî girediyaye-bî. Nêwaştenî gaman bierz. Lewê ci ra nê qalî vejîyayî:

“Asme!

Ti say sayêra dewa maya

Mi nê to kûeya

Nê zî to tamneya.”

Qorçîyêrî ke binî xeyman de bî, uca ra vîyartî û kewtî Gelîyê Lazî. Gelîyê Lazî de pes nêçerena. Tîya ra kewtî Gelîyê Heşî û destê raşt sero de pes mîyanî birr de bi vila. Wisif û Heyder her yewî, yew kişta pes de bî. Wisif semedê Sedat çend kêlî arêdayî û kerdî moneya xo. Paştîya xo ra kulav vet û serê yew kerra de ronîşt. Çalê Mîranî

zerê Gelîyê Heşî de mîyanî di koyanê qijan de bî. Çalê Mîranî de yew hênîyo ke awa ci zaf serdina, estîbî. Tîya yew wext erdê mîran bi. Coka şarê wareyî tîya ra vatenî Çalê Mîranî. Wexto ke mêşnayî zaf bîyenî vila, Heyder ca de fitîk cenayenî û mêşnayî ardenî peyser. Keylek wext pes mîyanî birr de çerena. Dima pes mîyanî birr ra wet û berd virondeyê Çalê Mîranî. Pes yew kaşêk de çerenayenî. Heyder ewnîya saeta xo ra û hetî bin ra qîra.

- Wisif! Wisif! Cor ra tuwey berî asenî?

- Ney datîza nêasenî.

Axirî pes kaş ra hedî-hedî ame war, kewt Çalê Mîranî. Tîya mîyanî di koyan de yew duzde bi. Ridê hênî ra Çalê Mîranî zergûn mendîbî. Pes tîya de bi vila. Hurdî datîzayî zî serê Hênîyê Çalê Mîranî de ame yewca. Hênî ra wet peynîya Çalê Mîranî de zî çend darî muryêr estîbî. Labelê mureyî ci hema xag bî. Datîzayî sifte qisey nêkerdî. Keyfê înan çîne bi. Heyder ewnîya Wisifî ra û qal akerd.

- Datîza?

- Çi? Vaje?

- Kaşuka ti mi ra vatenî?

- Nika ney datîza. Bacê!

- Çina ra?

- Zerrîya mi ra nika nêyeno!

- Vajê lîya!

- Biko ti mi ra çî wazenî! Mi zerre ra nika vatiş nêyeno.

Heyder zaf nêşî Wisifî sero. Mesela zaf derg nêkerd. Badê cu bî-
nena wet de vengê Sedatî Çalê Mîranî de bi berz.

- Keko! Keko! Berî ameyî! Berî ameyî! Ma ameyî!

Wisif hêver maya xo dî. Aye ra dima Xanim, Meryem dima Şerîfa û Leyla asayî. Cinîyî kewtî duzdeyê Çalê Mîranî. Hurdî datîzayî zî ca de wariştî û pes ard peyser. Evdilla û Sedat zî ameyebî. Heyder şî naca xo vera.

- Nace şîma xeyr ameyî.

- Xeyr mîyan de bi. Şîma se kerd? Senî vîyart?

- Ma seki? Pes weş çera. Ez vana ma emşo zî pes tîya de ber guer.
Rabîa huwîya. Herê xo ra ameyî war. Çimî ci gerayî lajê xo.

- Serşiwani şima vano se?

Heyder sitilî naca xo ya Rabîa girewtî.

- Willey raşta. Lazimo ma ey ra zî destur bîgerî.

Çalê Mîranî de bê Şax û Emîn bare dest pêkerd. Hewa anaye bi.
Wisif monaya xo ra kêlî vetî û dayî Sedat. Dima şî kerraya serberî
sero de ronîşt. Çewî ra veng nêveşîyayeni. Cinîyan sereyê xo ronay
bî û pes ditenî. Têdest ra bare qedina, Rabîa, Wisifî ra va:

- Oxil eke ti wazenî, ez emşo şima het de vindena.

- Ney daye. Ma heq ra yenî. Ti biewni gureyê xo ra.

- Çimê şima birneno?

- Lîya lîya to se kerd! Ma mîyanî pes de bî pîl. Eke ma nêşinî pes
zî ber guer, mila ma xo bikişî. Hayde şima rê oxir bo!

Cinîyî pey mastîyer sitilan ra şit kerdî bidonan. Dima bar heran
kerd û kewtî rayîr. Wisif şî hêni sero awa hêni ra şimit û newe ra ku-
lav da xo ra. Pes Çalê Mîranî ra vejîya, kaş ser de sey gewen vilabi.
Wextî vînayîşî Asme bi. Wextî rîyê ci yo sipî de helyayîş bi. Wextî
çimanî ci yê hewzan de vindî bîyayîş bi. Wextî goşdarîkerdişî vengê
ci yo nermik bi. Wextî awirî ci yo zerr veşnayan de welbîyayîş bi.

Cinîyî Çalê Mîranî ra xatir waşt. Tîj hinî serê Gelîyê Heşî ra xatir
waştenî. Xanim heyna herê ser de rişta girewtibî xo dest. Wexto ke
Gelîyê Heşî peynî de caverda û kewtî Gelîyê Lazî, zerrîya aye ra ame
û destpey yew deyîrî kerd. Vengê aye Gelîyê Lazî de vila bîyenî. Siftê
aye vatenî, dima cinîyanî binan aye dima vatenî.

Sey ziracê Hesarêka

Sey mirçikê Gird Beleka

Belek sûra xezelêka

Zerrê mi berd, zerrê mi, cîgêr mi berda

Zerrê mi berd, zerrê mi, cîgêr mi berd

Ez helneya, ez veşnaya, cîgêr mi berda

Zerrê mi berd, zerrê mi, cîgêr mi berda
Zerrê mi berd, zerrê mi, cîgêr mi berd
Ez helneya, ez veşnaya, cîgêr mi berda
Kî von aşma yew şoyîya
Peskuvîyê Qibesîya
Çimon mi ver ra vîn bîya

Zerrê mi berd, zerrê mi, cîgêr mi berda
Çimon mi ver ra vîn bîya
Zerrê mi berd, zerrê mi
Cîger mi berd, cîger mi
Zerrê mi berda

Kî von vorê ver dereya
Delalê dewon Depî ya
Kî von vorê vor derî ya
Ya rindeyê Guevderî ya
Belayê sareyê mi sewîya

Zerrê mi berd, zerrê mi, cîgêr mi berda
Belayê sareyê mi sebi ya
Zerrê mi berd, zerrê mi
Cîger mi berd, cîgêr mi
Zerrê mi berda.*

Vengo zerrveşaye yê Xanim Gelîyê Lazî de sey adiro girr vilabi. Çimî cinîyan kerd hît. Pes mudêk kaş de çera û uca ra ame war, kewt duzdeyê Gelîyê Heşî. Tîya de zî xeylek çera. Şiwanê neweyî dima pes eşt xo vero û şî Gelîyê Lazî. Nêwaştênî Qerederî ra bikewî dûr. Pes berd Layê Lazî sero, mêşnayî awe ser de têkişt de rêz bî û awe ra şimit. Wisif awe da rîyê xo rê û ewnîya datîzayê xo ra:

- Heyder meverde wa pes awe ra zaf bişimo, cem beno. Ez zî şêrî biney kolîyan top bikerî. Ma çay seranî.

Wisif badê binî yew kerra de kolîyî huşkî eştî peyser û pey adirge

* Vate: Hüseyin Çevlik.

tafîna. No wext de kutîkî lawayî. Wisif warişt pay. Pey çimanî tersi-
nokan ewnîya çorşmeyê xo ra. Destê ci yo raşt de çend çar mendî.
Sifte çik nêdî. Heyder qîra:

- Wisif biewne overî la ra. Yew heşo gor mîyanî birr ra ewnîyeno
ma ra. Wîşş çiqas girso lîya!

Wisif senî çim gina heşî, xof kerd. Se ke zerrîya ci de cemed bi-
şikî. Kutîkî kewtî mîyanî awe û lawayenî, tersayenî şêrî overî la.
Tena lawayenî. Vengê kutîkan, vengê awe dawisna. Mêşnayî ke awe
ra şimitenî, ca de remayî, şî mêşnayanî bînan het. Axirî pey ven-
gê kutîkan, heşo gor mîyanî birr de vindibi, şî. Aşm reyna vejîyayî.
Wisif adir tafîna û çay na ser. Monaya xo akerd, tera penîro tulix
û rûno kelevet. Vera kila adirî de çay kerd de û pîya ronîştî. Hurdî
kiştanî Gelîyê Lazî ra hewa vay dayenî. Heyder zî tay çarî eştî adir
sero. Çaran ca de kil girewt. Binî tîja aşm de nanê xo werd. Zereyê
kulav de leşa xo kerdenî germin, pey çaya Gelîyê Lazî zî zereyê xo.
Wext xeylek şî aver û şîwanî wariştî xo sero. Binî azmîno zelal de pes
xeylek çera, heyna vejîya kaş û yew gironew kewt pêroyin sero. Hinî
nêşî Çalê Mîranî. Kaş zaf tîk nêbi û tîya de pes şî guer. Wisif monaya
xo ra yew bend vet, destê xo yo raşt rê gireda û dima weka bîn linga
yew pesa kurr de gireda. Ney ra vatenî pizbend. Eke şîwan bikewo
hewno girr û pes guer ra warzo, şîwan pey pizbenda hesîyeno xo.
Wisif mîyanî kulav de xo rakerd. Ewnîya azmîn ra. Astoreyî azmîn
de dard kerdebî. Vengê boxcikan û vengê birr kewtibî têmeyan û kî
vatenî qey reqş kerdenî. Tarî bi, xeylek tarî bi. Wisif mîyanî tarî de
rîyê Asme ard xo vîra û şewa xo kerd roşn. Zerrîya ci bî şenik.

“Mi deyîrîn nuştî huwîyayişê to sera

Rindeya wisar, awiranê to de de yo

Aşm key to vînena, şarmîyena

Tîje rindeya to ra wazena.”

Mîyanî kulav de çend rey xo ta da. Nêşîya hewna şêro. Çimî xo
akerdî, goş na tarî sero. Vengê boxcikan ey rê embaztî kerdenî.

“Bîyo nîmeyê şew

Hewn sey to

Mi ra dûrî de yo
Ez ewnîyena tarî ra
Va dano rîyê mi rê
Rîyê to ano mi vîra
Nêbiyayîşê to vera çîyena
Ti şew û roj ha mi zerr de ya.”

Yew çî leqa û destê ci kaş kerd. Wisif a hel xo ser ra kulav eş, ewnîya nata-weta. Tersa û va qey vergo. Pes wariştibi şevîn. Warişt xo sero û şî Heyder het. Heyder hewno girr de bi. Pey yew vengo nermik:

- Datîza! Datîza! Mêşnayî wariştî şevîn. Warzi.

Giran-giran qapaxî çimanê xo akerdî. Tîrenca û warişt pay. Çuweyê xo girewt. Bê hewn bi. Pes Çalê Mîranî de vilabi. Vengê hêni ameyenî. Pes xeylek çera, heyne kewt. Wisif heyne pizbendê xo girreda. Serê siba şefeq ra wariştî. Pey awa Hêniyê Çalê Mîranî çaya xo dem kerd. Çimî înan bibî sûrî. Hurdî şiwani bariyê nîmroj ra pey xeyman de kewtî.

Xezal fekê xeym de mêsîn verada û ameyî zerre:

- Daye! Daye pîyê mino înan Layê Lazî vîyartî û hê yenî. Zelîxa mi ra va.

- Destê Rabîa heyne veng nêbi.

- Çimî to roşn bî Xezal.

- Çina ra çimê mi roşn bî, mêrdeyê to yo. Wa çimî to roşn bî.

- Hirê hişşik. Bişarmi miskîna heram! To dî, çi qalan vana!

Pey vengê înan Wisif bi aya û ame xo. Hewnê ci şenik bi. Xeym ra vejîya û şî înan vera. Hêver vazda Hecî Elî het, lew na destê ci ya. Qicî pêro pîya şî înan vera. Kî vatenî qey Qeredere de roşan bi. Heme kes şa bi. Qicî verar şî pîyanê xo ra. Lew na pêroyin desta. Bêhewn bî. Malla Husên û Hecî Elî senî resayî xeym, Rabîa fekê xo berd harmeyê Hecî Elî, waşt ke lew pano. Hecî Elî nêverda. Rabîa şarmîya û rîyê xo rona, qîsey kerd.

- Bawo şima xeyr ameyî.

Dima çimî xo Malla Husênî ra remnayî û pey yew vengo nizm, va:

- Malla tî zî xeyr ameyî. Şima se kerd?

- Cînêk vizêr şand ra heta nîmeyê şew, dozger îfadeyê ma girewt. Ma sere ra heta peynî heme çî ci ra va. Ma zî serê siba Yatuxijan dayî mehkema. Coka ma kewtî berey. Sewbîna tuwey nêbî. Hecî Elî ca de yew pesa kurr birna. Rabîa goşt eşt toq sero. Verê xeym ra dûn bîyenî berz. Xanim zî verê xeyma xo de goşt pewtenî. Waşt ke qal bierzo Rabîa:

- Rabîa, vanî keyeyo dewlemend dûyê lojine ra nas beno.

Rabia zi huwiya, kolîyî eştî binî toq. Şikir esto, ma zî pewjenî.

Wisif goşt ra biney tam kerd. Çewî ra çîk nêva û şî mamixyeran. Uca ra zî Layê Lazî vîyart, vejîya kaşê Kansorikî. Vizêr yeri ra nat, mereq vera xo kiştîbî. Sey vewra wisarî helyabi, bibi zuwa. Hendik vazdabi ke zananê ci de derman nêmendîbî. Senî resa qorçîyêr, destir şî binî dar û kerra kerd berz. Yew kaxito sipî dî. Qatkerdebi. Wexto ke kaxit dî eşqî ver ra fîr da. Pa destanê xo yê germinana kaxit girewt û akerd.

“Lajek,

Ez zana ti çina ra nêameyî. Eskerî ameyî û camerdî şima berdî. Datê mi va. Mi tewrê qorçîyêra to pawit. Lajek, mi zereyê zerrîya xo de, qey to yew ca akerd. O ca heta peynî emrê mi yê to yo. Ez zaf reyan wazena bibî milçîk û bipere serê xeyma şima. To seyîr bikerî. Awiranê to de vindî bibî. Bê to tamê tîyayî çîne bi. Bê to lajek, bê to nêbeno. Çimî mi gerayî to. Bê to tîya bîyo puş û pilax. Nêzana se beno? Ma se kenî? Lajek ez tena zana ke mi zerrîya xo, to rê rakerda. Wisif ez wexto ke to vînena, dinya bena yê mi. Ewro ti çîne bî, ez milçewt menda. Siba ney bîr, to tîya de pawena.

Asme”

Wend, heyna wend. Mektup boy kerd. Binî qorçîyêr de ronîşt. Bi şa, dima ewnîya mektup ra. “Nêzana se beno? Ma se kenî?” Zerrîya ci bî tal. Warişt pay. Mektup berd qelbê xo sero, dima mektup zereyê destanê xo de kerd pît. Xo zerr ra va “Asme, ez to çirrey vera

nêdana, heta peynî to het de ya.” Aqilê ci de Asme, senî heta Layê Lazî ame pey nêhesîya. Hewa kerd hewra. Çîya, zaf çîya. Hêni ser de çend keynayî estibî. Nêewnîya înan ra. Vîyart û da ra şî xeym. Pîyê ci verçimikî xo kerdibî pa û kîtab wendenî. Sereyê xo kerd berz û ewnîya rîyê lajê xo ra. Kîtab pelas ser de rona.

- Wisif! Leyro se bi?

Lewî ci recifîyayî. Bermîya ci qirika ci de fetisîya. Hesiranî ci çîmanî ci de xo kerd hepis û nêameyenî war. Fekê ci bi zuwa, sîneyê ci veşayenî. Zerrîya ci sey vamyera bibî tal.

- Bawo! Ez zaf çîyena!

5. TI TEWRÊ PAYÎZA ŞÎYA

Teber de şilî wurdî-wurdî dest pêkerd. Hewrî kewtî binateyî Qerederî û tîjî. Versîya hewran sey merg nişt koyanî Qeredereyî sero. Hewrî gureyenî û virseyî virsayanî. Badê şilî kerd girr û Layê Lazî wextêko kilm de kerd laser. Cinîyî û camerdî têdest ra naylonî eştî xeymanê xo sero. Vaya ke binateyê ware ra şîyenî, a zî sero şî û bostanî binî awe de mendî. Layê Lazî binî mij de mend. Layê Lazî hende sero şî ke awa ci resayî mamixyeran. Cinîyî teber ra kincî xo serê bendan ra girewtî û teber de çew nêmend. Layê Lazî bî lêl. Şilî mirdîya xo varayî. Axirî giran-giran kerd tay û dima vindert. Erdê Qerederî bi hît. Geliyê Lazî û Geliyê Heşî binî mij de mendî û dûrî ra nêaseyenî. Wisif û qicî binî ca de hetê Layê Laza vazdayî. Çi wext wina şilî bivareyenî, cor ra tewrê xo ya maseyî ardenî Layê Lazî. Înan ca de şapîkî xo antî cor û kewtî awe. Sifte Heyder qîra:

- Wehedib mi tepîşt! Mi yew mase tepîşt. Zaf girso.

Mîyanî înan ra tewr rind Wisif û Heyder mase tepîştênî. Wisif di heb torê maseyan tepîştî. Ciwan hetanê bareyê yerî uca de mendî û xeylek mase tepîştî. A roj bareyê yerî rîyê şilî ra zaf cayo dûrî de nêvirazîya. Pes ame Mergan sero...

Qeredere sey lehîf tarî ant xo sero. Vengê Layê Lazî, goreyê rojanê bînan zedîya bi. Hewa Mergan ser ra ameyenî û estuna xeym sey gilçeyê dar xo têşonayenî. Layê Merganî ra vengê hewayî ameyenî. Se ke bibermo, biqero, bibexijo. Wisif bîşew ra bêhewn bi. Mîyanî cilan de no veng goşdarî kerd. Mektubê Asme ard xo vîra û bi şa. Sey gerguş kewt hewno girr.

Xeyma Malla Husênî rîyê şilî ra bibî linç. Wisif yew huwe girewt xo dest û dormareyê xeym çamur ra kerd pak. Vaş hema hît

bi. Nêzdîyê bareyê nîmrojî serê koyan ra zî mij bi vila û hewa kerd germin. Wexto ke bareyê nîmrojî qedîya, goreyê Mergan, desto raşt sero, dûrî ra Wareyo Corînî ra di tenî asayî. Hela ke berîvanî xo weçînayenî, yew merdim pa yew xorta, ameyî cayê mexelan. Hecî Elî senî mêrik dî, ca de şî vera ci û verar şî ti ra.

- Wîî Seyda Malla Zilfî şîma xeyr ameyî, sere û çîman sero ameyî.

Destî yewbîn ra girewt û pay de yewbînî persayî. Merdimêko qom derg bi. Rîyê ci sipî bi û erdişa xo ya sipî şane kerdibî. Destê ci yo raşt de tizbeyî bî û pey yew şehra sipî sereyê xo piştîbi. Yew çeketo derg û tenik dabi xo ra. O zî sipî bi û keten bi. Hecî Elî ewnîya xort ra, halê ey zî persa û dima Seyda ra va:

- Seyda nameyê no xortê ti çi bi?

- Nameyê ci Ehmed o, Hecî Elî.

- La Seyda xeyra, çi gureyê to tîya de esto? Şîma emser nêşî Çarek?

- Ney Hecî ma emser nêşî Çarek. Ma emser biney zî berey vejîyayî ware. Ma emser hê Wareyê Soxanlı de yê. Mi va ez bêrî şîma bivînî. Ruhê mi embazan ra durî de daymiş nêbeno.

- Şîma sere û çîman sero ameyî Seyda. Ez pey ameyişê şîma zaf keyfweş bîya. Ti embazê mine kehen û erjîyaye yî.

Hecî Elî ca de mîyanî mêşnayan ra yew pesa qerxaca xurt vîjna û Wisif ra va "Bîyare verê xeym." Kamî Seyda Malla Zilfî vînayenî, ameyenî ey het û bi hurmet şîyenî destanê ci. Pîya şî zerre. Hecî Elî pey destanî xo ca ramuet û Malla Zilfî pa lajê xo ya ronîşt. Heta fekê xeym, ware de çiqas camerdî estî, pêroyî çorşmeyê Malla Zilfî û Hecî Elî de kom bî. Kiştâ bîn de zî Hecî Musa ronîşt. Malla Husên zî leweyê Malla Zilfî de serê zananê xo de ronîşt. Minder nêgirewt. Hecî Elî û Seyda Malla Zilfî cîwaney ra yewbînî nas kerdenî û bi ser-ran pîya Çarek de şîbî ware. Seyda Malla Zilfî zî Hecî Elî ra zaf hes kerdenî û çiqas firsat di bî ameyenî têhet. Seyda Malla Zilfî ewnîya Hecî Elî ra. Cîwaneya xo û cîwaneya Hecî Elî ard çîmanê xo vero. Pîya zaf çî dî bî. O wext xort bî, destanî înan ra heme gure ameyenî. Wareyê Çarekî ard xo vîr, zerrîya xo ant û qîsey kerd:

- Hecî Elî to ra boya herr yena. Willey ma ra zî yena. To dî, ma senî erdiş kerd sipî.

- Ê Seyda, emirê ma koyan de vîyart û ma serê koyan de erdîşa xo kerd sipî.

- Belê Hecî Elî, dinya fanî ya. Cêr ra meewnenî kesî ra. Rindeya merdim, ciwaneya merdim heme fanî yî. Ma zî roj yena kewenî mezelo teng û binî herra serdin.

- Merg ra xelas çîna Seyda! Na dinya Sultan Silêmanî rê nêmen-da. Ma rê manena!

- Hecî Elî ma merg ra qal akerd û zerrîya xortan kerd tarî. La ti goşt nêdanî xortan.

Na qal sero camerdî warî peroyî pîya huwîyayî. Hecî Elî dest na zaneyî embaz û meymanê xo yo erjîyaye sera û va:

- Ti qet mereq mekir Seyda. Ez nika şîma ra yew mesela vana. Wexto ke mesela qedîyayî, goşt yeno sifrî sero.

- Ma tuwey goşt nêvînenî lîya, ça ra yeno?

- Şîma tena mi goşdarî bikenî Seyda. Wexto ke mesela qedîyayî, goştê ma beno amade.

Malla Husên cade herunda xora warişt we, mitbax ra yew karda tuj girewt û şî teber, mêşna eşt erd û sere birna. Tewrê Wisifa pîya duardeyê meşka dard kerd. Cêra vet, dima Rabîa û Xezal adir tafîna. Zerê xeym de zî Hecî Elî dest pê mesela kerdibi.

- Wextanî verênan de hetî dewanê ma ra yew merdim vato “Hinî nê erdan de mi rê nan çîno.” Ciniya xo û yew lajê xo yo qijkek peynî de veradano û semedê xebata dano ra, şîno hetî Edene ya. Uca de xebityeno, yew bar gure keno. La se keno nêkeno, nêşîno biney zerdan bîyaro peyser. Embazî ci zî sey ey xebitenî û benî dewlemend. Gureyê no merdim raşt nêşîno, merdim des ser xebityeno û tena hirê zerdan ano peyser.

Çimî heme kesî vateyî Hecî Elî sero de bî. Meseleyî Hecî Elî mîyanî koçeran de namdar bî. Seyda Malla Zilfî zî yew heta tizbeyî antenî û yew heta zî goşî xo nabi vateyî Hecî Elî sero.

- Vano hinî beso. Ez dana ra şîna welatê xo. Mi se kerd nêkerd nêbi. Rojêk yew embazê xo ra medhî yew merdim eşnaweno. Vano, “No merdim heme çî zano.” O zî zaf mereq keno. Zerrîya ey, ey wena

û dano ra, şino berê merdim ceneno. Şino zerre û verê linganê ci de ronîşeno. Mîyerik vano "Ti çi wazenî?". O zî vano "Bîyo des serrî yo ez no welato xerîb de xebityena. Labelê çik nêkewto mi dest. Ez se bikerî?" Mîyerik ci ra vano "Ez to ra hirê çîyan vana. Labelê semedê her yew çî, ti ra yew zerd gena." Merdimê ma qebug nêkeno û warzeno şino teber. Xo bi xo vano "Ez bîyo des serrî yo tîya de xebityaya. Xora hirê zerdî mi estî. Ez nê zerdan senî bidî to!" Fekê berî merdim de sey gejan şino-yeno. Yew heta zî xo bi xo vano "Gelo no mîyerik mi ra vano se." Zaf mereq keno û daymiş nêbeno newe ra şino merdim het. Vano "Ha yew zerda xo bigeri û çîyo sifteyin vaji." Mîyerik zerda xo geno û ti ra vano "Rayîreko ti zanî, çirrey bê o rayîr, yewna ca ra meşo." Merdimê ma vano "Lîya mi semedê na qal zerda xo da to" Û kesiryeno, vejîyeno teber. Sey pesa gej heyna fekê berî merdim de şino-yeno û heyna daymiş nêbeno, şino zerre. Zerda xo yo diyînan zî dano ci û vano "Qala xo yo diyînan zî vaji." Mîyerik ci ra vano "Çîyo ke to eleqedar nêkeno, çirrey pers meke." Merdimê ma na rey zî hers beno û warzena şino teber. Xo bi xo vano "Xora mi di zerdî dayî ci. Wa zerda bîn zî şêro. Se beno!" Şino zerre û zerda hîreyin zî dano ci. Mîyerik ci ra vano "Ti hela ke yew çî dî, hêver eslê mesela bimuse, dima têbigeyr. Çirey pey hers têmegeyr." Merdimê ma warzeno mîyerik ra xatir wazeno û pa embazê xo keweno rayîr. Xeylek rayîr şinî û resenî yew ca. Embazê ci ey ra vano "Ma tîya ra pey rayîro bîn ra şêrî. No rayîr kilmo." Merdimê ma qala mîyeriko zanaye ano xo vîr û vano "Ney". Vano, "Ez rayîreko zana, ez uca ra şina." Uca de yewbînî ra xatir wazenî û merdimê ma rayîreko zano uca ra şino. Xeylek şino û peynî rayîr de embazê xo vînen. La çi bivîno! Kincî ey bî lete lete, diriyayî û dest-linganî ey ra gonî yena. Vano "Hiro se bi to?" Embazê ci vano "Rayîr de taye dizdan rayîrê mi birnay, mi kutî û zerdî mi, mi ra girewtî. Ez nika rit û rîpal a. Hewl o ke to uca ra nêameyî!" Merdimê ma şaş beno maneno û rayîrê xo rê berdewam keno. Helê şan reseno yew koşk. Dormarîya koşk pey dêso girdî gerîyayo û asin ra viraşte yew berê ci yo gird esto. Ber ceneno û ber xo bi xo abeno. Keweno zerre û çi vînen! Yew mîyerik û cînek cor de estuna berî de dard bî. Zaf terseno, zaf bîyo tarî û mecbur maneno şino zerre. Bineyna şino hewşê koşkî.

Yew bîr vînenno. Ewnîyeno ci ra, vînenno ke sereyi yew bar merdiman ti ra bî û erzîyayî zerê bîr. Xof keno û vano ez tîya ra şêrî. Tam şino ke, yew merdimno derg koşk ra vejîyeno û ey dawet keno zerre. Terseno û şino zerre. Qala mîyerikî ano xo vîra û çîk nêperseno. Vano “Gureyo ke mi elegedar nêkeno, ez nêpersena.” Uca de beno meyman û mirdîya xo weno, şimeno û cilanê rindan de rakeweno. Beno serî siba. Warzeno sipareyê xo weno û wayîrê keye ra xatir wazeno. Wayîrê keyeyî hewşê koşkî de ci ra vano “Ti bîşew ra hê tîya de yî. Mi rê bi derd. Ti çirrey mereq nêkerd? Nê merdimî ke hê bîr de yî û na cinek û merdimno ke dard bîyî kamî?” Merdimê ma vano “Mi zaf mereq kerd. Labelê çîyo ke mi elegedar nêkeno, ez nêpersena.” Nê vateyî merdimê ma zaf weşê wayîrê koşkî şino. Ci ra vano “Na cinek, ceniya mi bî. O merdim zî kehyayê mi bi. Pîya gureyê pîs kerd û mi zî ê dard kerdî. Ey merdimî ke mi sereyê înan birnayo, ey zî meymanê mi bî. Pêroyî cinîya mi û kehyayî mi persayî. Mi zî sereyê înan birna û kerd bîr.” Merdimê ma vano “Hewlo ke mi o mîyerik goşdarî kerdo û ez çîk nêperseya.”

Wayîrê koşk yew duerê zerdan piya yew astora kehila dano ci û keno raşt. Merdimê ma newe ra keweno rayîr. Şino û şino. Axirî yew helê şand reseno dewa xo. Heme kes ho keyeyê xo de yo. Ey wextan şibaqan de perde çîne bi. Pencira ra ewnîyeno keyeyê xo ra. Vînenno ke cinîya yî tewrê yew xort ha qîsey kena û tewrê yewbînî kay kenî. Yewbînî ra huwîyenî. Merdimê ma hersan vera beno gej. Destê xo erzeno karda xo û wazeno şero sereyê hurdîn zî bibirno. Dima qala mîyerikî yena ey vîra û vano “Ez eslê na mesela musena dima!” Û şino ber ceneno. Cinîya ci wexto ke ey vînenno, zaf keyf kena û gena zerre. Merdim vano “Şima hê tîya de se kenî? No lajek kamo?” Cinek vana “Bî roşe. No lajek nêyeno to vîr? Lajê ma yo.” Verar şino lajê xo ra û pîya benî şa.

Hecî Elî hela ke mesela qedîna, Wisif sifre ravist û goşt ame. Ra-bîa goşt kerdibi riz vera. Di sifreyê rakerdî û camerdî wareyî ameyî nan sero. Pêro piya nanê xo werd. Seyda Malla Zilfî va:

- Hecî Elî Homa şima belayan ra bipawo. Ma kêmi kerd, Homa zêd bikero.

Hurdî embazan tikîna galgal kerd û dima Seyda Malla Zilfî, Hecî Elî ra xatir waşt û va “Homa selametî bido”. Hecî Elî heta serê mergan Seyda kerd raşt.

Awa Layê Lazî newe ra kerd zelal. Erd bi zuwa û hewayê amnanî apey ame. Keynayî şî bindarî. Wisif û qicî binî zî şî seha. Sedat kewtîbi qela. Heyder gud girewt û da piro. Gud Sedat vîyart û şî ginay estuna qela rê û şî cayê keynayan. Xezal warişt pay, gud girewt û pey destan vir kerd Sedat rê. Sedat gud girewt, eşt hewa û pey linga xo ya raşt da piro. Gud heta werteyê seha şî. Dato pey sineyê xo gud kerd nermik û yew çalim eşt Heyderî. Dima gud erd ra eşt verniya Wisif. Wisif gud kontrol kerd û raşt ra şî qela. Mistefa vejîya ey vero. Wisif yew çalimo rind eşt ey û pey linga çepa zaf pît da piro. Xalit xo vir kerd o heta labelê nêresa ci. Gud sey qerqurşin şî ginayî binî estuna çep rê û bî gol. Sedat qela ra qîra.

- Prekazî eşt! Lîya lîya keko ti sey Prekazî da piro. Xalit nêdî ke gud sera şî.

Heyder hers bi. Gud girewt da erd rê û maç caverda.

- Hende beso. Ez ha şîna asnaw.

Bariyê yerî Hênîyê Dizdanî de kerd. Wisif senî resa xeymî, şî zerre û ca de kincî xo bedilnayî. Keten ra viraşte şapikî xo yê gor û yew tîşorto sipî da xo ra. Gijikê xo şane kerd û vejîya teber. Zelîxa û Xezal teber de şam pewtenî. Zelîxa ci ra va:

- Xeyra Wisif? Ti bî zoma. Kî vano qey desnîkarî to yo.

- Çina ra datkeyna? Heqê ma çîno ma yew roj zî kincanî rindan xo ra bidi?

Rabîa zî ameyî zerrê xeymî, ewnîyayî lajê xo ra.

- Lajê mi xeyra? roşan nîyo, tuwey nîyo!

- Ganê mi waşt daye. Sewbîna çîk çîno.

- Ti zanê lajê mi. Nê kincî to rê zaf şî.

Nêkewt zereyê wareyî. Sifte şî hetê Gelîyê Lazî dima heta qorçîyê ran şî. Uca ra zî desto çep sero biney şî, resa Layê Lazî. Heta nêzdîyê gole kişta la şî û dima vîyart overî layî. Biney kewtîbi berey. Xo da kaş û lez kerdenî. Gamî xo hîra-hîra eştenî. Ca-ca zî vazdayenî.

Arisîyayenî û dima heyne vazdayenî. Axirî resa qorçîyêr û binî dar de ronîşt. Asme çîne bî. Destê xo eşt binî kerra. Çik çîne bi. Versîya dar de Asme pawit. Veng çîne bi, çew çîne bi. Zerrîya ey bî teng. Serê pelanê dar de yew tertur dî. Xizik bi. Mudêk ewnîya ci ra. Dima yew veng eşnawit. Cayê xora firra û hetê vengê şî. Asme rîyê xo yo sipî peynîya velgîyer ra vet. Adir kewt zerrîya ci û helna.

- Asme! Mi va ti ewro zî nêyena! Ez sey hergûş visyaya!

- Lajek ez hela bîn ameya. Mi to temaşa kerdenî.

- Hiii..! Qey?

- Ti zaf bî rind!

Ca de bi sûr. Areq vet. Kî vatenî qey ganê ci biney adir de girîya.

- Asme?

- Vaje lajek.

- Ez zî to hezar rey temaşa bikerî, heyne zî mird nêbena! Ti wayîrê zerrîya mina.

Asme ewnîyayî Wisif ra. Gijikê ci binî roşnî tîj de sey zerdan beriqîyayenî. Heyne Wisif qisey kerd.

- Ez nêşîya bêre Asme!

- Ez zana lajek. To mektubê mi girewt?

- E Asme. Mi hezar rey wend, hezar rey boy kerd. Ez sîneyê xo de nimnena.

Asme çimî xo yê girdî Wisif ra nimnayî. Vengê xo kerd nizm:

- Wisif ma se kenî?

- Goreyê to, may û pîyê to nêwazenî?

- Senî biwazî Wisif! Ma hema qicî. Ez ha wanena. Ti koçerî.

- Ti tewrê mi nêyena?

- Ez tewrê to yena heme ca Wisif. Senî beno?

- Asme ez nêwazena to mekteb ra bikerî. Ma biremî. Eke ma wina bikerî, keyeyê ma zî keyeyê şima zî qebl kenî.

- Dima se beno zerrîya mi?

- Dima ma Depe de to kenî veyv, ez û to ma pîya şinî Fransa.

Çimî Asme abî, şarmîyayî, Wisif persa.

- Se bi Asme?

- Ez bena veyva şima?

- Ti bena veyva maya mi Asme.

Pîya wariştî û mîyanî daranî velgan de gerayî. Wisif kişta yew sî ra çend çimosay tira kerdî û dayî Asme. Asme çimosay girewtî û serê sî de ronîşt. Narîn bî, zaf narîn bî. Wisif pay de bi.

- Wisif ez wazena tewrê to bêrî. La ez nêwazena may û pîyê xo zî bikesirnî. Hema wextê ma esto.

- Payîz ho yeno Asme! Ameyo verê berê ma!

- Dew ra zî çend tenan mi waşt. Naca mi, mi ra va. Apê mi pîyê mi ra vato. Pîyê mi nêwazeno ez tîya de bi bî veyv û vano hema rew o. Vano mektebê keynaya mi esto. Xo ra mi zî nêwaştênî. La mi key to dî...

Asme warişt pay û ewnîyaye Wisif ra. Verar şî yewbînî ra. Kî vatenî qey adir kil girewta û pîya veşenî. Wisif destî xo eştî maneyê Asme û bî yew. Wisif lewî xo yê qalîn û germin nayî lewanê Asmeya. Çimî xo porcinayî. Binî Azmînê Qeredere de lew nayî yewbîna. Wisif destê xo yo raşt berd çiceyê Asme. Sey mîr nermik bî. Vilina û helya, dima destê xo tepîya ant û eşt gijikê ci yo derg. Tij giran-giran şîyenî awan. Seke hesûdey biko û nêwazo Asme û Wisif yewbînî bivînî. Hurdî zî sey henar bî sûr. Asme hurdî destî xo berdî gijikê Wisif û tede çarnayî. Leşa hurdîn zî sey germawa Çêrmûgî bî germin. Abir-yayî. Wisif destê xo ya raşt eşt çeneyê Asme û rîyê Asme kerd berz. Pey lewî xo yê qalînan newe ra lew na lewanî Asme yê goştinan û sûran a. No wext de zerrîya Wisifî ra yew çî xij bi. Sey mazêr vêşa. Dima germîya Asme ra sey cemed helîya.

Mudêk vindertî. Axirî Wisif qîsey kerd.

- Asmeya mi! To vilikê wisar a, ti roşniya çiman a, ti çereyê koyan a, ti rinda wareyî ya.

- Lajek ti yew adir vist mi zerr, ez nêşina hewna bikerî.

- Ez çî çax to vînena Asme?

- Bîrr ney, bînter Wisif.

- Zaf berey o

- Naca mi bîyo çend rey mi ra vana “Şîma wextî yerî de benî vîndî.” To mi de nimite yî, wa çew nêzano.

- Temam Asme. Siba şew saet new de bî Kerraya Mallayî, çîla tafîn.

- Temam Wisif. Şewan de hewnanê xo de mi bivîne.

- Asme zerrîya mi de yew dej esto. Ez çî çax to ra abiryena, o dej beno girsî, mi weno.

Senî say binate ra bena di cey, yî zî wina abiryayî û bî di cey...

Binate ra hirê rojî vîyartî. Wisif rê nê hirê rojî sey hirî mengî ameyebî. Helê yerî bi. Pesê Keyeyê Hecî Elî Koyo Kerrayînî ser de bibi vila û çerayênî. Tîya de kînger, gewen, kekvila zerd, kingor zaf bi. Vera xeyma Resul de cinîya Resul, Şerîfa û maya Wisif, Rabîa qisey kerdenî. Datkeynayî Xezal, Gulsim û Zelîxa zî zereyê xeym de, serê pelas de delqoç kay kerdenî. Wisif bê Asme heyne kerdîbi siba û werdê şîwananê vareyanî berdîbi, amebi û tewrê xortanî wareyî kewtîbi gol. Badê Şerîfa û Rabîa zî ameyî zerre. Şerîfa çim serra ewnîyayî Zelîxa ra û:

- De biewnenî waya mi! Keynayî şarî bî wayîrê qican, keynayî ma hê se kenî! Şîma nika siba zewicyenî. Şîma o çax zî keyeyê vistewrîya xo de delqoç kay kenî? Willey cinêk şîma kena rezîl!

Zelîxa û keynayî binî huwîyayî. Zelîxa ca de qal resna maya xo:

- Daye ti raşt vana. Veyv de zîwan çîno, vistewrî de îman çîno.

- Hirê wirrim, mi kam wext veyva xora çî vato. Ti qey guneyê mi gena.

Zelîxa yew heta delqoç kay kerdenî, heto bîn ra qal resnayenî maya xo. Waştene ke biney maya xo hers bikero. Pey qasta va:

- Kekê mino Ehmed û Zeynep tersane to vera ware ra remayî şî Depe.

- Wîmî! Rîyê mi bi sîya! Hirê ti qey botonan erzena mi. Heme ware zano. Meral bî nêweş û şî. Mi se kerdo!

Şerîfa warişt pay û şî Zelîxa sero. Zelîxa delqoç verada û xo eşt tepîya. Sereyê xo peynîya Gulsim ra vet û qisey kerd:

- Daye ez ha yarî kena lîya. To ca de tofik vet.

Keynayî huwîyayî. Na rey Rabîa kewt binate:

- Biewnenî, şima hirê keynayî hê tîya de yî. Yarî ca verdenî. Hinî wextê şima ameyo. Şêrenî xo rê yew keyeyo dewlemend bivînenî.

Na rey Xezal qisey kerd:

- E daye! Ma mîyanî koyan de ware de xo rê merdê bivînî!

- Hirê hişik! Bişarme! Biewnenî kam kerraya pîla, sereyê xo pa fîne. Rehet bikenî.

No wext de xeyma Hecî Elî de zî Hecî Elî, Hecî Musa, Resul û Malla Husênî pîya ronîştîbî. Wisif fekê xeym ra qîra. Gijikê ci hît bi.

- Kalik! Kalik!

Hecî Elî ca de warişt û vejîya teber.

- Se bi Wisif!

- Kalik lez yew kardî bigeni û bêrenî. Çend mêşnayî Koyo Kerrayinî ra lîr bî û kewtî Layê Lazî!

Camerdî ca de xeym ra vejîyayî. Malla Husên yew kardîya tuj girewt xo dest û vazda. Mamixyeran vîyartî û verê cû Malla Husên resa Layê Lazî. Xeber lez bî vila. Zelîxa zî yew legeno kewe girewt û tewrê cinîyan vazdayî. Şerîfa wexto ke legen dî, Zelîxa ra va:

- Afferem keynaya mi. Ti hewl aqil kerd.

Keylek mêşnayî lîr bibî û kewtibî Layê Lazî. Lingî taye mêşnayan binateyê kerrayan de şedîyayebî û nêşkayenî awe ra xo bixelisnî. Malla Husên cade xo eşt mîyanî awe û dest eşt mêşnayan. Yew bi yew mêşnayî awe ra vetî. Badê Resul û Wisif zî resayî awe. Heyder û Evdilla peynî de mendibî. Şax û Emîn zî binena cêr de çend mêşnayî awe ra vetibî. Şax qîra.

- Malla! Malla! Ca de bî tîya. Kardî zî bîya.

Malla Husên serê kerra ra kard girewt û mîyanî awe ra vazda. Resa înan, heta maneyê xo bibi hît.

- Şaxo se bi? Tuweyê mêşnayan esto?

- Willey Malla ma zî nêdî se bi. Ez û Emîn ma cor de ronîştêbî û ewnîyayenî pesî ra. Mî he dî bineyna binî ma de yew mêşna lîr bî û

tewrê xo ya xeylek mêşnayî berdî. Ma hetan resayî mêşnayan, tay kewtibî la. Ez vana qey hirî tenî zor nefes genî. Hirê hebî zî mêşnayî Resul î. Mevinde Malla ca de kardi bierz qirika înan. Nêbo murdar benî.

Malla Husên mend mêşnayan ra. Resul zî ame înan het.

- Resul bireyê mi nê mêşnayî zor nefes genî. Lazimo ma yew hel cuwa ver sereyê înan bibirni. Nêbo mirenî.

Çimî hîrê mêşnayan xij bibî û ewnîyayenî azmîn ra. Pîzeyê înan masa bi û fekê înan ra alû vejîyayenî. Hinî gan dayenî. Malla Husên bîsmîlayê xo ard û kardî eşt pesa verên. Resul zî yew kardî girewt û pesa bîn sere birna. Malla Husên vîyart pesa hîrêyîn û sereyê aye zî birna. Gonîya înan Layê Lazî kerd sûrî. Wisif zî ame înan het.

- Bawo willey kaşuka ma ciwanî. Şima ma ra ver heme çî hal kerdo!

Resul zaf hers bi. Ewnîya Wisifî ra û:

- Hîro Heyder ho ça de yo? Gîyê kam weno?

Şaxoy zî yew kardî girewtibî û çermeyê yew mêşna cîye ra vetenî.

- Kam zano ho ca de cinawiran kişeno!

Heyder hema newe resabi Layê Lazî. Wexto ke çimî Resulî ginayî lajê xo ya.

- Bîye tîya hîro! Hîro! Hîro! Tî rojêk kewenî mî lapa hîro!

Heyder ca de vazda û ame. Tersan vera areq vetibi. Pîyê ci destê xo kerd berz û waşt ke yew lapat pîro do. Malla Husên cade destê kekê xo ra tepişt û va:

- Resul! Ti hê se kenî! Şar pey ma huwîyeno!

Wisif waşt ke biney datê xo Resul cîr bikero.

- Apo! Ez Heyder ra ver gol ra vejîyaya û şîya mamixyeran. Coka sifte mi dî û ez ameya. Xebera Heyder berey bî. Nîyo o zî rew ameyenî.

Malla Husên zî çiman sera ewnîya Wisif ra û ci ra va:

- Leyro! Astora rind, zergûn xo nêdana.

Resul pîrnika xo ra kufayenî, vaciryayenî. Heyna qîra Heyderî sero.

- Heydo! Lez na mêşna cîye ra veji. Hema gureyê ma esto. Kî pey herî honc kolîyan ano. La ma pey to se kenî! Mî to ra xeyr nêdî!

Dima Malla Husênî ra va:

- Lîya birayê mi! Yew gureyê ma zî raşt nêşino!

Dima venda cinîya xo Şerîfa da.

- Cînêk de lez bikenî! Şima qey kay kenî! Wa Zelîxa şero çendna legenan bîyaro! Ma heta şand tîya vinder!

Şerîfa şarmîya. Pey laçika xo, fekê xo girewt û va:

- Wîmî mîyerik sebîyo to! Biney sabir bikeri. To dinya ard ma ser! Ma nika hal kenî. Resul çuwe dano erd rê, tofik vejîyena.

Hersê Resul nêvîyarti bi:

- Cînêk! Cînêk! Homa heqê mi şima ra bîgero!

Şerîfa areq vet û bî sûr. Rîyê xo Malla Husênî ra remna. Heyna pey laçika xo, fekê xo girewt. Vengê xo kerd nizm

- Mîyerik! Mîyerik! Homa to islah bikero!

Hela ke Hecî Elî û Hecî Musa ameyî uca, Resul vengê xo birna. Ey û Malla Husên zî çengleyê xo antî cor û dest eşt mêşnayanî bînan. Çermeyê înan cîye ra vetenî. Kîşt Layê Lazî de mêşnayî cîye ra vetî û cinîyan goştî mêşnayan kerdenî hurdî. Resul, Malla Husênî ra va:

- Lîya nê camendê senî lîr bîyî?

Malla Husên pê destanî xo kîşt la de yew çal kena û loqlayî mêşnayan dekerdî. Biney zî herr eşt sero.

- Ez texmîn kena ke linga mêşna kewt yew gewena, a zî kerra ro lîr bîya. Dima gineya mêşnayanî bînan rê û tewrê xo ê zî lîr kerdî.

Şax û Emîn zî înan het de bî. Şaxoy va:

- Lîya willey Resul ma hurdîn zî çîk nêdî. Ma hê dî mêşnayî hê lîr benî. Ma heton cor ra ameyî war, kewtibî mîyanî awe.

Berîvanî qandê bariyê yerî Gelîyê Lazî de şî Kurra Pexanî. Wisif pîyê xo ra vatibi û nêşibi bare. Heyna kincî xo yê neweyî xo ra dayî û xeym ra vejîya. Siftê şî mamixyeran û uca ra şî cor, layî vîyart û kewt kaş. Resa qorçîyêr, çew çîne bi. Destê xo eşt binî kerra û yew mektub dî.

“Wisif,

Ez no mektub ewro nîmroj nusena. Ez ewro şina Têrcan ema xo het. Apê mi va ma şinî. Ez di rojî uca de manena. Ti şew û roj hê mi zerr de yî. Ez bê to milçewt a. Ez wexto ke to ra kewena dûrî, cuya xo ra tam nêgena. No daristan, na qorçîyêr bê to mi rê veng û varit î. Binî qorçîyêr de polî mi veng mendî. Ez herunda to verar şîya dara qorçîyêr ra. Ez bîrr ney bînter saet hîrê de yena tîya û to pawena. Mi xo vîra meke. Asmeya to.”

Wisif bi milçewt. “Ez to senî xo vîra kena!”

Wisif şam ra pey tewrê kalik û pîyê xo çay şimit. Ziwanê ci tal bi. Coka tamê çay nêgirewt. Ruhê ci qorçîyêr de mendibi. Keyma honik, erdo zerd, azmîno zela ci rê bibî teng. Herunda xo ra warişt we û vejîya teber. Nêvînîyayişê Asme sîneyê ci fatîsnayenî û awirî xo yê veng eştî Kerraya Mallayî rê. Dêrdê xo Qeredere ra vatenî.

“Mi tarî de omîdê xo, şa xo vera

Waştî! Ez kewta rîyê to dima

Erdo hît de ez bê to çîyena

Şewanê mi de aşm çîna

Ti mi zerr de waştî

Yew sûzîya barîya.”

Dej antenî. Seke derdê xo sey tarî bierzo koyan sero. Hesirî xo veradayî, çîmanî ci ra hesirî germinî ameyî war. Pay de bi. Hewa sey pelanê payizî gijikê ci berdenî û ardenî. Sîneyê ci veşayenî. Pey vengê pîyê xo ame xo.

- Lajê mi ti qey çîyenî?

Ca de destî xo eşt çîmanê xo û waşt ke hesiranî xo binimno. Pîyê ci ame ey het. O zî ewnîya tarî ra, zerrîya xo ant. Destê xo yo raşt eşt kiftanê lajê xo, kerd pît. Xora pîy wina bî. Nêvatenî “Lajê mi ez to ra hes kena.” Pey awiranê xo ci ra vatenî. Ewnîya rîyê lajê xo ra. Dima awirê xo tarî de vindî kerd û hurdî-hurdî qîsey kerd.

- Leyro! Heskerdiş sey adirê cehenemî yo, ti veşenî, ti veşenî. No veşayîş nêqedîyeno. Dinya ser de yew awe zî nêşina no adir hewna bikero. Birînî rûhê to nêbenî weş. Nê birînî benî embazê to. Timûtim

xo anî to vîr. Şima pîya benî pîl, pîya cuyenî, pîya benî extîyar, pîya mirenî!

Wisif recifîya, zerrîya xo ant. Nêşîya çîk vajo. Xo de nêye bi, bi lal. Pîyê ci, ci rê huwîya. Huwîyayîşê ci de dej estibi. Dima da ra şî zerre. Na rey hesirî ci bî laser, ser şî. Berma, mirdîya xo berma, alişkî ci bî hît. Xo fatisna û vengê bermî nêvet teber. Gijikê xo de yewna desto germin hîs kerd. Xo ta da.

- Se bi lajê mi? De maya xo ra vaje, ti qey bermenî?

- Daye!

- De mi ra vaje. Çina ra çimî to bî hît?

Sereyê xo na kiftanê maya xo ya.

- Daye! Kila adirî kewta mi zerre, ez mirena!

- May qurban. Mi ra vaje! Çinayê to esto?

- Daye! Yew keyna esta, keynaya xerîba. Ez ti ra zaf hes kena.

Maya ci xecila mend, destanî lajê xo ra tepîşt.

- Wiii! Emelê mi xirabo. Ez zana leyro. Bîyo çend rojo şikîyabi mi qelb. Raşt vejîya. Ez zana ha hetê Keraya Mallayî de ya. Çimî to şew û roj hê uca de yê.

- Ez se kena daye?

- Lajê mi zerrîya xo teng meke. Homa pîlo.

Di kursî ardî, laj û may pîya ronîştî.

- Na keyna kam a, kamî ra ya lajo?

- Kansorikî ra ya, daye. La ha teber de cuyena.

- Wax! Wax! Wisifê mi, mi verê cû ra heta na roj senî fahm nêkerd. Şima çi çax yewbînî dî? Ça de dî?

- Yew helê yerî, bareyê yerî ra pey, kaşê Kansorikî de, binî dara qorçîyêr de ma çim ginayî yewbînî.

Sereyê xo newe ra na kiftanê maya xo ya.

- Daye zaf rind a! Zaf! Kî vano qey xezalê Koyê Baxirî ya.

Tewrê maya xo heta nîmeyê şew qîsey kerd. Dejî xo, hes kerdişê xo ci ra va. Şî zerre mîyanî kitabânî pîyê xo ra yew kaxit û yew zî qelem girewt. Vejîya teber. Şî peynîya xeymi Vengê Layê Merganî xorî

ra ameyenî. Kî vatenî qey boxcîkî hê mîyanî tarî de reqs kenî. Qelem girewt xo dest û nuşt. Kaxit qat kerd û kerd cêba xo.

A şew Homa zano çend astareyî azmîn ra xij bî. Homa zano çend xortan semedê waştîyanî xo hesir rişnayî erd. Wisif, Asme ardenî xo vîr û zereyê wareyî de yewna keyna zî Wisif ardenî xo vîr...

Tîja serê sibayî dayenî rîyê aye ro. Yew çîta sûr sereyê aye de bî. Yew heta meşk têşonayenî, yew heta zî nameyê Homay zîkir kerdenî. Ge-ge sereyê aye ra çîta aye xij bîyenî û aye zî kerdenî raşt. Yew dîk veng da. Şerîfa rew wariştîbî û fekê xeyma xo pak kerdenî. Eyşa zî binî zibil pak kerd. Ware ameyenî xo. Wisif zî bibi aya û vejîya teber. Destanî maya xo ra meşk girewt û têşona. Maya ci va:

- Leyro hende beso. Ti mi rê adir tafîn, ez yew çay seranî.

- Beno daye.

Wisif ca de kolîyî huşkî eştî binî di kerrayan û adir taffîna. Biney pif kerd û kilî bî berz. Dima warişt û:

- Daye ez ha şîna Heyderî het. Ma ewro pîya separe kenî.

- Leyro ti çîna ra wîna xo kesirnenî! Bîyo çend rojo ti tewrê ma zî qisey nêkenî. Biney sabir bikeri, ma cey çî kenî.

- Daye zerrîya mi ra çîk nêyeno.

- Ti ewro Asme vînenî?

- Eke bîyera, ez vînena daye!

Şî torzîn girewt û xeylek kolîyî kerdî hurdi. Wext aver şî û ware tê-tewr warişt pay. Wisif pey awa serdin rîyê xo şut û şî xeyma datîzayê xo. Şerîfa zerê meşke ra do û rûno keke vetenî. Wexto ke Wisif dî:

- Wisif ti xeyr ameyî. Şo zerre, Heyder, datê to û qicî binî hê separe kenî. Zelîxa zî separe de beşî pewtî. Ez zana ti ti ra zaf hes kenî.

Wexto ke Wisif kewt zerre, Zelîxa sereqot bî. Gijîkê xo yo sîya veradabî û peynîye ra biskî xo viraştîbî. Pey çîmanî xo yê tarîyan û hîrayan ewnîyayî Wisif ra. Dima herunda xo ra warişt pay û şî mitbaxî, yew laçîka hewz ant xo sere û newe ra ameyî separî sero. Resul çîm ser ra ewnîya lajê xo ra û va:

- Heyder biney xo bide kişt, wa Wisif bêro to het ronîşo.

Heyder zî ca de kişt xo de ca da Wisifî. Zelîxa yew çaya germin kerd de û da ci. Resul separe ra warişt we û va:

- Wisif, Heyder ez ha şina penîr sencena. Şima separeyê xo bi-kenî.

Helna Şerîfa zî ame zerre.

- Wehedib ez xo ra nêvînena ke separe bikera. Heme cayê mi dejeno.

Wisif çay ra yew firt girewt û:

- Nacê willey maya mi zî sey to ya. Ez vana nêvana sey mi nêkena. Şima tuwey qiymetê ganê xo nêzanî.

- Ma se biker lajê mi. Ma mayanê xo ra wîna dîyo, wîna şino. Emser ware ra destî mi bî serdin.

Na rey Zelal qisey kerd:

- Dayê wîna mevaji. Bî ez to rê yew çay deki.

- Willey keynaya mi çew derdê çew nêzano. Her engişt cayê xo de dejena.

Hurdî datîzayan nanê xo werd û her yewî, xo rê yew çay girewt û vejîyayî teber. Heyder persa.

- Datîza ti nêweşî? Sebi to? Kî vano qey keyfê to çîno.

- Datîza ma çaya xo bişimî, ez to bena yew ca. Ma biney qisey bikerî.

Heyder bi kiftanê Wisif tehn da û va:

- Ti axirî ameyî rayîr. Ez bîyo yew aşmo kewena to leyk, ti mi ra nêvanî.

Wisif huwîya û va:

- Datîza ez zî hema nêzana ha se bena.

Heyder zî huwîya û sereyê xo têşona, çik nêva. Hurdî datîzayî sifte şî virondeyê mamixyeran. Rayîr de Wisif bibi sey kerra, qisey nêkerdenî. Uca ra la vîyartî û kewtî kaşê Kansorikî. Zerrîya Heyder ey werdenî. Wexto ke qorçîyêr asayî, Wisif vindert. Ewnîya qorçîyêr ra û Asmeya xo xeyal kerd. Giran-giran qisey kerd.

- Datîza yew keyna esta!

- Keyna!

- Heyder qey Homayî ya, heta ke mi nêqedina çik mepersi. Tena goşdarî bikeri. Bê to tena maya mi zana.

- Teq mi mede vaje lîya!

- Ma yewbînî nêzdîyê yew aşm verê cû tîya de dî. Helê yerî bî. Nameyê ci Asme ya. Sey zerenç rinda. Kansorik ra ya. Birakeynayê muxtarê Kansorikî ya. Fransa de cuyena û uca de ameya dinya.

- Na rey kewt mi sere! Ti çinara sey herê şima yo sipî ge-ge binate ra vindî biyenî, şîyenî.

Yew kerra ser de ronîştî. Kışta kerra de xeylek tirşik resay bî. Wisif yew tirşik ti ra kerd, toleyî ci patî û eşt fekê xo. Heyder zî tirşik ra girewt. Germ-kilij bi.

- Datîza ti zerr kewtî ci?

- Ez qey aye ya mirena.

- Ez zî qey Dilan mirena.

- Xebera Dilan esta?

- No payîz bena.

Pîya huwîyayî. Heyder dima warişt pay, tirşik tû kerd.

- Datîza ez ney ra tepîya to tena vera nêdana. Ma veyveyê şima Qeredere de kenî.

- Belê biko! Wîna rehet nîyo!

- Şima çi çax yewbînî vînenî?

- Ewro, bareyê yerî ra ver.

- Ez zî yena?

- To eyb kerd! Xora ti yenî...

Maya xo û datîzayê xo ra vatibi û sey peme bibi şenik. Bareyê nîmrojî ra pey taşt werd û seba gud kaykerdiş xeym ra vejîya. Wexto ke vejîya Hecî Musa û lajê ci Mehekî silam da ey û kewtî zerre. Qicî wareyî gud ra dima xo eşt mîyanî gol û areqê xo vet. Wisif şî binî çirr û Asme ard xo vîr. Asme zaf kewtibî vîrê ci. Kî vatenî qey bi serrano Asme nêdîbî. Awa serdin cor ra ginayenî sereyê ci rê. Helikna Wisif, Heyder ra çim şikna. Pîya gol ra vejîyayî. Dato a hel pey hesîya, mîyanî gol ra va.

- Hiro şima sera şinî? Ma Lastikê Teylonî kay nêkenî?

Heyder kincî xo girewtênî pera. Erd ra yew çengê herr girewt û eşt Datoyî.

- Lîya Dato çimî to ra zî çik nêremeno.

Wisif gijikê xo şane kerdenî.

- Bira yew gureyê ma esto. Ma yewna roj kay bikerî.

- Lîya Wisif kî vano qey ti hê dewlet îdare kenî.

- Dato! tuwey çîno lîya. Ma şinî biney mamixan top kenî.

Sewbîna Evdilla, Hesên, Mistefa û Murad zî gol de bî. Pêroyî huwîyayî. Rîyê Wisif tîj vera binek veşa bi. Hurdî datîzayî qeyme ra vejîyayî û şî hêni sero. Çew çîne bi. Wisif zaneyî xo şikîti û awe ra mirdîya xo şimit. Dima va:

- Datîza ez ha şina xeym. Biney xo virazena. Dima ez yena xeyma şima û ma pîya şinî.

- Temam datîza. Ez xeym de to pawena.

Wisif wexto ke kewt xeym, şivanî hela bîn hewn ra wariştîbî û şîbî. Hecî Elî serê mînder de venik kerdenî. Pîyê ci Quran wendenî. Wisif veng nêvet. Şî mitbax û cayo ke tede sereyê xo şûteni, uca de erdişa xo tiraş kerd. Dima yew işlîgo sipî girewt pera û çengleyî işlîgê xo biney antî cor. Gijikê xo heyne şane kerd. Pîyê ci ewnîya ci ra û huwîya, qisey nêkerd. Vejîya teber. Heyder verê xeym de ronîşte-bi. Ca de warişt û ame Wisifî het. Pîya sifte kewtî mîyanî mamixeyran. Wisif lezabez tay mamixî tira kerdî û eştî cêba xo. Dima biney şî cor û vîyartî overî la. Kewtî kaş.

- Wisif ti hewlî?

- Ez tersena Heyder!

- Ti şinî waştîya xo het. Ters ça ra vejîya?

- Eke Asme mîyera, ez zaf dejena Heyder! Nêvînayîşî rîyê aye, mi fatîsнено. Xo vîra meke datîza!

- Çî Wisif?

- Ters birayê eşqî yo! Ti vanî eke mîyero, eke yew çîyo xirab bêro sereyê aye, eke mi ra vajo, ez hinî to ra hes nêkena, eke mi ra rîyê xo biçarno, eke mi ra qala xirab vajo. Nê qalî pêroyî sey versîya to, timûtîm to dima yenî. Hewnanî to birnenî, to kenî nîmmerdim. Heto bîn ra yew awiro şîrîn, yew qala rind to rê besa. Ti benî milçik û perenî. Dinya binî linganî to ra xij bena û ti resenî azmîn. Axirî datîza heskerdiş, giran o, sey adirê cehenemî yo. Hes kerdiş yew birîn a. Birîna bêderman a. To helnena, to veşnena, to kena gird, to kena merdim.

Bermî kewt vengê Wisif. Çimî ci debî. Heyder ewnîya rîyê ci ra û va.

- Ez vana qey Memî sey to Zîn ra hes kerdenî.

- Homa zano datîza. Ez tena zana ke de jo ke ez ha ancena, mi ra vero zaf tenan anto.

Qorçîyêr aseyî. Tik û tena bî.

- Heyder tîya ra pey ez tena şina. Ti mîyanî birr ra biewni ma ra.

- Temam Wisif. Ez qey şima tîya de nob tepîşena.

Şi û resa qorçîyêr. Zaf nêpawit. Asme binena cor de mîyanî birr ra sey xezala Awa Perî vejîyayî. Laj û keyna ewnîyayî yewbîn ra. Çimî xo verdayibî yewbînana. Hurdî zî vazdayî. Kî vatenî qey Koyê Hesarêkî bîyo sipî, Wareyê Şeynonî bîyo zergûn, Hêniyê Rêzonî ser şîyo, çîçeganî Koyê Veyvekanî vil akerdî, vamêranî Sarconî pel dayî. Wisif destî xo akerdî û Asme kerd verarda xo. Wisif destê xo eşt gijikê Asme, tede çarna, nermik bi. Çimî xo porcînayî û boya gijikê Asme ant xo zerre.

- Asme! Boya to vilikan ra weşîyêra.

- Ti ça de mendî lajek! Bê to ruhê mi fatîşîya.

- Asme! Ti ke mi ra şîya ez sey pelanê payîzî rişyaya.

- Lajek! Ti ruhê ganê min î.

- Ti vila zerrîya mina waştî.

Destî yewbînî vera nêdayî. Wisif destê xo yo raşt alişkanî Asme yê nermikan û sipîyan de çarna. Çimanî aye de xo kerd hepis.

- Waştî! Ez çimanî to yê rindêkan de bîya vindî, şîya.

Asme çik nêva. Rîyê Wisif girewt binateyî hurdî destanî xo. Dima destî xo berdî lewanî ci yê goştinan. Ti ra çarnayî, milê xo kerd çewt û huwîya. Destî xo uca ra berdî gijikê Wisif. Bermi pilizîya qirika Wisif.

- Asme ti hend rindek a!

- Hiii?

- Ez tersena ti bena milçîk û destanî mi ra perrena, şina!

Asme xumarê xo girewt.

- Se bi Asme? Ti qey rîyê xo mi ra nimnena?

- Ez zî tersena Wisif. To ra dûrîmendîş mi kişeno!

Sey vareya wisarî bî milçewt. Çimanê ci yê zelalan ra hesirî ameyî war. Hesirî Asme ameyenî Wisifî desta. Wisif hesirî Asme kerdî pak. Hesirî Asme kî vatenî bî kilê adirî û zerrîya Wisif vistibî ta. Verar şî Asme ra. Asme sey toq germin bî. Destanê Asme ra tepîşt û binî qorçîyêr de ronîştî.

- Asme tewrê mi bî, ma tîya ra şimi.

- Dima ma se kenî Wisif?

- Ma zewiciyenî û şinî zerrîya pîyê to genî.

- May û pîyê mi qehran ra mirenî Wisif!

- Zerenca mi çi beno xeyr. Ez nêwazena pî û maya to semedê mi dej biancî. Eke ti wazena...

Asme destê xo berd lewanî Wisif û nêverda qîsey bikero. Tena ewnîyayî yewbîn ra.

- Wisif!

- Vaje delala mi!

- Na qorçîyêr dara ma ya?

- E delala mi dara ma ya.

- Serê ci de seba ma yew qelb virazî, beno?

- Wa emrê mi binî linganî to de bo keyna! Temam, Asmeya mi ez pey kardî virazena.

- Ma çi çax yewbînî vînenî Wisif?

- Siba?

- To mi zerr de nimateyî lajek. Ez nêwazena çew bimuso. Siba ney bîr?

- Ma a roj penîr benî Têrcan. Gureyê ma heta yerî nêqedîyeno. Ez şefeq ra zî şina astoran ana.

- Werekna ez zî to het biameyenî lajek. Ez astoran ra zaf hes kena.

- Kam zano belka ez û to ma pîya serran ra dima yenî tîya û nişenî astoran!

Awirî xo eştî erd.

- Ez qey a roj, ganê xo dana lajek.
- Bîr ney bînter na saet de rindeka mi.
- Eke lazim bo, ez bena milçik û ez a roj heyna zî yena tîya lajek!

Wextê abiryayîş ame. Wisif cêba xo ra yew kaxit vet û da Asme. Lew na çareyê Asme ra û her yewi, yew heta şî. Wisif kî vatenî qey dejan vera binate ra qelişîyayo. Homa zano Mem wexto ke Zîn ra abiryabi, zerrîya ci hendê nêdejayebî. Asme kewt mîyanî birr û kaxit akerd.

“Asmeya mi rê,
 Zerrîya mi de rîyê to dard kerde mendo
 Ez halînê milçikan de çîmanê to vînena
 Mezelê mi awiranê to de nimate yo
 Tarî de sey gejan kewena rêça to dima
 Dejî sîneyê mi de ban virašto

Elbik boya xo, milê to ra girewta
 Helonik qey to vînayîşî erd ra vejîyena
 Aşm wexto ke to vînena, xo nimnena
 La hinî vengê xo ra xuy keno
 Mi zerr de waştî!
 To ra mende yew dej esto
 10.07.1995
 Qeredere”

Bîşew heta nîmeyê şew binî Dara Zîyarî de tewrê qicanî bînan qîsey kerdibi. Coka bêhewn mendi bî. Maya ci Eyşa çi wext mîyanî cilan de lajê xo dî, qîrayî keynaya xo sero.

- Gulcan! Hirê mi to ra çend rey va, birayê xo hewn ra warzini. Qicî binî kewtî rayîr, birayê to verar şîyo lehîf ra.

- Daye ez nêşina bikişî. Mi xo dirna, heyna zî nêwarîşt!

Na rey Eyşa sey cenderme ameyî lajê xo sero.

- Dato! De biewne eza belengaz se bikerî. Şar bîyo wayîrê qican. Lajê mi ho se keno!

Maya ey hersan vera serê Datoy ra lehîf girewt û eşt pelas sero.

Çimî ci masay bî. Sey pes bibi cem û xo ra nêdîyenî cilan ra bivejîyo.

- Daye! Qey Allay ti ha sekena?

- Ez ha to ra vana warzi!

- Ez bîşew zaf berey kewta. Coka mi hewnê xo nêgirewto.

- Pîrîk mi tim vatenî "Eke ti asnaw nêzanî, dormaleyê gol de megeri." Eke ti nêşine hewn ra warzî, ti qey berey kewenî cilan wirrim.

Eyşa erd ra sînî darit we. Dato ca de warîşt, kincî xo dayî xo ra û kewt qicanê bînan dima. Tewr vernî de Wisif û Heyder şîyenî. Resayîbî serê mergan. Înan dima Mistefa û Evdilla estibî. Tewr peynî de zî Murad û Hesên şîyenî. Dato peynî ra qîra:

- Murad, Hesên! Biko eceleyê şîma çî yo! Mi ser vindenî.

Zaf rew warîştibî. Hurdî datîzayî vejîyayî duzdeyê Merganî. Vaşê Merganî bibi zerd. Dima kewtî erdê Merga Astoranî. Tîye ra tayenan vatenî Merga Astoranî û tayenan zî vatenî Mexelê Wareyanî. Wisif tîya ra vatenî Mexelê Wareyanî. Bêvengîya na merg merdim arisnayeni. Kîştâ merg de dewêka kehen estibî. Wexto ke resayî merg, çimî Wisif gerayî astoran. Çorşmeyê dew de çend astorî dî. Heyder ra va:

- Datîza to dî çend astorî hê uca de yê.

- Hê ça de yî?

- Biko ti bî kor. Biewni mîyanî xirabeyanî dew ra. Peynîya a sîya girs ra. Hê uca de çerenî.

- Haaa! Lîya Wisif ti binî erd de çî ca kenî. Hewt ser bivîyarteni, mi ê astorî uca de nêdîyeni. Xora ti şî mîyanî koyanî Qeredereyî de xo rê keynaya tewr rind zî ca kerda.

Huwîyayî. Azmîn de hewa pak bi. Hewayî na merg gan dayenî ruhê kî. Vejîyayî serê yew sîya girs û qicî binî pawitî. Dato û qicî binî hela ke resayî înan, Dato qal eşt hurdîni.

- Biko şîma hurdîyan motor giredayo xo ra. Ma sekerd nêkerd ma nêşkayî biresi şîma. De vajenî ma nika çî gî wenî?

Merga Astoranî de vengê milçikan û ciwanan kewt têmîyan. Tîya de ridê awe ra, vaşo zergûn zaf bi. Dormareyî awe de tîrşika gird û qijkek dîra bî. Sewbîna mîyanî vaş de zavil û pune zî xo rê ca dîbî. Wisif xo vir kerd erd û qican ra va:

- Qicenî! Ez, Heyder û Dato, ma no per ra şimî, şima zî pero bin ra dormareyî dewi bîgeni. Ez vana qey astorî zafî ra hê mîyanî dewa kehen de çerenî.

Ciwanan sey Wisif kerd û bî di cey. Wisif hela ke mîyanî xirabeyan ra vîyartenî, binî yew dêso rijnaye de yew qelûn dî. Ca de girewt destî xo û pamend. Ci rê heyran mend. Kerra ra virazîyabî û neqîş-nayebî. Aseyenî ke destanî yew senetkar ra vejîyayebî. Dato senî ke destanî Wisifî de qelûn dî, çimî ci sey verrojik abî.

- Wîşş datîza, no çîyo lîya! Çiqas rindo. To ça de dî?

- Mi binî nê dêsi de dî.

- Lîya Wisif hendo şansê to esto ke dîk to rê hak keno. Ti senî raştê aye ameyî! Homa zano çend sero ha uca de wayîrê xo paweno. Dimag nasîbê to ya.

Dato binena şî û qîra.

- Qicenî! Mi astorî dî! Bîrenî tîya!

Nêzdîyê pancês astorî mîyanî sîyanî girsan de vila bibî û çerayenî. Ciwanan ca de dormareyê astoran girewt. Ciwanan sî girewtî xo dest û şî astoran sero. Astora kehîla ke Wisif ci ra zaf hes kerdênî, sereyê xo çere ra kerd berz û pey çimanî xo yê girdana ewnî-yayî Wisif ra. Wisif hela ke yew gam eşt, astora kehîl destir ci ra remayî. Ciwanî wareyî astorî şayî xo vera û kewtî sêrancere Qederî. Ciwanî nêverdayenî astorî nata-weta biremî û tewrê înan vazdayenî. No qeyde kewtî duzdeyê Merganî. Cayê bareyê nîmrojî de zî destanî xo de sol, camerdan ê pawitenî. Astorî sey murîyanî tizbeyan vila bî. Ciwanan newe ra dormareyê înan girewt û ê ardî peyser. Dima zor da ci û newe ra eştî xo vera. Astorî Mergan ra ameyî war. Tofik vetenî. Mehemed Elî, Resul, Malla Husên, Hesîb, Mehek, Îsmaîl û Bekir uca de bî. Wexto ke astorî resayî seha, her yew camerd, kewt yew astorî dima. Malla Husên zî kewt astora kehîl dima. Wisif zî resa uca û têdest ra dormareyê astor girewt. Astora kehîl xeylek nata-weta remayî û axirî qefiliyayî. Malla Husên destî xo akerdî û sol mojna astorî. A xo bi xo ameyî û destanî Malla Husên ra sol lişt. Wisif ca de resene eşt milê aye û astora kehîl axirî ameyî tepîştîş. Camerdî û cinîyî wareyî xeylek astoran dima gerayî û axirî heme

astorî ameyî tepîştîş. Penîro şil zerê telîsan de bi û fekê ey gerîyabi. Penîro şil astoran bar bi. Dima pey resene giredîya û pey astoran vejîya serê Kansorikî. Koçeran a roj heta berîyê yerî, penîr berd serê Kansorikî. Tena bariyê nîmroj de cebir dîya xebat. Nêzdîyê helê yerî de Umer pey qamyona vejîya leweyê Kansorikî û penîr qamyon bar bi. Malla Husên, Hecî Elî û Hecî Musa zî seba penîr rotişa pa qamyona şî Têrcan. Wisif zî pey astora kehîla a roj panc qilonk penîr vet serê Kansorikî. Hela ke vejîyayenî serê Kansorikî, ewnîyayenî dew ra. Wexto ke qamyon kewt rayîr, Wisif û qicî binî weniştî astoran û xo sêrancêr verada. Wexto ke resayî mîyanî wareyî, Wisif astora kehîl verê fekê xeym de gireda. Va ke “Pîyê mi badîna şino Girvonî û çî-mî geno.” Hesen zî no semed ra yew astor vere fekê xeyma kalikê xo Hecî Musa de gireda. Bê înan astorî bîn veradîyayî. Badîna qey barîyê yerî kewtî rayîr. Ciwanî Qeredereyî a şew zaf rew kewtî cilanî xo. Rojo bîn Malla Husên, Hecî Elî û Hecî Musa, nêzdîyê nîmroj resayî ware. Berîvanî Duzo Pîlî de şî berî...

Hecî Elî û Hecî Musa pîya binî Dara Zîyarî de ronîştebî. Malla Husên, Îsmail û Resul pîya penîr setenî. Kî vatenî qey hewran azmîn de xo nimitibî. Tewr peynî de Zelîxa penîr ard û pîyê aye Resul penîr set. Rabîa vera xeym de kinc şutenî. Xezal zî teberî xeym de firaq şutenî. Yew laçika kehena sûr dayebî xo ra.

Rabîa gureyê xo qedîna û keynaya xo ra va:

- Xezal ti tuwey Wisif dî nêaseno?

- Ti sekena daye?

- Willey vîndî bi, cayê ey zaf aseno.

- Mi hela bîn dî, tewrê Heyder û Evdilla şîyenî mamixyeran. Ez texmîn kena ke vejîyenî Koyo Kerrayînî û kînger ra vincele genî.

- Keynaya mi şo zerre ra yew legen bîya û pey awe bide astor. Biney zî vaş berz ci ver. Ziwanê heywan çîno, gune yo.

Xezal firaqî veradayî û wariştî pay sero. Pey laçika xo, destî xo kerdî zuwa. Ewnîyayî Gelîyê Lazî ra û zaf dûrî ra yew bolê pesî dî. Xo zerre ra va, “Xeyra! Na saet de çi gureyê pesî uca de esto. Hema bareyê nîmrojî rê zaf mendo.” Şî zerre û legen ard. Mêsîn ra awe kerd de û tewrê vaşo zerd eşt astora kehîl vero. Senî wariştî pay, se

ke gån leşa aye ra vejîyo, çimî aye abî, rîyê ci bî sey kêreç. Zaf ter-sayî, destî xo berdî laçika xo û gjikê xo ra kaş kerd. Ginayî erd rê û tersan vera çiqas aye ra ame qîrayî:

- Dayê! Dayê!

- Hirê se bi? To mar dî.

Nêşîyayî qîsey bikero. Serê zanane xo de ronîşt û tersan vera bermayî. Tena va:

- Daye lez bî?

Rabîa destê xo ra destik virr kerd û xo eşt teber. Xezal pey çimî xo Gelîyê Lazî mojna maya xo.

- Wîî! Rebeno hîro se bi şima? Kami wîna kerd?

Emîn, Şaxo eştibi paştîya xo û ardenî. Dest û lingî ci mîyanî gonî de mendibî. Gonî şapikê Şaxoy ra dalpa kerdenî erd. Çim û aliş-kî hurdîn zî masayibî. Şapikê hurdîn zî diryayebî û heta zaneyan binî awe de mendibî. Lewî Şaxoyî şenik qelişîyayebî û bureyo raşt yê Emîn zî diryabi. Fekê hurdîn ra zî gona sûr ameyenî. Xezal bermayenî. Emîn, Şaxo ard war û tewrê Xezala kewtî binî çenganî ey, pîya ard xeym. Rabîa ca de vazdayî û şî depoyî penîr, Hecî Elî ra va û pîya ca de vazdayî zerrê xeym. Emîn û Şaxo xo eştib mînderî sero û gonîya înan rişyayenî pelas sero. Mîyesî ca de niştîbî gonîya înan sero. Cinîyî binî eya hel ameyî fekê xeym. Xanim wexto ke fekê xeym ra ewnîyayî zerre ra, a zî qîrayî. Şerîfa fekê xeym girewt û nê-verda keynayî û qicî şorî zerre. Rabîa ca de teber ra awa germin ard û tewrê yew girîşa da Hecî Elî. Camerdî binî zî ameyî serê Emîn û Şaxoy de kom bî. Hecî Elî pey girîşa birînî Şaxoy pak kerdenî. Malla Husên zî yew girîş girewt xo dest û şî Emîn sero. Birînî şîwananî pak kerdî, şapikî înan bedilnayî û mîyanî cilan de dest û sereyê înan piştî. Şaxo dejan vera naleyenî. Fekî înan sey yew hêniyo kehen bibi zuwa. Axirî Şaxo giran-giran çimî xo akerdî, warişt maneyê xo ser û bineyke ame xo. Çewî çik nêpersa û Şaxo qîsey kerd.

- Hecî Elî ti hê tîya de?

- Belê Şaxo ez ha tîya de ya.

- Serî sibayi bi. Ma overî layi de paştîya Gelîyê Heşî de pes çer-nayenî. Mi he dî new-des tenan pey çuweyana eştî ma sero. Hecî

willey mi çend tenî girewtî binî linganî xo. Ma sek, ma hurdî tena bî. Ma nêeşkayî înan. Îzzo zî uca de bi. Mi çend lapatî finayî ey ra zî.

- Temam Şaxo kewt mi sere. Cayê pesî de çew esto?

- Belê Hecî. Homa ra ma raştî pesê Keyeyê Hecî Musayî ameyî. Kazo pesê ma eşt xo vero û heta Gelîyê Lazî ard. Ho pesê ma het de yo.

Resul nucîkî xo kerdî pît.

- Hiro şima dî, nê Yatuxijî bî keke û erzîyayî ma sero.

Vengê cinîyan teber ra ameyenî zereyê xeym. Hecî Elî vejîya teber û va:

- Lîya se bîyo şima! Eybo, bişarmîyenî, vindenî, ma gureyê xo bikerî.

Dima Rabia ra va:

- Keynaya mi zerre ra yew wuta awe bîya, bide şiwanan. Cinîyan zî zerre ra dûrî tepiş.

Şi zerre û na rey pey vengo dekerde Malla Husênî ra va:

- Malla palun berz astora kehîl sero.

Hecî Elî heyne ame Şax sero, destê Rabîa ra wiskiraya awe girewt, pey destê xo yo çep milê Şaxoy ra tepîşt kerd berz û awe da ci. Şaxo pey zor awe na lewanî xo ya. Fekê ci yo zuwa de awe û gonî kewtî têmeyan. Newe ra cilan de qeldîya ra. Çareyê ey ra binî girîşo sipî ra gonîya sûr ameyî war. Hecî Elî ca de pak kerd. Dima awe da Emîn. Warişt pay, estuna xeym ra vazelîn girewt û sawit giştanî Şaxoy ra. Fekê xeym xeylek bi sixlet. Evdilqadir verarda maya xo de bermayenî. Sedat waşt ke şêro zerre. Senî sereyê xo fekê xeym ra kerd derg, Silêman ca de qîra sero:

- Sedoo! Hiro ti yenî ça? Weta şo!

Sedat xo tepîya eşt, biney vindert û newe ra waşt şêro zerre.

- Hiro sîdqere! Ez ha to ra vana, zerre ra dûrî vinder, weta şo!

Bê Wisif, Heyder û Evdilla heme xortî zereyê xeym de bî. Wisif mamixyeran ra vejîya û fekê xeym de şar dî. Ca de vazda û ame. Pîyê ci palun eştenî astora kehîl sero.

- Bawo se bîyo?

- Yatuxijan eşto Şax û Emîn sero, ê zaf kutî, Dest û lingî înan mîyanî gonî de mendî.

Wisif mîyanî cinîyan ra xo rê rayîr akerd û vazda zerre. Zaf kesirîya, Hecî Elî heyne vejîya teber. O wexto ke vejîya teber, cinîyan vengê xo birna û sereyê xo rona. Hesiranî Şerîfa dalpa kerdenî erd.

- Şax û Emîn nika hewlî. Tuweyî înan çîno. Metersenî, nika wa heme kes biewno kar û gureyê xo ra. Hende beso. Şima bacê yenî û vînenî.

Malla Husên zî xortî vetî teber. Heme kes vila bi, şi xeymanî xo. Hecî Elî warişt û şi mîyanî cilan ra tifing vet. Vejîya teber. Camerdan senî tifing dî, vejîyayî teber. Malla Husên pîyê xo ra va:

- Bawo vinder, ma pîya şimi.

- Ney Malla, ti mîye. Wa bizanî ke ma înan ra nêtersenî. Ez serê dewa înan de biney tifing teqna. Wa bineyêk bitersî, nêbo rehet nêvindenî. Sey kutîk har bî, hinî înan rê beso.

Hecî Musa ame teber û gîlarê astor ra tepişt. Hecî Elî ra va:

- Hecî vinder, ez zî tifingê xo gena, ma pîya şimi.

Hecî Musa zî ca de şi xeyma xo û tifing girewt, wenişt astora xo. Hecî Elî tifing eşt maneyê xo û hurdî extîyaran xo da Geliyê Lazî rê. Zaf nêşî çiman vera vindî bî. Camerdî bîn zî qet nêvindertî. Çuweyê xo girewtî, weniştî heran û kewtî înan dima. Malla Husên weniştîbi yew hero boz. Xortanî zî waştênî şêrî. Labelê Malla Husên destur nêda, qîra înan sero. Wisif ra va:

- Ma şinî beso. Ti tîya de vinder. Evdilla û Heyder zî wa şêrî pesî het. Pes bîyarenî bare. Xo vîra meke, vaş kokê xo sero qedîyeno. Ma ameyî mîyanî nê koyan û sereyê ma bela ra dûrî nêkeweno. Ez hinî ware ra zaf bîya serdin. Çi beno xeyr.

Wisif verê cû çirrey nêwaştênî Qeredere ca verdo. Labelê na rey rîyê Asme ra qet îtiraz nêkerd. Ewnîya çimanê pîyê xo ra û tena va:

- Ma koçerey caverdenî bawo?

- Leyro ma zaf nanê Qerederî werdo. Labelê hinî dinya bedilyena. Aver şina. Ganî ma îlla yew roj koçerey caverdî. Emirê ma nê koyan de qedîya. Mi gore hinî beso. Ma heta çi çax no gure kenî?

Malla Husên sewbîna çîk nêva, tepîya mendîbi. O zî kewt camerdanî bînan dima. Wisif zî ca de şî xeym û yew kaxit girewt, şî peynîya xeym, nuşt û berd da Heyder.

- Dafîza no kaxit bîger.

- No çîyo Wisif?

- Dafîza no kaxit ber, cayo ke ez û Asme ma qîsey kenî, binî dara qorçîyêr de bike binî a kerraya pexan.

- Çinara ti nêbenî datîza?

- Ez ewnîyena Şax û Emîn ra. Ez nika binate ra vindîbi, nêbeno.

- Xebera to ya. Ez helna bena. To zerrîya xo rehet tepiş.

Heyder badê kewt rayîr. Wexto ke la vîyart daymîş nêbi û kaxit akerd.

“Asmeya mi,

Ez ewro nêşina bêrî. Ti şew û roj sey ruhê mi, ha mi zerr de ya. Ez siba eynî saet de to binî qorçîyêr de pawena. Wisif.”

Hecî Elî gemê astor ra zaf pît tepiştîbi. Gelîyê Lazî ra biney şî û desto çep sero xo ta da. Kewt Layê Lazî. Awe heta zanayanê astora kehîl ameyenî. La vîyart û kewt yew kef. No kef de ca-ca birr estîbî. Mîyanî birr ra şî û vejîya cor. Vejîya yew duzde. Heme ca de vaş bibi puş û pilax. Tîya ra xeylek şî û dima kewt sêrancêr. Sêrancêr qedîna û kewt yew çal. Vernîya ey de yew qil estîbi. Hecî Elî nêvindert û vejîya leweyî qilî. Dewa Yatuxî binî linganê ey de bî. Tay dewijî mîyanî dew de ameyebî peyser. Leweyî qilî de Hecî Elî dî. Hecî Elî paştîya xo ra tîfing vet û serê astor ra tê dima teqna. Astora kehîl vengê tîfing vera ceniqîyayî û gilarî xo nata-weta berd. Dewijî ke mîyanî dew de ameyebî peyser, înan ra her yew ten yew heta rema û xo yew quncik de nimit. Hecî Musa zî resa Hecî Elî. Ey zî tîfingê xo vet û çend gilonek tê dima teqna. Vengê tîfing serê dew de vila bîyênî û Yatuxijî bananî xo ra nêvejîyayenî. Mîyanî dew de tena çend mangayî û serê sûlî de çend herî mendî. Hecî Elî astor ra ame war. Bineyna verd şî, tîfingê xo eşt erd û qîra.

- Muhtar! Îzzo! Mi tîfingê xo eşt erd. Eke şîma camerdî, bîreni. Biko şîma zî xo ra vanî ma camerdî! Şîma pey des tenan rayîrê şîwananî ma birnenî. Camerdeya şîma na ya! Hinî şîma rê beso!

Hecî Musa zî astor ra ame war. Dew ra kes nêvejîya teber. Badê camerdî bîn zî resayî înan. Hecî Elî newe ra qîra:

- Ez nika ha şina. Ma hesabê xo mehkema de vînenî. Wehedib eke şima heyne ma ra qarişî yew ten bibî, ez yena dewa şima û çeyneyanî şima kena hurdî.

Resul ame pîyê xo het û va:

- Bawo ti qey Homayî ya kenî vinder ez şêrî o Îzzo bivînî û keye ra vejî. Mîyanî dew de çend lapatan bierzî ci.

- Ney Resul. Gejey meke. Hende beso. Ma gangîr nê yî.

Kî vatenî qey Dewa Yatuxî bibî veng û varit. Hecî Elî heyne tifing girewt xo dest û sey mîtralyoz pey dima teqna. Camerdî Qeredereyî serê Yatuxî ra tifingî xo antî û weniştî astoran û heranî xo. Hecî Elî serê astora kehîl de sey yew şêrwan asayenî û ters fînayenî qelbê merdim. A roj herunda şiwanan de Mehemed Elî û Malla Husên şî pesî het. Malla Husên va “Çi beno, çi nêbeno.” û tifing zî girewt xo het. Pes Mergan de şî guer...

Şew û roj ca bedilnayî. Aşm azmîn de vindî bî û siba bi. Wisif a şew heta serê sibayî ewnîya şiwanan ra. Xezal şîbî hêni. Rabîa semedê separeya pelas ser de xançe ronabi. Şiwani sey vareyo newe ameyî xo, vejîyayî teber. Wisif şiwanan rê mêsîn tepîşt û înan rîyê xo şut. Dima şî zerre û Wisif merhem sawit birînanî şiwanan rê. Hecî Musa zî rew wariştîbî û semedê vînayîşî şiwanan amebi xeyma Hecî Elî, xal-xatirê şiwanan persa û pîya separe kerd. Rabîa qey şiwanan gêrm pewtibî. Şaxo mêşnayan persayenî. Hecî Elî biney yarî kerd û va:

- Lîya Şaxo awe arye berdo, pîr kewta çemçeqin dima. Ti merg ra ageyrayî. Ti pes se kenî, ti senînî, bineyna hewlî?

- Şikir ma binena hewlî Hecî. Hecî ma eşkenî yerî ra pey şêrê pes het.

Hecî Elî awirî xo kerdî tirş û vengê xo bineyna kerd berz.

- Lîya Şaxo ez ha vana se, ti vane se. Herunda xo de roş lîya. Pesmes to rê lazîm nîyo. Ti hê biewne Emîno feqîr ra. Şamê merdan ci rê şina. Zaf kîlo dayo. Ti zî vanî ma şîme pesî vero.

- Heci şima ma ra dima se kerd?

Hecî Musa kewt binate.

- Şaxo willey Hecî Elî tifingê xo eşt xo paşt, wenişt astora xo û tena eşt Yatux sero. Ma serê Yatuxî de zaf tifing teqnayî. Neftoranayî bivejîyî teber. Hinî nêşinî yew gî zî biwerî.

Sedat, Xalit û qicî bînî kişta Dara Zîyarî de Lengleng kay kerdenî. Cinî, camerdî kam ke eşnawitenî şiwani wariştî pay, ameyenî xeyma Hecî Elî û şiwani pers kerdenî. Nêzdîyê nîmroj Mehemed Elî û Malla Husên pes Mergan ra eşt xo ver û ardî bare. Malla Husên kerraya serberî ser de ronîşt. Wisif çahar rojo ke Asme nêdîbi. Bare de sey pesa gej dormareyî xo de şîyenî û ameyenî. Waştênî yew hel cuwa ver aver şêro û Asme bivîno. Taştêre ra pey Wisif û qicî bînî şî asnaw. Wisif wexto ke ame xeymi, pîyê xora va:

- Bawo heta bareyê yerî ez û Heyder ma pes çernenî. Şima biney biarisenî.

Malla Husên ewnîya lajê xo ra. Ci rê dua kerd.

- Hewl beno Wisif. Lajo, lajo ti çirrey xirabey mevînî.

Dima Wisif û Heyder şî pes mexel ra warzna û eştî xo vero. Layê Lazî vîyartî û kewtî kaş. Pes hetê çep yê kaşê Kansorikî de mîyanî daristan de vila bi. Çimî Wisifî qorçîyêr di bî. Ge ewnîyayenî saeta xo ra û ge zî ewnîyayenî qorçîyêr ra. Heyder ame Wisif het.

- Datîza ti çi çax şine. Saeta to ha yena?

- Ti tena heqê pesî ra yenî?

- Lîya datîza ma qicî qijkek nê yî. Ti çi qalanê gejan kenî! Şo waştîya xo bivîne. Ez ha tîya de ya.

- O wext ez ha şenik-şenik bena vindî.

- Çi rindo willey. Lajek mîyanî koyan de şino waştîya xo vînenî, la biewnenî ma ra. Hema xebera keyna mi ra çîna. Ez şêrî dere, dere ma rê beno zuwa.

Wisif huwîya, destê xo eşt milê Heyderî û kaş kerd xo het.

- Biko, deve rê kînger lazimo, wa milê xo derg bikero.

- Weta şo liya! Xora bîyo çahar rojo to keyna nêvînaya û sey qicanî qijkek mi het de bermenî. Veyva ma rê silamanê mi vaje.

Wisif çuweyê xo zî da Heyder û mîyanî birr ra vazda. Çimî ci binî yew gewen de ginayî elbikan ro. Ca de vindert û pêroyî ti ra kerdî. Mîyanî birr ra ame war, resa yew vaya zuwa. Pes ra kewtibi dûr. Uca ra zî şî cor û ame nêzdîyê qorçîyêr. Binî qorçîyêr de Asmeya xo dî. Sey zerenc rind bî. Keynaya barî û gijik derg bî. Zerrîya fîstana hewz de hende rindêk bî ke merdim berdenî merg. Kî qeymîş nêbîyenî bi-ewno rîyê aye ra. Gijikê xo sey yew çirr veradabi. Ewnîyayî yewbînî ra. Wisif vazda û binî qorçîyêr de verar şî Asme ra. Lew na alişkanî Asme ya. Yewbîn rê hesret mendibî. Senî awe resena vaş, senî vewr resena koyan, senî peçek resena çiceyan, senî hesirî resenî lewan, senî berîvanî resenî mêşnayan, senî dijn resena xeले, no qeyde re-sayî yewbînî. Zerrîya Wisifî ameyebî qal kerdiş.

- Yare! Ti zaf kewta mi vîrî.

Dima cêba xo ra elbikî vetî û dayî ci. Elbikî xizikî destanî sipî yê Asme rê çi rind şî. Destê Asme ra yew elbik girewt û sey goşareyî kerd goşanî Asme ya. Pey na elbik, Asme bî berîvana tewr rind

- Lajek, vizer çimî mi zaf gerayî to. Ti qey nêameyî?

- Dewijanî Yatuxijan vernîya şîwananî ma girewt û ê xeylek kutî. Dest û lingî ci mîyanî gonî de mendibî. Herunda înan pîyê mi şî pesî ver. Ez zî ewnîyeya înan ra. Coka nêşîya bêre zerenca mi.

- Guneko! Çimî to zî sey adirî bî sûr. Bîşew ra mendî?

Huwîya:

- Çimanî to yê hewzan ra zî çîk nêremeno zerenca mi.

- Wisif ez nê vilikan û vilikanî bînanî ke to verê cû dayebî mi, înan xo het de bena Marsîlya kena seqsî û wadeyê xo de nimnena. Boy kena û to ana xo vîri.

Wisif bi zertenik. Dej sey merg nişt awiranê ci sero. Sîneyê ci sey mizel bi teng.

- La ez! Ez bê to se kena?

Sey gerguşa şarminik, milê xo kerd çewt, paşta xo da qorçîyêr.

- Meverde ez şêrî Wisif, meverde!

- Tewrê mi bî Asme, ma tîya ra biremi.

Seke yew sîya girs binişo sîneyê Asme sero.

- May û pîyê mi se vanî lajek?

- Zerrîya to vana se Asme?

- Zerrîya mi sîneyê to de hepis menda Wisif. Ti sera şêrî, ez zî yena uca.

Newe ra verar şî yewbîn ra. Na hel qorçîyêr ra yew pel gina hermeyo çep yê Asme rê û uca ra gina erd rê.

Wisif ewnîya pelo huşk ra.

- Payîz nêzdîyo Asme...

Asme destî xo berdî lewo qalın yê Wisifî û nêverda qisey bikero. Destê ci ra kaş kerd û kewtî mîyanî birr. Mîyanî daran de gerayî. Destî yewbînî vera nêdayî. Mîyanî destanî înan de areq û germ birayê yewbînî bî.

- Şima çend way û birayî lajek?

- Ma di birayî û di way î. Mi ra pîlêr yew kekê mi esto. Zewiciyaye yo. Nameyê ci Umer o. Mi ra pîlêr yew zî waya mi esta. Nameyê ci Asîye ya. Ez hela ke qijkek bîya, wareyan de wexto ke maya mi şî-yenî bare, aye ewnîyayenî mi ra. Nika dew de cuyena. A zî zewicîya ye ya. Mi ra qicîyêr zî yewna waya mi esta. Nameyê ci Xezal a.

- Xezal çi nameyo rindo. Kam nayo pa?

- Pîyê mi nayo pa.

- Qey Xezal nayo pa?

- Ciwaneya xo de zerr kewto yew keynaya Paliyij. Keynaya Seydayê pîyê mi bîya. Rey-rey nan ana pîyê xo rê. Yena medrese û şina. Pîyê mi uca de dîyo. Seydayê pîyê mi keynaya xo ra vano "Xezala mi." Pîyê mi çirrey Seydayê xo ra nêvano. Şarmîyeno, xo zerr de tepişeno. No name keynaya Seydayê pîyê mi ra mendo.

- Maya to zana?

- Ney Asme.

- Ti ça ra zanî?

- Par yew şewa payîzî de mîyanî vamêranî ma de pîyê mi, mi ra vatibi. Wexto ke mi ra vatenî ez ewnîyeya çimanê ey ra, de bibî.

- Guneko! Nika a keyna ha ça de? Ti pîyê xo ra persayî?

- Merda. Royê Muradî de xeniqîyaya.

- Wîîîî guneko! Senî xeniqîyaya?

- Yew Aşma Edarî de tewrê embazanî xo şîna gezmaxe. Riyê dijn ra erd hît û nermiko. Kîştâ ro de linga ci xij bena, ginena royî rê û Royê Muradî de vindî bena şîna. Çew zî meyîtê ci nêvînenno.

- Homa zano Wisif çend rey ameya hewnanê pîyê to!

- Homa zano Asme.

- La Xezal rinda lajek?

- Rinda Asme. La hendê to rind nêya.

- Gejo!

- Şîma çend way û birayî Asme?

- Ma di wayî û yew bira yî. Pîlê înan ez a. Mi ra qicêr yew birayê mi esto. Nameyê ci Elî yo. Waya mi zî hema des serre ya. Namê ci Elîf a. Nameyê xo dapîra pîyê mi ra girewta. Aye zî zaf waşt tewrê mi bêro tîya. Pîyê mi nêverda. Va "Ti hema qij a."

Înan xeylek qîsey kerd, wext sey wisar zaf lez vîyart. Xora çîyî rind lez vîyarenî. Wisif Asme ra va.

- Ganî ez şêrî pesî het Asme. Siba ney bîrr beno?

- Beno çîlayê çîmanî mi.

Wextê abiryayîşî seba hurdîn zî wextê de jî bi. Senî ke tîj giran-girran şîyenî awan, ey zî o qeyde hedî-hedî yewbîn ra kewtî dûr. Wisif mîyanî bîrr de xeylek şî û resa pesî. Vend da Heyderî. Heyder serê yew kerra de ronîştebi. Ame Wisifî het. Wisif xo virr kerd Heyder sero û lew na alişkê ci ya.

- Biko ti harr bî? Ti hê se kenî? Mi ra dûr vînderi lîya.

- Datîza! Ez zaf hes kena, zaf! Wazena biqerî, wa vengê mi he-tanê azmîn şêro.

Dima mîyanî birra ra ewnîya ware ra. Çiqas ci ra ame qîra.

- Qeredere vengê mi yeno to? Ez keynaya Kansorikijî ra zaf hes kena! Mi zerrîya xo daya ci.

Heyder huwîyayenî. Her yewî yew het ra pes eşt xo vero û birr ra vejîyayî. Pes kewt vava zuva û dima kewt kaş. Tofik bîyenî berz. Înan dima berîvanî Layê Lazî ra vîyartenî. Tewr vernî de Sedat we-niştebi yew hero qir. Maya ci Meryem zî destanî aye de pey nak lîf viraştenî û lingan ameyenî. Kışta Meryem de veyva Rabîa Leyla, Xanim û Rabîa pîya ameyenî. Tewr peynî de zî Silêman, Umer û Resul ameyenî. Koçerî binî qorçîyêr de ameyî yew ca. Na rey Wisif kerraya serberî sero de de ronîşt. Sedat yew çuwe girewtibi xo dest. Malla Husên yew kulavo hewz eştibi paştîya xo û cêr ra asa. Wexto ke resa berî, ewnîya lajê xo ra û huwîya. Lajê xo rê çim şikna û va:

- Şiwano qijkek ha se bena?

- Bena hewl bawo, bena hewl...

A şew zî şiwani xeyma Hecî Elî de rakewtî. Roja bîn birînî înan biney bibî weş û şiwani wariştî pay. Bariyê yerî Çalê Hesî de kerd û bare ra pey Şax û Emîn kulavî xo Malla Husên û Resulî ra girewtî. Wisif a roj werdê şiwananî vareyan berd. Çimî ci ginayî kamçîn ca ra, rîyê Asme dîyenî. Hinî payîz bîyenî nêzdî û dinya ci rê bîyenî teng...

Çimî xo akerdî. Biney areq vetibi. Tebera vengê meşk ameyenî. Xezal zere gezi kerdenî. Sewbîna xeym de çew çîne bi. Çimî xo vil-nayî û Xezal ra va:

- Xezal bawo sera şî?

- Ho tebera kolîyan keno hurdi.

- Şima qey mi ra nêva.

- Qeymiş to nêbi.

Xo ser ra lehîf eşt. Hewnê xo de Asme dîbî. Asme fekê xeym de ewnîyayenî ey ra. Yew fîstana semo sipî dabî xo ra û awirî xasekan eştenî ci. Senî Asme vînenno warzeno pay û wazeno şêro Asme het. Se keno nêkeno, nêşkeno xeym ra bivejîyo. Qîreno, beşjîyeno, kufeno, labelê nêşkeno şêro aye het. Badê yew merdim yeno. Rîyê xo pey girîş girewto. Asme geno erzeno astor sero û geno şino. Wisif peynî ra qîreno. Hela ke vejîyeno teber, Asme şîya.

Separe ra dima Wisif şî çadira kekê xo Umerî. Tewrê Zuhâl û Mîr-za xeylek kay kerd. Şerîfa verê xeym de pey kuenî kinc şutenî. Xanim

zereyê xeym de penîro tulixî viraştenî. Tîja germin bî berz û wextê bareyî ame. Pesê keyeyê Hecî Elî serê mergan ra sey kesa giran-giran ameyenî war. Şax pes eştibi xo vero û ardenî. Cinîyî zî gureyê xo vera-da û ameyî bare. Şax tena bi. Malla Husênî cade pey hesîya.

- Şaxo, Emîn nêaseno?

Şax rîyê xo kerd tirş. Lîya Malla nê ti pers, nê zî ez vajî. Ma bîşew pes nêzdîyê Koyê Beytuşî de berd guer. Pes key guer ra warişt, ez ewnîyeya Emîn nêaseno. Senî rema, ez qet pey nêhesîyeya. Malla Husên şaş bi mend.

- Dimag şîyo Girvonî.

- E Malla ez zî wîna texmîn kena.

- Halla halla! Kaşuka rojanî peyênan de hewl bi.

- Malla meseleya Yatuxijan ra dima zaf bi serdin. Na mesela ci rê bî mexne. Ge-ge vaciryayenî. Mi çi zanayenî ke xo zer de wîna hesabana keno. Willey rema şî. Mi zî çîk nêdî.

Rabîa sitilî xo ronayî û şî kerraya xo sero de ronîşt.

- Emîn rayîr nêzano ke senî şîno keye?

Bare dest pêkerdibi. Destê Malla Husênî de çuwe estibi.

- Pers, pers merdim şîno Qers. Qico qijkek nîyo. Perseno, şîno la çetino.

Xanim huwîya û va:

- Willey Malla ti heyna kulavê xo perabîgeri.

Pêro pîya huwîyayî.

Taş ra pey ciwanî û keynayî pîya Lastikê Teylonî kay kerd. Malla Husên û Mehemed Elî zî tewrê înan kay kerd. Wisif xeym ra nêvejîya. Tewrê Şaxoy xeym de mendibi, yew kardîya qijkek girewtibî destê xo û yew tehte sero de pey çî viraştenî. No halê Wisif zerrîya maya ci zaf dejnayanî.

- Leyro, ti verê cû kerrayî werdenî, nika ti çîk nêwenî. No halê to se beno?

No wext de Xezal û Zelîxa pîya ameyî zerre. Wisif, Zelîxa ra va:

- Şîma se kerd? Kamî qezenç kerd?

- To rê çi lazimo. Ma hezar rey venda to da, to tenezul nêkerd bêrî tewrê ma kay bikerî.

- Tuwey nêbeno, herunda mi de pîyê mi kay kerd.

- Hercu pîyê to, to ra rindîyêr kay keno.

Heyder û Malla Husên zî ameyî zerre. Malla Husên Zelîxa ra va:

- Ma senî leqî eştî şima.

Wisif ca de kewt binate:

- Himm Zelîxa dimag şima vindî kerd. To coka wina zerr girewta.

- To rê çi her parîn! Ma ridî pîyê to ra vindî kerd. Mi çi zanayeni ke wîna rind Lastikê Teylonî kay keno. Bibi tajî çew nêresayenî ci.

Rabîa çay ard. Pîya çay şimitî. Malla Husên warişt pay û tewrê Şaxa vejîya teber. Wisif û Heyder zî ewnîyayî yewbînî ra. Wisif kardî, kaxit û qelem girewtî xo het. Herunda xo ra wariştî, sifte şî mamişyeran û uca ra zî la vîyartî. Heyder heta yew ca tewrê Wisif şî. Wisif resa qorçîyêr. Asme hema nêameyebî. Milê xo kerd çewt, bi xemgîn. Dinya ci rê bî teng. Xeylek Asme sero vindert. Asme ra veng çîne bi. Sey Pisîng zeliqîya dara û ca de vejîya dar sero. Tîya ra Qeredere hîna rind asayenî. Ewnîya çorşme ra. Ame war û şî peynîye qorçîyêr. Cêba xo ra kardîya xo ya qijkek vet û dar sero de yew qelb viraşt. Zereyê qelb de “Asme û Lajek” nuşt. Cêba xo ra kaxit vet û “Waştî! Ti yew derd vist mi zerr, şîyayiş xo vîra kerdo. Ez siba heyna yena.” nuşt. Gamî xo giran-giran eştî. qorçîyêr ra kewt dûr. Dej sey hewno xirab nişt zerrîya ci sero. Şî Heyderî het. Heyder senî rîyê ci dî:

- Ez zana datîza, nêame.

- Ma şime asnaw bikerî datîza.

- Beno.

Şî kewtî gol, heta helê bareyê yerî uca de mendî...

A şew Malla Husên tewrê Şaxoya şî pesî het. Hewn Wisif ra dûr de bi. Honikeya Qedererî, vengê milçîkan û boxcikan zî hewnê ey nêardenî. Sey yew nêweş cilan mîyan de şî û ame. Kî vatenî qey hîşê ey, ey sere de nêbî. Şikîya ey qelb û vejîya teber. Hewwayo honik ant zerrîya xo. Ewnîya Kerraya Mallayî ra. Uca ra têdima hîrê rey yew

çila veşayî. Va qey ho hewn vînen. Muyî ci ca de bî sey telî. Vazda û fekê xeym de serê kerra ra adirge girewt. Hîre rey tafîna. Dima Kerraya Mallayî ra zî çila veşîyayî. Na Asme bî. Sey milçîk bi şenik. Kî vatenî qey ruhê ci leşa ci ra xatir waşt û perray şi Kerraya Mallayî sero. Heyna yewbîn rê çila tafînayî û şi kewtî cilanê xo. Çila tafîna-yişê Asme, birînanê ci rê bibi merhem û dej leşa ci terk kerdibi. Zaf nêşî, binî xeyma honik de şi hewna...

Hecî Elî û Resul şefeq ra wariştî. Pey astoran seba çî girewtiş û vînayişî yew şiwan, şî Girvonî. Wisif, Evdilla, Heyder û Dato zî şefeq ra wariştîbî û Geliyê Heşî de şîbî kolîyan. Wisif wexto ke resa xeym, yew torzîn girewt û kolî kerdî hurdi. Dima xo eşt cilan û heta bare kewt. Taşt ra pey mîyanî ware de qonzkay kay kerd. Hecî Musa zî ame û ê temaşa kerd. Kay ra pey Wisif û Heyder pîya heta qorçîyêra şî. Heyderî va “Ez îlla Asme vînena”. Labelê Asme heyna nêameyî. Mektub zî nênuştîbi. Wisif serê kerra de ronîşt. Erd ra yew qirş gi-rewt û serê herr de nameyê Asme nuşt. Ewnîya Heyder ra:

- Sey milçîkan ebur kerd û destê mi ra perraye, şî.
- Zerrîya xo teng meke, şîma siba yewbînî vînenî.

Zerrşikte bi, pîya ageyrayî ware. Wisif şi xeym. Maya ci Rabîa, Xezal û veyva înan Leyla seba viraştîşî penîro tulixa, penîr ferik-nayenî. Kekê ci Umer zî serê yew kursî de ronîştebi û maya xo dir qisey kerdenî.

- Daye mi hezar rey pîyê xo ra va, nêverda ez şêrî pesî het.
- Ti pîyê xo zanî, qeymîş şîma nêbeno. Qey şîma rîpît û zertenik o.
- Willey daye hercu mêrdê to zaf înato.
- Xora cisê şîma înato.

Umer dima ewnîya Wisif ra û:

- Bira ti hê ça ra yenî? Ma çî çax yenî xeym, ti nêasenî. Kam to vîno, beno hecî.

- Ma tewrê Heyder biney geyrayî keko.
- Kalik ra tuwey xeber esta?
- Ney keko, mi tuwey nêdî.

- Ez tersena destveng ageyro. O çax ma gî wenî.

Wisif huwîya û va:

- O çax ez û ti ma nob kenî, şinî pesî het, nêbeno?

- Eke bawo verado beno, qey nêbeno.

Xanim kewt zerre. Hêver Rabîa ra mastîyêr waşt û va:

- Şima rê quwet bo. Rabîa ez vana veyva şima qican nêweşa.

- Willey cey çî esto.

Umer zaf şarmîya û ca de xo xeym ra eşt teber.

- Ma vaje se Rabîa. Destî û lingî ci bêre yew ca. Homa nika ra zêdoneyî şima, şima rê verdo, bimbarek bikero.

Alişkî Leyla bî sûr, areq vet, rîyê xo nimna. Ware, bareyê yerî nêzdîyî Wareyê Bejî de kerd. Heyna sitilî berîvanan bi pirrê şit. Wex-to ke berîvanî resayî ware, Hecî Elî û Resul zî serê mergan ra ameyenî war. Hela ke ameyî fekê xeym, Wisif ca de şî kalikê xo het û lew na destê ey ya. Barê astor ard war û bi heyecan persa:

- Kalik Înşalah to xebera xeyr arda?

Hecî Elî huwîya. Destî xo sawitî erdîşa xo ya sipî ra û şaşika xo kerd raşt.

- E mi şima rê yew şivan dî. Eke Homa yew qeza bela nêdo, meşt yeno.

- Kalik no şivan kam o, kamî ra yo?

- Girvonî ra yo. Dûr ra tornê mîran o. Hema verê cû zî Şewaqican rê şivaney kerda.

Şam ra pey xortî mîyanî wareyî de serê vaş de zaf qisey kerd. Wisif hîna zaf goşdarî kerd. Aqilê ci Asme de bi. Sewdaya xo, xo zerr de nimitibî. Coka barê ci sey Koyê Beytuşî giran bî. Embazanê xo ra xatir waşt û şî xeym. Xezal kewtibî hewn. Hecî Elî zî nimacê eyşa qedina û silam da. Kewt cilan, vengê yi ameyenî Wisif.

- Ya Rabbî, ez nîyeta, siba gena roce, roce yê sunnet. Ya Rabbî ti qebl bikerî.

Vengê Hecî Elî şî Rabîa zî:

- Bawo eke ti wazenî, ez to rê paşîf hedre bikera?

- Ney keynaya mi. Xora ti şefeq ra heta şew semedê ma xo kişena. To nika mi rê tena biney mast û nan pede bikeri, bîyare beso. Ez hinî nêşîna çîyo huşk bicawî.

Rojo bîn bareyê nîmrojî ra dima şîwan resa ware. Qomderg û zayîfêk bi. Zimbelê ci yê sîyayî xeylek bibî derg. Wisif û Heyder heyna eynî saetede kewtî rayîr. Nêzdîyê hêni de Sedat û Xalit pey çamura kay kerdenî. Xo rê mêşnayî û xeym viraştibî. Wisif, Sedat ra va:

- Hiro nê mêşnayî pêroyî yê to yî?

- E keko pêroyî yê min ê. Xalit hendê mi nêşîno bivirazo.

- La şîwanê to ho ça de yo?

- Wîîî! Mi xo vîra kerd, ez nika ca de virazena.

Heyder kewtî binate:

- Biewne wa çimî to şîwanê to ser de bî. Wa sey şîwanî ma nêremo.

- Ney, şîwanê mi pesê mi ra zaf hes keno.

Wisif û Heyder çamur ra biney girewt û qîcan rê çend mêşnayî viraştî. Destî xo la de şutî û kewtî kaş. Wisif areq vetibi. Lewî ci bibî zuwa.

- Heyder?

- Vaje Wisif?

- Yena?

- Meters, to ra hes kena, yena.

- Eke mîyero, ez se kena?

- Çîyanî xiraban mîyare xo zerr. Ti helna waştîya xo vînenî.

Heyder vindert û Wisif tîya ra pey tena şî. Resa qorçîyêr û ewnîya.

- Lajek ti hê ewnîyenî kamî ra?

Ey zerr de awe ser şî, bi peme, dinya sero de çiqas hewrî estî, ameyî ser û bi honik. Xo ta da û vazda. Fekê birr de verar şî keyna ra. Yewbînî vera nêdayenî. Hesirî Asme yê germinî ginayî alişkanî Wisif rê. Hesirî aye sawitî alişkanî xo ra. Pey lewanî xo yê zuweyana lew na çareyê Asme ra û Asme sey yew milçîka birîndar girewt binateyê polanê xo. Zeliqîyayebî yewbîn rê û çîya nêbîyenî. Asme

yew fîstano sey teneyanî henaran sûr dayebî xo ra. Delala wareyî bî.

- Asmeya mi! Ti qey bermena?

- Nê hesirî mi, dej ra nê yî, heskerdiş ra yî.

- Ez têdima di rojî ameya. Mi to nêdî Asme.

Sereyê xo rona.

- Ef bikeri waştî. Ma şî Têrcan ra veyv ard. Ez nêşîya bêrî û zêber bidî to. Tena şew ameya Kerraya Mallayî û to zî dî.

- Mi dî keyna û mi pey a şew, heta no wext nefes girewt. Asme, bê to galeyê mi de tena merg esto. Mi vera mede.

- Ez zî sey to ya lajek. To ra dûr de qey mi, wext nêşino aver.

- Asme bî ma biremî!

- Senî Wisif?

- Key wext ame, ez to ra vana zerenca mi.

- Çi çax Wisif?

- Ti çi çax vana?

- Nêzdîyê şîyayîş mi?

- Wa Qeredere şahîdê mi bo keyna, ez çirrey to vera nêdana.

- Wa Kerraya Mallayî şahîdê mi bo lajek, ez çirrey to vera nêdana.

Newe ra verar şî yewbîn ra. Wisif laşê destê xo yo raşt berd alişkanî Asme. Ewnîya rîyê aye ra.

- Ez to ra zaf hes kena, keyna.

Asme verar şî ci ra. Dima pey lewanî xo yê sûran, lew na alişkanî ey ra. Uca de wevr helîyayî û vilikan akerd.

- Emrê mi, emrê to rê wertaxo lajek.

- Ez çi çax to vînena Asme?

- Siba ney bîrr taşt ra pey bî Kerraya Mallayî Wisif.

Destî yewbînî girewtî. Mîyanî bîrr de sey perperikan geyrayî. Xora emrê perperikan kilm o. Înan zî sey emrê perperikan a roj zî yewbîn zaf nêdî. Çimî Asme sey aşma amnanî beriqîyayenî. Yewbîn ra abiryayî. Wisif mudêk mîyanî bîrr de tena gera. Dima xo da cêr û mîyanî bîrr ra vejîya.

A roj berîvanî semedê bareyê yerî şî Herware. Ulvî kulavo ke Emîn ra mendîbî girewt pera. Ciwanan şew kal û pîr kay kerd. Maya Dato, Eysa înan rê helaw pewt. Ciwanî binî Dara Zîyarî de helawa xo werd. Keylek bi berey. Hewa serdin bi. Heyder xo ard peyser û destî xo vilnayî.

- Qicenî! Heywax ca ra ma cemidîyayî lîya lîya. No çi serdo!

Wisif kışta Heyder de xo derg kerdîbî û ewnîyayenî tarîyî azmîn ra. Kî vatenî qey rîyê Asme zeliqîyayebî mezgê Wisif rê. Heme ca de a estîbî. Çîyêko va, tena veng şî Heyderî. Vengê ci ra dej vila bîyenî.

- Payîz nêzdîyo, coka serdo Heyder!

Heyder xo kerd çewt û Wisif ra va:

- Metersi, wa payiz bêro, ez resena Dîlan, ti resenî Asme.

- Ti vanî beno?

- Beno datîza. Ti zanî qey wisar rindo?

- Qey datîza?

- Wexto ke wisar yeno, pel rindîya erd vînenî û zerr keweno ci. Erd zî rindeya pelî vînenî û zerr keweno pelî. Ewnîyenî yewbînan ra û se kenî nêkenî nêresenî yewbînî. Heta payîz eşqê xo vera veşenî, benî huşk, benî pelax. Dar zî hinî no eşq vera daymîş nêbena û pelê xo rişnena, dana erd. Pel û erd payîz de resenî yewbînî, verar şinî yewbîn ra. Coka payîz ra meters datîza.

Wisif sey pelanê wisarî newe ra akerd. Newe ra gan ame ci. Hesirî xo pey çereyê Dara Zîyarî kerdî pak. Camerdî zî xeyma Hecî Elî de ameyebî peyser û hinî vila bîyenî. Cinîyî zî xeyma Hecî Musayî de ameyebî peyser. Senî Hecî Musa kewt zerre, cinîyî Hecîk ra xatir waştî û vila bî. Xortî zî şî xeymanî xo. Wisif yew kursî girewt û fekê xeym de ronîşt. Xemgîney sey dejê mergî nişt ruhê ci sero. Vengê maya xo eşnawît. Warişt pay û xo ta da. Maya ci ewnîyayenî ey ra û bermayenî. Hesirî maya ci şew kerdîbî hît û sey kardî kuwîyayenî zerrîya Wisifî rê.

- Daye! Bermî ra hesirî to bî zuwa. Ti qey bermena?

- Leyro! Ti vera çimanê mi de helîyenî, şinî. Ti qey wina kenî, ez pey to zaf dejena.

Pey destanî xo, hesirî ci kerdî pak. Destî ci berdî rîyê xo û sawifî alişkanê xo ya. Lew na pa.

- Daye, meberme! Sey şew û roj, sey roşn û tarî yew dej ništo mi zerr. Ez se bikerî mi vera nêdano. Ez bena hewl ti mebermi.

- Leyro mi xo dî, nêdî, ma mîyanî koyan de geyrenî, şinî xerîbey. Mi zaf çetîney ant, mi zaf dej dî. Ez nêwazena ti verê çimanê mi de xo helak bikerî. Ti se kenî ez paşt dana to. Xo vîra mekî.

Verar şî maya xo ra, xo zerr ra va:

“Daye! Ti nêzana.

Zerrîya mi pirr kul û derdo

Ez tersena, bextê mi tarî û sîya yo

Derdê mi girano, kaş nêbeno.”

Kewt mîyanî cilan. Desto raşt sero de sereyê xo rona, lingî xo antî pîzeyê xo û xo eşt verarda xeyalan. Goş na vengê Layê Merganî sera...

Hecî Elî Mîrzayo qijkek girewtibi xo verar û nan dayenî ci. Pîyê ci Umer zî uca de bi.

- Umer no lajek emser zaf bîyo xort. Maşallah ti vanî qey kode ra awe dayo.

Umer ewniya maya xo ra.

- Kalik, dapîra ci weş ewnîyena tornanî xo ra.

Waya Mîrza, Zuhâl zî kişta Hecî Elî de nanê xo werdenî. Maya ci yew fîstano çequer dabi ci ra û biskî ci viraştîbî. Zuhâl wuskira ra yew zeytun eşt xo fek û dima ca de tû kerd serî pelasî. Hecî Elî çim sera ewnîya ci ra û dima huwîya. Şî nêzdîyî ci û bi vengêko şenik ci ra va:

- Biewni keynaya mi fekê to pirê alû bo zî, verî kesî de tû meke!

Helna Wisif destanî xo de bîdonî awe, ame zerre. Rabîa zî teber de mîyanî tawa de çend hakî qelinayî û ardî xançeyî sero. Wisif hela ke separe qedina, pîyê ey tewrê Silêman û Mehemed Elî kolîyan ra amebi. Wisif ca de vejîya teber û barê herî ard war. Sifte kolîyî hîfî û huşkî cîya kerdî û eştî peyser. Dima torzîn girewt xo dest û kolîyî

hurdi kerdî. Binî tij de areq vetibi. Wisif areqê xo esterit û vend da Xezal.

- Vaje keko?

- Ti eşkena mi rê yew çeqilmast virazî?

Xezal ca de şî mitbax û masto ke bîşew ra omîn kerdibi, ti ra biney girewt kerd tas û biney awe dekerd. Pey koçik têvda û çeqilmast viraşt, berd da kekê xo. Badê Zelîxa ameyî.

- Datîza xo zaf meqefilni. Ti zanî ma nîmroj ra pey Lastikê Teylonî kay kenî.

- Ney, xebera mi çîna!

- Nika esta. Temam?

- Ez yena datkeyna.

- Biewnî, eke ti na rey zi mîyerî, ez to xax kena.

- Lîya datkeyna ez vana, ez na rey zî mîyerî, ti Qeredere de ma reklam kena. Ti dinya ma pey hesna.

Pes ame bare û bare ra dima taşt de çîrvîla virazîyayî. Ciwanî Qeredereyî na rey nêşî seha û tewrê keynayana Lastikê Teylonî kay kerd. Zelîxa kaynayî ardî peyser. Heyder ame Wisif xeym ra vet. Silêman û lajê ci Sedat zî ameyî. Xeylek Lastikê Teylonî kay kerd. Kay ra pey ciwanan xo eşt mîyanî gol û keynayî zî şî bindari. Bareyê yerî Gelîyê Heşî de, Wareyê Çeyanî de virazîya. Berîvanî Gelîyê Heşî de rêz bibî û şîyenî xeymanê xo. Xanim û Rabîa weniştîbî heranî xo û destanî înan de rişta estîbî. Tij giran-giran şîyenî awan û rojî bibî kilm. Xanim zerrîya xo ant û va:

- Ma çi wext şî dew, ez ca de Îbrahîmê xo rê geyrena keyna. Ci rê telefon kena û vana wa bêro ma veyveyê ci bikerî.

- Willey ti zaf rind kena Xanim. Çend aşmo ma hema yew veyve nêdîyo.

Willey mi na rey zaf kerdo înat. Ez îllamî ci rê yew keyna vînena. Hinî beso.

- La nika ho se keno. Ça de gurîyeno?

- Rabîa di serrîyo Stuttgart ra bar kerdo şîyo Hamburg. Ez vana qey nika hê sayan çînenî.

- Homa gureyê ey zî raşt bêro. To çim verdeyo kam keyna?

- Willey Şerîfa va, keynaya gorimê mi zaf bi marîfet a.

- Keynaya Gulçîn?

- Ti şinasnena Rabîa?

- Willey Gulçîn cînekêka zaf canik a. Labelê ez keynaya aye nas nêkena.

- Xêr ser, ez key resaya dew, şina vînena.

- Eke keynaya ci şîya maya xo, a zî zaf canik a. Ek şima keynaye Gulçîn girewt, ti bivîne Gulçîn veyve de senî govend kay kena!

- Rind kay kena?

- A zî qala ti vana! Hela ke kewena govend, kî vano qey mar ho kay keno.

Wisif û Heyder sey her roj tewr vernê de şîyenî. Wisif, Asme sero, Heyder zî Dîlan sero qisey kerdenî. Hurdî datîzayî kewti bî xeyalan. Wexto ke resayî xeyman, Xezal verî xeym de pelas roşayenî. Keyeyê Hecî Elî şam de mastuwa werd. Dima çay nêyî ser. Hecî Musa silam da û ame zerre, çay zî ameyî. Hecî Elî yew firt girewt û Hecî Musayî ra va:

- Hecî ti vanî se, ma vareyan çi çax bişo?

- Willey Hecî xebera to ya. Hinî wextê înan ameyo.

Malla Husên zî ewnîya Wisifî ra.

- Wisif ti çi çax werdê vareyan benî?

- Siba ney bîrr bawo.

- Ti wexto ke şî înan ra vaji, wa rojo bîn serî siba ra vareyan bîyarî, ma bişo.

- Temam bawo kewt sereyê mi.

Kalikê Wisifî zî heq da lajê xo.

- Weş beno Malla. Ma heta bareyê nîmrojî vareyanî xo şuwenî, qesnenî. Nîmroj ra pey zî mêşnayan şuwenî.

Wisif dima warişt û şî ciwananî bînan het. Dato, Evdilla, Hesên û Heyder binî Dara Zîyarî de radyo ra maç goşdarî kerdenî. O zî ro-niş. Zaf nêşî, hetî Mamixyeran ra yew veng ame.

- Wisif ca de warişt pay:

- Qicenî hiş kenî, veng ame şima?

Heyder vengê radyo birna û goş na mamixyera sera. Heyna veng ame, Wisif ca de qîra.

- Alawekîl heş ho qurreno. Veng hetî mamixyera ra ame.

Wisif senî wîna va verê xeyma Resul ra kutîkê înan lawa. Qicî qijkekî ca de vazdayî xeymanê xo. Hecî Elî ca de xeym ra xo eşt teber û Wisif ra va:

- Leyro xeyra, no çi vengo?

- Kalik ez vana qey yew heş hetî mamixyera ra qurreno.

- Telaş mekenî. Nika vengê kutîk şîyo ci. Helna remeno şino.

Raşa sey Hecî Elî bi. Hela ke vengê kutîk şî heş, vengê heş birîya. Wext xeylek aver şî û şarî wareyî kewtî cilanî xo. Wisif heyna paydebi, vejîyayîşî tîj pawitenî. Na rey şî peynîya xeym û ewnîya Layê Merganî ra. La xorîye de mendenî û tena vengê ey ameyenî goşê kî. Serê kerra de ronîşt. Sey yew asnawberî xo eşt xeyalan. Mergan ser ra vayo honik ameyenî. Pey vengê yew keyna ame xo:

- Wisif? Wisif?

- Hiii...?

- Ti tîya de se kenî?

- Eminnn! Eee çîk...

Vengê Zelîxa bi. Hêver şaş bi û dima xo ard peyser.

- Tîya de çi gureyê to esto Zelîxa?

- Sifte ez perseya Wisif!

- Çîk, hewnê mi nêame, coka ez ameya tîya.

- Keyeyê zûrker veşayo, çewî înan nêkerdo. Ti çi nimnenî?

- Hiii?

- Zûr meke Wisif!

Zelîxa dima rîyê xo eşt erd. Çimî ci bî de û bermî kewt vengê aye.

- Wisif ez zaf şewan to teber de vînena. Timûtim dûr ra ewnîyena to ra. Yew derdê to esto?

- Qey Zelîxa? Dêrdê mi to rê mendo?

- Hero miskin! Zalim Homayî!

- Ez qey zalim a Zelîxa? Mi se kerdo to? Mi kerga kamî ra vato kiş?

Çimî Zelîxa bî lêl û hesirî ci sey dijnaya helê yerî çimanê ci yê sîyayan û hîrayan ra ameyî war. Vayo honik sereyê ci ra çîta ci fîna erd û gijikê ci yo sîya berdenî, ardenî. Tarî hesirî aye nimitenî. Zelîxa mîyanî bermî de qîsey kerd. Vengê aye sey qerqerşun sîneyê Wisifî qul kerd.

- Zalim Homayî ez to ra zaf hes kena! Ti qey fahm nêkenî!

Wisif zeliqîya erd rê. Şaş bi mend, hêver nêzana se bikero. Awirî xo Zelîxa ra remnayî. Zelîxa serqot bî û mîyanî tarî de bermayenî. Wisif erd ra çîta ci girewt xo dest û waşt ke hesiranî ci pak bikero. Zelîxa hersan vera Wisif weta tehn da û çîta xo ci ra girewt. Wisif biney xo ard peyser. Hinî Zelîxa ra qiyetê nimitiş nêmendî bi.

- Zelîxa?

- Çi zalim Homayî?

- Wayîrê zerrîya mi esta!

Na qal sey vire ginayî sîneyê Zelîxa ro. Zelîxa awa Hêniye Bindaî bibîyenî ca de cemidiyayenî. Pey destanî xo, rîye xo girewt û xo eşt erd. Zananê ci de derman nêmendibi. Kî vatenî qey yew boran bî û bi destê seydwana ameyebî kiştîş. Gijikê aye mîyanî tarî de vilabi. Wisif zî çaqanî xo sero de ronîşt.

- Zelîxa wîna mekerî?

Gijikê aye yo vilabîyaye, rîyê aye rê bibi perde.

- Na keyna kam a Wisif? Ware re ya? Nîyo Sarcon de ya?

- Kansorik re ya Zelîxa!

- Kansorik! Ti zanî ez qey to çend şewan bê hewn menda. Çend rey bermeya. Semedê vînayîşî rîyê to ya çend rey ameya xeyma şima.

- Ez to fahm kena datkeyna. Ez zî sey to ya. To halê mi vînena. Mi a keyna dî, nêdî ez bêhewna. Çik ra tam nêgena, dej zeliqîyayo ruhê mi rê.

- Kam a Wisif? Kam a?

Wisif nêwaştênî hinî zede zerrîya Zelîxa biveşno.

- Heyder zano, wa to ra vajo.

Zelîxa biney ameyî xo. Pey çît sereyê xo girewt. Warişt pay, dima da ra şî. Wisif peynî ra vend da ci. Labelê tarî de vengê ci vindîbi, şî. Şi xeym, fekê xeym de na rey Xezal dî. Xora Xezal dûr ra ê temaşa kerdibi. Şîyayişt Zelîxa dîbi. Hewa honik bi û Wisif areq vetibi.

- Ti çi wazena Xezal?

- To ra va keko?

- Ê Xezal.

- To va se?

- Şo aye ra pers bikeri!

Dima şî zerre. Xo eşt mîyanî cilan. Xezal ameyî cilan sero. Waşt ke çî vajo. Dima fek ti ra verada. Wisif pey xeyalê Asme siba kerd...

Cinîyê şîbî bareyê nîmrojî. Xezal û Zelîxa zî verê xeym de şîlkî pawtenî. Hewa biney hewra bi. Wisif hela ke bare ra ame, Xezal ca de şîrone eşt şîlkî sero û da ci. Zelîxa çimî xo Wisif ra remnayî û tede qisey nêkerd. Wisif pey do şîlkî werd û şî zerre, kincî xo bedilnayî. Badê Heyder zî ame. Çimî Wisif û Zelîxa ginayî yewbîn rê. Awiranî Zelîxa de dej estibi. Wisif şî zerre, yew gilçeyê engur girewt û hurdî datîzayî kewtî teber, şîyî. Şarî bareyî zî ame. Ca de ronîştî taşt sero. Bekir zî fekê xeym de silam da. Hecî Elî ca de warişt pay û va:

- Bekir fekê xeym de mevînderi, bî zerre ma taşt biweri.

- Hecî mi o gure dîyo. Şima rê afiyet bo. Şima de awa sîya esta?

Hecî Elî kewt leyk û Bekir zî ame zerre.

Wisif û Heyder hema sifte kewtî mîyanî mamixyeran. Uca ra zî kewtî kaş, qorçîyêr vîyartî û resayî lewe. Heyder yew ca de ronîştebi. Na rey radyo zî girewtîbî xo het. Wisif huwîya.

- Datîza a radyo çîya ti qey Homayî kenî?

- Biko ti uca tewrê waştîya xo qisey kenî, ez zî tîya de tena mane-na. Tena qîrê mi nêyeno. Mi zî radyo ard.

- Wîşşş willey ti gureyê xo zanî.

- Wereyê mi to Wisif.

- Çina ra datîza?

- Biko waştîya to esta. To ra zaf hes kena. La biewne mi ra. Hema xebera keyna çîna. Belka nika pîyê Dîlan, Dîlan daya zî.

Wisif destê xo eştî hermeyê datîzayî xo.

- Ney liya. Çîyanî xiraban mîyare xo vîr. Ma no payîz şinî Dîlan vera û dima veyveyê şima kenî. Nêbi wisar kenî.

- Werekna!

Wisif şî Kerraya Mallayî het. Tîya ra mudêk rindeya koyanî bînan, Koyê Beytuşî û Qerederî temaşa kerd. Leweyê tayî koyan de vewr hema nêhelîyayebî. Bîyo çend aşmo nêamebi tîya. Hema wextê ci estibi. Dormareyê xo ra biney geweno huşk arîda û pey adirge tafîna. Biney zî puş û pelax eşt adir sero. Wextê ameyîşî Asme vî-yartibi. Sineyê ci de adirê tersê nêameyişî Asme takewt. Bineyna gewen eşt adir sero. Xo rê gure dîbi. Wexto ke Asme dî, serê adir ra xo virr kerd û şî Asme vera. Asme na rey dest veng nêameyebî. Yewbînî rê huwîyayî.

- Ti xeyr ameya yare. Ti kewta berey, ez terseya.

Asme ameyî adir sero. Destanî aye de yew wiskireya porcelan estibî. Kîştâ adir de rona.

- Çilayê çîmanê mi, ez na rey tena ameya. Naca mi, mi fekê berî de tepîşt. Va “Ti ha sera şîna?” Mi zî va “Ez şîna koyan ra biney vilikan top kena.” Coka kewta berey.

- Mî semedê ma, leweyê ko de adir vist ta. Bî ma pîya serê ci de xo bikerî germin.

Hurdî waştî têkişt de erd de ronîştî û serê adir de xo kerd germin. Asme serê xo na kiftanî Wisif sero. Boya Asme cîgerê Wisif helnayenî.

- Waştî ti mi rê çî ard?

- Mi qey to ya pey destanî xo şitenî pewt.

Wisif کوچک û wiskireya porcelan girewt û şitenî ra werd. Asme bi awiranî şîrînan Wisif seyîr kerdenî. Sey zerrîya Wisif, çimî ci kila adirî yê hewzan de vindî bîyenî.

- Destê to tern bî Asmeya mi.

- Weş a?

- Zaf weş a. Eke ti şilkî zî bimusa, o wext heme çî beno tamam.

- Şilkî?

- Maya mi musnena to. Ez tewr zaf a şîrane ra hes kena.

- Temam lajek. Ez qey to musena.

Asme warişt pay û bineyna puş û pilax eşt adir sero.

- Wareyê şima tîya ra çî rind aseno. Kî vano qey rastîkên nîyo, resîm o. Hewnê wareyî weşo lajek?

- Hewnê wareyî zaf şîrîn o, Asmeya mi. Hewno tewr weş o. La mi çî çax to dî, hewn mi rê bîyo heram!

- Wisif!

Dej nişt awirî Asme sero. Çimî ci kila adirî de hepis mendî. Ewnî-yayî adir ra û qisey kerd.

- Datê mi ewro şîyo Têrcan û tewrê pîyê mi telefon de qisey kerd. Vato "Hinî beso wa Asme bêro. Uca de se kena." Ma se kenî lajek? Wextê ma payîz ra ver qedîya!

Çimî Asme debî, rîyê aye yo sipî ganê merdim girewtênî. Wisif şî aye het. Asme girewt binî destanî xo. Boya ci ant xo zerre. Lew na gjijkê ci yê derga û hurdî-hurdî qisey kerd.

- Bê remayîş çareyê ma çîno zerenca mi!

Asme ca de destê xo eşt fekê xo, destê xo gaz kerd û hesirî aye sey varanî wisar ginayî adir sero.

- Asmeya mi, ez qurbanê hesiranê to ya. Meberme, ma siba ney bîrr vareyan şuwenî û qesnenî. Rojo bîn ma heyna bî tîya û qisey bikerî.

Kişta Kerraya Mallayî de heyne verar şî yewbînî rê. Hesirî Asme sey hênîyanî kehenanî bî zuwa. Warişt pay û milê xo kerd çewt. Çî-yayî, sankî serd sîneyê ci de halîn viraştîbi. Muyî ci bî tîk, xof sey tersê merg nişt ganê ci sero. Sey yew varaya bêwayîr bî.

- Seke to va, ez milçîk a û mi xo eşto destanî to. Ti se vanî, ez wîna kena lajek!

Xemgîn bî. Gamî xo eştî û adir ra kewt dûr. Wisif dima şî, Asme kişta gewen ra kekvilaya zerd ti ra kerd. Zaf sist tepişt, boy kerd:

- Çilayê çimanê mi, de mi ra vaj, ma senê remenî? Sera şîni?

- Ez yew astor ca kena. Ma şefeq ra yew ca de yenî têhet, nişenî

astora xo û remenî. Ma çi wext Kansorik ra kewtî dûr, ma astor vera danî, yew ereba ca kenî û sifte pey şinî Têrcan. Uca ra zî şinî Dewa ma. Heta veyve, ma şinî Xarpêt û uca de xo nimnenî. Uca de keyeyê pîyê maya mi esto. Çi çax keyeyê ma zî ware ra ameyî war, ma dew de veyve kenî. Ê ma dima xeber danî may û pîyê to. Eke ez to berê ware, beno ke dewijî şima bêrî, lej bivejîyo û to mi ra bigerî.

- Heta o çax may û pîyê mi kulan vera mirenî lajek!

- Ez zana, Labelê sewbîna çareyê ma esto? Asmeya mi ti rey-rey înan rê telefon bikeri. Heta veyve çayê xo mevaji. Înan ra vaji, "Ez hewla." Zerrîya înan rind tepiş.

Bineyna vera înan de serê sî ra yew telîsor warişt. Tîya de çaya koyî estibî. Wisif ca de vazda wiskera girewt û çay ra top kerd, de-kerd.

- Wa zerîya naca to nêmano. Na çay bide ci û vaji, "Mi to rê zî çaya koyî arda."

Asme huwîya, çimî ci hît bî.

- Lajek eke ma zewiciyayî, ti hewl ewnîyenî mi ra?

- Ez ganê xo kena binî linganê to.

- Wîna mevaji, ez şarmîyena. Nê koyî zaf kewenî mi vîr, ma yenî tîya?

- Ma her serr yenî Qeredere de yew çadir ronênî û ti çiças wazena, ma tîya de manenî. Koyan geyrenî, vilan top kenî, awa ci ra şimenî, sunganê ci pewjenî, vaşê ci de xo kenî derg û pîya şewan de azmin seyîr kenî. Astoreyan humarenî.

- Koyî tîyayî zaf rindî.

- No koyan de çîya tewr rind ti ya Asme!

Adir ra xeylek kewtî dûr. Hewa zelal bi. Gelîyê Lazî û Gelîyê Heşî zî aseyanî. Layê Lazî mîyanî înan ra sey tîrmar şîyenî û bîyenî vindî.

- Asmeya mi, Marsîlya rind a?

- Belê, zaf rinda. Kışta dengiz de manena. Fransa de şaristana tewr kehen a. Heme cayanî ci de dêrî estî. Banî ci, kuçeyî ci zaf kehen î. Qeraxî ci zaf derg û rind î. Sey yew cenneto zûraya ya. Heme çayê dinya ra însanî yenî uca, kewenî dengiz û asnaw kenî. Heme

cayê dinya ra gemî yenî uca û çî bar kenî, çî anî war. Masegirî ci zî dinya de namdar î.

- Ti zana mi çirey dengiz nêdiyo?

- Ma pîya şinî, ti o çax vînenî lajek.

Zaf nêşî dûr û ageyayî. Asme kî vatenî qey bahçeyê sewda de yew gula teze bî. Nermik bî, narîn bî, rind bî. Çimî ci yê hewzî hezar daristan ra rindîyêr bî. Pîya ameyî adir sero. Adir hewna şî bi û gewen bibi wel.

- Lajek ti zanî ez çî xeyal kena?

- Çi Asmeya mi?

- Yew şewa amnanî ez û ti ma pîya şime qeraxê Marsîlya. Yew çadira xo roni û adirê xo tafînî. Binî tîja aşm de verar şêrê yewbîn rê û serê siba bikerî. Ma heta şefeq vengê dengiz goşdarî bikerî, aşm û astereyan temaşa bikerî.

- Yeno to vîr Asmeya mi, ti mi ra vatibi, ez zî sey to vana. Ez qey a roj, ganê xo dana keyna! Ney zî bizani keyna, ez mîyanî cilan de heta serî siba to xeyal kena.

Destî yewbîn ra tepîşt û Kerraya Mallayî ra xatir waştî. Peynîya înan de sey dewanî kehenan adiro hewna şiyaye mend. Vayo honik da wel rê û wel vilabî. Wisif xo da sêrancêr û Asme hetî Kansorika şî. Heta ke çimanî vindîbî, ewnîyayî yewbîn ra. Xemgîney sey tarî zerrîya hurdîn de zî vila bî. Wisif awirî xo eştibî erd. Pey zor gamî xo eştî û şî Heyderî het.

- Datîza lîya wina mekiri. Ti çî çax Asme het ra yenî, rîyê to gi-
neno erd rê. Lazimo merdim bibo şa, ti benî xemgîn. Na rey sebi?

- May û pîyê Asme venda ci danî!

Heyder xo ard peyser. Muyî ci ca de bî tîk û qelbê ci lerza.

-Eeee şima se kenî datîza? Ma se kenî?

- Ez Asme remnena Heyder. Sewbîna çareyê mi çîno. Eke ez tuwey nêkire, Asme sey milçîk destanî mi ra perrena şina. O wext ez helîyena, mirena, sey puş pilaxê Qerederî bena lete lete. Heta peynîya emrê xo, çirey xo ef nêkena.

Giran-giran ameyenî war. Binî linganî înan de herra sûr û sipî kewtibî tîmîyan. Heyder qîsey kerd.

- No lajê datê to, çi lazimo, keno. Qet meters, çi destê mi ra bêro, ez kena.

Bineyna cuwa pey ame war û resayî la. Uca ra şî mamixyeran. Dî ke pes sey korbilîyes giran-giran vejîyeno Koyo Kerrayinî. Hela ke çimî Şaxoyî ginayî înan rê, dûr ra qîra û înan ra va:

- Hiro xeyra, şima hê ça ra yenî, sera şinî Wisif?

- Willey ganê Heyder mamix waşt. Ma zî amey biney mamixan tira kenî. Şima hê sera şinî?

- Ma pes vejenî ko. Uca ra paşt ser genî û wina şinî heyon Çirsayêr, nêvindenî.

- Ma bare Çirsayêr de kenî?

- Ê Wisif.

- La binateyî to û embazo newe senîno?

- Hewlo. Merdimo ciro, sereyê mi rehetu.

Çirsayêr goreyî Qerederî, Gelîyê Heşî de destu çep sero de yew duzde de mendenî. Sereyî duzde de çend sayêrî estibî. Coka koçeran ti ra vatenî Çirsayêr. Şax zela xo eşt maneyî xo, înan ra xatir waşt û kewt mêşnayan dima. Hurdî datîzayî mîyanî wareyî de yewbîn ra abiryayî. Wexto ke Wisif resa xeym, Zelîxa û Xezal fekê xeym de serî kursî de ronîştebî.

- Xeyra! Çu de heş merd. Şima nêşî bindarî?

Xezal warişt, ca da kekê xo û cewap da ci:

- Ney keko. Ganê Zelîxa nêwaşt. Ez to rê şilkî bîyarî?

- E waya mi. Bîyari. To çirey dîyo ke mi şilkî ra vato ney. Xeyrê xo şîrane biney zaf bierze ci.

Xezal şî mitbax. Xora waştênî ke înan tena verdo. A şew ra pey hewa verên tena mendenî. Bêvengî bî embazê înan. Axirî sifte Zelîxa dest bi qalkerdiş kerd.

- Ez vînena ke ti û Heyderê ma, sey qejanê Qeredereyî koyan de geyrenî. Xeyra?

- Weynon meke Zelîxa! Ti zana ma şî ça!

- To waştîya xo dî?

- Belê, mi dî. Nê qalan meke Zelîxa. Ez zana zerrîya to dejena.

- Hero miskin! Gawir to ra hewlo!

Wisif sey pesa nêweş sereyê xo rona. Zelîxa warişt pay, zaf nêvindert. Nêşîyayî xo tepişo û gijikê Wisifî ra ant, çend muyî ameyî destê ci. Muyî eştî erd, rîyê xo zaf kerd tirş. To vatenî qey lewî ci resayenî azmîn û dima rada şî. Xezal destê xo de tepsîyê şilkî ame. Pey çimanî şaşbîyeyan, ewnîyayî nata-wet ra.

- Zelîxa sera şî keko?

- Şî xeyma xo.

- Qey? To, ti ra se va?

- Ney, aye mi ra va.

- Va se?

- Ca verd waya mi. Ti rojêk musena.

Bareyê yerî Çırsayêr de bi. Berîvanî wexto ke resayî ware, dijn şenik-şenik dest pêkerd. Hewa kerd xirab, dima vindert. A şew goreyî şewanî bînan zaf honik vîyart.

Rabîa şefeq ra wariştîbî û qey şîwananî vareyanî serê toq de qilçî pewtenî. Boya qilçan ameyenî zerre. Wisif hewn ra warişt û vejîya teber. Fekê çadira kekê xo de Mîrza dî. Şî û girewt verarda xo, ard maya xo het. Qilçan ra yew parçe tira kerd û da ci. Mîrza waşt ke çî qîsey bikero. Rabîa tîr vera da û pey tornê xo kay erd.

- Hiro ti çî bilbilyenî vareyê mino qijkek. Fekê ey ho pîrrê qalan, nêşîno vajo. Şîyo pîyê xo. Umerê mi zî zaf berey kewtibi qal.

Dima Mîrza da Wisif. Areqê xo kerd pak û:

- Leyro ti zî biney qilçan bierze xo feka û bikuwe rayîr.

- Temam daye. Kamî eşkeno qilçanê to ra vajo ney.

Xezal xançe rona, sifte tomast ard xançeyî sero.

- Daye ez qey taşt, lobîyan kena goşt vera, beno?

- Beno keynaya mi. Binêyk zî riz pewje.

Malla Husên û Hecî Elî penîr setenî. Wisif qilçan ra biney werdî û cilê her eşt her sero. Galeyê xo tîyê kerd û kewt rayîr. Yew şenik ameyî zerrîya ci. Himî dar-dormareyê Qeredereyî ra boya payîz ameyenî. Qet lez nêkerdenî. Mergan vîyart û kewt Wareyê Astoranî. Uca ra kewt qeyme û qeyme vîyart. Bineyna şî û resa vareyan. Varey

hemâ newe şîbî mexel. Wisif barê xo ard war û silam da şîwanan.
Remezani qixayenî.

- Keko Remezani xeyra? Ti nêweşî?

- Lîya willey Wisif bîşew ra ez hewl nêya. Pîrnika mi bîya rîş.
Sewbîna mi serd girewto. Ez gineya pîzero û sereyê mi zî dejenî.

- Homa yew şifayo xeyr bido. Maşallah ti sey miknatis heme
nêweşî antî xo sero.

- Bîşew bineyke dijn varay. Ez vana, mi o çax serd girewt. Ti mi
caverdi, ware de çi esto, çi çîno?

- Willey çîyo xam çîno. Kalik Hecî Elî va, ma siba vareyan şuwenî.
Sefeq ra vareyan bîyareni.

- Temam. Ma şefeq ra erzenî xo vero û anî. Şax ho se keno? Şiwa-
no newe ameyo?

- Willey Şax zela xo erzeno xo paşt û sey gerayoxan koyan de
ceneno. Şiwano newe zî ameyo.

Pîya taşt werd. Wisif zaf nêvindert. Hêni de firaqî xo şutî û newe
ra kewt rayîr.

Bi şand. Ciwanî mîyanî wareyî de ameyî peyser, Sedat zî ame.
Wisif waşt ke warzo, Sedat sey şewşewoke xo eşt Wisif vero.

- Keko, keko hê nata bî!

- Se bi hiro?

- Zelîxa ha peynîya xeyma şima de to pawena.

- Mi fahm kerd. Ti çewî ra mevajî.

Sedat ewnîya Wisif ra, çimî xo şikîfî:

- To eyb kerd keko!

Wisif çewî ra çîk nêva û sifte şî xeyma xo. Camerdî binî çileya
fanus de kom bibî û çay şimitenî. Nêşî zerre. Ewnîya nat-wet ra û şî
peynîya xeym. Sifte tarî de Zelîxa nêdî.

-Datkeyna?

- Nata bî Wisif.

- Ma bineyke weta şo. Xeym de camerdî estî, vengê ma şino înan.

Kewtî sêrancêrî Layê Merganî. Vengê la nêzdî ra ameyenî înan.
Binî yew kerraya pîl de vindertî. Zelîxa tena ewnîyayenî la ra û

paştîya xo dawisna kerra ro. Çimî xo Wisif ra remnayanî. Mudêk qisey nêkerd. Kî vatenî qey hurdî zî bibî lal.

- Ez zaf ameya to ser, heqê xo helal bike datîza.

- Helal bo datkeyna.

- Qijkekê to yena mi vîr. Ma timûtîm pîya kay kerdenî Wisif.

- To kay de timûtîm mi xapînayanî, ti zexeley kerdenî Zelîxa.

- Ti qey hend xo danî feqîrey? To zî timûtîm mi dest ra çî gîrew-tenî, remayanî û tena werdenî. Maya to mi ra vatenî veyva mi!

Na qal ra pey hurdîyan zî mudêk qisey nêkerd. Vengê boxicikan goşdarî kerd û axirî Wisif vengê xo vet.

- Ma pîya şîyenî mekteb. To zî kolîyî mi diznayanî Zelîxa.

Ewnîyayî Wisif ra. Tîja aşm dayenî rîyê ey rê. Ci ra zaf hes kerdenî. Labelê heskerdişê xo ney, heskerdişê Wisifî meraq kerdenî. Xo ard peyser.

- Wisif ti a keynaya xerîb ra zaf hes kenî?

- Ez qey aye mirena datkeyna!

- Wisif, zerrîya mi zî to rê helyena!

- Datkeyna ti semedê mi zaf delalî ya. Ez qet nêwazena zerrîya to biveşnî. Ganî ti bizanî. Ez to sey waya xo vînena. Mi ra hevîya xo bibirni, datkeyna!

- Ti zanî Wisif, vîrakerdiş, destê to de nîyo! Zerr kerra, qal goşdarî nêkena!

Dima qisey nêkerdî. Zelîxa rîyê xo ta da û giran-giran rada şî. Wisif biney vindert, goş na tarî sero. Ewnîya Asme ra. Nêageyra em-bazanî xo het û şî kişta pîyê xo de ronîşt...

Wisif û ciwanî bînî rew wariştî. Vareyî Mergan ser ra ameyenî war. Heyder û Wisif ca de o heta vazdayî û şî înan vera. Vareyî heta seha ameyî û uca ra zî pîya berdî Layê Lazî. Camerdan hevrîngî xo gîrewtîbî û şîbî kişta gol. Cinîyan zî qeretimanî xo daybî xo ra û xeylek zî telîs ardîbî. Şiwanî vareyan Remezaniş û Şexmuz pa Malla Husênî kewt gol. Hecî Elî zî uca de bi. Wisif, Heyder û ciwananî bînan zî vareyî tepîştîniş û eştenî gol. Hurdî şiwanî û Malla Husên zî vareyî şutenî. Malla Husên vara tepîştîniş, dimê aye, paştîya aye zaf vilnayanî û şutenî. Dima Mehemed Elî, Silêman û Resul zî pey

hevring qesnayenî. Cinîyan zî sifte pey şonver peşm ta kerdenî, dima lîvaya înan kerdenî telîsan û fekê telîsan pey goçîn deştenî. Layê Lazî bî lêl. Nêzdîyê nîmroj gureyê înan qedîya. Evdilla yew vareya qerxaç tepişt, eşt erd û Silêman zî qesna. Malla Husên huwîya û qal eşt Silêman.

- Lîya a vara destanî Silêman ra bîgeni. Nika vara têtewr qesneno.

- Lîya Malla ma par yew di vareyî birnayî û şima zî ma kerdî ace-mî. Serê siba ra ez ha qesnena. Çik nêbi, wa nameyê kî mevejo, çimê ki vejo.

Silêman senî wina va, Resul hevring verada, warişt linganî xo sero û pey destê xo yo raşt mojna heme kesî.

- Wehedib mi zaf çermê vara birna. Hevringê mi bi gonin, cînek no hevring bigêro û buşo.

Veng nêşî Şerîfa. Resul newe ra qîra.

- Hirê ez ha kamî ra vana! Lez bikeni. No hevring buşo û bîya.

Şerîfa ca de telîs verada û ameyî.

- Wîî kî vano sebi! To a hel qîyamet ard verî berî.

Hinî gureyê înan qedîyabi û cinîyan dormire weçînayenî. Wisif û ciwananî bînan zî telîsî peşm kişta la ra berdenî cor. Hecî Musa ame û silam da.

Hecî Elî şî vera ci û destanî ci ra tepişt. Hecî Musa hema astora xo sero de bi.

- Hecî ti xeyr ameyî. Girvonî de çi estibi?

Hecî Musa astora xo ra ame war, şî nêzdîyî Hecî Elî û ci ra yew çî va. Hecî Elî ca de çaçeyî xo şikitî, gina erd rê û destî xo dayî çaçanî xo rê. Kî vatenî qey leşa ci ra gonî şî û bî sipî. Dima destî xo kerdî berz, dua wend û destî xo sawitî erdîşa xo ra. Çimî ci bî de. Hecî Musa kewt binî qolincanî ey û o serê kerra de da ronîştîş. Rabîa ca de pey hesîyayî û şî cayê înan.

- Kalik se bi?

Mudêk çisey nêkerd. Ewnîya Hecî Musay ra û persa.

- Kamî to ra va Hecî?

- Geyaso Yexij, lajê Ema Pakîza mi ra va. Mêsî hingimênî ardî Beytuş. Ma Girvonî de çarşu de raştê yewbînî ameyî.

Rabîa bi telaş heyna persayî:

- Kalik sebi yo? Ti qey nêvanî? Lajê Ema Pakîza çi vato?

Hecî Elî nêşîyo vajo. Hecî Musa cêba şalvarê xo ra qutîya xo vet û hurdî-hurdî qisey kerd.

- Rabîa, şîwanê şîma yo kehen Emîn, Kanîreş de şîyo rehmet.

Rabîa zî ca de zaneyî xo şikîti û ginayî erd rê. Destî xo berdî rîyê xo. Kî vatenî qey adir eştibi leşa ci. Emîn ard çîmanê xo vera. Qîrayî.

- Wîî! Rebeno! Rebeno! Lajeko feqîr pa mend. Hema ezeb bi. Homa rehma xo pey bikero. Homa sabir bido may û pîyê ci.

Vengê Rabîa şî cinîyanî bînan zî. Xanim a hel bermayî. Sey varan hesirî rişnayanî erd rê û yew heta zî qisey kerdenî.

- Emîn! Emîn! Emîn feqîr bi, halê xo de bi, nê koyan de bêkes bi. Wax Emîn! Maya to kor bo Emîn! Ti qey remayî şîyî, ez qurban. Ti emrê xo ra çîk nêdî Emîn!

Xebera merg wextêko kilm de mîyanî wareyî de vila bî. Kam cinî eşnawitenî, hesir kerdenî war. Mergê nê xortî zerrîya koçeran sey kolîyo tern veşnabi. Eyşa zî vatenî.

- Mi hema çîrey nêdî ey vengê xo vet. Kî vatenî qey ziwanê ci çîne bi. Guneko! Guneko! Homa cayê ci cennet bikero.

Şax hela ke na xeber eşnawit, kerraya serberî caverda û yew kuncik de berma. Çewî hesirî ci nêdîyî. Pey egala xo ya zerd rîyê xo kerd pak. Çîmî ci bî sûr. Ulvî şî kerra sero de ronîşt. Bare de keyfe çewî çîne bi. Kî vatenî qey pêro pîya bibî lal. Bare ra dima camerdî xeyma Hecî Elî de kom bî. Malla Husên, Hecî Musayî ra va:

- Hecî senî merdo ti zanî?

- Malla tîya ra şîyo Depe keye. Tewrê pîyê xo dayo pîyer. Zaf nayo tîyê vera. Pey nêkerdo û şîyo Kanîreş. Wext ke gol de vara şuweno, ti nêvanî bineyna wet de gol zaf xorî ya. Şîno keweno uca û nêşîno uca ra nata bêro, xo uca ra bivejo, xeniqîyeno.

- Wextê kamî ame, o şîno. Homa cayê ci cennet bikero. Ma zî ci rê yasîn biwanî.

Tewr zedê Şerîfa bermeyenî. Vatenî “Maneyenî Nebîyê mi. Ez hela ke ewnîyayenî tira, mi Nebîyê xo dîyenî. Sey lajê mi bi. Nika zerrîya maya ci senî veşena. Homa sabir bido ci.”

Qeredere qey Emîn qîra, berma, deja, veşa. Taşt ra pey Wisif tewrê şiwananî vareyanî, vareyî heta Mergan berdî, ê raşt kerdî û ame. Heme kes ame bi xeyma Hecî Elî. Wisif camerdan rê çay vila kerd. Şax yew kirtikê şiker girewt û kerd şuşeyî xo. Dima ewnîya Hecî Elî ra.

- Hecî?

- Sebi Şaxo?

Vizêr ma wexteko pes Çirsayêr ra vet, panc Yatuxijan heyne ver-nîya ma birna. Nata-weta qisey kerd û şî.

Resul şuşeyê xo rona û va:

- Çi vatenî Şaxo?

- Resul mîyanî înan ra yew tenî va “Emser wa sey şima bo. La-belê ma serna pîrnika şima ra anî.” Dima da ra şî.

Hecî Elî şuşeyo veng da Wisif û va:

- Ez vana ma hinî destanî xo, no gure ra biancî. Emirê mi koyan de pes dima vîyart. Xora ma hesabê xo mehkema de vînenî. Ez pesê xo roşena û şina dewa xo de ronîşena. Lajanî mi ra kamî zî wazeno, wa şêro wareyê dewa ma Qiringoli. Ma ra nêzdî yo. Ma rê zî uca de ca esto.

Nê vateyan ra dima çew qisey nêkerd. Hecî Elî, ewnîya Hecî Musa ra. Waştênî bimuso, gelo Hecî Musa çi fikirreno.

- Lîya Hecî Elî ti raşt vanî. Wehedib ez zî tîya ra zaf bîya serdin. Emirê ma koyan de şî. Ma heta nê seranî xo, nê ronîştîş musaye, nê zî arisîyayîş. Ez nîyo roşena, nîyo zî şina Qiringol.

A roj ware bareyê yerî Gelîyê Lazî de Kaşo Sûrî de kerd. Bi şand û Wisif heyne vejîya teber. Xo ta da fekê xeym de Zelîxa dî. Ewnîya-yenî ey ra. Hela ke çim ginayî yewbînî, Zelîxa ca de da ra şî xeyma xo. Wisif bineyna teber de vindert û kewt xeyalan. Dima şî zerre. Helna ver vejîyayîşî tîj pawitenî. Çimî ci sey kilê adirî bibî sûr. Cilî ci rê bibî mizel. Emşo hewn ra dûr bi...

Axirî sibayî kerd zelal. Nêzdîyê nîmroj Şax û Ulvî Gelîyê Lazî ra pes şabî xo vero û ameyenî. Sedat, Fuat, Xalit û Ezîz mîyanî xirabe-yan de kay kerdenî. Pes hela ke resa înan, erd ra tofik bî berz. Germ û kilij bi. Pes peynîya xeyma Hecî Elî ra vîyart û resa cayê bareyî. Şax kulavê xo eşt erd, şî kerraya serberî de ronîşt û qisey kerd:

- Malla bîşew ma wexto ke pes berd guer, heş gala kerd. Pençê xo eşt yew mêşna û ca de dimeyê aye ti ra kerd. Willey mêşna ca de gan da û bî murdar. Kutîkî ma lawayî û heş rema. Çi çax tîj vejîyay, mi pes humarit. Willey Malla hema didi na mêşnayî nêasenî. Ez vana pes ra kewtî dûrî û vindî biyî.

Ulvî zî kewt binate û va:

- Malla ez texmîn kena heş biney qijkek bi. Nîyo pey lawayişê kutîkan, heş ca de mêşna vera nêdano.

- Ulvî çik nêbeno. Wa ganê şima weş bo. Nika pîyê mi yew kardî waneno û keno binî mînderî. Mêşnayî yenî dîyayiş Înşalah.

Wisif binî germ kilij de çuweyê xo girewtibi xo dest û pay de bi. Heyna kewtibi xeyalan. Heyder ame Wisif het.

- Datîza hende zî xo teber mede lîya. Yew her zî bibo, fahm keno ke to de yew çî esto. Ma ewro se kenî?

- Ma taşt ra pey heyna şinî Kerraya Mallayî. Ez yena to gena.

- Temam datîza.

Zerrîya ci de royî ser şîyenî. Dej bibi embazê ruhê ci. Serd sey gonî, heme cayê leşa ci rê vila bibi. Ewnîyayenî kam heta, awirî şerbetî yê Asme vînayenî. Veyva Rabîa, Leyla na rey keynaya xo Zuhâl zî xo het de ardibî bare. Heta peynîye bareyî Zuhâl yew kuncik de xo bi xo pey pişkul û herr kay kerd. Leyla satilê xo kerd veng û şî keynaya xo het.

- Wîîî biewnenî na del ra. Kî vano tewrê erd pêrodayiş kerdo. Milametî arda qirik.

Rabîa tewrê Wisif şitê xo satilan ra kerd veng. Solî ci yê naylonin bineyke dirîyayebî. Aye zî areq vetibi. Şî Zuhâl erd ra girewt û da lajê xo.

- Wisif ti Zuhâl bîger ber xeyma ma. Ez sereyê aye şuwena.

Wisif ca de birakeynaya xo eşt milê xo û berd xeym. Xezal zî ewnîyayenî Mîrza ra. Tewrê Mîrza û Zuhâl xeylek kay kerd. Taşt ra dima Wisif çew rê tuwey nêva û xeym ra vejîya. Şî xeyma Resul. Senî versîya Wisif fekê xeym de asayî, Heyder ca de xo eşt teber. Cayo ke her roj ti ra şîyenî, heyna uca ra şî. Heyder heta qorçiyêr tewrê Wisif şî û uca de vindert. Va, "Ez semedê Dîlana geyrena elbikan." Dima

Wisif tena şî û resa Kerraya Mallayî. Qeffiyabi, paşta xo da Kerraya Mallayî û Qeredere temaşa kerd. Ware uca ra zaf zelal asayenî. Qican seha de gud kay kerdenî. Çend cinîyî verî xeyma Resul de ronîştêbî. Yew her kışta Dara Zîyarî de çerayenî. Şiwani pes mexel ra warzayenî. Çimî xo ta dayî hetê Kansorika. Veng çîne bi. Bineyna wet de çend kerrayî estibî. Çend hebî herunda înan ra kerdî berz û eştî. Kerrayî Koyo Kerrayinî ra lêr bî şîyî cêr. Binî yew kerra de çend dimaşkilî vejîyayî. Ca de boçî xo kerdî tîk. Wisif çik nêkerd. Ca de uca ra da ra şî Kerraya Mallayî het. Ridê nêamayişi Asme ra pilisîya, pilixîya, dawisîya. Daymiş nêbi, warişt pay û hedî-hedî Kerraya Mallayî ra kewt dûr. Wexto ke resa cayê rayîr, Asme ya xo dî. Uca de qîsey nêkerd. Wisif bi teyr û perra şî cayî Kerraya Mallayî. Peynîya ey ra Asme asayî. Hurdî waştî leweyê koyî de resayî yewbînî. Lewî Wisifî, çimanî Asme serdebî. Kışta kerra de verar şî yewbîn ra. Hendê verar şî yewbîn ra ke merdim vatenî qey Kerraya Mallayî şikîyaya, binate ra qelişîyaya. Vayê ko, kî vatenî qey ho lapat dano rîyê hurdîn rê. Gijikê Asme, sey çereyê wisarî şîyenî û ameyenî. Çimî ci renga xo vaşê Mendik ra girewtibî. Leşa ci sey amnanê koyanî Dêrsîmî honik bî. Asme ya xo vera nêdayenî.

- Jehrê mi qerifîya Asme ya mi. Mi va, ti nêyena! Ax keyna! To kul kerd zerrîya mi!

Rîyê xo yo erjîyaye eşt erd. Destê xo yo raşt kerd sîneyê xo û yew dismala sipî vet, da Wisif. Çimî Wisif beriçîyayî, Asme huwîyayî.

- Ez no semed ra kewta berey lajek.

Asme pey naka serê dismal de nameyî hurdîn nuştibî û kiştî dismal zî neqîş kerdibî. Wisif şarmîya, bi şa. Dismal girewt û mirdîya xo boy kerd, kerd sîneyê xo.

- Asme ya mi, xelata to zaf rinda. Ti mi çiman de zerenca, vilê nê koyana, vewrêka sipî ya, dejê zerrîya mina, hevîya mi, xeyalê mina.

Ûyî paştî xo da Kerraya Mallayî. Azmîn sey awa Hêniyê Çaharçimî zelal bi. Wisif Koyê Beytuşî nawna Asme.

- To ra aseno Asme ya mi, leweyî ci de wevr esta. Ez qijkekîya xo de tewrê kekê xo Umer ameyenî tîya û mi bi saetan tîya ra no ko

temaşa kerdenî. Mi xo bi xo vatenî “Werekna ez yew milçîk bibîyeni û firr bidayeni, bişîyeni leweyî Beytuşî.”

Asme sereyê xo sîneyê Wisifî sero de ronabi û o goşdarî kerdenî. Wisif, Geliyê Lazî ra, Geliyê Heşî ra, Mergan ra qisey kerd, Çarek ra, Qiringol ra, Qeredere ra qisey kerd. Hem qisey kerdenî û hem zî pey porê Asme kay kerdenî.

- Wisif, nika vengê qelbê to yeno mi.

- Vano se?

- Kup-kup erzeno. Vano ez na keyna ra zaf hes kena.

- Asme, tena ti ziwane zerrîya mi ra fahm kena.

Wisif destî xo berdî alişkî Asme sero de çarnayî. Sey mîr nermik bî. Uca ra berdî lewî ci yê goştinan. Asme zî sereyê xo dawisna sîneyê Wisif. Germîya sîneyê ci verar şîbî Asme ra.

- Wisif? Ma çi çax remenî?

Wisif destî xo alişkanî Asme ra antî. Hem pey giijkê Asme kay kerdenî û hem zî qisey kerdenî.

- Asme ya mi siba ney bîrr ez vejîyayîşê tîjî ra ver yena tîya û to pawena. Çiqas destê to ra ame rew bî. Ma tîya ra nişenî astora xo û şinî.

- Homa gureyê ma raşt bîyaro lajek. Ez bê to nîmceta.

Wariştî pay. Heyna destî înan resayî yewbîn. Asme verar şî Wisif ra. Zaf pît verar şî ci ra.

- Se beno wa bibo, kam vano se wa vajo, ez to çirrey xo vîra nêkena, se beno wa bibo, kam vano se wa vajo, çirrey mi xo vîra meke. Ez to ra zaf hes kena.

Asme destî Wisif veradayî. Senî destî yewbînî vera dayî, hewa zaf pît vay da. Erd ra puş û pilax bi berz. Yew quç Kerraya Mallayî ra qerifîyayî û lêr bi şî cêr. Tersê abiryayîşî nişt ruhê hurdîn sero. Dej nişt awiranî Asme sero. Zerrîya Wisif cemed best. Asme nêwaştani gamanî xo bierz. Kî vatenî qey ha şina merg. Xo ta da û awîro peyên eşt Wisif. Sey yew xezal ameybî û sey yew xezal şîyenî. Ya çiqas kewtenî dûr, kî vatenî qey sîneyê Wisif ho dax beno. Giran-giran çiman ver ra bî vindî. Peynî de Wisif rê erdo zit, teynayê,

bêvengey û dej mend. Bê Asme Kerraya Mallayî sekur mend. Çimî Wisifî peynî Asme ra dardkerde mendî. Hesirî ci bî serdin. Zeliqîya-bî erd rê. Sîneyê xo ra dismal vet û boy kerd. Dima xo da unvar û ame Heyderî het.

- Datîza ma siba şinî Merga Astoranî û astora ma ya kehîl anî.

- Xeyra datîza?

Wisif ewnîya Qerederî ra. Vengê la ameyenî goşanî hurdîn zî. Destê ci de dismal estibî.

- Ez Asme remnena!

- Çi wext?

- Siba ney, bîrr şefeq de!

- Temam datîza. Ma heme çî eyar kenî. Ez zî astora xo ana. Ma bala kesî meancî xo sero. Tena astora to ardiş nêbeno. Şima heta ke weniştî yew wesayît, ez şima het de yena.

Sey vayê zimeyî yew şenikey ameyî zerrîya Wisif. Verar şî Heyder ra. Ganê ci bîn girewtibi.

- Datîza hewlo ke ti estî. Ti nêbîyenî, mi tena se kerdenî. No bar zaf girano. Merdim fatisneno.

- Bena hewl datîza, bena hewl.

Keyfê înan ame ca. Wisif, Heyder ra çik nêva û vazda, vazda. Kincî xo, xo ra vetî û şî sî ser ra xo eşt gol. Heyder zî peynî ra vazda û ey zî xo eşt gol. Xeylek awe kerdî xo ra. Dima vejîyayî û şî hêni sero. Sedat û qicanî bînan uca de pey çamur kay kerdenî. Wisif û Heyder zî heta bareyê yerî tewrê qican kay kerd. Bareyê yerî Cewîya Tengî de kerd. Şam ra pey ciwanî wareyî, werteyî wareyî de vaş sero de roniştî û radyo ra deyîrî goşdarî kerdî. Wisif vaş sero de raqeldîya û kewt xeyalan. Axirî fanusî hewna bî û şar kewt cilan. A şew zerrîya ci qet rehet nêbî. Wisif heta serê siba çimî xo peyranênayî. Ge şî teber, ge ame zerre, ge warişt xo ser. Xeym, cilî ci rê bî teng. Nêzdîyê serî siba axirî bineyke çimî xo kerdî germin. Bi serî siba. Wisif şî mamixyeran û sayêran ra say çînayî, ardî dayî Xezal. Xezal sayî çaydan de girînayî û ardî xançeyî sero. Wisif separe ra dima biney sol kerd cêba xo û şî Heyderî het. Pîya kewtî rayîr. Hela ke vejîyayî serê seha,

Hecî Elî û Hecî Musa dî. Hurdî pîya ronîşebî û qîsey kerdenî. Kîştâ Hecî Elî de yew birrik estîbî. Wisif huwîya:

- Kalik xeyra şîma tîya de se kenî?

- Ma di embazî verênî, verênan ra qal kenî.

- Kalik ma raştâ serna ware caveradanî?

- Ez bi xo veradana. Lajê mi se kenî, keyfê înan zano. Leyro şîma sera şînî?

- Kalik ma şînî Merga Astoranî ra di astoran anî.

- Xeyra şîma astoran pey se kenî?

- Ma va, ma belka siba şînî qorçîyêran.

- Şîma zanî leyro.

Hurdî datîzayî vejîyayî Mergan sero û uca ra zî şî Merga Astoranî. Wisif ca de şî mîyanî xirabayî dew û astora kehîl uca de dî. Yewbînî biney nata-weta berd û axirî Wisif astora kehîl tepîşt. Dîma kewtî astora Heyderî dima. Semedê Heyder zî yew astor tepîşt. Dîma weniştî astoranî xo û ameyî ware. Astorî xo ardî û fekî xeym de gîredayî. Bareyê nîmrojî de Şax ewnîya Heyder ra:

- Heyder mijdana mi bidî.

- Xeyra se bi?

- Ma hurdî mîyî şîma dî.

- Hero raştâ? Şîma ça de dî?

- Willey ma nêzdîyî Wareyê Çeyanî de mêşnayî berdî guer, uca de yew birro qijkek esto. Senî mêşnayî wariştî şevîn, mi hê dî mîyanî birr de yew çî leqa. Mi hêver va qey vergo. Mi yew kutîk gîrewt xo het û mi hê dî hurdî mêşnayî hê uca de çerenî.

Bare ra dima Wisif xeym de biney venik kerd. Bareyê yerî serê mergan de bi. Şam ra pey şî Heyderî het. Pîya vejîyayî teber û binî tîja aşm de qîsey kerd.

- Heyder mi wexto ke venda to da, kincanî xo pera bîger û ma ca de bikewî rayîr. Qet veng meveji.

- Temam ez to ra xeber pawena.

Semedo ke bala çewî nêancî, zaf qîsey nêkerd û şî xeymanî xo. Bi şew û şarê wareyî kewt cilan. Rabîa nimajê xo kerd, sereyê xo pişt û ame cilanî lajê xo sero. Vera lajê xo zaf rînerm bî.

- Leyro! De mi ra vaj, zerrîya to de çi esto. Maya xo ra vaj. No bar semedê to zaf girano. Ti nêşînî tena bikirişî. Ti nika se kenî?

Çimî aye bî de. Muyî ci yê sipî tarî de nêasayenî. Lajê xo ra yew qal pawitenî. Wisif mîyanî cilanî ra warişt xo sero.

- Daye ti tena dua bikeri.

Çimî xo porcinayî. Sey dara mazîyêr adir girewtibi. Cilan de sey pesa kor xo nata-weta berdenî. Heyna xo eşt teber û bineyke vaş na astora xo vera. Hewa tarî û anaye bi. Newe ra şî cilan. Hewn ci ra dûr bi. Çimî ci şîyenî saeta ci. Seke wext cemidîyabi. Fekê ci bibi zuwa. Heyna warişt û mêsîn ra biney awe girewt, şimit. Heyna xo eşt cilan. Cilî, ci rê sey mezelo serdin bî. Xorîyîya şew de bineyke şî hewna. Hewnê ci sey keyeyê pîrek sist bi. Çimî xo yê bêhewn û sûrî akerdî. Ewnîya saeta xo ra û giran-giran lehîf xo ser ra eşt. Qelbê ci zaf lez eştenî. Kincî xo dayî xo ra. Binî balişneya xo ra monaya xo girewt û vejîya teber. Tarî û zilmata bi. Biney awe eşt rîyê xo. Senî ewnîya azmîn ra yew astare xij bi. Hevsarê astora xo girewt xo dest û şî binî Dara Zîyarî. Çimî ci musayî tarî. Zaf nêşî, Heyder zî vejîya teber. Wisif ca de newe ra hevsarê astor ra tepişt û kewtî rayîr. Heyder kewt peynîya ey. Nêzdîyê hêni de Wisif vindert. Helna Heyder zî resa ey. Hurdî zî weniştî astoranî xo.

- Wisif zerrîya xo hîra tepişt. Ma şînî û Asme genî. Eke Dîlan nêdayî ma, ma Asme ra dima Dîlan zî remnenî.

Pîya kewtî rayîr. Kewtî sêrancêr û resayî Layê Lazî. Astorî xo dayî awe rê. La vîyartî. Vengê la û vengê boxicikan pîya reqs kerdenî. Xuş-xuşê awe kî vatenî qey ha koyan rê deyîran vana. Kewtî qeyme, hela ke resayî qorçîyêr Wisif astor ra ame war. Şî dari het û destî xo sawitî ci ra. Verar şî ci ra. Bi vengêko nizm qisey kerd.

- Qorçîyêr! Ez û Asme ma şefeq de pîya remenî. Ma xo vîra meke.

Dima dar ra yew pelo hîra tira kerd. Sîneyê xo ra dismal vet û kerd de. Dismal newe ra kerd sîneyê xo. Wenişt astora kehîl û newe ra kewtî rayîr. Herra sûr û sipî vîyartî. Vejîyayî lewe. Qelbê ci yo zerr kewte sey yew vara eştenî. Peynîya no rayîr de seba ey yan merg û yan zî veyve estibi. Lewe de hewayî zaf vay dayenî. Uca ra giran-giran şî Kerraya Mallayî hetî. Hewa tîya de heyna pît vay dayenî.

Ewnîya ware ra. Tena yew çila akerdebî. La kamçîn xeym bî, ca nêkerd. Astoranê xo ra ameyî war û kerrayana giredayî. Zaf dûr ra Gelîyê Heşî ra zî yew çila asayenî. Hurdî zî ewnîyayî uca ra. Gijikê Wisifî vera hewayî sey xeleyî şîyenî û ameyenî.

- Nîyo pesê ma yo, yan zî pesê Keyeyê Hecî Musa yo. Ez vana wariştî şevîn.

Tîya de hewa serdin bi. Heyder şî binî Kerraya Mallayî, recifîya. Sey milçîk milê xo ant xo.

- Wişş lîya lîya ma ca ra mîsyel bî, çiqas serdo.

Wisif vengê xo nêvet. Bê pawitiş destanî Wisifî ra çîk nêameyenî. Hinî galeyê ey de tena hevî estibî. Wext şînî labelê Asme ra veng çîne bi. Qapaxî çimanî xo vilnayî. Sankî sîneyê ci binate ra qelîşyabi û xemgîney uca de xo rê ca viraştibi. Warişt pay û sey gejan nata-weta geyra, helîya. Waşt ke biqîro, bibermo. Çend hesirî çimanî ci ra xo xelisnayî û vejîyayî teber. Rîyê Asme mezgê ci de gan dîbi, vengê Asme goşanî Wisifî de deyîr vatenî. Tarî hurdî-hurdî kerdenî zelal. Asme nêameyebî. Tîj giran-giran rojhelat ra xo mojnayenî. Erd bi zelal, pašta xo da Kerray Mallayî, milê xo kerd çewt û berma. Hesirî ci yê germinî leweyê ko de ginayenî erd ro. Sîneyê xo ra dismal vet û çimî xo kerdî pak. Dismal bî hît. Heyder ci ra kewt dûr. Roj kerd zelal û dûr ra yew naxir asa. Naxir het de yew keynaya qomderg û aye het de yew gawano qijkek estibî. Wisif hevsarê astora xo ra tepişt û kaş kerd. Wexto ke ameyî nêzdîyê naxir, keynaya çimzeng rîyê xo açarna û ameyî înan het. Ewnîyayî Wisif ra. Wexto ke ameyî nêzdî, çimî xo ey ra remnayî.

- Wisif?

- Asme qey nêameyî?

Keyna rîyê xo eşt erd. Hesirî hurdîyî kerdî war.

- Asme nêyena Wisif!

Dinya bî teng, roj bi tarî, azmîn kewt erd, erd bi zuwa, çere bi pilax, koyî rijyayî, wareyî bî xirab, dewi raşîyayî, hêni peysayî, royî cemidîyayî, pelî rişyayî.

- Çina ra nêyena? Se bi?

- Wisif, Asme to ra zaf hes kerd. Wexto ke to vîna, ca de zerr kewtî to û vazdayî ameyî mi ra va. Bê to timûtim xemgîn bî, milçewt bî. Bîşew zî hewn nêkewt çimanî aye. Maya mi zî bîyo yew aşmo ma ra persayenî, vatenî, “Şima sera şinî? Asme çinayê to esto?”. No qeyde zaf ameyenî ma sero. Xora Asme rojanî peyênan de çewdir qisey nêkerdenî. Tuwey nêwerdenî. Bîşew Asme wadeyê ma de zaf bermayî. Maya mi ameyî ma het. Xora maya mi keynaya apê pîyê mina. Zaf zor da ma. Maya mi zî tewrê Asme bermayî. Asme verar şî ci ra. Zerrîya xo akerd. Mirdîya xo verarda maya mi de bermayî. Maya mi sond wend. Ê Asme heme çî maya mi ra va. “Maye û pîyê mi ra vaji ke wa mi rê lome nêkirî. Mi fahm bikerî. Nîyo ez mirena. Vajenî ke keynaya şima zerr kewta yew lajeko koçer.” Maya mi bermayî û va ke “Asme ti çina ra verê cû ra mi ra nêva.” Maya mi zî paşt da ci.

Wisif kî vano cemidîyabi. Doqa ci şî, çimî ci bî tarî. Lewî ci recifîyayî.

- Dima se bî?

- Ti nivani pîyê mi ho peynîye ber de ma goşdarî keno. Kewt zerre. Xeylek qîra û Asme ra qalî vayî. Dima Asme ra va “Xo tîyê bikere. Ez to bena Stenbol. Uca ra nişnena teyara û erşawena Fransa. Lez xo tîyê ke.” Asme xo ra şî. Hendê bermayî ke hesirî ci bî zuwa. Ça de yew kaxit girewt xo dest û to rê mektub nuşt. Pîyê mi nîmeyê şew de Asme girewt û pey astora şî dewa cêr. Uca ra pey erebaya mêrdeyê ema mi şî Erzîngan. Uca ra pey otobus şinî Stenbol. Pîyê Asme zî yeno uca û Asme geno, beno.

Keyna mektub da ci. Destê Wisif zî recifîyayî. Mektub anêkerd. Keyna heyne qisey kerd.

- Wisif maya mi zî semedê şima zaf bermayî. Asme to ra zaf hes kerd. Ma heta nîmeyê şew ronîştenî û şima ser qisey kerdenî. Ez Asme nas kena. To çirey xo vîra nêkena. To zî aye xo vîra meke. Rind biewne xo ra lajek. Ez şima ra dima ewnîyena qorçîyêr û Ker-
raya Mallayî ra. Xatir bo to lajek.

Wisif zanîyî xo şikîtî û herr sero de ronîşt. Sîneyê xo ra dismal vet û mektub kerd zereyê ci. Pela qorçîyêr zî kerd zereyê kaxit. Heyder

destê Wisifî ra tepişt û wariştî pay. Hevsarê astora kehîl ra tepişt û xo da unvarê Qeredereyî. Hurdîn ra zî qet veng nêvejiya. Wisif se ke ziwane xo biwero. Pey zor gamî xo eştenî. Hêni vîyartî û giran-girran ameyî mîyanî wareyî. Wisif kişta Dara Zîyarî de hevsarê astora kehîl destê xo ra verada û tewrê galayê ci, tira kerd. Astora kehîl nêwaştênî Wisif het ra şêro. Cinîyan meşkî xo veradayî. Zelîxa zî fekê xeyma xo de pilisîyayebî û bermayenî. Dûr ra dej antişî Wisifî temaşa kerdiş, seba aye zaf çetin bi. Heme kes ewnîyayenî Wisif ra. Wisif mûdêk pey gilarî astora kehîl kay kerd û dima astor verada. Malla Husên fekê xeym ra vejîya teber û ame lajê xo het. Çimî Wisifî bêhewney ra masaybî û bermi ra bibî sûr. Hermeyê lajê xo ra vilna. Binî Dara Zîyarî de verar şî ci ra û bi vengêkêko nizm ci ra va:

- Meberme lajê mi, no zî vîyareno.

Na rey heyne pît verar şî ci ra.

- Wisif Elî mi, qederê ma sey ci yo. Çi nusîyayo, o beno.

Ewnîya rîyê ci ra:

- Nêameyî?

- Ê bawo nêameyî.

- Mi to dî. Ti şew wariştî û şî. Mi û maya to ma ca de fahm kerd. Hesirî maya to ra cil bî hît. Çi beno xeyr lajê mi. Mi senî Xezal xo zerr de nimit, to zî a keyna xo zerr de binimne. De warze ma şêrî xeyma xo.

Astora kehîl ey dima bi çimanî xo yê xorîyan û tarîyan binî Dara Zîyarî de tik û tena mend, sey qorçiyêr...

Çend rojî cuwa pey muxtarê Kansorik ame ware, raşta raşt şî xeyma Hecî Elî. Tewrê Hecî Elî û Malla Husên qisey kerd. Hal mesele înan ra va. Heme şarê wareyî pey hesîya. Cinîyan Wisif û Asme sero hesir rişnayî.

Binate ra yew aşm vîyart. Payîz ame, pelî daran ra kewtî. Şewî bî derg û serdin. Vaşê Qeredereyî bi zerd. Telîyî bî huşk û şitê mêşnayan bi kêm. Koçerî hinî nêşîyenî bareyê yerî. Varon zedîya. Kî vatenî qey hewrî hê eşqê Wisif û Asme sero bermenî. Wextê ageyrayişî, wextê Qeredere ra xatir waştîşî ame. Zereyê na aşm de Yatuxijî xo ver de nêvindertî. Mêşnayî koçeran diznayî, şîwanî înan gef kerdî û

vernîya înan birnayî. Hecî Elî û Hecî Musa binateyê xo de qîsey kerd û heme kes ra va, “Hinî koçeray çîna. Ma serna nêyenî Qeredere. Ma pesê xo roşenî û dew de manenî. Kam wazeno wa pesê xo bigero, şêro wareyê dewa ma Qiringol.” Wisif hewa peyên şî Merga Astoranî. Ciwanî bîşew hewa peyên kal û pîr kay kerd. Axirî Sedat resa muradê xo û bi kal. Keynayî nêşî bindarî. Ciwanî nê gud kay kerd û nê zî şî asnaw. Heme kes şefeq ra warişt pay û tiftalê xo tîê kerd. Pey vejîyayişi tîja, înan tiftal astoran bar kerd û berd leweyê Kansorikî. Koçeran xeymê xo wekerdî. Erdê Qeredereyî sey dewanî kehenan bî rit û ripal. Tepîya de tena quçî xeyman mendî. Dara Zîyarî sey cinîya kokim milê xo kerd çewt. Şarê Qeredereyî heta şand tiftal kirîşt. Koçeranî bînan binî tîja aşm de cilî xo rafînayî. Wisif nêkewt cilan û şî Kerraya Mallayî het. Ewnîya Qeredereyî ra. Veng û varit bi. Tede çilayî çîne bî. Vengê qican nêameyenî û huwîyayişi kêneyan bibi keyal, tepîya de mendibi, sey eşqê Wisif û Asme. Teynayî sey merg niştîbî Qeredereyî sero. Bê koçeran o zî sey koyanê xo bibi lal. Seke Layê Lazî û Layê Merganî hurdî hetan ra verar şîbî Qeredereyî ra û sey yew dadî Qeredere pîştîbî. Wisif no ware de çimî xo akerdîbî û erdê no wareyî sero de zerr kewtibi Asmeya xo. Sîneyê xo ra dismal vet û akerd, ti ra mektubê Asme vet. Heta na şew Homa zano çend rey wendibi. Akerd û se ke destanî xo bisawo alişkanî Asme ra, o qeyde sawitî herfanî ci ra. Nêeşka pay de vîndero. Paştâ xo da Kerraya Mallayî û heyne mektub wend. Çimî Zelîxa dûr ra ey serde bî.

“Lajek,

Çilayê çimanî mi, Wisifê mi ez ha şîna, sey milçîkanî Qeredereyî. Lajek ez nêyena. Apê mi nêverda ez bêrî û biresî verara to ya germin. Semedê ma payîz rew ame û ez no erd ra bê to bar kena, şîna. To ra mende elbikanî xo gena û şîna. Lajek, tamê lewanî to ho mi fek de yo. Rêça destanî to, ho alişkanî mi de ya. Ez heta peynîya emrê xo, rîyê to, xo vîra nêkena. No erd, no amnan, na qorçiyêr, çirrey mi vîra nêşinî. Qeredere xo vîra nêkena. Ez kuçeyî şaristanê xo de, to ana xo vîr. Wexto ke pelî payîzî kewtî binî linganî mi, dejê to ana xo vîr. Yeno to vîr, mi ti ra vati bi, “Wisif! Key zerrîya ti bî teng, o wext çimanî xo biporcin, destê xo yo raşt bîyare zerrîya xo sero û rîyê mi bîyari xo vîr.” Vejîyayişê tîjî de, erd kewtişî pelan de, zelalîya

aşm de, vengê la de, dijna wisarî de, boya elbikan de, tamê qorçan de, mi bîya xo vîr. Zerrîya na keynaya xerîb timûtim to ra hes kena. Ez milçîka pel şikte ya, belengaz û milçewta. Mi ef bikeri lajek. Mi no dej vist to zerr. Xatir bo to.

Asmeya to”

Wisif heyna dismal boy kerd û tewrê mektub kerd sîneyê xo. Yew kaxit girewt, ewnîya cayê xeyman ra, şew ra, tarî ra. Hewayî koyan ant xo zerre û kişta Kerray Mallayî de Asmeya xo rê nuşt. Hesirî ci yê zelal dalpa kerdenî kaxitî sero...

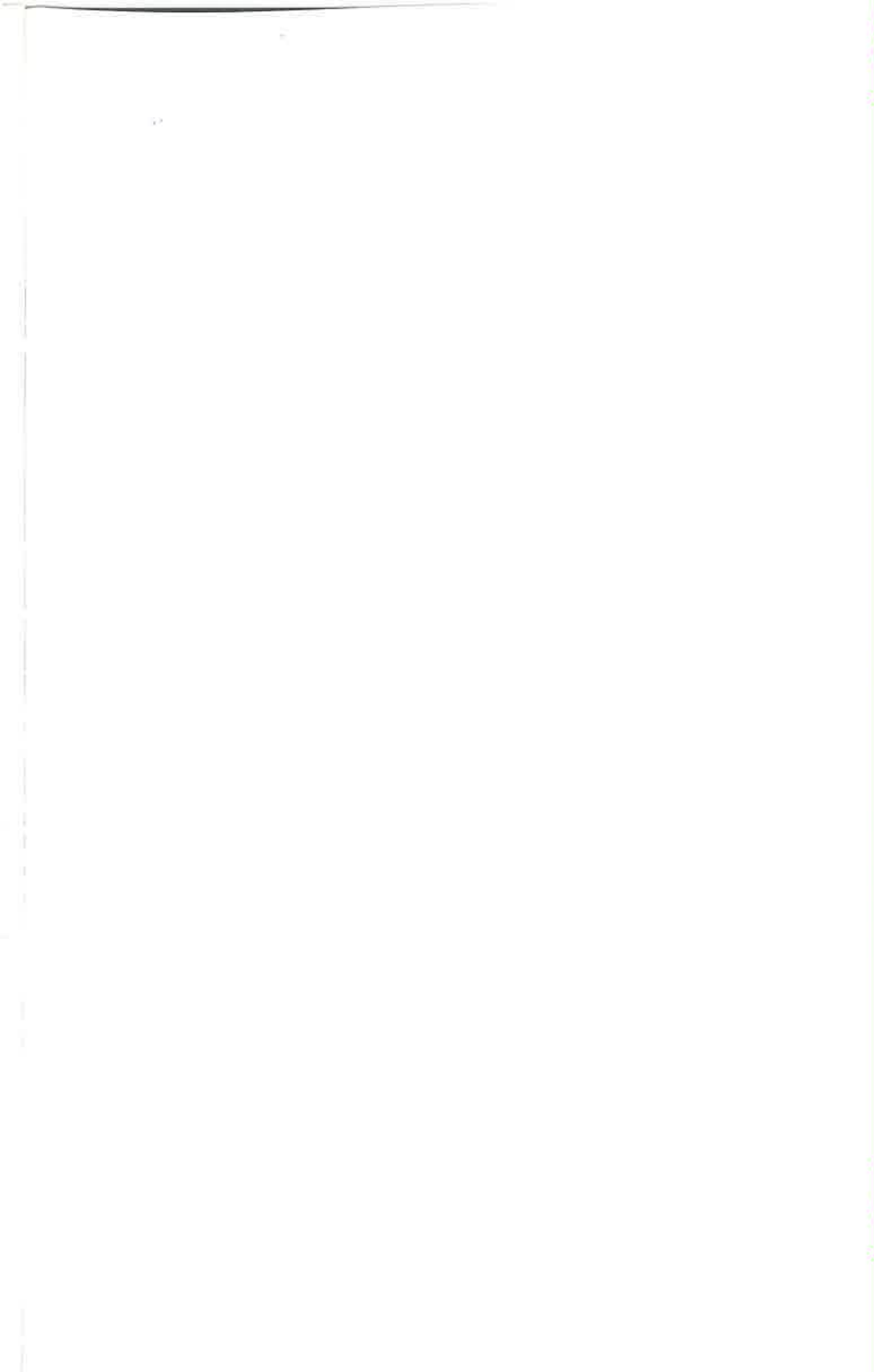
Koçerî a şew teber de rakewtî. Wexto ke bi serê sibayî û hewa kerd zelal, Wisif cilan ra warişt û xo da sêrancêrî Qeredere rê. Zelîxa o dî û ca de dûr ra kewt ey dima. Wisif herra sipî ra xo da sêrancêr û şî qorçiyêr het. Kerraya pexan kerd berz û binî kerra kena. Yew qula hîra viraşt û dima mektup kerd binî kerra. Binêk zî elbikî kişta mektub de ronayî û kerraya pexan na sera. Ganê ey ra gan qerifîya. Awirî vengî eşti qorçiyêr rê, eşti kerra rê. Zerrîya xo ra birîndar bi. Sey Mem sey Ferhat. Ê ageyra, bineyke şî û serî herra sûr de vindert. Hewa peyên ewnîya qorçiyêr ra. Zelîxa mîyanî birr ra ewnîyayenî ey ra. Wisif wel eşt adirê zerrîya xo sero û qeyme ra vejîya, şî cayê tiftalî. Vengê Sedatî birîna ci heyna gonî kerd. “Qamyonî ameyîî! Qamyonî ameyîî!” Vengê Sedat sîneyî cinîyan û keynayan de dej vila kerd. Ameyîşe qamyonan çimî keynayan û cinîyan kerd hît. Hecî Elî xançeyî ser ra warişt pay û şî vera qamyonan. Hecî Musa cixareyê xo virr kerd erd. Sedat lewe ra ame war, yew naylon girewt xo dest û vazda şî Kerraya Mallayî het. Hewa peyên ewnîya Qerederî ra. Cayê xeyman ra. Gelîyê Lazî ra, Gelîyê Heşî ra, Layê Lazî ra, Mergan ra, Koyê Beytuşî ra. Zerrîya ci de yew çî xij bi. Tîya de amebi dinya. Tîya de kay kerd û berma. Awe tîya ra şimit. Erd ra biney herr girewt û kerd naylon, gireda. Warişt pay û awiro peyên eşt Qeredere rê. Vindert, xo zerr ra va, “Ez soz dana to ware. Ez tewrê kekê Wisif heyna yena tîya.” Dima rîyê xo ta da û şî tiftalî het. Dej kewt qirika ci. Camerdan û ciwanan têdest ra tiftal bar kerdenî. Zelîxa zî çew ra çîk nêva û ameyî qorçiyêr het. Binî kerra ra mektup girewt û akerd. Ti ra pelê qorçiyêr kewt erd.

“Asmeya mi,

Ez nêzana no mektup keweno to dest, yan zî binî na kerra de beno herr, şino. Mi mektubê to hezar rey wend. Ti destanî mi ra sey milçîka Qerederêyî perraya, şîya. To ra pey mi zerr de çîk nêmend waştî! Hêniyî wareyê ma pesayî. Hewrî tarî ameyî wareyê ma sero. Deştanî ma de çere nêmend. Vengê Layê Lazî birîya û qorçîyêr pelî xo rişnayî. Yeno mi vîr, çimî to estibî, mi, mi ra girewtenî. Awirî to estibî, merdim berdenî merg. Zerenca mi, ti çilkê hesiranî mina, ti gula erdê mina. Ti vengê koyanî mina. No amnan, no ware, çirrey mi zî vîra nêşino û emrê mi no amnan de cemidîya yo. Ez ewnîyena kam heta rîyê to vînena. Sîneyê mi beno teng û mi kaş keno xorîye. Mi dest de çi estibi, to mi ra girewt û xo het de berd. Ez tarîyê çimanê to de bîya vindî. Çimî to sey dalpaya gonî ginenî şewanî mi rê. Ê mi to xo vîra nêkerd, sey payîz to zerrîya mi kerd puş û pilax. Eke yew ten, to mi ra persa, ez vana ke “Sey pelanê payîzî da ra şî.” Ê waştî mi zerr de, to ra mende yew dej esto.

Ê payîz ame
Daran ra pelî kewtî
Ti kewta mi zerrî
Payîz mi rê tarî
Mi rê serd
Nêbîyayîşê to
Waştî
Mi rê derd
Lajek.”

Zelîxa şî kerraya serberî ser de ronîşt. Mîyanî hesiran de mektup qat kerd. Dima şî qorçîyêr het. Mektup newe ra kerd binî kerra. Vazdayî şî qamyon het. Vayê Kansorikî gijikê aye eştenî teber. Erd de tiftal nêmend. Heme kes weniştî qamyonan. Tewr peynî de Wisif û Heyder mendî. Ewnîyayî yewbîn ra. Yew dej kewt zerrîya Wisif. Veng şî Heyderî. Wisif rîyê xo da hetê qorçîyêra û va, “Ti Tewrê Payîza Şîya.”

Ti Tewrê Payîza Şîya yew romano pastoral o. Bi nê xususîyetê xo zazakî de romano verîn o. Hediseyê romanî cuya koçeran ser o yê. Heşt keyeyî omidê xo erzenî paştîya xo û semedê nanê xo kuwenî rayîr. Emrê înan koyanê welat de vîyarto. Koyan de pes weye kenî û ware de xeyman de manenî. Tay dewijî zî nêwazenî koçerî bêrî ware û inan rehet veranêdanî. Cuya wareyî çetin a. Koçerî yew heta mîyanê zehmet de ewnîyenî gureyê xo ra û yew heta zî vera tay dewijan mucadele kenî.

Hediseyo sereke yê romanî heskerdişê Wisif û Asme yo. Yew roja amnanî binî qorçiyêr de yewbînî vînenî. Zerr kuwenî yewbînan. Wisif koçer o, Asme şaristanan de bîya pîl. Qeder înan binî qorçiyêr de ano yewca. Şima na roman de xo ware de hîs kenî û tewrê koçeran ware de cuyenî, xeyal, hevî û eşqê Wisif û Asme wanenî. Wisif û Asme seba resayîşê yewbînanî xeyalanê xo dima şenî.

Mucadeleyê koçeran, eşqê Wisif û Asme pey yew ziwano zelal û edebî ameyo nuştiş. Roman de tabiat, cografya, nameyê cayan û îdyomî zaf rind ameyî şuxulnayış. Heto bîn ra roman de derheqê kulturê wareyî de sere ra heta peynî heme çî esto.

ISBN: 978-605-06451-2-5

9 78 6050 6451 25

peywend - roman